PANTOPOLOGIA CALABRA

IN QUA

Celebriorum ejusdem Provinciæ Locorum, Virorumque, Armis, Pietate, Titulis, Doctrina, Sanguine, Illustrium,

MONIMENTA EXPENDUNTUR.

AUCTORE

FR. ELIA DE AMATO

S. Theol. Mag. & Doctore, à Montalto, utriusque Provinciæ Calabriæ, Ord. Carmel. bis Exprovinciali, Visitatore, Commissario, & Generali Diffinitore, Cathedræ S. Marci Examinatore Synodali, nec non atq; Accademiæ Incultorum ejusdem Urbis perpetuo Archiagricola.

NEAPOLI, MDCCXXV.

Ex Thypographia Felicis Mosca.

SUPERIORUM FACULTATE.

Quæ ſparguntur in omnes, in te mixta fluunt,
Et quæ diviſa beatos efficiunt, collecta tenes.

Claudianus
In Panegiric. Stilic.

Reverendiſſimo; ac Sapientiſſimo Præſuli
Sac. Theologiæ Magiſtro, & Doctori,
Religionis Ornamento,
Siciliæ Decori,

FR. GASPARO PIZOLANTI

Totius Ordinis Carmelitarum
Generali vigilantiſſimo,
Viſitatori, & Commiſſario Apoſtolico
Hiſpaniarum Magnati
Semper Inclito,
Qui
Cum Aviti Sanguinis laude, ab ipſo Juventæ limine
Religionis faſtigio dignus,
Sapientia, Virtuteque ducentibus,
Non fragili felicitate fortunæ ludo provectus,
Sed ut creſcere Virtutes ſolent,
Ad præconii culmina aſcendit
Gradibus Dignitatum.
Tanta ergo ejus Merita
Summam ad maturitatem cum perveniſſent
Præmia traxere ſibi, & Honores.
Ipſeque
Ad Ordinis Apicem
Veluti magnetica Virtute
Rapto Vocalium Corde
Evectus
Et ſi Electionem de Meritis promeruerit.
Et benè Juſtitia in CARMELO ſedebit
STATERA Gentilitii ejus Stemmatis dominante:
ASTRO felicitatem Ordini affluente:
BRACHIO omnia bonorum genera cumulante,
Ut ſummoperè Oraculum comprobarit:
Nam ſuæ LANCIS tota laus,
Quoties conveniunt indulta judiciis;
Nec ſibi audet caſus adſcribere,
Quæ bonæ diſpoſitionis librat examen
Nil minus habentis.

In dictationibus amænum:
In Justitia sanctum:
A cupiditatibus alienum
Illum cuncti habuere
Approbatione, & miraculo
Sunt certè quædam præclara, quæ in publicum profert,
Sed non minora, quæ limine tenet.
Quantò enim arduum est magis alios præstare, quam se,
Tantò laudabilius, quod cum ipse sit Optimus,
Omnes circà se similes sibi effecerit,
Mansuetudine morum:
Animi hilaritate:
Affabilitateque sermonis,
Adeo ut
Non sic Virginibus flores, non frugibus imbres,
Prospera non fessis optantur flumina nautis
Ut suus Aspectus Populo.
Illi omnium laudum, omnisque gloriæ contigit,
Ut nihil severitati hilaritate, gravitati simplicitate, Majestati humanitate
Detrahitur.
Nil in fortuna sua majus habet, quam ut possit:
Nil melius, quam ut benefacere velit;
Eique consentaneum, ut quem semel accepit ordinem
Nunquam deserat,
Religionem Virtutibus cunctis ad Gubernium spectantibus, ne dum cumulet,
Verum, & faustitatem, quantam potest, in unumquemque subditorum effundat,
Potestate, & Æquitate.
Hoc enim Reges habent magnificum, nulla quod rapiat dies
Prodesse miseris, supplices
Fido lare protegere.
Cunctis, qui illo Præsule sibi jurè considerant
Aut processit Dignitas, aut satisfecit Humanitas;
Ast illi tributum divinitùs,
Ut cum ipse auctoritate plurimum posset,
Tum honestissima quæque vellet,

Mi-

Miniſtros, Legatoſque, nunquam fecit ad beneficium, ſed ad judicium,
Vel ſui, vel Ordinis.
Subditoſque ad honeſta ſtudia promovet, dum convenientem ſingulis
Dignitatem condonat.
Cum Dignitate pietatem,
Cum Nobilitate doctrinam,
Cum Regularitate Magnificentiam,
Cum privata perfectione, publicarum rerum ſollicitudinem,
Omneſque denique heroicas Virtutes
Sine ambitu complexus eſt.
Tanto ergo Præſule
F. Elias de Amato,
Inter Carmelitas minimus
Cum pro meritis Elogium pangere
Ob eloquii pauperiem nequeat,
PANTOPOLOGIAM hanc CALABRAM,
Quam ex ſua rudi Minerva
Luci protulit,
Obſequenti, gratoque animo
Donat, Dicat, & Offert.

FA-

FACULTAS ORDINIS

FR. GASPAR PIZOLANTI

Sacræ Theologiæ Magister, & Doctor humilis Prior Generalis, nec non Visitator, & Commissarius Apostolicus totius Ordinis Fratrum Beatissimæ semper Virginis, Dei Genitricis MARIÆ de Monte Carmelo Antiquæ Observantiæ Regularis.

AUctoritate nostra tenore præsentium licentiam facimus A. R.P. M. Eliæ de Amato Provinciæ nostræ Calabriæ Exprovinciali Typis mandandi librum, cui titulus *Pantopologia Calabra*, a duobus nostri Ordinis Theologis, quibus id commisimus, recognitum, & approbatum; si iis, ad quos spectat, in lucem edi posse videbitur. Datum Romæ in Conventu nostro S. Mariæ Transpontine die 9. Ottobris 1724.

Fr. Gaspar Pizolanti Generalis Carmel.

Adest Sigillum

Fr. Josephus Maria Solarius Secret.

R E-

REVERENDISSIME PATER

LIbrum, cui Titulus: *Pantopologia Calabra &c.* Auctore Adm. R. P. Magistro Elia de Amato, duplici Calabriensis Provinciæ Exprovincialatus charactere insignito, P. V. Reverendissimæ jussis, ut par est, morem gerens, quam attentissimè legi, perlegique. In eo legendo, quanta sim animi voluptate perfusus, quamve sim admiratus eruditionem, vix eloquar: Profectò Auctoris ingenium, styli elegantiam, Verborum proprietatem, Latinique sermonis puritatem ne eloquentissimus quisque satis commendabit. At verò accuratam in describenda Historia methodum, indefessumque laborem in eruendis e Vetustatis latebris insignibus monumentis, in Chronologia diligentiam, in enarrandis tùm Veterum, tùm Recentiorum Scriptorum Commentariis exactissimam Crisim, in Topographia elucidanda, reddendisque singulis tùm Urbibus, tum Oppidis, Vicisque Calabriæ antiquis nominibus miram prorsùs sedulitatem nemo non suspiciat. Certè Auctor multis Recentiorum Criticorum, Historicorumque quamvis Eruditi audiant, antecellit; nemini verò secundus. Opus ergo a Catholicorum Dogmatum Canone ne hilum quidem dissonum, ad Ethices Christianæ amussim exactum, eruditione refertissimum, Historiæ tùm Sacræ, tùm Profanæ utilissimum, toti Reipublicæ Literariæ per quam commodissimum, nostræ Religioni insigne ornamentum, ingenio perfectum, miraque industria elaboratum, omnibusque numeris absolutum, dignissimum existimo, quòd quamocissimè prælo committatur; dummodò P. V. Reverendissimæ auctoritas accedat. Datum Neapoli. Ex nostris Ædibus Sanctæ Mariæ de Concordia 5. Kalendas Novembres Æræ Christianæ MDCCXXIV.

Paternitatis Vestræ Reverendissimæ.

Humill. Addictiss. & Obsequentiss. Servus
Fr. Hermandus Joseph Maria Falanga Sac. Theol. Magister, ac Regens.

Cen-

Censura Rev. Patris S. Theolog. Baccalaurei, nec non U. J. D. Archangeli Michaelis Mariæ Gervasi, Carmelitici Ordinis Historiographi.

REVERENDISSIME PATER

P*Antopologiam Calabram* à Rev. Adm. P. M. Elia de Amato, Calabriensis Provinciæ semel atque iterùm Prioris Provincialis Charactere insignito, elucubratam, contextam, & concinnatam, Pat. Tuæ Reverendissimæ obsecuturus imperio, quàm libentissimè perpendendam excepi tàm Lætanter evolui, ac jucundè perlegi. Quid autem de ea rectè sentiam, haud satis dixerim; Liber enim hic, labor est, non vulgari ingenio, non communi Calamo, non facili, aut levi negotio absolutus; adeòque non brevi recolendus eloquio: cùm Omnia in eo contenta, sermonis elegantia Venustè exornata, exoticæque doctrinæ copia undequaque referta inspiciantur. Et sanè Author, post tot Omnigenæ eruditionis Monumenta publici juris jàm effecta, quibus & nostræ Religioni decus adauxit; & sibi ipsi emeritos Literarii Orbis plausus comparavit: Ut Natale solum aliquo pariter Virtutis suæ Munere quandoque clarescere, Universos Patrios fines studiosè perlustrans, quidquid in eis conspicuum longæva vetustas, aut ignorantiæ tenebris damnaverat, aut Oblivìosa temporis Caligine involutum tegebat, egregiæ vindicavit, & in uno hoc Volumine Singulari lumine illustravit. Ut autem eruditissimi Authoris consilium tam gravi cura susceptum, tàmque feliciter consummatum, in rem actum dignoscatur, exoptatumque, ut par est, Sapientum Calculo sortiatur effectum publicæ lucis vsura dignissimum reor.

Ex Carmelo S. Mariæ de Vita die 24. Octobris 1724.
Paternitatis Tuæ Reverendissimæ.

Humillimus, atque Addictissimus Famulus
Fr. Archangelus Michael Maria Gervasi Carm.

EMI-

EMINENTISSIMO SIGNORE.

FElice Mosca Stampatore de Libri, desidera di dare alla luce un Libro intitolato: *Pantopologia Calabra, &c. Authore P. Elia à Montalto Sacra Theologiæ Magistro Ordinis Carmelitarum, &c.* per tanto supplica V. Em.a rimetter la revisione a chi meglio li parerà, che lo riceverà a grazia, *quam Deus, &c.*

R.P. Thomas Paganus Congregationis Oratorii, Examinator Curiæ Archiep. revideat, & referat. Neap. 17. Maii 1725.

ANTONIUS CANON. CASTELLI VIC. GEN.

D. Petrus Marcus Giptius Can. Dep.

EMINENTISSIME DOMINE.

ILlo, Eminentissime Princeps, imperio Librum Ad. R. P. F. Eliæ de Amato, Ordinis Carmelitarum sub titulo: *Pantopologia Calabra*, summa eruditione conscriptum recensui; & in eo nihil, quod Pietatem quodammodo offendat, vel Christianos mores corrumpat, animadverti. Quocirca, ut typis consignetur, si Eminentiæ Vestræ judicium accesserit, dignissimum censeo. Neapoli ex Ædibus Congregationis Oratorii decimo Kalendas Junias MDCCXXV.

Humillimus, & addictissimus Servus.
Thomas Paganus Congregationis Oratorii.

Attenta supradicta relatione Imprim. Neap. 17. Maii 1725.

ANTONIUS CANON. CASTELLI VIC. GEN.

D. Petrus Marcus Giptius Can. Dep.

EMINENTISSIMO SIGNORE

FElice Mosca supplicando espone à V. Em. come desidera stampare un libro intitolato: *Pantopologia Calabra*, *&c. Authore P. Elia à Montalto Sacræ Theologiæ Magistro Ordinis Carmelitarum*, *&c.* Per tanto supplica V. Em. ordinarne la revisione à chi meglio le parerà, ed il tutto lo riceverà à gratia, *ut Deus.*

Rev. P. Orat. Thomas Pagano videat, & in scriptis referat.

MAZZACCARA R. ULLOA R. ALVAREZ R.
GIOVENE R. PISACANE R. SOLANES R.

Provisum per S. E. 9. Octobris 1724.

Mastellonus.

EMINENTISSIME PRINCEPS.

LIber inscriptus *Pantopologia Calabra* ab Ad. R. P. S. Theol. Magistro Ord. Carmelitarum Fr. Elia de Amato, eruditissimè conscriptus, nihil habet quod Regiam Jurisdictionem offendat, imò ad excolendos Regiæ, ac Cæsareæ Majestatis subditos maxime conducit. Ea propter si Em. V. placuerit, typis mandandum censeo. Datum Neapoli ex Ædibus Congregationis Oratorii. XVI. Kalendas Decembris Anni M.DCC.XXIV.

Humillimus ac Obsequentiss. Famulus
Thomas Paganus Congr. Oratorii.

Visa relatione imprimatur, & in publicatione servetur Regia Pragmatica.

MAZZACCARA R. ULLOA R. ALVAREZ R.
GIOVENE R. PISACANE R. SOLANES R.

Provisum per S. Em.

Mastellonus.

PRU-

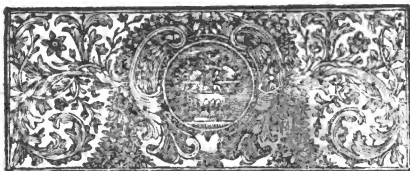
PRUDENTI, AC HUMANO LECTORI

Quæcunque mortales agunt, sivè publicè, sive privatim, calumniæ subjacent: nam nec divinis operibus, quæ certè perfecta sunt, maledica parcit lingua. Quid ergo sperem, Calabriæ monimenta in presenti opere pluribus scatente defectibus, traditurus? Communem sortem æquo animo ferre decet: ac quodcunque de me judicium fuerit: non invitus subibo: dùm in hoc tenui labore, neque optimorum spero laudem, neque pessimorum timeo censuram: nec enim, qui Operi isti detraxerit, id gloriæ forsan, consequetur, ut omnes ei consentiant. Multa profectò reprehensibilia carpet historicus, si invido legat oculo: plura notabit Grammaticus, si rigido polleat animo. Quid inde? Gratum fortasse erit tibi Lector amice, cui sicut prudentia ab omni passionis contagio, liberum reddit oculum, sic humanitas omni benignitatis dulcore, refertum, afflat animum. Hoc unum antequam legas adverte. Multa Locorum Calabriæ nomina aliter, ac vulgò assolent, pronunciata reperies: Multa quoque ad vulgus palatum consona. Nec mirere: sic enim nec Provinciæ bujus antiquitas majestatem, nec ejusdem ætas præsens, simplicitatem, amittent. Nec hoc novum, aut singulare: ut enim ajebat P. Antonius Vasconcelius in historia Regum *Lusitaniæ.* Civitatum, & oppidorum nomina aliquando latinè, aliquando Lusitanicè scribimus, quia, & doctis, & indoctis, quibus vulgaria magis placent, *scribimus. Quod & ex nostris, & ex exteris in agendo de Calabriæ locis fecere quamplures, quos sequendos ad gloriam duxi, ut Lycophron, Barrius, Ughellus, Acerbus, Recupitus, Giannettasius, aliique celebres Topographi. Ex quibus pro hujus Operis completissima ratione sequentia verba, quæ habet Barr.* lib. 2. de antiq. & sit. Calabr. pag. mihi 82. *ad literam transcripta huic loco præmittenda meritò censui. v3.* Loca, quæ Sanctorum nominibus à vulgò appellantur sine Sancti additamento scribenda: & quæ duobus nominibus ab eo ipso vulgò appellantur, ut latinitas patitur, componenda censuimus. Non enim verbi gratia mons Sanctus, appellandus est, aut Oppidum sanctum, quia sic ignarum vulgus appellat, etiam si in eo, alicui sancto ædes dicata sit. Jam verò Laurentum Latii Oppidum a Pico Rege conditum Sanctus Laurentius

vo-

vocatur à vulgò, & Severena Calabriæ Urbs ab Oenotriis extructa, Sancta Severina; ſicut & alia ejuſmodi propè innumera. Proindè non ignari vulgi conſuetudinem, ſed hiſtoriæ, & latinitatis rationem ſequamur. Uulgus enim, ut eſt imperitum, & rude ita eſt credulum, audax, & præceps, de quare plura diximus in libris pro lingua latina. *Illæ, quæ & ſi tibi (Lector) non neceſſaria, recenſuiſſe tamen oportuit ante fores præſentis Pantopologiæ, ut & indocto, ac rigido alicui cenſori (nam etiam inſipientibus debitores ſumus ex Apoſtolo) ſatisfiat, & intentio noſtra omnibus complacendi, pateſcat. Errores; ſi qui ex regulari Typographorum oſcitantia, vel ejus, cui in hujus operis impreſſione vices meas plenariè commiſi (non enim tam longum iter aggredi debilis ætas permiſit) inadvertentia irrepſerint, tuæ prudentiæ excuſandos, ac corrigendos remitto. Vale: & qualeſcunque ſint, noſtris laboribus fruere.*

AD

AD PANTOPOLOGIAM CALABRAM

EXTERORUM, NOSTRATUMQUE

Prodromus Encomiastes.

TAmetsi ignarus haud sim, Calabriam nostram in Regno Neapolitano, imò ferè in Italia tota, antiquitate, bonorumque affluentia partem esse principem; nolo tamen id nobis fortè accidisse, quod Atheniensibus Pausanias inurit: ἀθηναῖοι τάτε τῆς ἀττικῆς σεμνολόγησαν. Quocirca quodque de ejusdem origine, atque ubertate, cæterisque, quæ hinc indè clara, rem ad ipsam facere videbuntur, non Scriptorum na-

tionalium dumtaxat, verùm atque Exterorum, antiquitatisq; monimentis inemendabilibus comprobandum, posteris tradendum, minimè gravabor.

Regio enim hæc, quæ in Italiæ finibus est sita, inter utrumque Fretum, Tyrrhenum, Joniumque protensa, atque Lao, Syroque amnibus contermina, ad Euripum usque, Rhegiumq; duobus cornibus Leocopetra, & Lacinio promontoriis septa, ad DCCXXX. Pass. mill. ambitus colligit, montuosa, campestris, plena, undique aquarum scaturiginibus irrigata.

'd illud primum præ aliis constare cunctis crediderim, de antiquitate nimirum, Calabriam ante generale Cataclysmum à nepotibus primæ prolis, nempè Adami, fuisse habitatam. Si etenim communi illa strage, inundationeque summa, omnes montes excelsi, atque cacumina, sub universo Cœlo (*in 7. Genesis*) operti extiterint, non ambigendum sanè, Regionem hanc pariter aquis obrutam, nè pœna sine delicto vindex, injustaque cerneretur, Numinique indecora. Ad quid aqua tanta, ni homines, & armenta heic extantia Parentum noxa minimè desperirent? Nec Platonis in Tymæo contemnenda sententia, quam apud Invegen *Ann. Tom.* 1. ab Ægiptiorum Sacerdotibus facilè mutuarit, dum de Athlantide Insula sermonem habens, admirabilis potentiæ, ut, ait, Reges extiterint, qui nedum toti illi

In-

Insulæ, multisque aliis, quæ penes eum, *Græcia*, nimirum fuerint, dominabatur; verùm atque usque ad Tyrrhenum Mare, *Italiæ* certò continentem, impetravere.

Post Diluvium verò, sine dubio, sic Deo jubente, apud Josephum, ut propaginem dilatarent Noemi soboles, Colonias multas varia per loca deduxere, præsertimque per Calabriam ubi amœnitate allecti, atque Elysiis, Rhegii primùm, deindè in aliis locum præoccupaverunt, & Sedem; & ex filiis Gomer, Aschenaz, teste Josepho, & Hieronymo alibi citandis, Astenagos, idest Rheginos, sic grecè vocatos, post Babylonis excisionem, urbes moliendo, domos ædificando, cæteraque meditando, quæ ad Reipublicæ unius constitutionem pertinere videbantur, vel per se, vel per suos, instituere curavit. Ignis, & sacer, apud Invigen, quasi Sacerdos ignis, Religionis, Divinique cultus Antistes propterea dictus Aschenaz, & Magister, quique universum Regnum in Toparchias, idest Provincias, & Tetrarchias, idest Ducatus quatuor distribuit, atque in unoquoque centum viros ætate, prudentia, authoritateque cæteros excellentes, & potestate, à quibus consilium, auxiliumque in arduis rebus peteretur, elegit, ordinavitque.

Hinc ob rerum provenctus aucta Regio, *Auxonia* passim à Græcis incolis, atque finitimis, exterisque vocata; non jam ab Ausone Ulyssis filio,

rum ante Ulyssem, Calabriam Ausoniam vocitatam cum Homero, & Strabone apud Barrium (*lib.* 1.) protraxit Antiquitas: Dionysio Aphro canente:

Hinc Italorum filii in continenti pascuntur.
Ab Jove Ausonii semper magnoperè dominantes,
Incipientes à Borea usque Leocopetram.
Quæ in Freto Siculo radicata est.

Quamque, nec immeritò orientalem Calabriæ plagam à Plinio Ausoniam, quemadmodum, & Occiduam à Dionysio Alicarnass. & Lycophrone in sua *Alexandra* sæpius nominatam, ubi Philoctetes ab Auxonibus interfectus circà Crotonem; quia ab ijsdem populis primùm nomen, & omen acceperit, atque sedem.

Ante filij verò stragem, excidiumque 567. annis *Oenotria* dicta, & *Peucentia*, ab Oenotro, & Peucentio germanis fratribus, qui primi omnium ex Arcadia Jonicum mare transeuntes, in Ausoniam devenere, utramque partem hinc indè, Cluverio, testibus, Pausania, & Alicarnass. occuparunt, quæ velut Peninsula Isthmo Lameticum inter, Scyllaticumque sinus includitur, quorum hic, nunc vulgò *Golfo di Squillaci*, ille *Golfo di S. Eufemia* vernacula lingua vocatur, quam unam, & alteram sui juris fecit Oenotrus, Peucentio extincto, Oenotria tota deinceps nominata. Gens sanè apud Polybium (*lib.* 4.) omnis virtutis formam habens, morum felicitate, naturæ benignitatē, ergà omnes hospitalitate, atque à reliquis Græcis, scelere, &

cru-

crudelitate, discreta; in Deos observantia, ac pietate pollentes, Regionem totam erga Deum, & Cœlicolas Religione illustravit, & gentes, fundatoribus haud degeneres.

Indè *Chonia* à Lacinio Promontorio, & Monte Clibano ad Metapontum usque, teste Pausania ex Cluverio. (*Ital. antiqu. lib.* 4.) Postmodum *Italia* ab Italo Oenotrorum Rege, teste Aristotile, *in Polit.* 10. scribente: Ajunt viri docti, & eloquentes, & rerum antiquarum Scriptores, Italum quemdam Oenotriæ Regem fuisse, à quo nomine mutato, Italos pro Oenotrijs esse appellatos: & hanc Europæ oram, quæ sinu Scylletico, & Lametico continetur hoc nomen esse consequutam; atque Dionysio Alicarnass. *ad primum*, annuente: Italum Virum bonum, ac sapientem fuisse, & propinquarum Regionum hominibus, partim oratione persuasis, partim vi coactis, totam eam terram sub Imperium suum redegisse, quanta patet, Lametinum sinum inter, & Scylleticum, eamque primum Italiam vocatam Itali temporibus. Hinc Calabriæ decus, & gloria, quod totam Italiam suo nomine primùm decorarit, & majestate. De qua Virgilius, *Æneid.* 3.

Est locus Hesperiam, Graii cognomine dicunt
Terra antiqua, potens armis, atque ubere glebæ;
Oenotri coluere viri; nunc fama minores
Italiam dixisse Ducis de nomine gentem.

Post Italum, Morges filius regnavit, Morge-

getia aliquando Calabria dicta; dein Sicilia ab ejus fratre Siculo nominato, quem, Cluverio testante, Morges, ejusque gentes ex Italiæ finibus compulere. Japigia itidem, apud Polybium, à Lacinio, ad ultimum Japigij spatium 87. pass. mill. vocata, quod Tarentini sinus os esse ferunt; de qua Ovidius, *Metamorph.* 15.

Præterit, & Sybarim, Salentinumque Neæthum,
Thurinosque sinus, Melisenque, & Japygis arva
Vixque pererratis, quæ spectant littora terris.
Invenit Aesarei fatalia fluminis ora.

Atque insuper eodem in loco.

Italiam tenuit, præterque lacinia templa,
Nobilitate Dea, Scyllejaque littora fertur:
Liquit Japygiam, legisque Amphisia remis.
Saxa fugit.

Posteàque Salentina, quam Virgilius *Æneid. lib.* 3. Locros inter, & Peteliam Calabriæ urbes collocat.

Has autem terras, Italique hanc littoris oram,
Proxima quæ nostri perfunditur æquoris æstu,
Effuge, cuncta malis habitantur mænia graiis.
Hic, & Naritii posuerunt mænia Locri
Et Salentinos obsedit milite campos
Lictius Idomeneus, hic illa ducis Mælibei,
Parva Philoctete subnixa Petilia muro.

Sed illustrior præ cæteris, Magna Græcia, vel ob frequentiam ex omni plaga Pythagoræ discipulorum occursus, ut Jamblico placuit; vel ob continuatas Græciæ Colonias in eam Regionem de-

du-

ductas, Urbesque magnas ab eis conditas, Eusthatio teste in Dionysium Aphrum, quamque ante, postque Trojæ excidium Ulysses, Philoctetes, Hercules, Epeus, Cryssus, Penopeus, Sagares, Ajax, Mnesteus, aliique non pauci incoluere, ejusdem fæcunditate allecti, atque deliciis: vel, ob Regionis felicitatem, hominumque sapientiam, ut voluit Poeta Archilogus apud Athenæum, *lib.* 2., ab omnibus appellata; quales certè fuere, & Strabo, *lib.*6. dum de Neætho fluvio sermonem habens, Troja excisa, multos Græcos combustis navibus circà Crotonem, climatis bonitate tractos, oppida extruxisse, scribit; & Trogus, & Plinius, & Pompejus, aliique plurimi. Undè Ovidius *in Fastis*, *lib.* 4.

Itala nam Tellus Græcia major erat.

Non quidem tota, sed quota, Calabria nimirum, teste Virgilio, *Æneid.lib.* 3.

Has autem terras, Italiæque hanc littoris oram,
Effuge, cuncta malis habitantur mænia gratis.

Quibus verbis, Barrius *lib.* 1. subjunxit, insinuare Vatem eam dumtaxat Italiæ partem, quæ id temporis Calabria erat, à Gręcis Trojanorum hostibus habitatam; alioqui non dixisset Æneæ Helenus, Italiam, Gręcasque Urbes fuge, si tota nunc Italia, ut quidam falsò opinantur, Magna Gręcia fuisset, præsertim quoque, quod hanc oram *Itali littoris* dicens, eam Italię partem intelligit, ubi Locri, & Petilia sunt: ubi sane Pagi non pauci, oppidaque multa nomine, & lingua exornati,

grę-

grecismum sonant. De Calabria loquutus Cicero, dum *in Tusculanis lib.* 4. disseruit: Quis est enim, qui putat, ut ait, cum floreret in Italia Grecia, potentissimis, & maximis Urbibus, ea, que Magna Grecia dicta est, &c.: loquendo ergo de Magna illa Grecia, in qua Pythagoras consedebat, & sui de animi immortalitte optimè meriti, de Calabria, non ambigendum, verba instituisse, atque laudem. Hinc benè Franciscus Petrarcha, *de rebus familiaribus, lib.* 1. *ep.* 3. Non Italiam, sed quotam, Italiæ partem, eo tempore desertam, & vacuam grecis habitationibus possessam, magnamque Greciam nuncupatam, quæ nunc Calabria est, ut ex Archita Augustinus Niphus *in præf. ad lib. de An.* id dicere non pertimescit.

Brettia indè, procedente tempore pars illa quota, quæ ad occiduum, septentrionemque vergit est dicta, à Brettio; vel Brento Herculis filio denominata, cujus Populi valdè potentes extiterunt, & validi. Undè mirum, cur Brutios potius, quam Brettios Latini hactenus dixerint, cum Grecia tota Aristophane *de Vespis*, Stephano *de Urbibus*, Jernando, *de Rebus Græcis*, Dionysio Aphro, *de Situ Orbis*, Alexio Poeta in sua *Brettia*, Eusthatio *in Virgil.* Strabone *lib.* 6. *in Original.* aliisque plurimis apud Barrium, de Flore, Marafiotum, Ermolaum Barbarum, Enricum Baccho, Ananiam, Puglisium, cæterosque nostrates, atque exteros, testibus omni exceptione majoribus.

pro

pro Brettijs, & numis, & scriptis, signis, toreumatibusque propugnet? Existimo sanè Brutios à Romanis dictos, non quidem, ut Calepinus somniavit, *quasi bruti, & obscæni*, verùm à græca voce *Brutos*, quam à fortitudine, animique strenuitate fortè Brutii accepere. Exulandus perindè Gellius à veritate *lib.* 10. scribens, Brutios veluti Lorarios, ignominiæ causa à Romanis ob Pœnos, postque Annibalis ab Italia discessum institutos. Cum etenim Author ipse, Ludovico Vives testante, homo rhapsodus planè, congestor potius, quam digestor, & ostentator, quàm peritus sit, loquaculus, sine eruditione; in verbis, ac sententijs putidulus; ea quæ de significatu vocum differit sunt frivola, & plerùmque imperita, & falsa: à vera historia Romana, maximè de bello Punico jejunus, alienusque, apud Livium de Annibale in Italiæ adventum, certò convincitur. Non itaque Brettij, sed Boij, Ligures, Campani, Galli, aliique populi ad Pœnum defecere, testibus Plutarcho *in Annibale*, & Livio *de bello Punico*; cum illos potius repentino adventu, apud eundem Livium, Annibal Roma ejectus in Brutios proficiscens, incautos oppresserit: propterea Rhegium obsedit, Vibonienfium agros depopulavit, oppidis omnibus, ac Civitatibus terrorem incutiens; sed minimè à Romanorum fide, apud eundem *lib.* 1. discedere voluerunt. Hinc teste Eutropio, *hist. Rom. lib.* 13. illi pauci, qui magis ti-

more perterriti ad Pœnum defecere, Q. Cæcilio, & L. Valerio Confs. anno quarto ante Annibalis recessum Romanis se tradidere, Municipij, Coloniæque dotibus cohonestati, atque à Romanis redimiti, ut infrà dicturi sumus, & satis in nostris Epistolis *p.* & *2. parte* differuimus.

Postremò Calabria (cujus ætimon Blaeo in suo Athlante, à *Calon*, & *Rio*, cunctis derivatum existimat, quasi Regio ubertate incredibili, rebusq; omnibus affluens) stupenda vi quicquid ad delicias vitæ facit, optimè profert. Undè Poeta Granus de ipsa loquutus, in suo *de Situ Calabriæ* poemate, cecinit.

Nomine, quæ digna, quin jure Calabria fertur
Si calon esse bonum testatur achaica lingua
Quodque brio vocitat, scateo, si nostra reponit
Certè ergo Cumanæ folio, vel voce Sybillæ
Hoc verum tenuisse reor per sæcula nomen
Illi namque boni, quid deest? quas gratia Cœli
Summa negavit opes, dona, aut justissima tellus.

Hinc Calabri ad omnia nati, Philosophi celebriores, Geometræ, Geographi, Legislatores, Mathematici; Astronomi, Medici, Musici, Statuarij, Dialectici, Rhetores, Pictores, Poetæ, Comici, ac in omni Sapientia cospicui, Tullio teste *in Bruto*, extitere, Recupito annuente *in suo Terremotu*: Gens plerumque, uti scribit, ingenio fervido, callido, & ad omnem disciplinam versatili. Armis, Palæstra, gymnicoque certamine, apud Ma-

xi;

ximum Tyrium, Calabri incomparabiles; feroces, natura fortes, ad Imperium usque primi inclinati, arma tractantes, & jura, apud Martinum Scherner. Sed apprimè ergà Deum, & Cœlicolas, religione, ac pietate maximè affecti, ut sanè ab Archadis, Ughello (*Ital. Sacr. tom. 9.*) non contradicente, aut ab Atheniensibus, sivè Romanis, qui in Calabria consedere, illicque deduxere plurimi, degeneres haud videantur.

In iis, apud Athlantis Authores, aquilinus color, capillus niger, statura brevis, aspectus venustus, audax, ast non universim, nisi quod Calabri, qui extremam tenent Italiam, utpotè origine Græci, Græcos ferè æmulantur; etsi Latinorum priscus inoleverit ritus, teste Ughello suprà laudato, lugendi mortuos, ubi præfica in funere pretio conducta, alias ad nænias canendas, & ejulatum invitat; atque inferiis peractis, defuncti affines, unà in domum lautè vescuntur; sed raro ad præsens, Pastorum anathemate terrefacti.

Primùm linguam Hebraicam, atque Aramæam à suis Aschenazis derivatam, Calabri loquebantur; indè Oenotrorum accessu, Græcam doricam; posteàque Lucanorum, Brettiorumque dominatu, Volscam, sivè Oscam; hinc bilingues ab Hennio vocati, quia, & Oscé, & græcè idioma eructabant. Ast à primæva Latina lingua adhuc rudi, & lactenti plurimùm alterata, apud Merulam, à Græcis, Calabriæ quondam Incolis,

incrementum linguæ, ac venuſtatis veteres quæſiere Latini ; indèque facta tot idiomatum in dies ex variis Colonijs, & dominatu varia miſcella , in Calabria , ac cæteris Italiæ plagis , ubi plus, minuſve, diù corupta permanſit, atque in incultis, ruſticaniſque hominibus hactenùs perſeverat.

Quo ad populos in tanta temporum longinquitate Calabriæ comperti dominatores, fuere poſt terrarum inundationem Aſchenazij, Noè pronepotes , ut vidimus ; dein Auſones dicti, ſoli ubertate, atque delicijs tracti, quos Oenotrij ex Arcadia, *græca gens* hùc profecti à proprijs ſedibus pepulere , teſte Cluverio *Lib.* 3. quemadmodum atque Siculos, Aborigenes (mutato nomine) nuncupatos . Interim Græcorum Nationes aliæ temporis decurſu in Calabriam invectæ, Urbes in ea paſſim extruxere, omnem maritimam oram ſuperi , inferique Maris colonijs implevere ; hinc Italia , unà cum Sicilia ex Strabone, & Trogo, Magna Græcia appellata fuit . At poſtquam , *repetit idem Cluverius* , Romanorum crevit potentia , tota tandem Italia horum armis ſubjugata eſt ad Honorij Imperatoris uſque tempeſtatem , atque poſſeſſa . Ex hinc alij, alijque ſubindè , Gothi, Uvandali, Heruli, *Germaniæ gentes*, tum Hunni ſuperatis Alpium jugis totam invadentes, varia in Regna , atque Imperia diſtribuere . Hos tandem à Juſtiniani Ducibus pulſos, Exarchatu in Italia conſtituto , ac poſtmodum à Longobardis expugnato , Pi-

Pipinus, & post eum Carolus Magnus, cum cæteris debellavit. Divisa mox Sicilia in duo Regna, duos pariter Reges accepit; quorum alter in Calabria, ac in toto Regno Neapolitano, Sicilia dicto cis Pharum; alter in Insula Siciliæ Rex ultrà Pharum est appellatus. Variam dehinc utrumq; mutationem passum, quippè in Neapolitano Regno primò Normanni, postmodum Suevi, mox Galli Andegavenses, dein Aragonenses Hispani, jamque tertiò Galli, iterumque Aragones, & Castiliani; postremò Austriaci, in quorum potestatem, & imperium, Carolo III. Hispaniarum Rege, & VI. imperante semper Augusto, Germani Austriaci feliciter devenere. Quanto postmodum in Regio honore apud Reges Calabria fuerit, illud argumentum est, ex Recupito, (*de Terramot.*) quod futurus Regni hæres Dux Calabriæ vocabatur, quasi hoc nomine sceptra præriperet, Cæsar Imperio destinatus. Præludebat ille Regno administratione Calabriæ.

Nec minus Calabriæ decus in suis Colonijs ad varias Orbis plagas transmissis. Ad Galleciæ Hispaniæ Regnum, apud Balboam, (*Monarch. Reg. Hispan.*) Duce Theuco Locrensi. Messanam per Anaxilaum Rheginum, & populos Mamertinos, cui nomen pariter imposuere. Phissam per Micitum, nunc *Randazzo*. In Lucania Bisentum, sivè Pissunthum, nunc *Policastro*, teste Mario Aigr. In eadem Lucania per Sybaritas Pæstum, apud

apud Strabonem. Metapontum in Oriente, apud Merolam; Locrenses populi Calabri, Tarentum, aliaque plura loca apud Cropanum (*Calab. Illust.*) in ditione habuere, atque Nostrates.

Ast tametsi ad præsens Calabria in Urbium ostentatione minimè ingloria esse videatur, cum sex, & viginti quatuor Civitates Archiepiscopali, Episcopalique munere decoratas complectatur; Oppida verò; Pagosque penè innumeros tanta vicinitate, & frequentia, ut vastissimæ Urbis speciem præbeant, quæ Rura, Villasque undique includant; nihilosecius; quia tam hominum, ut ait Seneca, *Ep.* 91. quam Urbium fata voluuntur, testeque Lucano *in Pharsaliis lib.* 1.

Invida fatorum series, summisque negatum
Stare diù; nimioque graves sub pondere lapsus,
Nec se Roma ferens;

plurium Civitatum, antiquitate, potentiaque florentium, nunc neque sane vestigia visuntur; & benè, nulli enim non sua senectus est. Tales fuere *Althanum*, juxtà Casignanum, Civitas olim Episcopalis, apud Guaphridium *de gest. Herman.* à Totila excisa. *Barbarum*, à Græcis, post Trojæ excidium conditum, juxtà Scyllaceum, ac terræmotu, acerbaque peste bacchatum. *Mallea* Rheginorum Urbs, in Montana suprà Cænidem sita. *Lauretha*, inter Crotonem, & Lacinium Promontorium, vulgò *Capo delle Colonne*, à Laura, Lacinij

nij filia dicta. *Cercinium*, Messurgam inter, & Peteliam Civitas sita, communique strage divulsa. *Itone*, sivè *Milea* à Locrensibus condita, juxtà Crotali amnis ripam, ubi per totam planitiem S. Mariæ de Roccella, ad Fretum usque, adhuc vestigia visuntur, à Saracenis excisa, indè in Lusitaniam Urbem Episcopalem propè Scyllaceum translata, pariterque discerptam. *Cursanum*, propè Stylum, Urbs Ausoniorum. *Grumentum* à Phocensibus, juxtà Lagariam extructum. *Leonia*, sivè *Leonium*, Civitas Episcopalis, Crotonem inter, & Sybarenam. *Lagaria*, juxtà Calistarnum amnem, nunc *Racanello*, ab Epeo, & Phocensibus ædificata. *Mesa*, propè Rhegium, & Calannam, Civitas Episcopalis, apud Cropanum, Aschenorum. *Arocha*, sive *Aracha Phallucca*, juxtà Crotalum, fluvium, vulgò *Corace*, edito loco, ab Arcadis condita. *Mesianum*, ab Hyppone non longè, Cibelis Castrum, quod & Hypponienses Messen apud Proclum (*de Oracul.*) à frumentorum messibus vocitandum statuere; juxtà quod, & ipsius Deæ Phanum constructum apparet, Hypponiensium opus. *Trischene*, Civitas Episcopalis, inter Semirim, & Crotalum amnes, in suis tribus Tabernaculis famosa. *Joannum*, vulgò *S. Janni*, Cutrum inter, & Crotonem situm. *Ullanum*, & *Uffugum*, Auxoniorum, Brettiorumque ædificia. *Aprustum*, non procul à Summurano, Civitas Ausoniorum, nunc Vernicarium. *Ariantha*, indè Folonum, Phocen-

censium Oppidum, Rosam inter, & Acidam amnes. *Hyela*, nunc Bonifatum, suprà Blandam, Phocensium Civitas. *Althanum* alterum, nunc Sorethum, juxtà Metaurum amnem. *Cytherium*, nunc Cyrisanum juxtà Pandosiam, Oenotrorum olim Urbs mediterranea. *Ninæa*, nunc S. Donato, juxta Grondum, & Acidam fluvios, qui Isauro miscentur, Civitas Oenotrorum. *Thyella*, nunc Ginetum, juxtà Agatham, ab Oenotris extructa. *Therypolis* propè Strongylum. *Xipha*, Sybaritarum reliquia supra Saxonem Montem à Brettiis condita, atque in Muranum mutata; aliæque, vel in alias mutatæ Sedes, vel tempore, fatoque extinctæ: ut quispiam, & regionis antiquitate fruatur, & Coloniarum varietate ætimon levi labore percipiat.

Quo ad Cœli temperiem, ità salubris, & jucunda Recupito jam laudato objectatur, ut nihil Regione tota, *ut scribit*, sive ad delicias amænius, sivè ad ubertatem feracius, sivè ad omnem humanæ vitæ usum accomodatius. Amænitatem aspectu præferunt Montes, *subjungit*, quibus ex utroque Calabriæ latere, substrato imminet mari, an spectanda, an spectatrix. Hi ejus Appennini sunt partes, qui protensus ab Alpibus catenata serie, nexuque Cacuminum Italiæ dorsum discriminat, atque in Calabriam ductus interdum in æditissimas rupes, atque in altissima surgit fastigia; plerumque levibus jugis in colles molliter acclives dimittitur, quos perenni viriditate convestit, plerif-

risque Arborum intacta coma, hyeme ver exhibentibus.

Inter Calabriæ Montes eminet Sila, sylvam ducentorum millium passuum ambitu, attollens intonsis Ilicibus, Pinisque condensam; quæ ramis multa fronde comantibus, atque inter se Cœlo consertis, umbra terris diffusa, viatores velut de industria protegit: ita ut Consentia Catacium integrum diei unius iter æstate media confici possit, Arboribus veluti obrumbrantibus æstum, ac solem arcentibus. Hyeme verò Mons idem Nemus Hercinium, aut Caledonium æmulatus anni canescentem senectam ingenti nivium pondere sustinet: mox brumali asperitate in summis caloribus ad voluptatem trahendam. Hinc prævalidæ trabes ad construendas Navium arbores, ut ijs Mare stratum sylvescat. Hinc ad usum nocturni luminis tædæ flamma parabili, & cereos faculos imitante. Hinc denique immensa vis picis ad conglutinanda, sivè solaria, sivè navigia, illa, nè imbribus pateant, hæc nè fluctibus. Hanc utpotè odoratam, resinosam, rutilem, atque ad medicamenta utilissimam commendant Dioscorides, & Galenus. In cacumine lætissima pecori pascua, quod abigendum à pastu, nè satietas perimat. Ex qua, *in Pontificali historia* legitur, Templi Vaticani tecta trabibus advectis restituta fuisse, ut Ughellus commemorat, *Tom.* 9. Hic meritò de eadem in suo *Polipodio Apollineo*, *lib.* 1. canere po-

 tuit,

tuit, Acerbus, Therinus Vates.

Sed me ſylva vocat ſpatio porrecta comanti,
Arboreoque patens circum vaſtiſſima gyro.
Quæ ſpectanda dabit gelido numeroſa receſſu
Sylva tibi? piceæ frondoſa cacumina tollunt
Aereum ſuperire polum frondentis honore
Verticis, atque auſæ nubes calcare tonantes.
Deſpecto fremit igne Leo: Canis ignea flamma
Ardentes non auſa faces inferre latrantis,
Halitibus furioſa ſuis, deplorat inertes
Sirius æſtivos medio ſub Sole calores:
Sic etenim ſpiſſis denſantur frondibus umbræ,
Objectoque obſtat viridi munimine ſylva,
Pulſa retro, ut redeant ſævæ molimina flammæ,
Irritaque æſtivus certamina conferat ardor.
At tenui ſermone loquor; majora referre
Carmen amat;gelidumq; crebris ſic frigus ab umbris,
Et glacies nativa viget, tremor occupat artus,
Ut quatiat quoque membra gelu; dum Sirius ardet,
Ligna paranda focis: cæſi de robore trunci.
Subſidium perferre decet; non tempora brumæ,
Hybernuſque rigor ſimili te lædet acuto.
Frigore, nec tali Boreas algore triumphat,
Dum ſua cum nivibus ſocialia fœdera jungit,
Uſibus apta tuis numeroſa hæc ſylva vireſcit
Navita, cæſa dabit ſtratum ſylveſcere pontum
Mole ratum compacta ingenti robore coſtas.
Hoc valido munita ratis, per Nerea vecta
Calcabit victrix fluctus; trabe firma marinum

Scin-

Scindet iter generosa sali; quas sylva procellas
Inconcussa tulit validis radicibus hærens
Sorte pari, translata mari domitura triumphat,
Neu tibi det trepidum navis rimosa pavorem:
Hinc pix multa venit, solaria glutine docta
Imbribus eximere, & fluctus arcere marinos.
Hinc quoque fortè Ceres amissam quærere natam:
Dum lacrymosa suam genitrix loca cuncta peragrat,
Corripuit nocturna faces; vis ignea tædæ
Nusquam aderit major noctis superare tenebras,
Luce potens; ceras nil implorare viator
Est opus.

Nec desunt Montes alij, apud laudatum Ughellum aprici, & frugibus pingues, collesque vitibus, arboribus impendio apti, ac benigno eflatui ventorum undique expositi. Valles amænæ, & frugales. Opaca, & Nemora amæna, singulari quadam voluptate conferta, spirantibus quoquoversum suavissimis auris. Pascua, pabulaque teneris hèrbis, floribusque virentia; suaque medicæ herbæ copia ingens, atque salubris.

Causa fertilitatis est humor, *repetit, qui supra Recupitus*, cum ubique fontes subsistant; qui primò argenteis ducuntur per fibrias Arborum rivis deindè, & in ingentes amnes exuberant. Hanc laudem totam tibi Regio vindicat, quam & fontanæ, & fluviales aquæ rigant. Principes in Calabria citeriore fluvij *Busentum*, & *Crathes*; ille ab impositis Consentiæ jugis excurrens per subje-

ctas rupes ad meridiem obverſus ingenti ſtrepitu præcipites aquas evolvit; tum in planitiem effuſus, & crebris ſubindè curvatis flexibus non uno tramite circumjectis campis illabitur. Demum magno amnis utriuſque fremitu *Crathes* ad Mare decurrentem intercipit, eoque quaſi catenatum perducit, & alveo ſpoliatum, & nomine in ſupplicium fortaſſe, quod Alarici Gothorum Regis theſauros, cum ejuſdem cadavere contumulatos adhuc, & arena cælat, & gurgite. Crathes quinto ab Urbe Conſentia lapide reſudante humo ſcatebram exilit obſcuris inter Silæ umbras natalibus, obſcuri etiam nominis, dum ſuas dumtaxat aquas vehit; ſed magnorum Montium jugis dilapſus, novo ſemper latice ditior paulatim è fonte ſuccreſcit in fluvium. Et jam juſto alveo gemina ripa coercitus Conſentinum Agrum recto amne perſtringit, Conſentiam ſub auguſtiſſimi pontis fornicibus magno murmure prætervectus. Deinde Buſento, aliiſque inclitis amnibus quaſi ex inaſperato in ejuſdem os influentibus, longo viarum ambitu elatis cornibus in Magnam Græciam invehitur; Undè fluctus è marinis haud longè abhorrentes in craterem Tarentini ſinus exonerat: Ad quem, Annam Didonis ſororem, poſt illius mortem, ad locum ubi Pantheon, vulgò *Pantoni*, ut in noſtris *Epiſtolis prima parte diſſeruimus*, adventaſſe, Ovidius *lib. 3. Faſtorum*, commemorat.

Eſt prope piſcoſos lapidoſi Crathidis amnes

Par.

Parvus ager, Camerem incola turba vocat, &c. Fama utrique fluvio eximia apud antiquos, quod Crathes flauum colorem, Busentum capillo nigrum impertiat, illius apud fœminas, hujus laude apud Viros, *Tufarello inter Recentiores contradicente*. His sequitur *Esarus*, qui ex Appenini fonte prorumpens per amplissima terrarum spatia ad *Sybarim* usque decurrit, cum quo sociatis aquis, uterque mari confunditur. Præfatis adjungitur *Acheron*, qui ad Montis radices innascitur propè antiquæ Pandosiæ monumenta, vulgò *Capiniano*; olim enigmate Delphici Oraculi, & cæde Alexandri Epirotarum Regis, qui Calabriam invaserat, nobilitatus. Nec minoris laudis *Muconium*, juxtà Acram oppidum in Sila natum, piscosum, fanatiuumque, quod Crathi miscetur: quemadmodum, & memoria dignum *Triontum*, olim *Hylia* dictum apud Thucididem, *lib.* 7. & navigabile, cæde Sybaritarum à Crotoniatis facta famosum. Neque contemnendum *Sabatium*, è Silæ fonte derivatum, olim *Ocinarus* apud Lycophronem in Alexandra, vulgò *Savuto*, piscosus, & navigabilis amnis, juxtà quem Ligia, una ex Sirenis interijt. Nobiles pariter in ulteriori Calabria, *Neæthus* propè Crotonem, ubi Trojanæ mulieres, apud Strabonem, *lib.* 6. Græcorum naves conflagrarunt, tam longi pertesæ pelagi cursus; *Angitula*, non longè ab antiqua Vibone inter amænissimos campos, & prata semper vernantia. Amænitas loci lo-

locum fecit Poetarum mendacio Proſerpinam eò è Trinacria delatam, ut coronas ſibi floreas texeret. His amnibus *Lametium* adnumerandum, quod propè Nicaſtra modò continenti curſu rapidum fertur, modò ſaxis ſublatentibus eliſum volutatur in ſpumas, quà torrens, quà fractum, nomen ab hoc ei oppido factum, & littore, quem Sinum Lameticum Ariſtotiles appellat. *Crotalus* fluvius, vulgò *Corace*, propè Catacium, quem inter navigabiles collocat Plinius; *Alex* Straboni celebris, & cicadarum in utraque ripa inæquali ſtridore, quod in altera fervore ſolis reddantur vocaliores. *Luconum*, ſivè *Sagra*, Crotonienſium, & Locrenſium pugna apud Trogum mirabile. Hic adde *Aerin*, *Tacinam*, *Metaurum utrumque*, *Syrim*, alioſque in utraque Regione famoſos. Hi, alijque obſcuriores, qui æſtate vadari vix poſſunt; hyeme verò cum è montibus eluvionem acceperint, nè ab equite quidem ſine diſcrimine. Nec rarò infeliciter lapſos amnis præterfluens abripit, hauritque. Cæterum magna in his voluptas, cum partim in Xiſtos, ac topiaria buxo, myrtoque conſita corrivatis per tortuoſos anfractus rivuli viſuntur clementiſſimè ſerpere; partim per crepidines montium, valliumque ſeceſſus obmurmurant umbroſis hinc indè Ilicibus curvato faſtigio in vitrea ſeſe unda ſpectantibus, quaſi conſilium famæ capturis congeminato intrà amnem nemore. Nec ſuæ arenis deſunt aquæ, quæ paſſim manant per littora gelidæ, & dulces, com-

ple-

plectente sale fonticulos, non violante dulcedinem; calidas, quoque, ac sanativas multis in pagis, atque mirabiles.

Nec minor à Sale utilitas, sine quo insulsa fercula, & ne ipse quidem sapor est sapidus. Quippè dulcia solent esse fastidio, nisi quid acris admisceant. Præter factitium in Salinis, Montes quoque Calabri propè Altimontum, Paludem, Neæthumque obrigescunt in Salem, reclamante, ne quicquid apud Gallos Hylario, nullum terræ sal reperiri. Adnumerari poterant inter Pliniana mendacia, flumina Salis ostentata apud Caspios, nisi Salis Montes extarent hic apud Calabros. Sal his natura prodigit, Sapientiæ Simulacrum. Sic una Lothi Conjugis post incendium quinque Urbium, altera post ingentem Terræmotum in Noricis Statua Salis reperta, documenta sunt posteris, ut post supplicium saperent. Cui Acerbus Therinus Poeta suis dulcè versibus adstipulatur.

Montana salinis
Viscera sunt fœta, & nullis ex hausta rapinis
Usque modo cumulanda satu; candore refossus
Sal nivibus certare queat: mordere palatum
Acrior est nullus. Sed quos includit Ocellos
Sæpè sinu montana parens? Chrystalla nitore
Ire super poterunt: torno formantur in usus
Multiplices, jucunda oculis, spectacla tuentum
Sæpe laboratum videas mira arte salinum
Ex sale nativum, pinnato vertice turres

Ca-

Cœlicolum effigie falsas, simulacraque Divum
Suspendenda tholo, & vota auditura precantum
Aure, licet lapidis, facili, mollique vocanti,
Tornatosque globos currendos voce minutos
Supplice, & ad superos laturos vota petentum.

Neque metallis carent, imò iisdem exuberant, ubi Ughello, Recupito, Nicolosio, Merula, Magino, Molisi Leandro Alberti, aliisque non paucis testibus, Aurum, Argentum, Ferrum, Sal fossile, Marmor, Alabastrites, Chrystallus, Pyrites, idest Marchesita, Gypsi tria genera, Sitiope, sivè ut alii vocant Minium, Rubrica fabrilis, Chalcantum, Bolum, Alumen, Sulphur, Etites, Hematites, Gagates, Magnes. Item Berillus, Smyris, Cumen, Cos aquaria, Olearia, Silex, Lapis molaris, olearius, & frumentarius, Lapis obsidianus, Lapis, quo pictores imagines inumbrant, Lapis specularis, Lapis phrygius, Lapis ephites, & Lapis, sivè color cyaneus: aliaque metallica apud Ughellum, passim effossa reperies. Canente Therinæo Vate.

Et natale solum locuples tibi monstrat in imis.
Visceribus, fulvo ditescit terra metallo.
Auriferasque creat venas, tibi terra ministrat,
Argenti scatebras; his conformare fodinis
Aureos, & mores, & candida facta nocentis
Criminis expertis vitæ doceant, &c.

Sed redeamus ad aquas. Hæ cymbis littoralem oram radentibus, *teste Recupito jam citato,* pla-

placidum præbent inter. Tutum etiam præstant turres identidem, non plusquam sex mille passuum intervallo dispositæ, iis præsertim locis quibus conditi sinus piratis commodant latebram: Quos cum sublato igne detexerint Bombardæ ictu propellunt, fulgure fulminationem secuto. Littora quoque sub Turribus non rarò portuosa, ac accessu Navigiorum facili. Neque hæc, aut scopulis infida latentibus, aut prænaptis aspera; sed toto fermè Calabriæ sinu, benignè fluctus excipiunt, ut altero liceat undam remo, altero arenam proscindere: offerunt se Navigantium oculis Pagi, Castella, Urbes Montium dorsis impositæ, spectabili quadam naturæ pompa, atque theatrali. Discriminantur hæc Vinetis, Prædiis, Viridariis, quæ omni pomorum genere abundant, eximij succi, & saporis. Ostentantur passim Mala Citrea, Medica aurantia in auri specie pendula. Hortos Hesperidum hæc exhibent, nisi quod hi Dracone carent, non mediocri Regionis laude, ac Ferarum innocentia. Inter Mala Limonia primatum Rhegina (aliaque loca non pauca) obtinent, è quibus alia mole præstantia, alia semine, in varias figuras flexili, Pyra, Pruna, cæteraque id generis Poma ementiuntur, quasi jocante, atque oculis illudente natura. Cortice etiam dulcissimo vestiuntur, aurantia pro integumento, pro dape. Vineta quoque cernuntur latè apricantia, Vitesque modici Hominis altitudine, à terræ ubere non divulsæ luxuriantes,

ubertim pampinos fundunt innuptæ nullo, ut in Campania, maritali populórum amplexu; interdum etiam trabibus adminiculatæ subdiales pergulis in ambulationes opacant mollius inter umbras excepto Sole. Uvas gignunt, quà rubentes, quà sub alpidas acino prægrandi, sucoso percocto, duracino, odorato, an ad ésum, an ad potum suaviores, ambiguum. Præcipua laus Vini, quod subflavi coloris, atque Auro perliquido simile, sivè *Cirella* vocant, à Cirellis vico, Straboni noto, sivè *Clarella*, apud exteros quoque clarissimum. Hæc ita ferunt Aquam, ut etiam Mare integrum ferant, & robore accrescunt, & pretio. Nec secunda nobilitas Blandæ vinis, quæ tum palato, tùm oculis blandiuntur. Nec minor authoritas Vernaticis S. Lucidi, quæ parcius hausta vires latissimè reparant. Ab his dignatio Vinis treniis propè Angitulam. Honos etiam expressis prælo Consentino, Balbino, Tempsano, quæ laudantur à Plinio; ac universim hisce versibus ab Horatio, *lib*. 2. de Calabria canente.

Ille terrarum mihi præter omnes
Angulus videt, ubi non hymeto
Mella decedunt veridique certat
Bacca venafro.
Ver ubi longum, tepidasque præbet
Juppiter brumas, & amicus Aulon
Fertilis Bacco Minimum Falernis
Invidet uvis.

Ille

Ille te mecum locus, & beatæ
Postulant arces: ibi tu calentem
Dedita sparges lacryma favillam
Vatis amici.

Sed quid de varijs piscium nobilium, putà Tymnorum, Xiphiarum, Murenarumque, & cæterorum piscationibus dicendum, atque deliciosis? Audiatur Archestratus *lib. 7. apud Athenæum.*

Italiam si intra, pelagique angusta sicani
Murenam captam videas, quæ fluta vocatur,
Hanc eme, namque illic epulum admirabile nosces:

Et de anguillis idem

Anguillas omnes laudo, præstantior illa,
Quæ capitur Rhegi maris è regione profundi,
Hanc aliis cunctis mediam tu ponito tales
Sin eas egulas opulentius os erit ipsum.

Et de Tymnis, atq; Xiphiis, *Acerbus in Polipodio*

Nec prætermissa natantis
Squamigerique gregis, celebris captura veniret
Napitio decreta mari, cum littore ab Afro
Agmina Thymnornm, siculum devecta per æquor
Delphino monstrante vias in retia magnis
Texta cadunt maculis, intrant imo abdita mortis
Per flexus loca fundo, plurima turba tridente,
Quæ feriat, sparsoque rubent freta mista cruore,
Nec te qua arte doli Xiphias mucrone timendus,
Et rostro terebrare rates consuetus acuto
Præda venis, versu indictum mea Musa taceret, &c.

Nec aquis inferior Terra variorum quadrupe-

dum venatione, volatiliumque omnigeno aucupio, ubi per montes, Sylvas, vallesque, Apri, Cervi, Capræ, Lepores, Uulpes, Linces, Lutreæ, Sciuri, Martes, Meles, Vivarræ, Histrices, Erinacei, Testudines, tùm aquaticæ, tùm terrestres, Glires. Ex Alitibus starnæ, Perdices, Coturnices, Rusticulæ, Gallinagines, Palumbi, Falsæ, Cornices, Turtures, Turdi, Merulæ, Ficedulæ, & aliæ parvæ aves, & Accipitrum genera plura. Item aves aquaticæ, & præsertim Ardeæ. Nec caret Armentis, gregibusque: Equi prætereà optimi ibi generantur, eximięque pervicitatis, & magnitudinis, quorum armenta multis locis cernuntur, aliaque apud Ughellum: undè *Acerbus* suprà sępè laudatus.

Nemorum saltus, venantibus aptos
Captandisque feris faciles, genus omne volucrum
Aucupio felix.

Et *Poeta Grannus, de Calabriæ situ*

Denique nullæ Orbis partes, non Bactra, neq; Indi
Laudibus, aut meritis tecum alma Calabria certent,
Quæ pars orbis habet tot apricos gramine colles
Innocuos saltus, fæcundos semine campos
Tot varias sylvas, tot opacis montibus umbras
Tot fruges Baccho lucos, tot Palladis arva
Tot varios portus rerum usus usque ferentes,
Vellera tot pecudum, nec non armenta, gregesque?
Adde quod illa feris, & monstris usque remota est,
Quæ vastæ Syrtes cernunt, quæque accola tauris,

Non

Non herbas educit ibi, quas terra legentes.
Privignis miseris possint miscere novercæ.
Nec posset Medea sibi excrcere potentos.
Artes his oris correpta cupidinis iras.

Sylvę quoque dulcescunt in saccara, nobilissima gulę irritamenta, tricliniorum luxu, Regumque deliciis, ex una quęsitis arundinę. Sed, prę cęteris, apud Authores allatos, teste *Recupito*, illud planè miraculum, quod cui Regioni tellus planè cuncta suppeditat, Manna quoque Cœlum effundit, ejusdem formæ, ac naturæ cum antiquo Angelicis manibus elaborato. Nam, & juxtà Altimontem in citeriori Calabria, & in ulteriori ad antiquæ Taurinæ vestigia, Ros è Cœlo deciduus Sylvestribus prunis exceptus, quà folijs, quà trunco noctis frigore constipatur in grana: Quæ posteà in prædulcem eliquata humorem medicamenta suavissima præstant sorbenda, vel pueris tanta salubritate, ut in ea cœleste munus agnoscant; tanto pretio, ut interdum Neapoli Mannæ Calabriæ uncia septem nummis aureis vænierit; quasi è Cœlo Imber Aureus cecidisset. De qua Pontanus *in lib. Meteor.* Calabriam felicem appellans, sic cecinit.

Quin etiam Calabris in Montibus, ac per opacum,
Labitur ingenti Crathis si qua cæruleus alvo,
Quaquæ Syriis Silvæ convallibus horrent.
Felices Sylvæ, quarum de fronde liquescunt,
Divini roris latices, quos sedula passim:

Tur-

Turba legit, gratum auxilium languentibus ægris,
Illic estate in media sub sole furenti
Dum regnat calor, & terræ finduntur biantes,
Tum tener ille vapor sensim sublatus ab æstu,
Versatusque die, multoque incoctus ab igne
Concava per loca, & arescentibus undique Sylvis
Ingratum ut sentit frigus sub nocte madenti,
Cum nullæ spirant auræ, & silet humidus aer,
Contrahitur paulatim, & lente humore coactus,
In guttas abit, & foliis sitientibus hærens
Lentescit, rursumque diuturno à Sole recoctus
Induit, & speciem ceræ, mellisque saporem.
Quod & Apes præstant arte, ingenitoque favore,
Hoc medicos natura hominum producit in usus.

Nequè verò Segeti Terra humorem denegat, quam Arboribus sufficit; nam, ut copiosè, uti scribit *Recupitus*, herbescit ad pascua, & flauentibus hordei, frumentique spicis latissimè turgescit ad Horrea, ut propè Crotonem Appulos in Calabria campos non desideres. Olei, olearumque felicitas, ut Salentini loco finitima, ità, & ubertate affinis castanearum ubertas, quibus deserta quoque famelicis panem suppeditant, & pabula. Butyri, lactis, casei tanta copia, quanta præstant opima gregibus herbosa collium pabula nutriendis etiam Equorum armentis aptissima. E quibus Besidiarum nota insignes cum Tessalis, & cursu certant, & forma.

Nec minus Arva, *Magino* testibus, & *Leandro*,

Li-

Lino, Cannabe, Gossipio, cæterisque frugibus ubera; sed Vermiculis pretiosis thesauro plenis utraque Calabria celebrior: nam Bombices eviscerantur in sericum apud *Recupitum*, dum tenuissimo involuti orbiculo nobilem sibi ipsis intexunt interitum. Mox alvo, ut Tertullianus loquitur, novo jam animata stamine, surgunt, tamquam parvi Phænices ex suo funere redivivi; in præmium credo, quod indè splendor Sacris vestibus, atque aris accrescunt. Hinc in Templis, hinc in tectis pompa parietum; hinc Aulæa opere belgico sericis folijs, auroque ductili attexta, ut magnificentius ex auro spirent, mollibus è serico ducantur Imagines: ex hac denique textrina nullo nobilium, plebisque discrimine, tota penè Italia sericata unius bestiolæ labore vestitur. Idque tanto Calabriæ emolumento, ut vectigalis annui hujus census locati sint nummis aureis quinque millibus supra tercentos. Undè supputari potest magnitudo totius summæ præcipue, ex quò particula ista quotannis Regio Fisco decerpitur. De quorum textura affabrè Therinea Musa concinnat.

O' nunc Musa mihi dicenti suffice vires
Et mea da facili decurrere carmina vena;
Dum Bombycis opus, dum ditia fila revolvo
Vermiculo tenuanda brevi data maxima dona
Semine ab exiguo, felix hæc cura, laboris
Est vestri major, tractantes pensa puellæ.
Sollicitam nam poscit opem, navumque laborem

Se-

Serica, qui ducit felicia stamina Bombyx
Exiguum semen, quod vix par crescit arenis
Lina prius constricta tegant, foveantque calore
Non satis immodico: passim fervore tepescens
Vita tenet semen tenuatæ cuspidis instar
Membra movens, vitæ testatur dona recentis
Fronde prius tenera pascendus candida morus
Quam tibi sufficiet, veniant hæc pabula, donec
Ætas firma magis crescat, cum robora constant
Pelle leves frondes; famulorum turba patentes
Matutina petat campos, ubi plurima nigris
Planities æquata jacet tua consita moris
Frondibus his ferro concisis esca paretur
Bombyci dudum: cum creverit ore voraci
Sparge super solidas, morsu tondebit acuto,
Nec secus, ac frutices norunt tondere capellæ;
Et sua Bombyci veniunt quæsita soporis
Tempora; jam pinguem fronde, & satis ubere pastum
Alta quies sepelit: somno tumulatur inerti.
Evigilat? Sectos ponas ex arbore ramos,
Vel sparsim multas collecto fasce genistas,
Quas super ire queat sensim conscendit in altum,
Et serum molitur opus, trahit ore magistro
Stamina, multiplici circum sinuata recursu,
Visceribus detracta suis sibi funera donec
Insidiosa paret, dives sibi sponte feretrum
Componat, propriamque necis sibi construat urnam.

Ex iis meritò colligendum, Calabriam nostram inter omnes Italiæ Regiones optimam fore, & es-

& esse. Si etenim *Erodotho teste lib.* 1. nec una Regio cuncta sibi ipsi suppeditat, sed aliud habens, alio indiget, quæ tamen habet plurima, ea est optima: felix Calabria tota, dum per Ughellum, Boterum, Lascarum, Leandrum Albertum, Gabrielem Flammam, Petrum Raccordatum, Maginum, Molisem, Recupitum, Merolam, Pontanum, Campanum, novum Athlantem, Nicolosium, Lindam, Campanilem, Falconium, Menninum, Passeronem, aliosque exteros, à nostris, Barrio nimirum, Marafioto, Cropano, Anania, Acerbo, Vincentio de Amato, Lutio Orsi, Tusatello, Puglisio, Grano, Toscano, Cassiodoro, cæterisque citatos, quicquid mortalibus est necessarium ipsa per se felix abundè gignit, nullisque adscitijs bonis indiget, sed suppetit, forasque emittit. Ipsi de ea judicavere Græci, ut Plinius ait, *lib.* 3. *c.* 5. genus in gloriam suam effusissimum, quotam partem ex ea (Calabriam nempè) appellando Græciam Magnam: ipsamque Paradisum deliciarum Falconius: (*in Vit. S. Leoluc.*) Elysium, Menninus in suis *Poematibus*: Felicitatis domicilium, Cornelius (*de Bello Heul. Echinad.*) Omnium bonorum epitome, Boterus: (*Rel. univers. l.* 1.) Alijque alia in sui laudem concinnando, (Relictis infrà expendendis, Sapientiæ, artiumque primis Inventoribus, atque plurimarum Congregationum Fundatoribus, Ordinumque) ut quispiam cum Pontano *lib.* 5. *de Stellis* concludat, & concinat.

Et tellus latè ingenti circumdata file,
Dives agri, dives pecoris, longè optima nutrix
Lentæ vitis, ditique argentea gleba,
Clarorum inventrix studiorum, atque æmula Divis
Magna viris, magna ingeniis, atq; urbibus ingens.

En igitur (nil de meo) potius ex exteris, quam nostratibus pro Calabriæ encomijs veridica monimenta, atque inconcussa. De cætero, dicam cum Seneca, *Epist.* 79. Omnibus feliciter hic locus se dedit, & qui præcesserunt, non præripuisse mihi videntur, quæ dici poterant, sed aperuisse. Multum interest, utrum ad consumptam materiam, an ad subactam accedas. Crescit in dies, & inventuris inventa non obstant. Præterea conditio optima est ultimi.

Pantopologiam potius, quàm alio vocavi nomine opellam, quia *generatim notionem Regionis* nostræ, cunctorumq; Illustrium, ac Sapientum quisquam recipiet; non ambigendum cum Gregorio Nazianzeno (*de laud. Gorg.*) meritò dicere posse: Domestica prædicabo; non tamen quia domestica, ideò falsa; Sed quia vera, ideò laudabiliter, vera autem non modò, quia justa, verùm etiam, quia nota. Sentio me quidem, *Petrarchæ dictum* amplectendo, in hoc Monimento suspectum, sed non tantus Patriæ, quin major esse debeat, majorq; sit amor veri. Dabo tamen testes magnos, quibus non credere pudor ipse prohibeat. Nec contemnendus labor, dum *Plinio teste*, nullus liber tam malus, quin aliqua ex parte prosit.

Sty-

Stylum medium ſum proſecutus , quia Petro Damiano teſtante (*in Vit. S. Odilon. Abb.*) Melior eſt veritas in ſimplicibus verbis, quàm ſit mendacium in elucubrati venuſtate ſermonis. Denique ſi quidpiam vel incautiùs,vel indoctiùs à me poſitum,quod ab alijs,qui videre id poſſunt meritò reprehendatur, nec mirandum eſt , nec dolendum , (dicam cum *Auguſtino Epiſt.* 7.) Sed potius ignoſcendum, atque gratulandum, non quia erratum eſt, ſed quia improbatum; nam nimiùm ſeipſum perversè amat, qui & alios vult errare , ut error ſuus lateat.

Cæterum , quæ in hoc continentur Opere, quæque in alijs contenta leguntur , S. Apoſtolicæ, Catholicæque Rom. Eccleſiæ, ſubmitto; Decretoque illi *ſub die* 13. *Martii* , 1625. Urbano VIII. annuente, à S. Congr. S. R. & Univerſalis Inquiſ. edito, & ab eodem 5. *Julii* 1643. confirmato , liberè obtempero ; nec non atque Declarationem ejuſdem 5. *Junii* 1631. amplector : Nil hoc in Libello (profitendo) alio ſenſu recipere,aut accipi ab ullo velle,quàm quo ipſa Apoſtolica Sedes recipiet; humana dumtaxat , & non divina authoritate freto : iis exceptis, quos eadem Veritatis

Columna,

Sanctorum , Beatorumque Faſtis , Cœliculorum Cathalogo adſcripſerit.

Constat jam felicem esse Rempublicam, quæ multis resplendet ornata Concivibus.

Cassiodorus Lib. 6. form. 11. fol. 219.

ELIÆ DE AMATO

MONTALTINI

PANTOPOLOGIA CALABRA.

ACRA

CAlabriæ Oppidum nobile, in montis cacumine situm, summitatem ex effectu nomine indicans. Muconio flumine pisculento, & sanativo famosum: ager Sylvis glandiferis uber: Bacchi, Palladis, Cererisque Frugibus affluens; inter Viros illustres, pietate, scientiaque pollentes Ludovicum Fagnani Prædicatoriæ familiæ Magistrum, Surianensis domus Priorem, ac Visitatorem Generalem, Excellentissimi Siciliæ Proregis D. Nicolai Pignatelli per tres annos à Confessionibus, & nunc suæ Provinciæ dignissimum Præsulem; Hilarium quoque, Instituti Seraphici Capuccinorum, venerabilis memoriæ virum, nec non Angelum ejusdem Ordinis Provincialem, fama prædicationis insignem, in Pa-

Patriæ lucem, suorumque gloriam edidit; Quinimmò inter Prosapias *Civitatis* Familiam, Titulis, Sanguine, pietate, ac doctrina ad æuum usque præclaram.

AGATHA RHEGII.

CIvitas, ab Auxonijs, condita, situ fortis, aruis fęcunda, oleo, serico, pinguis. Gloriosa in suis Civibus, Francischani Instituti, Leone, de Familia Friderici, & Paulo, de Trojana, memoriæ venerandæ.

AGELLUM.

VUlgò *Ajello*, antiquis Tylesium, Civitas olim Episcopalis, à Græcis condita, sive mavis illustrata: celebris in Lycophronis Cassandra; Coricæ, Liniq; Promontorijs, ubi Agellum edito loco situm, versibus hisce commemoratis, laudatur.

Alti autem Colles in accessos Tylesios
Linique maritimi verticem supremum
Amazonis consortem munient Civitatem
Servæ mulieris jugum recipientes
Quam ferrea mitram strenuæ puellæ habentes
Errantem ducet unda ad peregrinam terram.

Super quos Isacius, apud Barrium, *lib. 2. de Sit. Calab. Tylesium Mons, & Urbs, & Sylva in Italia, & Linum Italiæ Promontorium*. Hoc in agro marmo-

moreæ caveæ, gypsique lapides insignes. At magis in suis Urbs hæc illustris, præsertim verò in Familijs Jannutia, & Malta. Illa feudis, connubiis, opibus pollens, Donnagugliermina primum, mox Terræ Petremalæ Domina extitit: altera (Malta) Toga, Sago Prælo in suis Julio M. C. Vicariæ Judice, Scipione Milite strenuo, & Mario Hebraicæ, Grecæ, Latinæ, Gallicæ, Hispanicæ, Etruscæque linguarum notitia, peritissimo, Theologo, Philosopho, Oratore, Poeta omnigena demum scientiarum enciclopedia præstantissimo Viro inter nostros Incultos preclaro. Ornamento quoque huic Patrię fuere Joseph la Valle Poeta & Orator disertus, qui in ejusdem terręmotu pene dir utę memoriam, hęc lacrymans edidit.

Siste
Qui perges.
Haud te morabor.
Heù, Heù, nunc horrentia
Et
dirupta
rudera
Firma adversus Ævum
Tuta adversus Hostem
Græcia Magna muniit
Propugnacula
Blandientibus
Flora, Pomona, & Cerere.
Suavissimis deliciis

Ever-

Everſitque
Motus terræ inopinatus.
Heù quantis exanimis
Heù quantis exanimis
Quantis (Heù) abruptis
Nec dum vita deſerente
Cruentum præproperum
Sepulchrum
I nunc
E
Alienato Fato
Diſce Terræ vicem.
Diſce Terræ fidem.
1638.
Joſeph de Valle
Diruptæ Patriæ ſuperſtes
nolens
E
Illacrymans

Et Cornelius Minorita, in ſua *Paraphraſi ſupra Symbolum S. Athanaſii*, Neap. 1629. preſtantiſſimus; nec non Franciſcus la Valle in ſuis Poematibus Venet. impreſſis, ameniſſimus.

AMANTHEA.

OLim Nepetia dicta, à quadam Sirena, quæ inſumul cum Leocoſia, Parthenopeque loci delicijs allecta, præfatæ Urbi ſui nomen dedit; niſi ve-

velimus ex Najadibus oberrantibus, Musa Sebethi canente: (*Jannet. Nautic. l. 5.*)

Hinc altis imposta jugis Nepetia surgit
Quondam Nympha maris, quæ Najades anne secuta
Infelix periit; Satyros dum Dia petulcos
Lasciuumque fugit Panem, fluvioque sepulta est.
Nunc Urbs antiquæ servat cognomina Nymphæ:
Vati dulce solum, primos hic ille sub annos
Excoluit musas, tenerosque instruxit Ephebos.

Uel Phocæis, Locrisve, Ajacis Oilei Commilitonibus, originis laudem accepisse. Pro certò habendum, Urbem situ munitissimam, aere saluberrimam, Freto amænissimam, undequaque videri, experiri; quin sanguine, pietate, doctrina, armis, exornari, compertum est. Romanis legibus, moribusque Municipem, Regibus cunctis fidelem, opibus, armis fuisse Opitulatricem, Antiquitas pro veritate patrocinatur. Sedes, suo tempore Episcopalis, in communi Calabriæ clade, Tropeæ juncta.

Illustriori nobilitate præfulget, quam Familiæ de Amato, Gaballo, Lauro, Baldacchino, Mirabelli, Faba, Carratello, Cozza, Gracca, & Stante, nec non Carelli, Pitellia, & Sacchi Fluminis frigidi incolæ, antiquitate, feudis, connubiis honoribus, dignitatibus, opibus, insignibusque Viris sustentant, & ornant. Quæ omnes innumeros partus edidere gloria haud obituros. Inter quos præcipuè celebres fuerunt, qui sequuntur.

Marcus Antonius de Amato, Urbis Patritius, U. J. Doctor disertissimus, Statusque Ducis Nucerię Generalis Auditor: Vazzani, Serrę, & Terrati Baro; ex Sygismunda Caballo, sine prole superstes, Peregrinorum Xenodochiũ, ac Religiosarum S.Clarę Monasterium in Urbe, magnificentia, pietateque fundavit. Multa M. S. monumenta, omnigena eruditione, reliquit, ac inter Hippochrenas jure cooptatus, Joannę Castriotę laudibus, lepidis *poematibus*, nulli secundus. Orbi, & Urbi se palam fecit.

Nicolaus de Amato, *Cola* dictus, floruit sub Regibus Aragonensium: Civitatis Trani Gubernator tempore Ferdinandi I. ac demum 1498. sub Ferdinando II. & Friderico Principibus R. C. Pręses, omni laude pręclarus.

Michael, & Alphonsus de Amato Equites, primus, Ordinis S. Lazari, & Hierosolymitanus S. Joannis, secundus. Dum laudes vivunt, laudandi, calamo, & ense.

Joseph de Amato, Senior, Bagni Baro, ac Julię Ruffo, ex Balneariæ Ducibus, conjux emeritus.

Joannes Polidorus de Amato, D. Guillerminę Baro, ac Laurę Siscar, ex Agelli Comitibus 1504. matrimonio junctus. Prudentia ac doctrina conspicuus.

Aloysius de Amato, à Julio II. Pontif. Max. Urbis Liparen Præsul, & à Leone X. in aliam

S. Mar-

S. Marci, inde suffectus est. Vir in utraque Virtute insignis, longiori ævo meritus.

Joseph de Amato junior, U. J. D. Rheginæ Urbis Regius Judex, & Gubernator, nec non exercitus Generalis Auditor. Vir fuit acri ingenio præditus, ac supra fidem in Rebus legalibus doctus. *De Amanthea, ejusque erga Reges fidelitate, Laconismum, ubi de Familiis, Magistratibus, Militibus, Stemmatibus gentilitiis, ac de aliis ad nitorem Nobilitatis attinentibus. Messanæ in Typographia Camerali Vincentii de Amico*, 1701. publico Juri fecit. *Centuriaque practicabilium in utroque Jure materiarum*, edenda. De quo Epigramma.

Eruis è tenebris Patriæ monumenta vetustæ,
Cui nomen Terris Nympha pudica dedit.
Panis, ut insanos Victrix hæc vitet amores
Mergitur, & fluvii gurgite spontè perit.
Attamen æternum periisset amata Virago;
Sed vivam Patrio reddis AMATE lare.

Antonius Lauro, Vir cùm sanguine, tum sapientia præclarus, Canonicus Neapolit. ac Cathedraticus publicus, Neap. usque ad ann. 1534. Episcopus postmodum Stabiensis 1562. Cappellanus major, diem clausit extremum, ac in Ecclesia S. Mariæ Gratiarum sepultus; hæc in Tumulo, Fama buccinante, Inscriptio legitur.

D. O. M.

Antonius Laureus.

Nobili Familia Amanthea oriundus, Stabientium
Episcopus, Regii Sacelli Antistes, publici Gymnasii
Præfectus, Neap. Collegii primarius, vetere
Iuris prudentia, consilii magnitudine spectata
In rebus maximis fide, Philippo Regi
A Consiliis, & Patriæ æquè carus,
Hic situs est.
Vixit ann. LXXIX. obiit ann. 1577.
Bartholomæus, Carolus, & Iacobus Laurei
Patruo B. M. cum lacrymis. PP.

Vincentius Lauro, omnigenæ literaturæ Vir, censendus primus inter sui ævi scientificos; à Pio V. Montis regalis Præsul creatus, ad varios Principes Nuntius missus; demùm à Gregorio XIII. 1583. inter Cardinales coaptatus. Ann. 1592. Romæ obijt, fama haud obiturus, propria in Urna hoc Epitaphio excitatus.

D. O. M.

Hic jacet
Vincentius Laureus tit. S. Clementis
Sanctæ Romanæ Ecclesiæ
Ptæsbyter Cardinalis, Montis Regalis
Nuncupatus.

Obiit

Obiit decimo ſeptimo Kal. Ianuarii
MD.XCII.
Religio Miniſtrantium Infirmis
Hæres
Optimè de ſe merenti ex teſtamento
Poſuit.

Antonius Mirabelli, vitæ integritate, & doctrina præditus, Urbis Termoli Præſul ab Innocentio XI. electus fuit. Iacobus Caballo, Magnæ Curiæ Iudex, ſub Regina Ioanna II. Bonaventura Caballo, ſanguine, & ſcientia conſpicuus Inſtituti S. Frencifci de Obſervantia Reformatorum, Commiſſarius Generalis Ordinis, & Epiſcopus Caſertæ. Vir erudititiſſimus. & optimè de literis elegantioribus meritus. Luci dedit *Vitam B. Nicolai Albergati, Cardinalis S. Crucis Romæ apud Vitalem Riccardum* 1654. *in* 4. *Orationem funebrem, in laudem Aloyſii Poderico, Ducis Generalis emeriti. Neap. apud Hæredes Secundini Roncagliolo* 1674. *in* 4. Et *Cardinalis Turnonii Vitam, apud Victorellum*; aliaq. plurima MS. Et viventes, Dominicus Marchio R. C. & Franciſcus Eques Hieroſolymitanus. Ioannes Rutilius Faba, peditum Dux apud Belgium, ſanguine ſuo, & filiorum, Familiam Inſignibus honoribus, feudiſque illuſtravit: Fidelitate clarus, pro Patria, pro Regibus, armis, pectore, & opibus adverſus populares rebelles, eximia, memorandaque apprimè exercuit. Albericus, & Michael Baldacchini, Hieroſolymitana Cruce, ſummè præclari.

ri. Cæsar Baldacchino, contra Gallorum Classem, suo ęvo, in strenuitate, & corporis robore, nulli secundus. Et Carratelli Prosapia, armis, & insignibus clara.

Gregorius, & Iosue, Urbis Gives, & Pręsules emeriti, pietate ac doctrina clari.

Antonius Scoccetti Minorum Instituti, Sanctitate, meritisque celeberrimus.

Ioseph Mileto I. C. Poeta, & orator conspicuus: inter Incultos nostrę Academię *Cardio*, cujus *Poemata*, Musarum omnium, sua dulcedine, & stylo, oculos rapiunt,& Cor. Aliique non pauci apud de Amato in suo *Laconismo*.

AMYGDALIA.

PRopè Halecem fluvium, Oppidum nobile (*vulgò Amendolia*) olim Peripolis, testibus Plinio, & Tucidide, à Chalcidensibus conditum, Elementorum ubertati apprìmè charum: Sed illustrius Praxitelis, Statuarii, & Pictoris celeberrimi nativitate, qui artem ferro, naturam arte superavit. In Proserpinę raptu, Statuisque Cathegusę, Ebrietatis, Bacchi, Satyri, Cupidinis, Mercurii, Veneris, Apollinis, Dianę, Herculis, Cereris, Florę, Triptolemi, Syleni, Neptuni, cęterorumque Gnidi, & Romę prętlaris, patravit miracula manibus, dum mortuis lapidibus vitam, motumque immotis (oh utinam non venereum) passim arte do-

donabat; unde meritò de sua Niobe Musa Athica canit.

Vivebam, sum facta sylex, quæ deinde polita,
Praxitelis manibus vivo iterum Niobe.

Quinque Volumina scripsit, apud Plinium, nobilium Operum in toto Orbe; quin primus Specula ætate M. Pompeii, Olimpiade CIIII. efformavit. Haud gloria minor, & hæreditate Cephisodorus Filius, cujus apud Pausaniam in Acticis, & Boeticis Bellonæ, Cadmi, Lathonæ, Veneris, Æsculapij, Dianæ, & Iovis copiæ prototypa superavere.

AMYGDALARIA.

OLim Hieracleopolis, ideſt Herculis Civitas, ab eodem, vel condita, vel suis operibus illustrata, post quam Trojano bello extincto, non paucæ Græcorum naves cum Calcante Sacerdote, & augure, apud Homerum *in Illiad.* huc pervenere.

His rursus Duces erant Æsculapii duo filii,
Medici boni, Podalirius, & Machaon.
His triginta concavæ naves ibant.

Hinc Strabo, *lib.* 6. post Lagariam paululùm supra Mare Hieracleopolim collocat, nnnc vulgò *Amendolara* dictam, à Trabisatio sex m. pass. dissitam, Palladis, bacchique humoribus famosam. Hoc ex Oppido fuit ille Religionis Paganæ admirator, apud Pope Blount, *in Cens. cel Auct.*, antiquitatis, bonarumque literarum consultissimus, Pomponius

Lętus,

Lætus, qui Romæ tanto concursu, & occursu docuit, ut cum ante auroram docere inciperet, à media nocte, in auditorium, ad præoccupanda subsellia concurrerent, Alexandro VI. Pont. Max. apprimè charus, à quo in Germaniam missus, ut antiquitatum monumenta aucuparet, multa Romam advexit. Corrigendus Toppius, & cum eo Jovius, Calabræ invidus gloriæ, qui Pomponium, apud Picentes, extrà legitimum thorum effutiunt, nescio à quo Salernitano Principe procreatum. *Librum* scripsit *de Mahomete -- Compendium Historiæ Romanæ--De Magistratibus Romanis--De Arte Grammatica -- Epistolas varias -- Suprà Varronem -- Supra Salustium -- Statii, ejusque Patris Vitam -- Autographum in Quintilianum*, *Martialem*, aliaque ejusmodi --*Glossarium Medicum*, *& supra Livium* nonnulla, similiaque Cedro digna, & immortalitate, apud Nicod. *Addit. in Bibl. Topp.* Claruit anno MCDLXXX. Evivis Septuagenarius excessit vini potu gelidissimo oppressus, piis humeris Eruditorum insignium elatus, funus honestante Alexandri Papæ Purpurata Familia, ac Marso Oratore laudante, Tumuloque variis Poematibus, ornato, inter quæ illud Pontani primatum consensu publico obtinuit.

POMPONI, tibi pro tumulo sit laurea sylva:
Ossa, Maris rores, myrteaque umbra tegant:
Teque tegant, artusque tuos, violæque, rosæque,
Ver habeat, Zephiros spiret, & ipse cinis.

Stil-

Stillet & ipse cinis, quas & Parnassus, & Antra
Thespia, & ipsa suas Ascra ministret aquas.

Et aliud Domitii Palladii

Hic jacet exigua LÆTUS POMPONIUS Urna,
Cujus honor merito pulsat utrumque Polum,
LÆTUS erat Romæ varis sublimis, & idem
Rethor, nunc campis lætior Elysiis.

Ex eadem Urbe SS. Aprus, Ioannes, & Chrimbaldus, apud David Romæum, meritis, & sanctitate conspicui.

ANGITULA.

A Suo Fluvio pisculento, & navigabili, qui oppidum adlabitur, sic dicta, olim Crissa, Phocensium Urbs famosa, apud Lycophronem, à Crisso Panopei fratre extructa, frugibus ubera, venatione, & aucupio; à Freto 2. mill. pas. dissita; gloriosa Natali B. Ignatii Heremitæ, Sanctitate clari.

APRILIANUM.

OPpidum ditionis Consentinæ, aëre, aruisque nobile, Literatorum copia conspicuum. Ex eo fuere Iosephus Donato, aliàs *Panto*, Musa, in suis *Poematibus*, amæna, & Isidorus Pyro, Ord. Minimorum S. Francisci de Paula, Vir meliori ævo dignissimus, qui vel in tantis tenebris verita-

tis, philosophicam lucem aspexit. Edidit Venet. 1707. Typ. Andreæ Politi: *Philosophiæ rationalis, correctæ, & instauratæ libros tres*.

AQUARIUM.

ARenæ Pagus, Patria Hieronymi, Instituti Capuccinorum, Prædicatoris eximii, & Provincialis emeriti, vita, & morte, mirabilis.

ARENÆ.

OPpidum in Apennini declivio locatum; Oleis, Castanetis, Saxifragiis, lapidibus molaribus, fæcundum; at felicius suis Concivibus, Petro, & Laurentio, Instituti S. Basilii Magni, sanctitate, meritisque conspicuis, qui virtutum semine, Patriæ germinarunt honorem; nec non, & Ioanne Nicolao, Militum Duce, contra Thraces in Hydrunto, viribus incomparabili.

ARINTHA.

NUnc vulgo (*Renda*) dicta, Oenotrorum Oppidum, inter Emolam, & Sordum amnes in sublimi locatum. Terra undequaque fæcunda in suis oleribus, frugibusque. Adversus Manfredum Regem heic Sacra Militia, nutu Innocentii IV. collecta, ann. 1283. Arcem, locumque famosum redi-

didit. Cœlum solo propitium suæ mannæ dulcedine; ast felicius in suis Concivibus Bernardino, & Thoma, virtutibus, & sanctitate præclaris, qui nedum Minorum Ordinem, verùm & Brettiam totam gloriosè illustrarunt. Typis eluxit Nicolaus de Christianis, Instituti Minimorum S. Francisci de Paula, qui Venet. ann. 1595. *Omnia Capitulorum generalium sui Ordinis acta, usque ad ann.* 1628, publico juri dedit; Quemadmodum, & Patriæ lumen, Bernardus Mele, in Medicina, & Chirurgia Doctor insignis; qui summo studio, labore, diligentia, ac expensis [illegible] omnium ferè Plantarum medicinalium copiam collegit, cum synonimorum appendicibus cæterorum hac in Arte Eruditorum, proximè Typis, ad Sæculi utilitatem, Opera edenda; Fætus expectandus à Parmacopolis, à Physicis, à Philosophis, à cunctis, & admirandus.

AROCELLA.

Oppidum propè Mare saxosum, arte, & natura munitum, olim Amphissia dictum Fluvio, *Sagra*, famosum, Crotoniatarum cæde præclaro; de quo Ovidius *Met.* 5.

Linquit Japigiam, levibusque Amphissia remis
Saxa fugit, dextra prærupta Cocynthia parte
Zephiriumque legit, Naritiamque, Cauloniamque
Evincitque fretum, Siculique angusta Pelori.

Ignatii, ordinis S. Augustini doctrina, & pietate, illustre.

AROCHA.

CAstellum hoc, ad fretum occurrit; quod Crotalus, vulgò (*Corace*) adlabitur amnis; Patria Agatii Guidacerii, Presbyteri, pietate summi, ac in lingua latina, græca, & hæbraica apprimè clari. Leone, & Clemente Pontificibus, Romæ hæbraicam doctrinam publicè docuit; ibique amissa Bibliotheca in Caroli Borbonii direptione, Parisios petiit, ubi pluribus annis eamdem publico juri posuit, testibus Genebrardo in Cosmographia, *ann. Christi* 1530., & Gesnero, non sine additamentis Simleri, & Phrisii. Hæc Opera pro virili Sapientibus edidit.

Agatii Guidacerii Versio, & Comment. in Cant. Cantic. Parisiis 1531. *in* 4.

Agatii Guidacerii Versio, & Comment. in XXIV. priores Psalmos Davidis. Parisiis 1540. *in* 8.

Agatii Guidacerii Grammat. Hæbraic. Parisiis 1540. *in*. 8. Aliaque quam plurima, maximè *in Danielem*. Obiit sexagenarius, plenus meritis, doctrina immortalis. Parisiis, Pauli III. ætate, anno VIII.

AR-

ARTEMISIUM.

VUlgò *S. Agatha*, antiqua Oenotrorum Civitas, nunc Oppidum Calabriæ citerioris, ex quo Isaurus nascitur pisculentus: à Freto M. P. octo dissitum. Frugum, animaliumque omnis generis ferax. Calchanto, Rubrica fabrili, Lapideque phrygio, famosa. Patria Joan. Baptistæ Jannella, Ord. Minim. S. Franc. de Paula, qui Typ. dedit ære incisam, *suæ Religionis Arborem*, magno in fol. diligentissimè elaboratam, aliorumque in juris Prudentia præcipuè illustrium.

BACCARIUM.

MOntalti Pagus frugifer, (*vulgo Baccarizzo*) Serico, castanetis, & fagis; Ex Rubeorum, Argentinæ, Sanctæque Liberatæ ejusdem Urbis. Vicorum reliquiis extructus: aere, aquarumque bonitate in Montanis famosus. Patria Francisci, & Samuelis Muglia, Oratoria, Poetica, atque Legali Sapientia conspicuorum; nec non Seraphini Definitoris, & Ludovici Instituti Seraphici Reformatorum Verbi Dei Præconis celeberrimi.

BADOLATUM.

OPpidum, non longè dissitum à Promontorio Cocynthi, famosum; propè Brudam, Alecam-

camque, fluvios conterminos: situ editum, natura, & arte munitum. Charum elementis, Floræ, & Pomonæ jucundum. Hic olera fruges, mella, serica insignia, quæque victui humano necessaria, usque ad delicias gustantur. Heic Parnasus in suis Musis minimè dissonus: Astrea in suis asseclis minimè ignara. Prata, Laureta, floresque varii ex quibus texeræ, pro Civium corollis, certò in omnigena literatura charorum. Quales fuere.

Dominicus Longo, Doctor egregius, in sua *Apologia pro Domina Laura Vivino*. Neap. typis Roberti Molli, 1638. in 4. donata.

Joannes Dominicus Coscia, in Cathedra Neapolit. publicus Juris Professor, & Lector primarius, qui suas Dissertationes Iudicii Neap. Typ. Dominici Maccareni 1652. in fol. impressit, in quibus quivis inveniet *Digestos Tractatus de præcedentia Lectorum. De Religiosorum renunciatione, ante Religionis ingressum. De extinctione fidei commissi. Et Antipologiam*, sub alterius nomine elaboratam; cujus viri memoriam perpetua dignam laude, sequentes versus, qui in Ecclesia S. Mariæ Salutis Ordinis Prædicatorum ad ejus tumulum marmoreo incisi lapide leguntur, jure merito promunt.

D. O. M.

Joanni Dominico Coscia Badulatensi, qui ob navatam egregiè XL. annos in Pontificio,

Ca-

Cæsareoque Jure summa cum laude interpretando, semel, & iterum Comitis Palatini dignitatem adeptus est, Viro, & vitæ innocentia, & legum eruditione celeberrimo, Isabella Gallo Uxor mæstissima, Antonia, & Dorothæa Csciæ filiæ, ejusque Generi U.J.D.D. Jacobus Barra, & Carolus Giptii Montazzoli, & Capincti Dominus, pro se, suisque hæredibus Sacellum, & tumulum, non sine lacrymis posuer. Obiit Ann. ætatis LXVII. Sal. M. DCXXXX. Aug. XI.

Octavius Sancta Cruce, Ducis Alphonsi à Secretis fidelissimus.

Laurentius Loyerius, Ord. Prædicatorum, in suo *Rosario de Sanctissimo Jesu Nomine*. Neap. apud Secundinum Roncagliolo 1627. in 12. Vir doctrina, pietateque conspicuus.

Ioannes Maria Coscia, pro Iure, & Iustitia, Neap. Lector publicus, & acerrimus Propugnator.

Gaspar Toralto, Calatravæ Eques invictus, ac in Statu Mediolani Tribunus militum Generalis.

Franciscus Toralto, S. Iacobi Eques Cataluniæ Tribunus militum, ac Massæ Princeps emeritus.

Vincentius Toralto, Patriæ Baro, pauperumque Pater insignis.

Ful-

Fulgentius Berlingeri, ense, & Calamo, Cæsar. Et Iulius, Cathedrat. publ. Neap. 1622.

Urbanus Fiorenza, Chartusianus, *de Laudibus, & Privilegiis Deiparæ*, Typis impressis, nunquam satis laudandus.

Franciscus Maria Loyerius, post varios labores pro Ecclesia Romana exantlatos, Umbriaticensis Præsul Ann. 1721. meritò inauguratus.

Ioannes Maria Caporali Strozzi, inter nostros Incultos *Anassilaus*, in suo Opere, cujus Titulus: *Factum, & jus pro D. Anna Apollonia Caporali Strozzi, &c.* Quæcunque Notula Palladem spirat.

BALBIA.

NUnc *Altomontem*, Castrum nobile, conditum ab Oenotriis, quod Grondus amnis adlabitur. Apud Athenæum clarum; manna, Sale, chrystallo famosum; ubi Vina olim Balbina, apud Plinium in pretio fuere. B. Pauli, ordinis Prædicatorum sepulchro, gloriosum.

BALNEARIA.

POst Cratæjam amnem, de quo Plinius *Crateis amnis Mater, (ut dixere) Scyllæ;* & Homerus *in Ulyssem, lib.* 12. in persona Circis Vlyssem consulentis,

Sed valde vehementer expelle clama autem Cratein Ma-

Matrem Scillæ, quæ ipsam peperit, nocumentum hominibus,

Castrum occurrit, Balnearia dictum, Oppidum recens, sed multis tempore locupletatum hominibus, maximèque puellis, vultus amænitate decoratis, nunc Uulgò *Bagnara*, Maris prospectu nobilis, temperiei felicitate amæna, Xiphiarum piscatu jucunda. Frustulo Dominicæ, Crucis, Tabulæ Cœnæ Domini, nec non, & B. V. Peplo, inter Reliquias insignes perpetim admiranda. Duos inter amnes Stalassam, & Catianum sita, non longè à Parma, conspicitur. Celeberrima in suo Marco Philippi, *Funesto*, dicto, qui *Vitam, & Mortem B. Catharinæ, V. & M. de Alexandria* poematibus illustravit; & in Antonio, Ordinis Seraphici Capuccinorum, memoriæ venerandæ; & in Clemente Blasio, Ord. Prædicatorum, Magistro Regente, & Doctore eminentissimo.

BELICASTRUM.

ALiis Geneocastrum, propter nobile Phanum Castoris, & Pollucis, nomine, & frequentia mirabile. Veterem Chonam arbitratur fuisse Barrius: Petiliam, vel antiquam Cremissam à Philoctete conditam, Strabo, & Apollidorus, ideoque opulentam à Lycophrone in sua *Alexandra* meritò vocitatam, quam Syrus, nunc Nascarus amnis adlabitur. A' Ionio pass. m. octo distat. Civitas Episcopalis

græca, postea que latina, deliciis plena, frugibus, oleribusque fæcunda. Ex hac Vrbe fuit ille Doctor Angelicus Thomas de Aquino, in cujus nativitatis Domo hactenus Stella (*uti Dicunt*) pro sua memoria festiva, miraculosè refulget. Hac pro veritate stat Antiquitas, Traditio non absona Civium, proprio ore confirmata Aquinatis, dum *in prim. Methaph. Aristotelis*, Pythagoram Philosophum Calabrum, & suum conterraneum vocare, minimè erubuit. De suis Operibus, dicam, quod Hieronymus de Cypriano scriptum reliquit: *Quæ Sole sunt clariora, supervacaneum videtur eorum indicem texere*. Hanc Vrbem pariter illustravit S. Antherus Papa, Civis, doctrina, & pietate præclarissimus, qui apprimè Martyrum facinora per Notas quasdam colligenda, ut ad summum Ecclesiæ triumphũ sibi commissæ conservarentur, curavit; de quarum Notarum Scriptoribus cecinit Martialis.

Currant verba licet, manus est velocior illis:
Non dum lingua suum, dextra peregit opus.

Martyr occubit sub Maximino, circà annum 238.

Accedunt pro gloria Urbis, Lucius de Urso, Vir in omni reconditarum literarum officina affabrè perpolitus, qui explevit opera multa publico Iuri data: *Epistolas varias*, plenasq. rerum. Trani apud Laur. Valer. 1627. in 4. *Orationem* etrusco sermone recitatam in Tranensi Civitate, *ad laudem D. Nicolai Peregrini*, Patroni, & Protectoris ejusdem. Typ. Trani, apud Laurentium Valerium, 1627.

in

in 4. Aliam *Funebrem in obitu Fabritii Ruffo*, Scyllæ Principis, Synopolis, Burelli, ac Nicoteræ Comitis, Cænisque Domini Neap. per Ægidium Longo 1628. in 4. Ac *utriusque Calabriæ Terremotus, ocularem; fidelissimamque descriptionem*. Michael Piritri, Termoli & Puteolorum Episcopus, Vir divinarum, Humanarumque literarum Scientissimus, & Ecclesiasticæ libertatis Propugnator acerrimus. Aliique plurimi, doctrina, & eruditione clarissimi, apud Cropanum.

BELIFORTUM.

SUbsicinum, apud Antonium Pium, in Itinerario; Oppidulum, quod Medama fluvius adlabitur. Patria SS. Onuphrii Abatis S. Basilii, Elenæque Sororis, ex Comitibus ejusdem Oppidi, pænitentia, & pietate Conspicuorum. Primus propè Panagiam, ann. 995. Secunda eodem in loco, *ann.* 992. sepulti, apud Agrestam *in Vit. S. Bas. M.*

BELLIMONTUM.

OPpidum à collium, nemorumque amænitate dictum quod Verris fluvius adlabitur. Patria Antonii Barone, Philippi Bruno, aliorumque de Abbatibus, in legalibus, poesi, & philosophia conspicuorum. A freto fere milliario dissitum: Illustreq; Cobellorum Familia, & doctrina.

BESIDIA.

CIvitas, vulgò *Bisignano*, ſeptem in Collibus ſita, antiquitate, armis, literis, pietate, inſignibus, ubertate præclara. Pronepote Noè, Aſchenatio conditore gloriatur, qui per Beſciam Ducem, Collium amænitate allectum, poſt Regii Julii extructionem, Urbis prima fundamenta jecit. In ſuis arvis omnia rident, quidque neceſſarium, utileque uſque ad delicias deſideratur, æmulatione quadam, omnia elementa ſuppeditant. Urbs Epiſcopalis, Sedi dumtaxat Romanæ ſubjecta, cujus primus Præſul Andronius Romanæ Synodo, ſub Zaccharia, Pontif. Max. anno Chriſt. 743. intervenit. Cives undique emeriti, ſanctitate, contemplatione, miraculis, ac pænitentia conſpicui. B. Proculus, S. Nili diſcipulus, Inſtituti S. Baſilii. B. Martinus, Auguſtinus, Humilis, Ruffinus, & Bernardus, Seraphici Ordinis. Epiſcopali Infula, Urbi, & Orbi glorioſi, Guillelmus, & Ulactus, 1292. Biſiniani. Fridericus, Caſſani. Nicolaus, Nolæ. Gottfridius, & Bernardus, ejuſdem Civitatis. Ioſeph Charo, Eccleſiæ Rubenſis. Ammonius, Hieracenſis. Marcus Salvidius, S. Leonis. Vincentius Ferrerius, antea Epiſcopus Montispiloſi, poſteà Umbriaticenſis, 1578. Et Hiacynthus à S. Germano, Cathedræ Nuſcanæ, Præſules in omnigena literatura, nunquam ſatis laudandi. In Juriſprudentia clari fuere

Joan.

Joan. Maria Aquilani, qui Typ. Venet. 1597. impensis Scipionis Ricci, Bibliopol. Neapolit. in fol. donavit. *In primam Infortiati, ac etiam digest. novos Commentarios acutissimos, selectasque prælectiones.* Ascanius Ferrari, & Vincentius, Iuris Consulti doctissimi. In Philosophia, & Astrologia conspicui, Julius Cæsar, & Franciscus Martini filius. In cosmographia, & Historiis, tam Sacris, quam Civilibus, Joan. Baptista Fede. Vespasianus Granata, Fabritius Consentinus, & Onuphrius Rogliani, Patritii optimè emeriti. Ac demum Augustinus de Bisiano, Ordinis Minimorum S. Francisci de Paula, *in suis Lectionibus supra Canticum Magnificat*, Florentiæ, 1612. apud. Joan. Antonium Canc., in 4. Theologus, & Prædicator eximius. Martiales Viri, omnique exceptione incomparabiles, fuere Rogerius, & Marius Luzzi, Hierosolymitani Equites, variis titulis cohonestati. Octavius, & Pompejus Consentini, Peditum Duces, Mediolani sub Isterniæ Principe. Matthæus Granata itidem, sub Ferdinando Rege Aragonio. Petrus & Joannes Rogliani, Prætores Classis, maritimæ, Equitesque S. Jacobi, sub Philippo IV. Hispaniarum Principe: pro fructibus gloriam, pro sudoribus laudem, pro honoribus famam non morituram, aucuparunt.

BLAN-

BLANDA.

Vulgò, *Belvedere*, ab aeris salubritate, solique amænitate, Marisque prospectu, meritò dicta, ab Auxoniis condita, restaurata ab Oenotriis, & à Phocensibus aucta. Hic saccarum, & gosipium, Vina, & Olea, & Serica nobiliora, atque præclara. De qua Poeta Sebetycus, in sua *Nautica*.

Muscosamque Adamanta lego, Blandamque virentem,

Plurima lætus, ubi sua munera jactat Jäcchus.

Quam Soleum flumen adlabitur. Viris pietate robore, ac doctrina famosis, maxime illustratur: præcipuè Francisco Pisani, & Cini, ac Daniele de Frajanella, Provinciali Ministro, Capite, & Duce septem Martyrum Seraphici Ordinis, quorum quot fuere plagæ, tot Ecclesiæ triumphi, quot Patriæ gloriæ, tot Brettiorum Delubra.

BOMBICINUM.

Baronia olim Familiæ de Paula, Civitatis Montisalti Patritiæ emeritæ Oppidum Saccaro, ac terebyntho famosum, sed illustre B. Ciriaci nativitate, cujus Corpus in Monasterio Basilii Magni, non longè à Pago, honorificè asservatur.

BOR-

BORGIA.

SQuillacensis Pagus, agnomine Principis cohonestatus, frugum, omnisque generis olerum, uber. Felix in sua Aurelia Cacia, Tertii Ord. Capuccinorum, Fundatrice Monasterii S. Crucis in Civitate Montisleonis, quam operibus sic insignibus virilem effecit æternitas, Cordi quid addendo, quod Sexui defecerat. Obiit 1612.

BOVA.

CIvitas Episcopalis, in Montis cacumine, non Longè à Peripoli sita conspicitur. Melle, lacte, oleo, aliisque frugibus opulenta, & famosa. De Laurentio, primo Bovensi Episcopo, qui Romanæ Synodo, sub Symmacho Papa interfuit; ac de BB. Helia, & Leone, Ordinis S. Basilii M., Sanctitate, & doctrina Conspicuis, summopere gloriatur. Ann. 500.

BORELLUM.

IUxtà Metaurum amnem pisculentum, & navigabilem, Oppidum, in omnigena frugum abundantia famosum. Clarum natali B. Randisii, Instituti Benedectini, ex Comitibus ejusdem, Viri quemadmodum in vita, sic & in morte undequaque mirabilis; Francisci Zungaro, & Martini Minoritæ, sanctitate, & literis conspicuorum.

BO-

BOVOLINA.

OPpidum à Freto paſ. m. duobus diſtans, aucupio clarum, Herbarum medicinalium fertile, frugumque omnis generis apprimè fæcundum. Fuit Patria B. Franciſci Minoritæ, meritis, & ſanctitate clariſſimi; nec non & Camilli Coſtanzo, Societatis Jeſu, Viri in omnigena eruditione, & pietate conſpicui. In lingua Orientali, præſertim Sinenſi, & Japonica, hic maximoperè doctus, & ſcriptor, glorioſiſſimè pro fide in præfatis Regionibus dimicavit, proprioque ſanguine Patriam, Religionemque illuſtrando, Martyr occubit, ann. 1622.

BRIATICVM.

IUxta Hipponium, mill. à Mari ſemotùm Oppidum, & frugale, Calab. ult. Patria P. Antonii Nicolini Alcalà J. C. Comitis Palatini, Nobilis S.R.I. In Vrbe Patav. Cathedr. atque multorum Operum Scriptoris Maximi. Nec non A. Gravatii & Petri, doctrina conſpicuorum.

BRYSTACIA.

CIvitas Epiſcopalis, ex Vrbe Paterno hùc ſede translata, nunc *Umbriaticum* Cal. citer. in montis ſaxei Cacumine ſita, ab Oenotriis condita, à Freto mill. 13. diſſita. Agri ubertate pinguis, manna,

na, gossipio, terebintho, elabastrite, gypso, lapide molari, Sesama, famosa. Patria Eliæ Astorini, Ordinis Carmelitarum, in Sac. Pagina Doctoris, & Magistri, atque in alma Senarum Vniversitate, olim publici Philosophiæ, ac Mathematicæ Professoris. Vir fuit Elias totius Orbis Consensu in utraque lingua, ac in omnigena literarum Encyclopedia exercitatus, & doctus. Publico Iuri dedit Senis, Mathematicas Disciplinas, quas in nova Nobilium Senensium Accademia profitebatur, hoc titulo *Elementa Euclydis*. Similiter *Apollonii Pergæi Conica, integritati suæ, Ordini, atque nitori pristino restituta*. Neapol. De quo in frontispitio legitur.

Quæ pridem ex vestris manarat Pythagoræis
In Calabros refluit per te ASTORINE, Mathesis.

Aprodromum Apologeticum, de Potestate S. Sedis Apostolicæ. Senis 1693. apud Bonettas Typis Publici. *De vera Ecclesia Jesu Christi, contrà Lutheranos, & Calvinianos, Libros tres*. Neap. 1700. apud de Bonis Typhographum Archiepiscopalem; aliaque plurima MS., aut deperdita, aut rapta, cedro custodienda. De Astorini nostri nativitate, (non minus ac de Homero, & Torquato) multa oppida, Civitates, ac Castra contendunt, dum unumquodque illum sibi vindicat, tanti Civis gloriam ad se trahendo; ast Brystaciam dumtaxat suprà Cirum, Strongylum, Campanam, Levidoniam, Lucium, Olivadum, cæteraque loca palmam abripere, non dubitandum; & Bernardi Piccoli, Nisiensis Archi-

præſulis, & poſteà Strongili, an. 1621. nec non Gervaſii, Michaelis, Nicolai Rainaldi, Pellegrini, Roberti, & Rufini ejuſdem Civitatis Epiſcoporum.

CACURIVM.

OPpidum undique decoratum à *Simoneta* Familia, omnibus clara virtutibus, & titulis. Ex ea enim prodiere Franciſcus Simoneta, in omni diſcliplina egregiè doctus, maximèque in utroque Jure clariſſimus, Franciſco Sfortiæ, Mediolanenſium Principi apprimè charus; Prætoriſque Titulo pro meritis inſignitus. Joannes frater, græco ſimul, & latino ad perfectum inſtructus eloquio. Scripſit Opus, mole, & eruditione mirabile, *Sfortiadem* dictum, uno, & triginta libris, præfati Principis geſta comprehendens; Et Iacobus Simoneta, in utroque Iure, divinis, humaniſque literis diſertiſſimus; Nomen omni ævo venerandum; meritòque à Paulo III. Pontif. Max. Cardinalium Cætui coaptatum. A' Petilia M. P. octo Cacurium diſtat: Sale foſſili, oleo, reopontico, aquiſque ſulphureis abundans; Sylvæ, vulgò *Sylæ*, radicibus ſitum.

CALANNA.

IN radicibus Appennini (vulgò *Aſpromonte*) ſitum Oppidum, antiquitate, fortè Auxoniorum, Gallico, Lubonoque amnibus in Fretum cadentibus,

appri-

apprime clarum; ubi pascua læta, venatio varia, aucupia fæcunda, omniumque frugum abundantia, & varietas. De ejus Sylva sic Pontanus. *Lib. de Hortis.*

Est nemus extremis Calabrum inviolabile terris,
Diis Sacrum patriis, multa & pietate verendum.
Arborei dives fœtus, volucrumque rapinis,
Opportuna domus, tuta, & spelunca ferarum:
Hoc nemore in ipso, lucisque horrentibus olim
Advectam memini stirpem, quæ citron ab omni
Parte, & odore quidem, foliis, & flore referret.
Sed fructu variata, & longe aliena figura
Vix orbem retinet, protento, & corpore longo
Sese agit inductus, varia & trahit agmine cauda.

Hoc in Oppido nati, Hieronymus, & Angelus, Instituti Capuccinorum; & Marullus Scaglione, Societatis Jesu, Vir prudentia, pietate, & doctrina, nemini facilè æqualis.

CAPISTRANUM.

PAgus, quem Angitola Fluvius adlabitur: Oleo, aliisque frugibus Uber. Gloriatur de suo Camillo Buongiorno, Viro omnigena literatura præclaro.

CARULEUM.

OLim Ixias, Civitas mediterranea Oenotrorum, nunc Oppidum nobile, haud longe à Mene-

cina diffitum: Caſtaneis, Serico, ſiligine, lentibus, ſylice, cinariis ſuperabundans. Patria Baſilii, in utraque lingua præſtantiſſimi: Didaci de Raguſa, Proregis Neapol. Medici clariſſimi: totius Regni Protophyſici, ac Neapolitanæ Accademiæ; publici Medicinæ Profeſſoris emeriti: Theodori ab Alexandro, in Sacra Pagina Magiſtri, & Doctoris, doctrina, prudentia, & eruditione conſpicui: in Concione lepidi, & docti: Neap. Studioru Regentis: bis Calabriæ Ordinis Carmelitarum Provincialis, ac Cathacenſium Præſulum Theologi, Synodaliſque Examinatoris. Petri Thomæ de Raguſa, inter Incultos noſtros (*Gordonius*) dicti, Ordinis Carmelitici, Provincialis, & Definitoris Generalis Calabriæ vigilantiſſimi: Præconiſque Verbi Dei, apprimè eruditi; & Alexandri, Inſtituti Seraphici Capuccinorum, 1627. pietate, ac exemplo præclari.

CASIGNANUM.

OLim Althanum dictum, à Syracuſanis direptum, ſupra Georgium extructum, cujus Arva ubera, frugumque plena, ac habitantibus opportuna. Patria S. Euſebii Papæ, & Confeſſoris, qui ann. 310. Dei Eccleſiam ſanctiſſimè rexit, quique maximè in educatione Euſebii Epiſcopi Vercellenſis, mallei Arianorum acerrimi, de Eccleſia, de Religione, de Fide eſt meritus.

CAR-

CARPANZANUM.

COnſentinæ ditionis Prætura haud ignobilis. Hoc ex loco fuere Bonaventura Pontieri, Seraphici Ordinis, in Sacra Pagina Magiſter, & Doctor eximius, venerandæ memoriæ; & Cajetanus Vitale, Canonicus Conſentinus, qui nomine anagrammatico, *Agatonis Levitæ*, adverſus quemdam Theologum *Epiſtolam Apologeticam*, impensè doctam publico Iuri fecit. Conſentiæ MDCCXIII. & Ægidius, Inſtituti Capuccinorum, pænitentia, ac exemplo conſpicuus.

CASTELLA.

ANnibalis claſſibus Oppidum clarum, cum portu nobili, agro frugifero, & pabulis apto; ejuſque Mare piſculentum, coralliumque uberum: lapidumque molaris, & olearii, terra fæcunda. Ajaci conterminum Amni, apud Lycophronem in *Alexandra*, famoſo.

Ubi errantem moleſtam videbit vitam
Lacmanii bibentis Ajacis aquas.

Celebreque Natali Ioannis, Epiſcopi Inſulani. 1128.

CASTIONUM.

VUlgò, *Caſtiglione*, agri Conſentini nobilis Pagus, Oppidique magnitudini par: Arentho

tho fluvio adlabente, qui Crathidi miſcetur, famoſus, & irriguus. Frugum omnis generis proficuus, mannaque arvis è Cœlo demiſſa, temperies dulcis; amænitate, ſitu, & lepore affluens, apricus ager. Sed illuſtrior Cæſariorum Familia, ex qua prodiere Ioan. Antonius Pater, & Ioannes Paulus filius, ambo in omni humanioris literaturæ genere, ſummi. Publico Iuri Primus, *Grammaticæ Inſtitutionis rudimenta. In Livium Notationes. Quatuorque millia Carminum*; ac *Plutarchi de immoderata verecundia Translationes*, eruditiſſimè edidit. Secundus, publicus Romanarum literarum in Romana Urbe Profeſſor. *In primum Librum Odarum Horatii*, ingenium acuit: luſit & *Poematibus*: *Oratoria*, & *Poetica* ſcripſit, Phebo, Mercurioque amantiſſimus. Aliaque plurima ſcripta ad Ianum Anyſium, ad Niphum, & ad alios de ſua *peregrinatione*, & in Urbem *profectione*, leguntur; maximèque in ſuis *poematibus* hæc de I. Antonio Patre lepidè palam facit.

Non idem eſt animus, non eſt mens omnibus una,
Unuſquiſque ſuum carpere novit iter.
Hic ſibi tænario molitur marmore tecta,
Sedulus, & natis commoda multa parat.
Hic riguos more Aclinoi bene conſerit hortos,
Ætas ut frugi poſtera cantet avum.
Lanigeras hic paſcit oves, tauroſque Taburni
Vertice, & Euganeo gramine nutrit equos.
Ille ſerit fruges, cultiſque ſeneſcit in arvis,

Ille

Ille avidus Syriis mercibus auctat opes.
Omnia sed celeri sunt hæc obnoxia morti,
Tempore sunt quoniam diripienda brevi.
Hinc mens ille Pater fortunæ munera temnens
A puero coluit numina Pegasidum,
Atque opus hoc fecit monitu Tritonidos Almæ,
Quod magis, atque magis fama loquetur anus.

De semet pariter sequentia scribit.

Deditus à puero Musis Helicona virentem
Viscere constitui, Pieriosque lacus,
Ære meo studiis parto nupsere sorores,
Ære meo vivit frater, & ante parens.
Adjuvi quoties potui pro viribus omnes,
Et patuere fores nocte, dieque meæ.
Potor aquæ, parcusque cibi, patiensque laborum,
Armis imposui pondera iniqua meis,
Pontificum jussu pubes Romana docentem
Audit me claro per tria lustra loco.
Non tamen hæc fesso pietas mihi profuit unquam
Nulla mihi requies est data; nullus honos.

Hanc Patriam pariter decoravit Ignatius Guarani, U. I. D. inter Incultos nostros *Philodacrius*, dictus, in quo luxuries ingenii haud indecora: Petrarchæ stylo, Musa non absona; de Patria, de Accademia, optimè meritus.

CA-

CASTRIFRANCUM.

INter Consentiam, & Montaltum 6. mill. P. circiter situm oppidum, Olim Pandosia, Oenotrorum Regia, quod Acheron (*nunc Capiniano*) Fluvius adlabitur. Hìc, Alexander Rex Epiri, Dodonæo deceptus Oraculo,

Pandosia perdes Populum, quandoque trivertex, hæc loca, in Thesprocio adhuc extantia, illicò aufugiens, delusus, à Bretiis obtruncatus occiditur, Strabone, & Iustino testibus. Serico, aliisque frugibus fertile: gloriosumque antiquitùs in suis denariis, Apollinem, & ex postico Tripodem signando; recentique ævo in suis Concivibus, adversus Manfredum Regem, pro Religione, sacro fædere junctis.

CASTROVETUM.

OLim Caulonia, vel Aulonia, Civitas ab Achivis condita, vel restaurata, juxtà Cocynthum, Locros inter ad austrum, & Scyllaceum ad boream, interque amnes, Sagram, & Bozzam, nunc *Alarum*, Mosamque sita. Urbs olim Episcopalis, sub Præsule Rhegino: deliciis plena; Flora, Baccho, Cerere, & Pomona obstreticantibus; de qua Venusinus

Ver ubi longum, tepidasque præbet
Iuppiter brumas, & amicus Aulon

Fer-

Fertilis Bacco, minimum, Falernis
Invidet uvis.

Et Martialis, *Lib.* 13.

Nobilis, & lanis, & felix vitibus Aulon,
Det pretiosa tibi vellera, vina mihi.

In Magna Græcia, inter famosas Urbes, minimè secunda. Cudebat in numis, ex una Cervum cum urna, & altera ex parte Cresum, manu Oleam habentem, hac græca inscriptione signatis καυλωνιατᾶν. In memoriam fortè Cresi, amabilis Iuvenis in Sagram amnem demersi, apud Marafiotum *in Chron.* Christianam fidem ab Apostolo Petro, & à Polycarpo recepit, dum Romam versus iter facerent, civium traditione minimè moritura. Philosophos insignes Sectæ Pythagoricæ, Athletasque famosos peperit, quin & recentes, omni doctrina, & pietate præditos, sanguine, & armis.

Ex antiquis, *Dicon* obiicitur, teste Pausania *in Eliac. lib. 6. Callibroti filius, qui quinque è Pythico curriculo, tres ab Isthmico, quatuor è Nemæis, unam de pueris, duas de viris ex Olympicis palmas tulit. Atque ei quidem totidem statuæ, quot victoriæ fuere, erectæ sunt in Olympia. Et puer sanè Caulonates (sicuti fuit) renunciatus est: at vir jam factus Syracusanus, ut nominaretur precio obtinuit.* Sin probè, improbève, vel Patria noverca, vel filius inhumanus, utrumque incertum. Postea Callibrotus Pater, & Drimon in Philosophia præstantissimi, apud Iamblicum *de Sect. Pythag.*

Ex recentibus haud pauciores: , quales certò fuere: Faustinus Salerno, Carthusianus, qui *de præstantia B. V. M. & super psalmos*, opera egregia, apud Cropanum, eruditè conscripsit, lucique donavit. Ioan. Baptista de Blasio, in Patavino gymnasio utriusque Iuris primarius Lector, multorumque Operum disertissimus Scriptor. Camillus Salerno, qui *Consuetudinibus Neapolit. Additamenta: & supra Angelum Parisium, in L. fi. vacantia, Cod. de bonis vacantibus, Lib.* 10. publico Juri fecit. Vincentius Protospataro, Neapolis, & Regni Protophysicus insignis. Ioseph Protospataro, in Bojani Insula Præsul minimè inglorius. Carolus Pancello, Clementis IX. Summ. Pontif. à Secretis fidelissimus. Dominicus Asciutti, ad omnes Militiæ gradus, ac dignitates pro Catholico Rege in Catalaunia, Mediolano, & Salutio, meritò exaltatus. Michael Carthusianus, pietate, puritate, simplicitate, ac exemplo, incomparabilis. Victorius, *an.* 1628. Augustinus, 1625. Franciscus, Provincialis Ordinis, 1607. Dominicus, bis Provincialis, 1604. alter Franciscus, 1580. omnes Seraphici Instituti, pænitentia, literis, & contemplatione, mirabiles.

CASTROVILLARUM.

Oppidum nobile mediterraneum, ex reliquiis Sub. Marani, Xiphææ, & Grumenti extructum, ab Apollineo Monte herbis medicinalibus fa-

famoso haud longè dissitum, Lacanum inter, & Sybarim amnes: olim Aprustum, ab Auxoniis conditum, & ab Oenotris restauratum: temperie clarum: Vino, oleo, Sesama, gossipio, mastice, manna, & omnigenis frugibus, undequaque fœcundum. Olim Sedes Episcopalis, nunc Cosæ, sive Cosano adjuncta. Sanctitate, pietate, titulis, armis, literis, gloriosa. Patria sex Martyrum Instituti Seraphici, Samuelis, Angeli, Donnuli, Leonis, Nicolai, & Ugolini, qui Daniele duce, apud Barbaros proprio Sanguine Ecclesiam decoravere.

Insulâ celebres fuere Ioannes Baptista Nepita, Episcopus Massæ. Bernardinus Calà, Pontificius Crucifer, & Præsul. Carolus Peregrini, Prothonotarius Apostolicus, qui luci dedit Opus, cujus Titulus. *Praxis Vicariorum, & omnium in utroque Foro Jusdicentium, quatuor partibus Comprehensa. Ven. apud Michaelem Milochum*, 1667. *in fol.* & Episcopus Avellinensis. Martialis Peregrini, Patavii publicus Iuris Professor: Concilii Tridentini Theologus, & Episcopus Nazareth, Franciscani instituti. Et Philippus Gesualdi, ejusdem Ordinis, Auctor *Plutosophiæ*, Cassani Antistes; & Paulus, Ord. Minimorum, Episcopus Bovensis.

Sanctitate conspicui, ex Minoribus de Observantia: BB. Ioannes, Ioannes alter, & Michael Cozza. Ex Conventualibus: B. Petrus de S. Andrea, S. Francisci Patriarchæ discipulus, & Victorius Capello. Insignibus, ac literis clari. Hector de Gui-

do, Doctor celeberrimus: qui *de viribus Confessionis Judicialis, & extrajudicialis, tam in criminalibus, quam in civilibus Tractatus plenissimos* publici Iuris fecit Neap. Typ. Dominic. de Ferdinando Maccaroni. 1623. in 4. Bernardinus Motta, Pauli IV. Pont. Max. Secretarius, & in Concilio Tridentino ejusdem Eques auratus, nec non, & Caroli V. Cæsaris Familiaris amantissimus. Carolus Musitanus, Medicinæ Professor, multorumque operum Scriptor egregius. Paulus Stabile, in suis *Panegyricis Orationibus* eminens, Ordinis Minimorum, ejusdemq; Instituti, Antonius Constantini, Ex-Provincialis, & ad Infulam Tranensem inauguratus: Vir doctus Oratoria, & Poetica, imò ad omnes Artes natus, quarum luculenta Signa in præclaris suis Monimentis reliquit, quæ sequuntur: *De Canonibus Apostolorum, Dissertatio unica Historica, Chronologica, & Dogmatica, adversus hujus temporis Criticos.* Rom. Typ. Ioan. Iacobi Komarek Bohemi. 1697. & hetrusco sermone, lepidoque Poemate: ***Vienna liberata, Buda conquistata; o sia la superbia Ottomana abbattuta. P. 1. & 2.*** Romæ 1699. Amadeus, Franciscani Instituti, pietate, ac doctrina clarissimus, Rom. apud Rossi, hetrusco sermone, sequentes edidit fætus = *Il Metodico su'l predicare a braccio, con l'Arte memorativa per corroborare la memoria naturale: imparare Prediche, la Cronologia, e le Lingue forestiere.* = *Sagri Stimoli ad amare Gesù.* = *L'affetto scambievole trà Gesù, e l'Anima.* = *La Scienza*

de'

de' Santi all' Anime bramose di farsi Sante. = *Scherzo della Grazia in S. Pasquale Bailon, che vivo visse da morto, e morto da vivo.* = *Fascetto di gigli in onore di S. Antonio di Padova.* = *Il Zelo apostolico nelle Sante Missioni, Tomi due.* Aliaque plurima MS. haud contemnenda.

Ac demum Urbis Brettiorumque Corona, & decus. Cn. Servilius Musitanus (cujus Familia nunc in Civitate Rhegii Patritia conspicitur). Romano Consulatu potitus, *ann.* 337.

CASULA.

CONsentinus Pagus, & Prætura, cunctis consonus aere solo, & cœlo. Patria Hyacinthi de Casula chirurgi peritissimi, ac nulli in hac professione ferè secundi.

CASUONUM.

CAstrum supra Strongilum; (vulgò *Casabuona*) à Freto P. M. septem dissitum, ubi alabastrites, sulphur, & gypsum è terra fodiuntur: frugibus commodum; temperie salubre. Gloriosum Nativitate Bonaventuræ, Ordinis Minorum de Observantia, memoriæ haud obituræ.

CA-

CATAZANUM.

POst generalem devastationem Magnæ Greciæ à Mauris factam, supra Crotalum amnem in vertice Montis, à Gentibus, undique dispersis, Nicephori Cæsaris jussu per Flagitium Comitem, condita fuit Civitas hæc Episcopalis, Calabriæ ulterioris conspicua, aeris temperie, Cœli amenitate, frugum copia, Sericeæ texturæ luxuria, ac omnigenæ felicitatis abundantia, supra ceteras Calabriæ Urbes præstantior. Sex mill. à Freto distans, Literis, & Titulis, Armis, & Sanguine, clara.

Ex ea prodiere Viri, omni exceptione potiores Vincentius de Amato, Patritius ejusdem Urbis, ex Iulii Familia, Iacchæ Civitatis Siciliæ, Domina, quæ Locros perventa, *ann.* 1192. à Guillelmo Bono, pro bonorum jactura tolerata, multis Feudis Hieracii, præfati Regis privilegio, potita est. Ex hac eadem Prosapia (minimè ab alia Amantheæ dissona) fuit ille Antonius, & Antonellus de Amato, inter Militiæ Duces, nunquam satis laudandi, quorum Progenies per Europam gloriosè diffusa Titulis Marchionatus, Principatus, Baroniæ insignita ab Imperatore Friderico, Griphi in Stemmate tessere redimita à Ferdinando, *ann.* 1461. pro prœmio; demumque à Carolo V. Cæsare pro victoria contrà Gallos habita, feudis, privilegiisque cohonestata, tantum eminet, *quantum lenta solent inter Viburna Cupressi*. Nec prætermit-

mittendus Anellus de Amato, Aulæ Regiæ Præses: memoria dignus, qui eruditissima *Jurium responsa*, Typis commisit Cæsari similis: Calamo, & ense.

Nec minus gloriosa Cardinalatus Tessere, quo pro meritis Petrus Ruffo, Aloysius Saxo, & Aloysius de Aragona, fuere insigniti.

Infulam illustrarunt, Hieronymus Passarelli, Isserniæ Antistes, deinde Salerni Archiepiscopus. Evangelista Tornafranza, ejusdem Urbis Episcopus, & Civis emeritus. Antonius de Paula, Abbas Cisterciensis, ex Præsulatu Neocastren. ad Cathacensem sub Adriano IV. translatus. Itidem Hieronymus de Paula, Nepos, 1646. Fabius Olivadesius, olim Lavellinus Episcopus, mox Bovensis, ac demum Patriæ suæ Præsul, omnigena literatura præclarus. Stephanus de Rosis, utriusque Signaturæ Referendarius, & Episcopus Hieracensis. Franciscus Bibilia Episcopus Insulanus, qui publici Iuris Opus fecit, cujus Titulus, etrusco sermone. *Discorsò sopra l'aggiustamento della moneta, e cambj del Regno di Napoli*. Neap. 1621. in 4. Pariter, & Insulanus Præsul Ioan. Franciscus Ferrerius. Guillelmus, Archidiaconus Urbis, Episcopus Umbriatici. Vitalianus Marescanus, Præsul Umbriaticensis.

Typis omnigena eruditione conspicui: Agatius de Somma, in Legalibus, Oratoria, & Poetica, eminens; Regis Catholici Capellanus honoris, qui publico Iuri fecit etrusco sermone = *Dell'America, Canti cinque*; una cum sermone *Sopra l'Adone dell*

Ma-

Marino. Romæ, apud Bartholomęum Zannetti, 1623. in 12. = *Dell' Origene dell' Anno Santo*. = *L'Arte di viver felice: le trè giornate d'oro; Dialogo d' Aristippo, e di Filadelfo, in* 12. Messanæ apud Iacob. Matth. 1649. Et Neap. 1654. ad instantiam Ioan. Alberti Tarino = *Istorico racconto de' Terremoti della Calabria, dell'anno* 1638. *fino al* 41. Neap. 1641. in 8. Antonius Rocco, Æsculapius alter, peritia summa, ac fidelitate conspicuus; ab Alphonso I. 1459. fol. 148. in Execut. 22. Magn. Archiv. R. C. pro meritis repensus. Annibal Mannarinus, Poesi amænissimus, celebris inter Musas, Ioannæ Castriotæ laudes canentes. Antonius Maria Sersale, Urbis Patritius, & Clericus Regularis, doctè B. V. Epistolam ad Messenios scriptam, composuit, & edidit, hoc titulo, sermone hetrusco = *Epistola Militare*. Messanæ, apud Hæred. Petri Brea 1657. in 4. Antonius Saccone, Antonuccius dictus, Iatrophysicus Regius, ann. 1491. in Rational. 6. Simon. Casolla Regii Thesaur. fol. 58. à t. in Magn. Reg. C. Archiv. Fridericus Rocca, Urbis Patritius, *Aragoniæ Chronicon* Lutii Marinei Siculi, etrusco idiomate fideliter transtulit. Messanæ apud Faustum Bubalinum, 1590. in 4. Franciscus Albertini, Abbas S. Leonardi de Urbe, mox Societatis Iesu pietate, & doctrina insignis, cujus Opera cedro digna hæc extant = *Corollariorum Theologicorum, ex principiis Philosophicis deductorum*. *Tom.* 2. *quorum* I. *continet Corollaria deducta ex præcipuis principiis com-*

complexis, quæ ferè pertinent ad primam, & ad tertiam partem Summæ S. Thomæ. Neap. apud Tarq. Longum, 1606. & correctius, auctiusque Lugduni, per Hor. Cardon. 1610. in fol. = II. continet Corollaria, seu Quæstiones Theologicas de Trinitate, Incarnatione Verbi, & de Eucharistia, ex principiis Philosophicis incomplexis, seù de Prædicamentis Substantiæ, quantitatis, ad aliquid. Lugduni per Cardon. 1616. in fol. Aliaque plurima apud Alegam in sua Biblioth. Franciscus Pavone, Societatis Iesu, Collegii Neapolit. Lector primarius, literis, & exemplo, præclarus. Ejus Opera edita = *Summa Ethicæ, seù Commentarius in Libros Ethicorum Aristotelis*. Neap. Lugduni, Moguntiæ, & alibi recusus. *Introductio in Sacram Doctrinam, Partibus 3. comprehensa*. Aliaque non pauca in utraque lingua, apud Alegam. in sua Biblioth. Franciscus Zaccone, Musa, & sanguine nobilis, inter Neapol. Collegiales Doctor celebris. Typ. dedit etrusco sermone = *Le Stravaganze d'amore*. Neap. per Hectorem Cicconium, 1653. in 12. = *Le Gare de' Disperati* = *Una Orazione in lode di S. Anna*; & *l'Incostanza punita*, Trag. Com. Neap. apud Robert. Molli, 1676. in 4. Franciscus Zaccone, alter, Dominicani Instituti Magister, & Doctor, Prior Conventus Sanitatis Neap. ejusdem Ordinis, & Vicarius Provincialis, illiusque Congregationis Regens Studiorum generalis: primus, qui *Dogmata* publicè exposuit, edidit, & nervosè coram Hæreticis, & Nuntio Aposto-

lico, Julio Spinola, S. R. E. Cardin. emerito, Neap. edita 1658. propugnavit. Ioan. Jacobus Pavese, in Philosophia, & Medicina præstantissimus, Lector publicus in Rom. & Patav. Archigymnasiis. Typ. dedit = *In Prologum Averrois super Analytica Posteriora Aristotelis Comment. Patavii, apud Jacob. Fab. & Joan. Baptistam Amil. 1552. in fol.* = *Peripatetica Disputationes in prima Arist. Philosophia. Ven. ex Officina Marci de Maria, Salernitani Bibliop. Neap. 1566. in fol.* Joan. Franciscus Paparo Doctor celebris, luci hæc dedit Legalia = *Iudiciaria Praxis, in qua actiones civiles magis utiles, & frequentatæ in Regia Aud. C. U., & secundum communem Praxim Supremorum Regiorum Tribunalium, tractantur, ac Consuetudines Catanzarienses, explicantur.* Neap. apud Lazar. Scorigium, 1635. in. 4. Joannes Horatius Scoglio, Historiam Ecclesiasticam, luci donavit hoc titulo = *A Primordio Ecclesiæ Historia, cum Chronologia ab Orbe condito, ad annum Domini MDCXL.* cum hac Epigr.

Quæ Baronius Cardinalis, & ultra,
Mille bis centum alii conscripsere annis
Voluminibus diffusa innumeris
Historia Auctor digerit breviloqua.
Integer, verax, clarus in Historia.

Gregorius Pinello, Ordinis Prædicatorum, Magister, & Doctor in Sacra Pagina. Typis edidit præclara hæc Monumenta. = *Stimulus Charitatis, omnibus peregrinantibus ad Cœlestem Hierusalem: utilis,*

lis, *ac necessarius*. Neap. apud Scipionem Boninum, 1636. in 4. Et *Politica Cristiana, ridotta in brevissimi documenti, utili à qualsivoglia persona, che desideri vivere regolatamente, con un breve metodo per conservare la salute del Corpo, raccolti da molti gravi Autori*. Romæ apud Franciscum Moneta, 1655. in 4. Ignatius Majoranus, Scriptor eruditione plenus: Publico Juri Opus dedit, etrusco idiomate = *Ozj eruditi*. Neap. apud Novellum de Bonis, 1665. in 12. Marcellus de Lauro, Soc. Jesu, Orator facundissimus, plura Opera Quadragesimalia, & Panegirica edidit apud Toppium in Biblioth. Vincentius de Amato, junior, Typis donavit etrusco sermone = *Le Memorie Istoriche della famosissima, e fidelissima Città di Catanzaro*. Neap. apud Joan. Franciscum Paci. 1670. in 4. Constantinus Grimaldi, Reg. Consil., in suis *responsionibus Apologeticis* contrà Benedictum Aletinum, incomparabilis, Colon. apud Hect. Tom. 3. in 8.

In Accademia insignes = Cæsar de Paula. Thomas Marincola. Hyacinthus de Amato. Franciscus Sanseverino, Marcellinaræ Baro. Gaspar de Malpica. Ignatius Majoranus. Gaspar Passarellus. Antonius Poesius. Ioseph, & Salvator de Falcho. Antonius Serra. Carolus Politi. Marcus Antonius Rocca. Aliique plurimi, inter Recentiores doctissimi, & Antiquitatis Restauratores.

Regularium Cætui, literis, ac pietate conspicui aggregandi. Aloysius Marincola. Fabius Mo-

jo. Franciſcus Suſanna. Ioannes Baptiſta Arceri. Marcus Ferrari. Et Petrus Nociti Societatis Ieſu, qui Soli æquales, iſte lucem, illi Chriſtum Antipodis deportarunt.

Bonaventura, ex Familia Aragoniæ, & Ajerbæ, Inſtituti Capuccinorum, Provincialis Calabriæ, ac Hiſpaniæ, Galliæ, & Italiæ, Generalis Viſitator integerrimus. Beatrix Caſacina, nobilis, ſanguine, pietate, & exemplo, qui annulo ſubharrata à Criſto fuit, ſeptennio nata, cum ipſo perpetim regnatura. Antonius, Manſuetus, Seraphinus, Franciſcus, Ludovicus, Ioſeph, Ludovicus alter de Familia Mele, Bernardus de Cumis, omnes Inſtituti Seraphici, Athletæ præclari Capuccinorum.

Alexander Ferrari, Franciſcus Pavone, Societatis Ieſu, literis, pietate, ac martyrii deſiderio incomparabiles.

Riſolus, Ignatius, Iacobus la Ruſſa, Ignatius alter, Iacobus Ranerius, Franciſcus Niger, Nicolaus Niger, Petrus, Franciſcus Vicarius Provincialis, ac Viſitator Generalis Siciliæ, Antonius Paparicus, Ioannes Iazzolinus, Cherubinus de Ænea, Vicarius Provincialis. Elias, B. Pauli Sinopolitani Diſcipulus, Franciſcani Ordinis de Obſervantia dicti, Religioſi in omnigena virtutis palæſtra integerrimi, nec non & Cajetanus Paſſarellus Cler. Reg. Caroli II. à confeſſionibus, multorum Operum Scriptor diſſertiſſimus.

Vin-

Vincentius, inter primos Reformatores Congregationis Calabriæ, Ordinis Prædicatorum pietate, & observantia clarissimus, quem Sanctissimus Patriarcha Dominicus replicatis apparitionibus Surianum misit ad sui Ordinis Cænobium erigendum; quod & fecit, tanto cum religionis profectu, quanto majora in Sancta illa domo patrata sunt mirabilia: ac observantia ipsa Regularium ibi degentium, omnia pene dictæ Religionis cænobia superans, non modicum ipsius Vincentii merita celebrat.

Ioseph Ciminus, & Albertus Ferma, Magistri, & Doctores in S. Pagina, nec non Provinciales, & Definitores Generales Ordinis Carmelitarum, Viri doctrinæ, & judicii Magni.

Insignibus, ac Titulis in Urbe præclari. Ioannes Malatacca, Reginæ Ioannæ Generalis Ductor, ac in agendis dexteritate, nulli secundus. Ioan. Antonius Morano, Urbis Patritius & Ferdinandi I. Regis Consiliarius. Albericus Albertini, Usiti Baro, Patriæque Conservator. Paulus de Franza, pro fidelitate à Ferdinando Principe, pluribus feudis locupletatus. Franciscus Riso, cujus Familia plures Equites Hierosolymitanos gloriosè produxit, Urbi, & Orbi claros. Guillelmus Frosina, Urbis Patritius, Vicariæ Regens emeritus. Nicolaus Sanseverinus, Marcellinaræ Dominus, ac Eques invictus. Ioan. Antonius Ricca, Insulæ Baro, & Franciscus Ricca, Tribunus Militum, in Portugalliæ bello conspicuus. Bernardinus Rhodia, Amathi

Ba-

Baro; Nardus Grimaldi, literis, & sanguine clarus: pro meritis à Cæsare Aquila coronata in Stemmate, aliisque Insignibus Familia decorata. Salvator Marincola, Dux Petritii, nobilitate, & virtute præclarus. Thomasinus de Cumis, Tyrioli olim Dominus; ac Nicolai Comitis Ruffo, familiaris amantissimus. Joan. Baptista Passarellus, ex Baronibus Mottæ Placanicæ, & Brognaturi, Stemmate, & Scientia illustris. Joan. Alphonsus Rocca, Amathi Baro, Coronæ Catholicæ Sanguine proprio, & opibus, Militiæ Generalis emeritus. Vincentius Famareda, nobilis Dux Militum pro Cæsare contrà Thraces semper invictus. Rogerius Carbonello Cathedralis Urbis Canonicus doctissimus, *in historica eruditione* impensè versatus, cujus Monimenta olim in Musæo Jani Parrasii Consentini, nunc in Monasterio S. Joan. ad Carbonar. pretiosè asservantur. Abbas Joan. Franciscus Raimondi, omnifaria literarum Scientia instructissimus cujus hæc Monumenta = *Francisci Raymundi, unico cum Libro umbrarum genialium miscellanearum, & Poemata. Tres Centuriæ politicarum. I. de Vita Civili. II. de Togata prudentia. III. de Prudentia militari.* Romæ apud Angelum Bernabò, 1658. Et etrusco Sermone = *Lettere del Signor Abate Gio: Francesco Raimondi, distinte in Cap.*82. Romæ apud Tizzon. 1673. *Scelte di lettere, e Titulario*; Roncilion. apud Menechellum, 1702. Aliique plurimi apud Nostrates.

CEA-

CEANUM.

ARenæ Pagus, gypso, aliisque mineralibus uber. Patria Iosephi Sir. Giovanni, in Oratoria, Poetica, ac in omnigena Scientia incomparabilis, Typ. dedit Opus hoc tit. etrusco. *l'Apostrofo interdetto*. Ven. apud Laurentium Basseggio, 1714.

CÆCINUM.

A Suo Fluvio navigabili dictum, nunc *Satriano*, Oppidum 4. mill. à Freto. Melle, gossipio, Sesama, terebintho, gypso, fossili, vitice, tamarice, oleandro, & lentisco clarum. Euthymi Athletæ, Pugilisque nobilis, teste Pausania, *Eliac. lib.* 6. Statua, & pugillatoris victoria insignis, qui ad Cæcinum amnem apparere desiit. Patria Julii Cæsaris Destito, Soc. Iesu, ne dum eximii Poetæ, verum & omni liberali eruditione non leviter tincti, qui Typ. dedit *Polyhymnia, sive Sylvarum libros tres*. Neap. apud Ioan. Gaffarum. 1644. in 8.

CELLARIA.

COnsentiæ Pagus. Ager hic frugifer, ac temperie consonus; memorandus apprimè nativitate S. Chelidoniæ Virginis, Instituti S. Benedicti, Monialium Principis, Sanctitate & pænitentia illustris.

COE-

COELICUM.

PRopè Iovinum Fluvium, Torentinis abundans, Consentiæ Pagus, sivè mavis Oppidum nobile, argenti, aurique mineralibus haud infæcundum. Temperie sana, aere, soloque jucundum, ac omnigenis frugibus uberum. Patria Joan. Ioachimi Abbatis, Congregationis Floriacensis Institutoris, ubi non sine Sanctitatis indiciis conceptus fuit : apud Barrium, *de Sit. Calab. Lib.* 2. Claruit 1201. ob immensam Prophetię ei divinitus concessę famam, vel Intelligentiæ maximę lumina, impensè pręclarus. Obiit ante annum 1215. Sanctitate, literis, ac meritis plenus. Scripta extant sequentia.

De Concordia Veteris, ac novi Testamenti, Lib. V. Iussu Lucii III. Urbani III., & Clementis III. Sum. Pontificum elucubrati. Apud. Cave in suo seculo Scholastico.

Commentaria in Hieremiam Prophetam. Ven. 1525. & Colon. 1577. in 8.

Psalterium decem chordarum.

Commentaria in Isaiam Prophetam.

Commentaria in nonnulla Capita Naum, Abacuc, Zachariæ, & Malachiæ Prophetarum. Omnia pręfata Ven. 1519. in 4. prodiere.

Commentarius in Apocalypsin D. Ioannis Ven. 1519. cum notis Iosephi Scaligeri, & Ioannis Adrasder, Francofurt. 1608. Auctiora apud Wolfium Memorab. Lect. Tom. 1. p. 444.

In

In Cyrilli Carmelitæ revelationem, in Eritbręam, & Merlinum Commentaria; aliaque plurima Vaticinia Italicè cum Annotationibus Anselmi Marsicani, Ven. 1589. prodierunt. Aliaque non pauca MS. apud suos Cisterciens. Toppium, & Leonardum Nicodemum in Additam. Bibl. Top. recensita.

De Eo, in Tumulo; hęc exarata:

Si licet Astra viros super almos Carmine Vates
Ferre: Joachim jam consdet Empyreo.
Cælicolus nascens parvulus magnalia gessit,
Mundi dum vixit sæcula fretus homo.
Hic decus, & virtus Calabrum, quem corde cupita
Expulit ad Dominum maxima Religio.
Parturiens Orbi mirum Cistertia proles,
Ordinis in fontem protulit alma Virum.
Florensis genitor (quondam Curatia dona)
Floribus insignis florida Templa dedit.
Quæ tanta haud repulit verax, & cuncta fovendo
Assumpsit Mater tempore læta tuo.
Filius, & genitor; vitis veneranda propago
Alta Joachim sic maximus Orbe fuit.
Quæ cernis donis hominum, tum Principis egit.
Sanctorum Dominum jam reparanda manent.
Nam tam dicta Patrum novit, qui nube fuerunt
Protecti, & vidit quæ peragenda forent.
Veridicus Vates prædixit: multa fuerunt
Completa, ut monstrat lumine facta dies.
Quæ scripsit matris cunctarum (jure) coegit
Ecclesiæ pedibus filius ipse piis.

Omnia probantur: quæ verò pauca repellit,
Dictavit zelans simplicitatis amor.
Vita, quam tenuit, præclara luce coruscam
In terris, sedes jubilat Empyrica.
Cerbereas fraudes fregit, mundique catervas:
Et carnem domuit, bella cruenta gerens.
Plurima dum vixit (dicunt) miracula fecit.
Mortuus, & gratus gentibus, & Domino.
Carceris exutus vinclo Cœlestia servat
Munera, qui Christi, tempus in omne fuit.
Abbas Florensis divinis floribus Abbas
Vixit, & vivet laude perenne sua.

Hoc in Oppido claruere pariter Ioan. Baptista Parisius, Ordinis Minimorum Procurator generalis, literis, & vigilantia præstantissimus. Philippus Guerra ejusdem instituti, non sine honoris præfatione nominandus, qui Typ. dedit Romæ apud Iacobum Dragonelli, 1668. *Axiomata Physognomica, & moralia in duos Tomos distributa* = Et *Axiomata Phylosophica, & Medica, itidem in duas partes divisa*. Cherubinus Instituti Seraphici Capuccinorum, meritis, & exemplo conspicuus, 1636. Franciscus, Ord. Minimorum Generalis, pietate, & literis Eminentissimus. 1635. aliique plures.

CÆ-

CÆNISIUM.

SUpra Cænidem Promontorium, aliis Cænis, vulgò *Fiumara di mori*, plantis hinc inde frequentibus dictum. Oppidum nobile, quod Cænis amnis adlabitur. A Rheginis conditum, veluti propugnaculũ, teste Strabone, *Lib*. 3. in confinio, quod Columellam Turrim, sive Columellam Rheginam, apud Marafiotum *in Chron*. vocavere; devastatumque postmodum à Barbaris, nunc edito, pensilique loco extructũ. Distat à Rhegio ferè mill. Pass. 12. Sericea industria famosum, ac Viridariis limonum, malorumque aureorum uberrimum. Patria Hieronymi Faba, Civis integerrimæ vitæ, latinarumque literarum minime ignari; de quo ait Barrius, *Lib*. 2. *de Sit. Calab. Innumerato habet ingenium, nam et carpentariam, & sutoriam artes, quandiù libuit, exercuit. Picturam quoq. & Sculpturam optimè scit. Fructus facit ex buxo cujusvis generis artificio mirabili, ut facilè crederes veros esse, ac recenter decerptos ex arbore. Quare plerique decepti sunt. Rhedam fecit ex ligno magnitudine grani tritici, (incredibilem videor fortasse quibusdam rem scribere, at vera refero) in qua stantiunculæ, hoc est viri, ac mulieres sedentes, & boves, qui Rhedam trahere videbantur, & rhedarium sedentem, rhedamque regentem. Aliam fecit, quam pulex Catena lignea alligatus trahebat. Fecit item ex buxo opus, in quo tota passionis Christi series continebatur, ut cæna cum Apostolis; Captura in horto à Judæis, &*

M 2 *Juda*

Juda : flagellatio ad Columnam : coronatio spineæ coronæ, & delusio ; damnatio à Pilato, & Christus Crucem bajulans : Crucifixio cum Latronibus, & Resurrectio. Quod opus tanto erat artificio, ut in cortice nucis avellanæ contineretur. Fecit eodem artificio, ac magnitudine, domum Pilati cum Ministris educentibus Christum per scalas Crucem bajulantem, & Pilatum lavantem manus. Erat ibi & hortus pensilis, in quo flores erant, & aves; erat & cavea cum Carduele ave: vasa item cum floribus. Fecit eodem artificio, & magnitudine historias veteris Testamenti, & alia ejusmodi pleraque. Ejus Opera ad Carolum V. Cæsarem, & ad Gallorum Regem, & ad Philippum, Regem Hispaniarum pro miraculo advecta sunt. Hactenus Barrius.

Eodem in loco celebres, pietate exemplis, & pænitentia, B. Iuniperus, & Leo, Ordinis Seraphici Capuccinorum.

CERENTHIA.

SIvè Gerenthia, Pumentum olim dicta. Ab Oenotriis condita, & à Philoctete restaurata, undique rupibus cincta. Civitas Episcopalis, nunc Chariatensi Ecclesiæ juncta. Arva quoquo versum frugibus fæcunda. Vino, oleo, melle, clara. Sale, alabastrite, sulphure, alumine fertilia. Oleribus, siliquis, Cappare, & glycirizza, famosa. Urbis præfatæ Præsules fuere Bernardus Abbas, B. Ioannis Ioachimi Discipulus, doctrina, & sanctitate ple-

nus,

nus, Matthæus, & Abundantius. Patria B. Polychronii, ejusdem Civitatis Episcopi; Sanctorumque Canii, & Cyriaci Martyrum, qui mortem prò fide constantissimè subiere.

CERILLI.

C*Irella* nunc dicta, antiqua Civitas Auxoniorum, ab Oenotriis, posteaque à Breatiis, & Phocensibus habitata. Romæ Senatui chara, & fidelis, adversus Annibalem Pænum, suæ copia gentis, hostis acerrima, teste Sylio 8.

. . . Huc se se extollere miles
Leucosiæ è scopulis, nunc quem Picentia Pesta
Misit, & exhaustæ mox Pœno Marte Cerillæ
Hunc Silaris, quos nutrit aquis &c.

Libertatis amatrix usquedum à Lucanis subacta: at fortunæ, non timiditati servitus adscribenda. Civitas olim Episcopalis, apud Ughellum, *Tom.* 9. Sub Martino Papa, circà *ann.* 649. Gloriosa in suo Præsule *Romano*, qui Romę Synodo interfuit; omnigena fertilitate prędita.

CHALATRUM.

IN quadam Valle, quod Metaurum Amnis adlabitur, undiquè collibus cinctum, Oppidum est extructum; Elementorum divitiis quoquo versum abundans: ibi piscatus, aucupia, Sylvæ, campi nobiles,

in

in quibus natura, & ars invicem luxuriantur. Gloriosum B. Heliç, Ordinis S. Basilii Magni, morte, & Sepulchro; celebreque, Benedicti, Instituti Capuccinorum nativitate, meritis, & exemplis.

CHARETUM.

CAstrum exiguum, *Chareri* dictum, Solo, & Cœlo amantissimum; hoc etenim Mannę delicias, illud tuberum, aetisque pretia coloni donat: *&* si humile, gloriosum Natali Didaci Franciscani Instituti Reformatorum, scientia, & virtute celeberrimi.

CHARIATUM.

TErræ, Marique amica, atque participans, piscatu, & aucupio, Neptuno, & Pomona, Civitas Episcopalis ante millesimum, quam Bonifacio Rhegino Præsuli Gregorius Papa, in illa Brettiorum clade summopere commendavit; ejusque Episcopum Menecratem Romano Concilio sub Symmacho intervenisse, tradunt. Nunc quasi depopulata, diù potius Thrace, quam nostrate idiomate usa, apud Marasiotum *in Chronicon*. Celebris in suis Bernardo, Gilberto, Guillelmo Polychronio, Præsulibus, & Joanne de Volcis, literis, & pietate conspicuo.

CHAR-

CHARIDA.

Oppidum parvum, quod gratiam conferens interpretantur; climatis dulcedine clarum, ideoque vini, olei, Castanearum, aliorumque frugum apprimè ferax: venatione, aliisque deliciis abundans. Sociorum S. Nicandri, nimirum Petri, Gregorii, & Demetrii, meritis, & Sanctitate insignium, impensè praeclarum.

CHATERENA.

Post Cocynthum Promontorium, Oppidum non vulgare; 4. mill. à Freto dissitum, frugibus omnigenis, ac lanificiis famosum: vulgò *S. Catherina Badolati*, à quo tribus milliaribus distat; climate, & situ nobile; sed nobilius Jacobi, & Eusebii, Instituti Seraphici, nativitate, meritis, & virtute clarorum. Quin, & Sylvestri Leuzzi Sacrae Theologiae Magistri Ordinis Praedicatorum, praedicationis munere insignis, qui publici juris fecit opus, cui titulus *Sagri tributi di lode offerti à diversi Santi* Neap. apud Raillard. 1713. Nec non Antonini Garsia ejusdem Ordinis, viri pietate, ac doctrina celebris, praecipue in educandis adolescentibus prudentiae singularis: qui multa edidit manuscripta mysticae, ac moralis Theologiae, quae ob ejus mortem authore orbata, luce quoque publica carverunt.

CIRUM.

Civitas ab Oenotriis condita, & in Coloniam à Philoctete deducta. Crimissa dicta à suo Promontorio, sepulchro Aretæ Alcinoi conjugis famoso, nunc Alecium. Edito loco sita; à Freto 4. mill. dissita, vulgo *Cirò*; sivè mavis græco uti vocabulo, *Ypsicron*, de qua Lycophron *in Alexandra*, de Philoctete loquens.

Illum verò & Æsari fluenta, & parva Civitas
Oenotriæ terræ, & Cenchrinæ punctum
Crimissa torris recipiet occisorem.

Isacio interpretante, quod Philoctetem Alexandri interfectorem Æsaris fluenta, atque Crimissa Oenotriæ, & Italicæ Terræ, nedum humo, sed Aristotile teste, *lib. de mirabilibus*, Delubris, tanquam Deitatem recipient. Indè Paternum dicta, apud Antonium Pium, *in suo itinerario*. Civitas Episcopalis, ex qua Abundantius, Urbis Episcopus, & Civis, Synodo Constantinopolitanę VI. tanquam Agathonis Papæ Legatus, & Locumtenens, interfuit; nunc post Pænorum cladem, Umbriatico juncta. Ejus arva quoquoversum luxuriantia; quidquid Soli pro deliciis, necessitateque interest, Cœlo patrocinante, tenent: Pomonæ, Floræ, Baccho, Dianæ, Cereri, Neptuno, chara. Gloriosam Urbem fecere S. Nicodemus, Instituti S. Basilii Magni, Sanctitate, & exemplo clarus. Aloysius, & Antonius Giglio, in omnigena literatura conspicui, apprimè in Mathe-

ma-

matica ; qui in Kalendarii Romani reformatione, ſub Gregorio XIII. S. P. felicitèr propriis ſedibus Eccleſiaſticos Faſtos, 1580. reſtituentes, omnium ferè Accademicorum, & Principum, amorem, laudeſque provocavere, apud Ianum Nicium, *in ſua Pinacoth.* Janus Caſoperus, refloreſcentis eloquentiæ Princeps, multorumque Operum Scriptor maximus, & impensè eruditus. Ianus Lacinius, ſubtilis inveſtigator, ac in omnigena ſcientia conſpicuus. Typis dedit Opus hoc titulo = *Pretioſa, ac nobiliſſima artis Chimicæ collectanea, de occultiſſimo, ac pretioſiſſimo Philoſophorum Lapide.* Ven. apud Altum, 1546. in 8. & Norimbergæ, apud Gabrielem Hayn 1554. in 4. Coſanus Maleni, Vir exquiſita eruditione, & omni politioris literaturæ cognitione, clarus. Angelus Cirella, Carmelitarum Calabriæ, Provincialis Magiſter, Siciliæ, & Apuliæ Commiſſarius, & Viſitator generalis, Accademicus Incultus: Plura ſcripſit panegyrica eloquentia, ſtyloque politiori, edenda, non edita. Ac Inſula, glorioſus, doctrina, ac pietate clarus, Antonius, Cathanzarii Præſul vigilantiſſimus.

CITRARIUM.

MAris proſpectui eminenter in ſaxo conſpicitur; olim Lampetia, à Phœtontis Sorore, nominata, & extructa, Lycophronio, Mela, Polybio, Stephano, & Plinio famoſa. Navale hic fuit,

N uſque

usque ad Barrii tempora, ubi Triremes fabricabantur, exustæ haud paucæ Iovii ævo à quodam Pirata, Barbarossa, communiter dicto. Frugibus jucunda, temperieque deliciosa. Hæc Patria fuit BB. Francisci, Matthæi, & Antonii Minorum Instituti, de Observantia vocati, sanctitate, doctrina, miraculisque clarorum; atq; Albentij Carthusiensis, pænitentia insignis.

CLARAVALLIS.

A Collis amænitate, vallique contermini, ubi videtur extructum, climatis, dulcis, jucundæque temperiei Oppidum, undique fructibus deliciosum, nomen accepit. Conspicuum in suo Francisco, Instituti Capuccinorum, vita, & meritis venerando.

CONSENTIA.

CIvitas Auxonia, Oenotrororum incolatu, Brettiorumque, à Brettio Herculis, & Baletiæ filio descendentium exornata, magnificentia, antiquitate, nobilitate, titulis, literis, armis, insignibus, cæteris præferenda, per quam Brettium nomen, & Calabræ crevere Gentes, famaque, & gloria. Numismata demonstrant, in quibus ex una κωσεντων, & ex altera βρεττιων; & Tabulæ Iulii Agrii Simulacro Tyberi erecto, teste Barrio, *de Situ, & antiquitate Calabriæ*, *lib.* 2. In cujus parte superiori,

etsi

etsi non integrè, hæc extat Inscriptio.

Julii Arciani U.C. & in L.

In basi verò sequentia

Julio Agrio U.C.& in L. Nobilitate, Justitia, Clementia Conspicuo,

Et à primo ætatis flore, Probato, Quæst. Candidato pro Consuli Siciliæ, pro Cons. Orient.

Legato amplissimi Ordinis Tert. Urbi Judicii.

Sacrarum cognitio.

Iterum ob egregia ejus in Sena. Quod illis Summus in cujus loc.

Per annos triginta sententia vetustate prælucet,

Eique ea. honesta, seù justa Consen.

Nobilissimus Ordo Consen.

Statuam merita ejus perpetua ætate primus agens cum suis.

Solo, partim declivo, partimque plano sita. Pagis, Oppidis, Montibus, Sylvis, & collibus, quasi Corona undique cincta. Irrigata à Crathide, & Busento amnibus pisculentis. Pomonæ, Floræ, Cereris, Bacchi, Dianæ, Vertumni luxurie, aruum per longum apprimè jucundatur: de quibus Fluminibus Poeta *Metamorphos*.

Crathes, & hinc Sybaris nostris conterminus oris
Electro similes faciunt, auroque capillos,
Et prope piscosos lapidosi Crathidis amnes
Parvus ager &c.

Alarici, Gothorum Regis, Othonis Friderici Cæ-

faris, & Aphronii cujusdam Principis, sepulchro; Scapha, fulmineque, famosa. Archiepiscopatu, (cui juncta Montaltina Ecclesia) ex quo Iulianus Constantinopol. Synodo VI. sub Agathone, contrà Monothelitas interfuit, celebrior. At illustrior in suis. Vera Regnatorum, Sapientum, Bellatorum Viraginum Phœnix non moritura.

Quorum primùm Alphabetico Iuri Familiam de *Alinante* subnectimus, Insignibus Militaribus S. Ioan. Hierosolym., Magnarum Crucium, Commendatorum, Prioratus, nec non, & Calopiziati, Crimissæ, Mamertique Dominatu decoratam; & tessere; Ex qua præ aliis Heroas ille Petrus Antonius, non procul à Florentia, Militum omni exceptione Magnus Ductor, Orangio Principe à Fato sublato, Caroli V. Cæsaris Sceptro, Classem gubernavit, & rexit; & S. Nicolaus, ex septem illis Martyribus Fratrum Minorum, in Mauritania pro Christo necatus, ambo pro Fide Catholica decertavere: primus, pro gloria terrena; pro cœlesti secundus: ense, & sanguine.

Sequitur *Arduina* Prosapia, ex qua prodiere Petrus Paulus, Iocci, Marcique Dominus: & Andreas, Caroli V. Cæsaris amantissimus.

Inde Familia *Andreotti*, non minus in suis Insignibus, ac Titulis clara, cujus Ioannes Carolus, omnigena virtute conspicuus, Auratæ Militiæ Eques, Turturis, & Aetæ Dominus, à Carolo V. Cæsare inter suos Familiares, meruit amantissimè coaptari.

Ex

Ex Prosapia *Aquini*, Adenulphus, Castionis Dominus, Vallis Crathydis Iustitiarius, ac Roberti, Primogeniti Regis Siciliæ, Consiliarius emeritus: & inter Equites Hierosolym., & S. Stephani, Ludovicus, Antonius, & Ioseph, qui Sapientibus Apollineum, Fortibus Martialem præripuere Laurum, & Palmam.

Ex *Barraccha*, Ioannes, omni exceptione major, qui fidelitate, sapientia, fortitudine, nulli secundus, à Regibus, Friderico de Aragonia, & Ferdinando Catholico, Latarici, & Eboli Dominatu sibi elargito potitus fuit. Aliisque ex hac Progenie relictis, Cruce, Mitra, & ense præclaris, Urbi, & Orbi: nec Parnasso dissonis; inter quos Mauritius Hierosolym. Eques, plura Opera Comica Neap. luci donavit, apud Dominicum Castaldo, 1615. in 4. verè Palladius, ense, & calamo doctus.

Ex *Bernaudis*, Philippus, Ferdinandi Regis Familiaris, ex quo Bernardinus Friderici Regis, ac Regni Secretarius emeritus, ejusdemque Principis ad Papam, & Ferdinandum Legatus, qui ob præclara gesta, Camardæ Oppidum obtinuit, cognomine suo Bernauda dictum, fuitque Montis acuti Dominus. Ferdinandus, Ducis titulo à Philippo II. cohonestatus; & Franciscus Filius Titulo, Alcantaræ Habitum junxit, merito, & virtute præclarus.

Ex *Bombina* gloriosissimè prodiere Bartholus R. C. Præses. Æmilius, Umbriaticensis Episcopus. Curtius, Militaris Ordinis Eques. Paulus, Instituti

ti

ti Soc. Iesu, posteaque Sommaschiat. Generalis Præpositus, qui publico Juri fecit, apud Alegamb. *Orationem funebrem in Obitu Margaritæ de Austria*; Rom. apud Zannettum 1611. in 4. Aliamque Coram Summ. Pontifice Paulo V. apud Mascardum, & Cobellum, 1612. in 4. Sequentia vero apud Toppium, cedro digna = *Breviarium Rerum Hispaniarum ab Hispania reviviscente*, *Enneadem Primam*. Ven. 1634. in 4. = Et *Secundam Enneadem* habebat perfectam, teste Allatio, quemadmodum & *Hispaniam Austriacam*, *Lib. XVII.* proximè edendam. = *Oratio*, *in funere Philippi III. Hispaniarum Regis*. Mantuæ, apud Franciscum Osannam, in 4. & Sermone italico = *La Vita di S. Ignazio Lojola*. Neap. apud Lazarum Scorigium. 1615. in 8. Bernardinus in Legalibus impensè doctus, qui Typ. donavit, *Consilia*, *Quæstiones*, *atque Conclusiones ad diversas causas*, *ac frequentiores*, *quæ in jure versantur*. Ven. apud Franciscum Francisci, 1574. in fol. similiter, & *Repetitiones aliquot in Titulum de verborum obligat.* Ven. apud Franciscum Tenensem. 1583. in 8. Aliique plurimi, qui Acies, Aulas, Aras decorant, dum decorantur.

Ex *Caroleis*, Antonius, ex Episcop. Oppiden, Bisiniani Antistes; & Nicolaus Antonius propè Castrovillarum cujusdam Pagi Baro, Renatique *de Angiò* Acierum Imperator.

Ex *Brittis*, Ceccus, & Rogerius, Cropalati, & Petrepaulæ Domini; & Joan. Baptista, à Sisto V.

Pon-

Pontifice ad Pretejannem Æthiopię Regem pro Legato missus, multis dignitatibus honorariis insignitus.

Ex *Casella*, Thomas, qui Cathedras Oppidanam, & Cavensem prudentissimè regendo, Ecclesiæ ante vixit, quam sibi, translata dignitate, nil Dignitatis amissurus: sed de hoc suo loco.

Ex *Cuzzolina*, Divus Sylvester, Congregationis Sylvestrinæ Institutor, & Abbas Auximi. Carolus, Ecclesiæ Vritanæ, & Puteolanæ Infula gloriosus. Pompejus Vallis S. Primi Baro; & Franciscus, Cervicati Dominus, & Joseph filius, eques Hierosolym. qui Patriam, & suos glorioso honestamento munerarunt; mytra, cruce, & clypeo.

Ex *Castillionea Maurella*, Ptolomæus, Vallis Crathidis, & Terræ Jordanæ Justitiarius, Ioannæ Pater, Gualterii Ducis Athenarum, Brennæ Domini, Comitis Aletii, conjugis emeritæ, cujus filius aliquando Florentiæ Gubernium tenuit, apud Franciscum Manfredi. Franciscus Rheginæ Cathedræ administrator. Odoardus, Imperatoris Orientis Cubicularius. Nicolaus, Marani Dominus. Alphonsus Consentiæ Presul, in omnigena scientia preclarus. Franciscus in Germania, Equitum Prefectus, Equitatus S. Ecclesię Generalis Legatus, & Imperator. Cosmus Poeta eximius. Didacus, Marchio Vallis Longę. Fabritius, ex Principibus Antiochenis, Author Operis cujus Titulus: *De Patritia Consentina Nobilitate Monimentorum*

Epi-

Epitome, (à quo multa pro noſtris laboribus excerpſimus) Ven. MDCCXIII. apud Hieronymum Albritium. Aliique non pauci, Majeſtate, Sapientia, æquè ac pietate perpetim conſpicui.

Ex *Cavalcanti*, Feudis, Infuliſque præclara, exiere Philippus, Reginæ Joannæ Cubicularius, Serlitanique Dominus; cujus Familia Geruntiæ, Petremalæ, Serræ, Turani, Malueti, Rheginæ,dominatum exercuit. Infula glorioſi fuere, Ludovicus, Nuſci, & Biſiniani Præſul, & Petrus, Puteolorum Antiſtes; aliique plurimi Cruce Hieroſolymit. percelebres; Faſtis, ac Factis ſemper laudandi.

Ex *Cicala*, Bernardinus, apud Reges Aragonios Legati munere functus, multa à Regibus honoraria,& inſignia de Patria meritus impetravit.

Ex *Conteſtabili Ciaccia*, Petrus, Regius Conſiliarius, M. C. II. Iudex emeritus. Marcus, Septingiani Dominus, ejuſque Succeſſores, Crotonei, ac Auſſarii dominatu potiti; Avi fama præclari.

Ex *Curatis*, Ludovicus, Fridericus, & Ioannes Baptiſta; primus, Caſtri Quaratæ in Apulia Dominus: Secundus Regius Familiaris; & tertius, S. Jacobi Baro; dubitandum utra virtute majores, ferro, an ingenio?

Ex Othonis *Dattili* Proſapia, S. Paulæ, Bellimontis, Conſæ, S. Theodori, S. Angeli, Foſſecechæ, Valliſnolę, Rovarę, Candidi, Petręmalę, ac Carcabottaccę Domina, prodiit Andreas, ęvo Caroli III. Calabrię Juſtitiarius, cujus deſcendentes

Gaz-

Gazzellę Baronia, ac S. Catharinę Marchionatu potiti sunt. Nicolaus Maria, Archiepiscopus Rossanensis. Gregorius, Eques Hierosolymitanus, & Capuæ Prior. Alphonsus in Acie, incomparabilis Miles, qui unica dumtaxat pugna, septem Hostium Vexilla, pro valoris Tessera reportavit. Robertus Consentiæ, Cathanzarii, Lupiarumque Præses: in Flandria Supremus Tribunus Militum à Philippo IV. Catholico Rege, Villæ franchæ Marchionatu redimitus; aliique plurimi digni, qui tanto Parenti succederent.

Ex *Ferrai* Familia, Rugerius Paterni, Dipigniani, & Belfiti Dominus. Gottifredus, Tessani, Siciliani, Gazzellæ, ac Venerelli Oppidis, Feudisque potitus est. Antonius, Mattafolloni, Sancti Sosti, & S. Agathæ dominator; pietate magnifica, Fratrum Minorum Instituti de Observantia Reformatorum Consentiæ Monasterium, proprio ære, & sumptibus erexit, & auxit. Et Cæsar S. Agathæ Princeps, Fagiani, Sangineti, & Lutiorum Dominus; Europæ Principibus familiaritate devictus, celebres Majorum laudes propria virtute cumulavit; & Ioseph, Niceæ Archipræsul.

De Epaminondæ *Ferrariis*. Bernardinus, Bisinianensis Ecclesiæ Præsul, quo uno ejusdem sollicito Capite, libertas Ecclesiastica securitate non caruit: & Carolus in Romana Curia Advocatus celeberrimus.

Ex Familia de *Francia*, Paulus, Urbis Lega-

tus ad Reges Aragonenses , tot præditus dotibus, ut illum incolumem probarint Principes, Populi, & exteri, amissum omnes suspirarint.

Ex *Cajetæ* Prosapia, Franciscus, Episcopus Squillacensis. Gottifredus, Regius Consiliarius Alphonsi I. R. C. Locumtenens. Philippus, Commendatarius Melitæ, Magna Crux, & alii, qui rerum provisu, consiliorum dispositu, fandi vi, Principum admirationi fuere.

Ex Familia *Garofali*, Franciscus, apud Ferdinandum Regem, Urbis Legatus, M. C. V. Judex emeritus; & Alexander Eques Hierosolym., qui Religionem, & Fidem pro heroica sibi Tessera proposuisse meritò creditur.

Gervasia Gens, Literis eminens, Sanguine nobilis, Insignibusque præclara; Militari Privilegio, Equitatusque Decore, à Carolo V. Cæsare, & Ioanna per Alexandrum insignita, *ann.* 1520. 23. Octobr. atque à Carolo VI. Imperatore semper Augusto, 1701. 17. Martii speciali Diplomate confirmata; Comitatusque S. R. J. Tessere in persona Rochi Hieronymi tota Posteritas redimita per eumdem Augustum sub die 2. Aug. an. 1713. Neapolim primùm, ubi originem traxit, dein Consentiam, ubi Incolatum stabilivit, & sedem, tam insitis, quam ascitis virtutibus, Acie, Aula, Parnasso decorat, dum decoratur.

Ex *Longorum* Stirpe, Filippus S. Joan. Hierosolym. Cruce redimitus, contrà Thraces in Rhodia-

diano Conflictu, nulli secundus. Agnellus M.C.V. Judex emeritus. Agnellus II. S. Juliani Marchio; aliique non pauci, suorum meritis pares.

Ex *Loria* Prosapia, Rugerius, Maris Præfectus, Petri Regis Aragoniæ, Consentaniæ Comes, Lauriæ, Terrænovæ, Aetæ, Turturæ, Lacusnigri, aliorumque Oppidorum Dominus; Vir ad Regiæ armorum Præfecturæ culmen ingressus, bellator, & debellator in quinquaginta ferè præliis sẽper invictus. Tanta gessit, ut Famæ gestorum numerus officiat.

Lupinacci Familia, undiquè gloriòsa Titulis, famosa Sanguine, atque Pietate, Literisque præclara: Urbi, ubi splendidè degit meritò adnectenda. Ipsa etenim Nobilibus Torani, Sartani, Lupinaciorumque in Sila Sylva insignita Feudis, redimita Connubiis cum Cavalcantibus de Aragona ex Torani Ducibus, Serisalibus, Majoranis Gineti, Dactylis Villæfrancæ Marchionibus, Sischaris, Ferrariis Zinghæ, Macchiæque Dominis, Rotis Gerentiæ ex Principibus, Guarinis Liciensibus ex Alessani Ducibus, Belveriisque, S. Catharinæ, & Cervicati Dominis, perpetim sibi, ac suis ornamentum ominatur, & laudem; nec minor pietate in suis Euphrasia, & Antonia Instituti Seraphici Capucc. famosis, atq; exemplo: Sapientiaq; futuræ expectationis in suo Vincentio Maria, Ord. Prædicatorum, qui in juventutis flore Montaltum, ejusdemque Urbis B. M. Virginem de Serrone Patronam, & Protectricem, nativitate auxit, peregrina eloquentia decoravit.

 Fa-

Familia *de Majo* in Nobili Montana Neapolis Sessione descripta, ab ann. 1533. apud Fabric. Morelli *in suis de Patric. Nob. Conf. Monimentis*, in Urbe commorata; Mitra Insulana, Herosolymitana Cruce, atque connubiis per quinas generationes cum Spinis, Spiritibus, Castilionæis Maurellis, Tostis, Rubeis, Cavalcantibus ex Rotarum antiquis Dominis, ac Alimenis ex S. Martini Baronibus, famosa, atq; illustris.

Ex *Mangoni* Familia, Joannes Ferdinandi Regis ævo, literis impensè eruditus, & Collegii Spinellorum Patavii Prior. Valerius, inter illustres Heroas, quem Carolus V. Cæsar, Consentiæ, tanquam familiarem accepit.

Ex *Marano* Stipite, plures virtute, & prudentia præditi, prę aliis Rugerius, Gilibertus, & Philippus, qui pręter Maranum, Caletum, Sabutiumque, quę diutius, tanquam Domini, tenuere, Regibus Aragoniis Cubicularii, armis, literis, rebusque publicis summè pręclari extitere.

Familia *Martirana*, ex Mamerti Civitate, cujus dominio per multos annos potita, nomen sumpsit; nobilitate, antiquitate, literis. ac titulis gloriosa. Prodiere ex hac Prosapia duo Viri omni exceptione majores, Bernardinus, & Coriolanus. Bernardinus omnigena scientia clarus, Caroli V. Cęsaris, Regnique Neapolit. Secretarius extitit, eidem Imperatori amantissimus, apud quem Augustus ille, hospes Neap. triduò permansit: Corio-

la-

lanus verò doctrina, & Insula S. Marci preclarus. De primo hec Inscriptio apud Laurentium Schradero in Monumen. Italię legitur.

Bernardinus Martyranus Consentinus, Imperatoris Caroli Cæsaris Austrii à Consiliis in Regno Neapolitano Secret. qui magnis domi, Militiaeq; functus honoribus, decus vetustiss. familiae auxit sua Virtute, & dignitate, post labores honestè, fortitèrque susceptos, ex opere novo concharum Nymphæum hoc, genio posuit, & ocio liberali.
MDXXXIV.

De secundo, multa Monimenta cedro digna, erũditionibus plena, publico Iuri data leguntur, qualia sunt.

Coriolani Martyrani Consentini, Epistolæ familiares. Neap. 1556. in 8.

Coriolani Martyrani Consentini, Episcopi S. Marci Tragediæ VIII. Medæa. Electra. Hippolytus. Bacchæ. Phœnissæ. Cyclops. Prometheus. Christus.
Comediæ duæ. Plutus. Nubes.
Odyssea, Lib. XII.
Batrachomyomachia.

Argonautica. Neap. 1556. Ioan. Marius Simoneta Cremonensis excudebat, in 8. Aliaque plurima apprimè commendata apud Barrium, Martyranum, & Quattrimanum. De quo Scriptore Antonii Guidonii Epistola hęc inter alias in suo Musęo legitur, apud Nicodemum in suo *Additam. pag. 64.*

Legi

Legi Volumen Epistolarum. Peream male, nisi latinæ visæ sunt, simplices, rectæ, & quæ non? totæ Atticæ. Cave enim existimes hoc auribus tuis dare. Sed me hercule ita res habet, magnus Vir es Coriolane, & cujus paucos pares in omni, & doctrinæ, & scribendi genere reperiri putem posse. Nam & Phœnissæ Euripidis, & Medæa, & Electra; Addo etiam Aristophanis Nebulas, & Plutum, ita à te sunt Latinæ factæ, ut ne Græca quidem meliora esse statuam. Item quos ex Homeri Odyssæa Libros XII. Latinis versibus, reddidisti, sic admiror, ut cum à Virgilio discessi, hos vel omnium probem maximè. Scripsisti præterea Christum, Tragædiam, Dii boni, quam gravi figura dictionis &c. quasque in manibus Tragædias habere te reliquas audio, Cyclopem, Prometheum, & Bacchas, ut absolvas abs te vehementer peto, &c.

Ex *Matera* Familia, Philippus, ultrà Pharum Secretarius Regni; demumq; Mamertinus Episcopus. De quo in Tumulo.

D. O. M.

Philippo de Matera, ex Urbe Consentia,
Brytiorum Metropoli Episcopo Martyranensi,
Friderici II. & Constantiæ ejus Uxoris Augusti
Regni utriusque Siciliæ Magno Cancellario,
Qui anno à Virgineo Partu millesimo ducentesimo,
vigesimo secundo

In-

Interfuit Dedicationi majoris Ecclesiæ Cusentiæ
Franciscus Episcopus Martyranensis
Viro Optimo, ex materno genere conjuncto
Ob Deliam Hieronymi ex Familia de Matera
Patritii Consentini filiam,
Ex qua, & Joan. Paulo, ex Familia Monacho
Patritio Cusentino,
Et Pontificii, & Cæsarii Juris Consulto
Conjugibus idem Franciscus natus est,
Et ut vetustate jacentem à temporum injuria
Vindicaret
Hoc amoris sui monumentum posuit
Kal. Martii, anno à Jesu Christo nato
Millesimo sexcentesimo quarto.
Clemente VIII. Pontif. Max.
ann. ejus decimo tertio,
Philippo III. de Austria
Regnante.
Anno Regni ejus sexto:
Et Episcopatus ejusdem Francisci Monaci
Anno duodecimo.

Procopius, Consiliarius à latere, Supremi Imperialis Visitatoris. Guillelmus, Duni, & Mayerà Dominus. Angelus, in Picentinis, Hyrpinisque Prorex, & Magnus Cubicularius. Sylvester, Anglonensis Episcopus. Tranensis Præsul Berardus. Et Nuccius, Castrifranci Dominus, cujus Nepotes, Oppido Pictarellæ potiti, Hierosolymitanis Insigni-

gnibus, aliisque honorariis Tesseribus, Urbi, & Orbi clari extitere.

De *Merenda*, Alexander, Legatus Ioannis Austriaci ad Pium V. S. P. in Navali conflictu contrà Thraces, Miles emeritus, ac inter Romanos Patricios pro meritis meritò coaptatus.

Ex *Migliaresi* Familia, olim multis Insignibus, Cruce, ac Feudis Malueti, & S. Maurelli decorata, Philippus bina legatione pro Urbe ad Reges Alphonsum, & Ladislaum optimè functa, regalique munificentia remunerata; & Nicolaus, locum tenens generalis Calabriæ, prodiere, ambo ardua meritorum fastigia sine fastu scandentes, laude, & præmio.

Ex *Parisiis*, Matthæus, cui Alphonsus II. Rex. ob grata merita Feudum Monasse de Alibrando, ann. 1494. concessit. Andreas, Ferdinandi I. à Secretis amantissimus. Hieronymus, Dux Equitum, cui à Corduba, Generali Capitaneo Roccæ Castri expugnatio potissimum commissa fuit. Petrus Paulus ex Rugerio, Urbis, & Orbis decor, insignibus, & literis: Lector publici Juris Romæ, Patavii, & Bononiæ. 1521. & 22. Cameræ Apostolicæ Generalis Auditor: Nusci Episcopus, 1538. Ecclesiæ Anglonensis Administrator, ac demum S. R. E. Cardinalis emeritus. Iuri dedit Opera, quæ sequuntur.

Consiliorum Petri Pauli Parisii, S. R. E. Cardinalis amplissimi, Pontificii, Cæsarisque Iuris Consultiss. Pars. I. II. III. & IV. Ven. apud Bevilacquam, & Socios, 1570. Et per Toppium adhuc Francof. 1590.

= *Su-*

= *Suprà 2.Librum Decretalium 1.in Cap.Præsentia.Et in Cap.quam contra de probat.= De Testibus.De Exceptionibus.De Præscriptionibus.*Ioan. Baptista Zilettus in Ind. lib. Iud. fol. 11. à t. Demum honorificis laboribus perfunctus, quietem sibi, mærorem suis, memoriam omnibus immortalem reliquit: Oldoini, Guidonis, Theodosii, omniumque Eruditorum laudibus, nunquam satis laudandus, hoc Epitaphio

Petro Paulo Parisio Cosentino
S. R. E. Presb. Card., qui ob ce-
Lebrem Jurisprudentiæ famam
In nobilissimis Italiæ Catedris
Spectatam à Paulo III. Pont.
Max. Bononia Romam accitus,
Apost. primùm Cameræ Au-
Ditor creatus, mox in amplissi-
Mum Ordinem adscriptus, signan-
Disque gratiæ libellis Præposi-
Tus, Sacri tandem Concilii Trid.
Legatus, & Præses electus, ut
Vivens ætatis suæ, Christianæque
Reip. consilio, atque virtute;
Ita post mortem præclarissimis
Editis ingenii atque doctrinæ mo-
Numentis plurimum posteritati
Profuit.
Obiit V. Id. Maii anno Salutis
M.D.XLV. ætatis suæ LXXII.

P Fla-

Flaminius Parisius Episcopus
Bitontinus
Gentilis sui studiorum, & glo
riæ emulus,
Patriæ, & familiæ ornamento
Fieri testamento mandavit, qui
vixit annos XL.
Fabritius Gaieta, & Prosper Parisius
Executores curar. An. MDCIV.

Corpus humo tegitur
Fama per astra volat.
Spiritus Astra tenet.

Ioannes Paulus Parisius ex Thomasio, dictus Aulus Ianus Parrhasius, Ferdinandi II. Regis amantissimus, ac Domini titulo, ob egregia ejus facinora ab eodem Principe cohonestatus, virtutum omnium, ac omnigenæ eruditionis, Orbi clarus, Romanæ Cathedræ Professor publicus à Leone X. hac Bulla in Phano S. Ioann. ad Carbon. servata, vocatus = foris = *Dilecto filio Iano Parrhasio*. Intus verò =

Leo PP. X.

Dilecte Fili salutem, & Apostolicam benedictionem. Cupientes ut Romanum Gymnasium optimis Doctoribus abundet, quo ii, qui se bonis artibus dediderunt, ea ex re percipere fructus uberiores possint; de tua in studiis mitioribus, doctrina certiores facti, ad ea docenda, profitendaque Romæ publicè te eligimus, statuimus-

musque, ut singulis annis ducentos aureos haberes. Quamobrem hortamur te, ut ad Urbem quamprimum te conferas: libenti enim, & paterno animo te videbimus. Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris. Die XXVIII. Septembris MDXIII. 1. Anno secundo.

P.Bembus.

Sequentia Orbi literario apprimè chara, commendataque publicè fecit.

In Cl. Claudianum, de raptu Proserpinæ. Basileæ ex offic. Roberti Winter. mens. mart. 1539. in 4.

Epistolæ Heroides Ovidii Comment. Ven. apud Joan. Tacuin. de Tridin. 1522.

P. Ovidii Nason. Heroides. Brixiæ, apud Ludovicum Brittanicum. 1551. in 4.

Compendium Rhetoricæ ex optimis utriusque linguæ Auctoribus excerptum. Basileæ, apud Robertum Winter. 1539. in 8.

Epistolæ, Oratio, & Annotationes in Ciceron. Orat. pro Milone. Paris. 1567. in 8.

Oratio ante prælec. Epist. Cic. ad Atticum, in 1. tom. Thesaur. crit. pag. 820. *&* 827.

In Horatii Flacci Artem Poet. Comment. in luc. assert. Neap. apud Joan. Sulztbacchium. 1531. in 4.

Jani Parrhasii Syllogge IV. de rebus per Epistolam quæsitis, aliaque ad rem criticam spectantia bis edita 1. apud Enricum Stephanum in 8. & 2. apud Gruterum in pr. Tom. Thesauri crit.

Super Ovidium in Ibin Comment. eruditiss. apud

Gaddum. 2. Tom. de script. pag. 182. & apud Barrium lib. de Sit. Calabr.

Super Ovid. Metamorphos. Annotat. apud Gesnerum.

In Livium, ac Lucium Florum. apud Parrhas. in suo Comment. sup. Claudian.

In Ciceronis Paradoxa MS.

Liber de Viris Illustribus, MS.

In C. Balbi lib. tres in fol. MS.

Prælectiones in Auctores diversos MS.

In Cæsaris Commentarios MS. ac Valerium Maximum MS. aliaque, æternitati donanda.

De nostro Parrhasio, in suo Italiæ Peplo, sic Joannes Toscanus.

Ianus Parrhasius.

Ille sui Ianus Sæcli Varro, ille veternum
Torpentem excussit, turba magistra, tibi.
Abdita Cecropiæ doctrinæ claustra refregit,
In Latiumque tuas transtulit, Hellas, opes,
Nec satis est veterum, quod natum ænigmata solvat,
Ille etiam numeros exprimit arte pari.

Parrhasius Consentinus, Vir eruditione non vulgari, nullique professorum latinæ eloquentiæ secundus, summa cum laude Mediolani, ac Romæ litteras publicè docuit. Extant ejus Commentaria in Claudianum, ac Nasonis Ibin, & Liber præclarus de rebus per epistolam quæsitis.

Et Iovius in laudem ejusdem, suis in Elogiis.

Du-

Duxerat uxorem Demetrii Chalcondylis filiam, qua felici cognatione, & Socer, & Gener mutui suffragatores in scholis utriusque linguæ Imperium tenuerunt; tanta Parrhasii fama, ut Trivultius summæ dignitatis sexagenarius Imperator inter Iuvenes Auditores conspiceretur, &c. Unde relictis Barrio, Bernardino Martyrano, Enrico Stephano, Bartio, aliisque eruditis Scriptoribus; hoc unum dumtaxat doctissimi Viri de Quattromano, in sua Consentia, sivè de Urbis Consentiæ principio, & exordio, de Parrhasio, etrusco sermone subnectam.

Giovanni Paolo Parisio, detto poi in tempo, che i Letterati si cambiavano i nomi, Aulo Giano Parrasio, fù huomo di molto giudizio, e di molte lettere, e così dotto nella lingua Greca, e nella Latina, che se ne portò il pregio di quanti Valenthuomini fiorirono all' età sua. Lesse molti anni pubblicamente a Milano, e con tanta dottrina, e con tanta eloquenza, e con tanta soavità di voce, che Gio: Iacopo Trivulzio Capitano d' estremo valore, e pieno d' anni, e di gloria era spesso ad ascoltarlo, quando egli leggeva in Cattedra. Fù chiamato da Leone X. a Roma, e con assai oneste condizioni, dove lesse qualche tempo, non senza molta sua lode. Alfine assalito dalla podagra, non essendo ancora molto vecchio, se ne tornò alla Patria, dove si morì trà gli abbracciamenti de' suoi. Scrisse un Comento sopra la Epistola di Orazio a' Pisani: Sopra l' Ibi d' Ovidio; un volume delle cose, che li furono cercate da gli amici per lettere, diviso in XX. libri, mà non ne furono

da-

dati fuori fuor che trè, i quali furono impressi à Parigi, e dedicati à Ludovico Castelvetro. Costui fù d' ingegno così ferace, e compose tanti libri, che se lo non l' avessi veduti co gli occhi proprii, non crederei mai, ch' egli n' avesse potuto comporre un numero così grande; mà egli portò al suo perfetto termine tutti questi libri, i quali si conservano tutti nella Libreria di S. Giovanni a Carbonara, ch' è in Napoli. Una esposizione sopra i trè libri dell' Epistole ad Attico, sopra il primo dell' Oratore, e sopra i Paradossi di Cicerone; alcune Annotazioni sopra Livio, e sopra Lucio Floro, sopra i Comentarj di Cesare, e sopra Valerio Massimo, e sopra le Selve di Stazio. Un Comento sopra l' Elegie di Tibullo, e sopra le satire di Giovenale, e di Persio, e sopra i trè libri di Cornelio Tacito, e sopra l' Epistole d' Ovidio, e sopra il primo Libro dell' Ode d' Orazio, e sopra Valerio Flacco. Un Trattato di Sibari, e di Crati, e della Città di Thurio. Un libro di Epistole scritte a diversi amici. Un libro di tutt' i suoi versi, dove sono così vaghe Elegie, e così nobili Endecasillabi, che non cedono punto a li antichi. Un libro di versi, e di Lettere scritte di diversi amici al Parrasio. Un Comento sopra il libro delli Uomini illustri, che và sotto nome di C. Plinio, e ch' egli vuole, che sia di Cornelio nipote. Portò da greco in latino Pausania. Scrisse una Rettorica in Latino, che non è punto da sprezzare. Un Libro di Proemii sopra quei Libri, ch' egli aveva sposto nelle Cattedre; & ultimamente un' Apologia contro un certo Furio, che l' aveva toc-

tocco, e trafitto, piena di tanta dottrina, e di cose così riposte, che in questo genere non mi ricordo d'aver letto cosa migliore, &c.

Ex *Pascalibus*, Franciscus Galeotti, Cerillorum, & Castrocucchi Dominus, Regisque Ladislai familiaris emeritus. Pręfatis Castris, Lainę, Castellucci, & Scaleę dominatum adjunxit, virtute, & prudentia conspicuus. Scipio Casalis Montis Ferrati Episcopus, utraque lingua impensè eruditus, ac in rebus agendis prudentissimus. Ad Regem Catholicum Legatus pro Mantuę Duce, ad Purpuram pro merito exaltandus, ni immatura morte quievisset. Philippus Rhegius Consiliarius, ac pręstantissimus scriptor: eruditè etenim edidit opus, *de Viribus patriæ potestatis*, elegantia, & eruditione conspicuum: & Adam, Præsul Alamentinus, Infula, & Calamo gloriosus.

Ex *Passalacqua* Familia, Cæsar, Carolo V. Cæsari, ob sui egregia merita, fidelitatemque, amantissimus, fortitudine, ac dexteritate incomparabilis, dum præliaturus contrà Gallos sub Ticino, unus fuit ex Equitibus, quibus Franciscus I. Galliæ Rex, se victum dedit, & captivum: Et Mutius, Instituti Hierosolymitani Eques inclitus, qui ob clara merita, in Classibus, juxtà maritimas Hispaniæ Oras, sanguine proprio acquisita, Regia magnificentia, honorariis insignibus, atque impensis fuit cohonestatus; Successoribus pręmia continuando, & honores augendo.

Ex

Ex *Præti* Prosapia, Antonius, Antonuzzo dictus, Regius Consiliarius, ac Feroleti, pro pręmio laborum Dominatu potitus; prudentia, & fidelitate pręclarus.

Ex Familia *Quadrimana*, Hieronymus, celebris J. C. Regius Consiliarius, R. C. Pręses, Gioię, & Seminarię Dominus. Galeottus, Episcopus Crotoniatensis. Rugerius R. A. Ludovici III. Consiliarius; & Sertorius, Phænix Literatorum, sui temporis, nulli in omnigena eruditione secundus. Publici juris fecit, sermone hetrusco, Monimenta plurima, Urbi, & Orbi clara, qualia fuere.

Rime di Monsignor Giovanni della Casa, sposte dal Signor Sertorio Quattromani. Neap. apud Lazarum Scorrigium, 1616. in 4. Quę Expositio in fine Poęmatum, Prosarumque Horatii de Martha reperitur apud Carolum Framontanum.

Lettere di Sertorio Quattromani, Gentiluomo, & Accademico Cosentino, divise in due Libri. E la Traduzione del Quarto dell' Eneide di Virgilio del medesimo Autore. Neap. apud Lazarum Scorrigium, 1624. in 8.

Le Istorie delle guerre fatte in Italia da Consalvo Ferrando d'Aylar di Cordova, detto il gran Capitano; tradotte in Lingua Toscana da Sertorio Quattromani, detto l'Incognito Accademico Cosentino. Neap. apud Joan. Iacobum Carlino, 1607. in 4.

La Filosofia di Bernardino Telesio, ristretta in brevità, e scritta in lingua Toscana dal Montano

Ac-

Accademico Cosentino. Neap. apud Iosephum Cacchi, 1589. in 8. Conticet verò nomen suum Quadrimanus, ob rationem adductam in Epistola sua ad Joannem Mariam missa. *Io non cerco* (ut scribit) *loda niuna da questo Libro, e vedasi, che non ci hò posto il mio nome &c.* Ad pag. 137.

Dialoghi dell'Imprese.

Discorsi delle bellezze del Petrarca.

Altro discorso de' luoghi tolti dal Petrarca d'altri Scrittori.

Trattatello, nel quale si mostra, che il Petrarca, prepone anche le Lettere all'Armi.

Spiegazione del detto Petrarca, massime sopra il Sonetto: Giunto m'hà amor frà belle, e crude braccia &c., ut in sua Epistola ad Joan. Baptistam Ardoinum, num. 129.

Dichiarazione d'alcuni luoghi di Plauto; ut in Epistola, ad Franciscum Molli, num. 75.

La Cosenza vindicata, e lodata. Apud Fabritium de Gaeta, in una ex Epistolis Quadrimani, num. 85.

Sopra il Dante. Ut in Epistola ad Franciscum Antonium de Amico, n. 110.

Sposizione sopra Demetrio Falereo, Ermogene, e Dionisio Longino, apud Franciscum Antonium Rossi, in dedic. Epist. Quadrimani ad Ferdinandum de Mendozza. Aliaque plurima MS. uti creditur apud Petrum Valerum, teste Nicod. in suis Additam.

De *Rocchi* Familia, Joannes, & Bernardinus, Legatorum munere potiti pro Urbe ad Aragonios Reges prudentia, & dexteritate conſpicui.

De *Rubeis*, Thomas, qui Geruntinam Eccleſiam optimè rexit, ann. 1425. & Joannes Hieroſolimitanus Eques emeritus.

Ex *Samblaſia*, Rugerius Lacconiæ, Samblaſii, Bervicati, & Mayera Dominus, ac in Calabria Juſtitiarius Vallis Crathydis, & Terræ Jordanæ. Philippus, S. Antonii, Rocchettæ, & Porcilis dominatu, cohoneſtatus. Hieronymus, Ordinis Prædicatorum, & Collegii Conſentini Regens, Typis dedit hetruſco ſermone = *Il Ragualio di Coſenza, e di Trentuna ſue Nobili Famiglie*. Neap. apud Vid. Lazari, 1639. in 8. Bartholomæus, Campanæ Princeps, Cruſiæ Dux, Cariathi, Terræ veteris, Calopitiati, Petræ Paulæ Mandatiritii, Caliviti, & Buchilerii Dominus. Et Paulus, Malueti, olim Tempſæ dominio præditus; Inſignibus Hieroſolym. & Calatrav. Proſapia glorioſè redimita, ac Hiſpaniarum Magnatu præclara.

Ex *Scaliona* Proſapia, à Regibus Normannis derivata, exiere Robertus Comes, 1141. Magnus Regni Comeſtabilis. Franciſcus, Mareſcallus Regni, Mamertique Comes, aliique plurimi, qui Caſtris Altiliæ, Grimaldi, Rendarum, Mottæ S. Luciæ, Philocami, S. Felicis, Mandaradoni, S. Nicolai, Limbadi, Caroni, Cruculi, Colubricæ, Conflenti, Marani, Cirellæ, Pittarellæ, ac Sciliani, glo-

gloriosè sunt dominati, paterna laude clari, & sua.

Ex Prosapia de *Schinosis*, Antonius, Familiaris, & Cambellanus Ladislai Regis, & Feudatarius; suique successores ab Alphonso Rege, multis insignibus, ac titulis cohonestati.

Familia *Serisalis*, quam à Xerse, persarum Rege, nonnulli, vel à Ruperto Sorrento Campanorum Principe, penes alios derivatam dixere: titulis, insignibus, ac feudis in hac Urbe semper gloriosa extitit; cujus successores in Petro, Bartholomæo, Joanne Baptista dominatu Mottæ, Fajani, Petræmalæ, Sabutelli, Laci, Cropani, Zagarisii, Cervicati, Cerisani, Marani, Serræ de Leo, aliorumque Castrorum plurimum effulsere; ac Infulis, Tribunitia Potestate, Equitumque Tesseribus insignita: invidens nemini, & nemini invisa: gloria, & majestate.

Prosapia *Spadafora*, quæ in Sicilia ultrà Pharum, inter Principes apprimè elucet: Messana verò Consentiam in persona Fabii, & Ioannis Baptistæ appulsa circa annum 1444. ob graves cum Barresia familia simultates, inter Consentinos Patritios illicò, cooptata, Feudis, ac Titulis maximoperè enituit. In Equitum Præfectura gloriosa: in Pagis, Castris, & Oppidis, minimè ingloria. Est etenim potita Lutiorum, Rosarumque Castris, Nucis feudo, & Aquæ formosæ Vico. Cujus de Stemmate Nomen, de nomine Animum, de animo Gesta, si-

ne jactantia divinabis. Ex ea, præ aliis prodiere B. Dominicus, Ordinis Prædicatorum, doctrina, & Sanctitate præclarus nec non & Adrianus Guilielmus, Vir in rerum antiquarum Encyclopedia versatissimus, ad quem, dum Neapoli per spatium 90. annorum versaretur, periti omnes, tam exteri quam nostrates conveniebant, ut antiquariis Cumis, Puteolisque summo studio repertis, solarentur. Archiviarius Regiorum quinternionum, in ann. 1536. apud Toppium in sua *Bibliotheca*, de suis, de alienigenis optimè meritus. De quo in suis *Elogiis* Iulius Cæsar Capaccius, *fol.* 337. & Bernardinus Rota, *in Lib. de Epigrammatibus*, talia reliquere Monimenta.

Uror, amo, excrucior, divellor, saucior, odi
Surripior, jactor, restituor, taceo,
Irascor, fugio, sileo, queror, insequor, opto,
Despero, spero, decipior, metuo.
Hæc in amore meo sunt mi Gulielme, nec ipse
Heu mori, cùm jam vivere desierim.

Aliud.

Ecquis te melius poterit Gulielme referre
Furtivas scripsit, quas modo Porta notas?
Ecquis item melius poterit te Porta referre,
Quæ Gulielmus habet signa vetusta domi?
Dat lucem chartis alter, dat vivere saxis
Alter: ita ingenio, ut sanguine, utrique pares.
Alter utrumque refert: sic uno nomine si quis
Alterutrum dicet, dicet utrumque simul.

Ex

Ex Prosapia *Salerni*, Rosarum Marchionatu, Martis, Minervæque Insignibus decorata; inter alios virtute, ac doctrina claros, prodiit Ioan. Baptista, Societatis Iesu, literis eminentissimus, qui pro Sancta R. E. multa exantlatus, Gestorum merito, sapientiæ cumulo, Clementis XI. judicio, ex sui Virtutum candore Purpuram traxit, Cardinalatus de Majestate meritus, priusqam acciperet; contra Ecclesiæ perduelles, tot Monumentis Typis datis, quibus Chymæram, monstris fætam fortis, non ferro, sed calamo præfocavit.

Ex *Spiritibus*, Viterbio natis, Insignibus Patriarchatus, Infularum, & militiæ præclaris, in Consentiæ Urbe ex Petro, Antonius Cruce Hierosolym. redimitus, & Alphonsus Casabonæ Marchionatu potitus, qui Majestatis commune Theatrum cum Musis habuere.

Stocchi Prosapia, undiquè gloriosa, Stemmate, Literis, & Dominatu, in Paulo: & Ferdinando, qui omnigenę Sapientię laurea cinctus, quam alii per sudorem, hic per ocium carpsit: Philosophia, Mathematica, Astronomia, Astrologia, Sęculo elapso, novum Orbem, nova lumina, novosque motus detegendo.

Prosapia *Tharsensis*, tùm antiquitate, tùm armis, tùm literis semper clarissima floruit. A Normanno Sanguine suam Originem trahere, & cum Normannis huc perventam, nonnulli autumant; Quinimmò, & aliis placuit ex Rege illo Tharsis,

mu-

munera nostro Servatori elargiente derivatam Progeniem. Ex ea prodiere Nicolaus Galeatius, Regi Alphonso amantissimus, qui pro laborum meritis, ac fidelitate Bellimontis Castro potitus est. Franciscus, qui pro Carolo V. Cęsare in Longobardia invictissimè decertans, Aprutii Prorex, Magnęque Curię emeritissimi Regentis titulo decoratur. Rupertus Rossani Comes. Matthęus, Falcunarie, Fuscaldi, S. Angeli, Tarsiæ, Coriolani, Crucoli, Cannæ, Nucaræ, & Bonifati Dominus, ac Calabrię Prorex. Iacobus, Instituti Hierosolym. Eques Caroli I. Consiliarius, ac apud Libyę Regem Orator; & Galassus, magni Iustitiarii Locumtenens, in omnigena literatura præstans: Poetarum Hippocrene: Marti Musam conjungens, cythara, & ense.

Thelesia Gens, antiquitate, sanguine, literis insignibus, ac titulis gloriosissima. Melicucciæ, Cerisani, Marani, Castrifranci, S. Agathæ, Bonifati, Mattafolloni, S.Sosti, & Thelesiæ Marchionatus, Principatus, ac Baroniæ tesseribus dominata, plures edidit Heroas, Regios Consiliarios, Tribunos, Legatos, Cubicularios, regali munificentia præclaros. Inter quos Guillelmus, Seminariæ Dominus, in literis impensè eruditus. Nicolaus, omnigena Scientia instructus, qui de Venetiarum laudibus Monimenta dulci poæmate concinnavit, Consiliarius Ludovici III. ac Reginæ Joannæ II. amantissimus. Joannes Baptista, inter Poætas hetruscos, stylo, & metro sublimis. Thomas Cosentinæ Eccle-

cle-

clesiæ Præsul emeritus, Cosimo Magno Duci Etruriæ charus, ac in Aula Romana optimè visus; & demum Antonius, & Bernardinus, duo Poli literarii Orbis, duo Italiæ ornamenta, ac Astra primæ magnitudinis Brettiorum; quorum primus scripsit extrà controversiam doctissimè innumerabilia Volumina, ex quibus hæc ferè memorantur ab Eruditis.

Oratio quædam latina, in obitu Joan. Jacobi Trivultii, ab eodem Romæ recitata, ann. 1516.

Commentarium eruditissimum de Coronarum generibus. Coloniæ, apud Joannem Gymnicum, 1531, in 8. & *de Coloribus*, Ven. oper. Bernardini Vitalis, 1528. in 4. ut apud Pomar. & Iovium in suis Elogiis, verba facit Toppius in sua Bibliotheca. Item super *Horatium Notas locupletissimas*, hoc titulo nuncupatas.

Quinti Horatii Flacci Poetæ Venusini, omnia Poemata cum ratione Carminum, & argumentis ubique insertis, interpretibus Acrone, Porphyrione, Jano Parrhasio, Antonio Mancinello, nec non Jodoco Badio, Ascentio, viris eruditissimis: Scholiisque Angeli Politiani, M. Antonii Sabellici, Ludovici Cœlii Rhodigini, Baptistæ Pii, Petri Criniti, Aldi Manutii, Matthæi Bonfinis, & Jacobi Bononiensis, nuper adjunctis. His non prætereà Annotationes doctissimorum Antonii Thylesii Consentini, Francisci Robertelli Utinensis, atque Henrici Glareani apprimè utiles addidimus. Nicolai Perrotti de Metris Odarum, &c. Venetiis 1559. *in fol. apud Bonellum.* Ex

Ex Bibliotheca verò Gesneri, non sine laude sequentia habemus.

Cyclops hexametro Carmine; & Galatæa, elegiaco. Figuri, apud Froscoverum 1531. in 8.

Imber aureus, Tragedia, de Danae Acrisii filia, quam Juppiter in auream pluviam mutatus, gravidam fecit. Norimbergæ in 8. 1530.

Idyllia, sivè Poemata septem, *Cyclops, Reticulum, Hortulus, Galatæa, Lucerna, Tibia, Nautarum labor, Parma, Turris de Cœlo percussa, Æneas Nænia de Obitu Patris, de Ortu Archintorum*; aliaque Monimenta, partim Basileæ, apud Joan. Oporinum, 1545. & partim Romæ 1524. apud Minutium Caluum, excusa. Ex quibus non obscurè infertur, Antonium nostrum in omnigeno Musarum lepore fuisse præclarum, meritòque vocatum à Carolo V. Cæsare, ut Philippum II. filium apprimè instrueret.

Bernardinus verò, talis fuit, cujus inter laudes eximias, non minimum ea locum meretur, quod nullus Viro hoc, nec diffitente invidia præclariùs sit meritus, de tot Philosophis, qui hucusque scripsere. Tacitè venerandum Nomen, quod Orbis prædicat Universus. De eo Gesnerus, Joan. Imperialis, Ianus Pelusius, Sertorius Quattromani, Ferdinandus Carafa, Marafiotus, Barrius: unico verbo: tota Philosophia, Elogiis, Poematibus, Epitaphiis in sui laudem proclamat. Et si Marinus nostro vixisset ævo, haud in sua Galleria de Bernardino nostro cecinisset. Con-

Contro l'invitto Duce
De la Peripatetica bandiera
Armar l'ingegno osasti
O de la Bruzia gente onore, e luce;
E se ben di sua schiera
La palma non portasti
Tanto sia, che ti basti;
Poiche la gloria, e la vittoria vera
Delle imprese sublimi, ed onorate
E l'averle tentate.

Post quam Romæ,aliisque Typis suum maximum Opus donavit, iterum in posterioribus Editionibus ejusdem Operis Titulum publico Iuri dedit.

Bernardini Thylesii Consentini de rerum Natura, juxtà propria principia lib. 9. Neap. apud Horatium Salvianum 1586. in fol. & Genevæ, apud Eustachium Vignon.

Bernardini Thylesii Consentini, de his, quæ in aere fiunt; & de Terræmotibus, liber unicus; Neap. apud Iosephum Cacchium. 1570.

Bernardini Thylesii Consentini, de Mari, liber unicus. Neap. apud Iosephum Cacchium. 1570. in 4.

Bernardini Thylesii, Consentini, de Colorum generatione Opusculum. Neap. apud Iosephum Cacchium. 1570. in 4.

Bernardini Thylesii varii libelli de rebus naturalibus ex edit. Ant. Persii. Ven. 1590. Aliaq; MS. apud Quadrimanum *de Febribus, & de fulmine* fer-

ri ad instar, Castrovillarum cæso.

Ex Familia *Tirelli* de Casole dicta, Philippus Jacobus, nobilis Vir, ac Familiaris à Ludovico III. Rege, & à Joanna II. vocatus, multis Feudis cohonestatus, Reginæ munificentia super Oppidis Altiliæ, Mottæ S. Luciæ, & Grimaldi locuples factus, ac Regius Consiliarius. Angelus, apud Lucenses Militibus gloriosissimè præfuit. Laurentius in Galliis Turmæ Equitum Præfectus, ac in Flandria strenui Ducis nomine potitus, de eo Patria, sui gratulabundi vota soluunt, laudesque concinnant.

Ex *Toscanorum* Gente, feudis, ac insignibus cohonestata, prodiere Vinciguerra Ducis Calabriæ Falconerius, & Familiaris; quemadmodum & alibi Laurentius Lodenæ Antistes, Galliæ Regis Aulicus à Tasso in suis Epistolis commendatus. Paulus, Abbas Claravallensis; & Joan. Matthæus Musarum Parnasso adscripti, armis, & literis benemeriti.

Ex *Tostorum* Progenie, Rugerius, Regi Ferdinando amantissimus, regalique munificentia cohonestatus; & Franciscus Guardiæ Oppido potitus, qui post ejus obitum, honoraria insignia filiis continuavit, honores auxit, labore, & fama.

Infula gloriosi fuere, Franciscus Monacho, Episcopus Martyrani, 1592. inculpatæ vitæ, & doctrinæ Vir Joannes Canonicus Rossanen. Archiepiscopus Rossani. 1338. apprimè in Sacris Literis eruditus. Rugerius Quadrimano, Episcopus Cassani in literarum cognitione supra fidem excultus.

Ni-

Nicolaus Melopero, Canonicus Consentinus, Crotonensium Episcopus, à Clem. VI. ann. 1348. Ecclesiasticæ Immunitatis acerrimus propugnator. Thomas Rubeus, ex Canonic. Consent. Gerentiæ Episcopus, 1425. emeritus. Ioannes de Sersalis, Episcopus Cariathensis, 1506. sanguine, & sapientia clarus. Petrus de Majo, Episcopus Insulanus, Nobilitate, & Insignibus Hierosolymit. Crucis conspicuus. Ignatius Votta, Insulanus Præsul, literis doctus; Belprandus ex Archidiacon. Consent. ejusdem Urbis Præsul dignissimus. 1276. Nicolaus, ex Decano Consent. ejusdem Ecclesiæ Antistes, 1320. sub Joanne XXII. Lucas, Civis, & Episcopus Urbis, Monachus, & Abbatis Ioachimi alumnus, doctrina, & sanctitate plenus. Scripsit *quædam de Joachimo Magistro, & Historias à Christo nato usque ad annum MCCCXVI.* Petrus Curti, Ordinis Minimorum Generalis. Franciscus de Franco, Abbas, & Procurator Generalis Cisterciensium, inter nostros Incultos *Pritanius* dictus, & Alexander Magnus ad præsens ejusdem Instituti in Rom. Cur. Generalis Procurator. Aliique plurimi apud Ughellum, & Nostrates: quos inter Isidorus Samblasius, Ordin. Minimor. Provincialis Tusciæ, & Generalis vigilantissimus 1593.

Sanctitate clari. Thelesphorus, qui edidit *de statu Ecclesiæ, & tribulationibus futuris*, Opus; & Lucas suprà laudatus. BB. Peregrinus, Bonatius, Zaccharias, Antoninus, Pancratius, Angelus, & Cæsarius, Instituti Seraphici.

In literarum Encyclopedia conſpicui.

Vincentius de Via, Ordinis Minimorum S. Franciſci de Paula, ſui, & Patriæ decus: Typis ſequentia dedit.

De Carnium abſtinentia, brevis diſputatio, in qua oſtenditur & plurimis Patrum auctoritatibus, & rationibus probatur à Christi Adventu, Apoſtolis, egregiiſque Viris, carnibus veſci prohibitum fuiſſe. Lugduni, apud Ioan. Pilleotte, 1618. in 8.

Crux omnium Religionum, aſperiorque Minimorum. Bononiæ, apud Carolum Zenerum, 1645. in fol.

Et *Anatomia Sacra* MS. apud Toppium in Bibliotheca.

Vincentius Agrippa, Florentiæ, 1549. in 8. *Hymnorum Librum ad Christum Omnipotentem.*

Valentinus Gentilis Doctor, & Seductor, qui Fidem, & Patriam ſtylo, verbiſque fœdavit; adeoque reiiciendus.

Thomas Cornelius, Philoſophus, & Mathematicus inſignis, in publico Neapolis Lycæo Lector, nulli ſui ævi Compar. Publico Iuri fecit = *Progymnaſmata phyſica.* Venet. Typ. Hæred. Franciſci Baba, 1663. in 4.

Bernardinus Bombinus, in Legalibus doctiſſimus. Ven. apud Franciſcum Franciſci, 1574. in fol. luci dedit = *Conſilia, Quæſtiones, atque Concluſiones ad diverſas Cauſas, ac frequentiores, quæ in Iure verſantur*: Item *Repetitiones in Titulum, de Ver-*

bo-

borum obligat. Ven. apud Franciſcum Tenenſem, 1583. in 8.

Flavius de Fliſco, varia edidit, carmine, & proſa, muſis non abſonis. Etruſco ſermone = *La Sirena, Epitalamio nelle nozze di D. Taddeo Barberino, & Anna Colonna; in Roma appreſſo Andrea Feo, 1627. in 4. e dopo appreſſo li Camerali, 1629. in 8.* = *Relazione delle Pompe Funerali fatte dall'Accademia degli Humoriſti di Roma, per la morte del Cavalier, Gio: Battiſta Marino. In Roma, in 4., & in Ven. 1627. in 12.* = *La Voltellina, Poema Eroico, Satirico, Comico in Ven.* Aliaque plurima Michaelem Iuſtinian. in ſuis ſcript. Ligur.

Celſus Molli, Philoſophus, Medicus, & Poeta, *in laudib.* D. Ioannæ Caſtriotæ, Muſa jucunda.

Franciſcus Franchinus, in Oratoria, & Poetica famoſus. Baſileæ, & Romæ Typ. Ioan. Honorii Bibliothecæ Vaticanæ Inſtauratoris; & Hæredum Natalis Veneti, Kal. Septemb. 1574. in 8. *Poemata* nonnulla luci dedit, Cypriniæ potius, quam Vraniæ amantiſſima, de quo Matthæus Toſcano.

Tam dulci tenores cantat Franchinus amores
Carmine, plùs nulli, ut debeat alma Venus.
Ille tamen Veneri plus ſe debere fatetur,
Aſpice qua in tepidos venit amica ſinus.

Et Schrederus in Lib. Monum. Italiæ, fol. 183.

Fran-

Francisca Franchino
Cosentino. Massæ Populoniæ Episcopo,
Prudenti, acrique Viro, atque venusto Poetæ.
Qui Phœbi. Martisque Castra secutus
Retulit ad patrios bina trophæa lares,
Jacobus Sfortia,
Et Ioannes Baptista Franchinus Hæredes P.
Moestis. Vixit annos LIX.

Augustinus Caputo, doctrina, & sanguine clarus, Typis Angeli Scorrigii, Neap. 1622. in 4. hoc dedit Opus, cujus Titulus, *de Regimine Reipublicæ Tractatus fertilis, quo omnia ferè, quæ Politicam nobilitatis, immunitatis, statutorum, gabellarum collectarum, annonæ, aliarumve rerum ad Universitatum gubernium, materiam congerunt, continentur, opus apprimè necessarium.*

Augustinus Donio, in Medicina percelebris. Basileæ apud Frob. 1581. in 4. Typ. donavit = *de Natura Hominis*, Libros duos.

Iacobus Puderico, in Medicina, & Philosophia eminentior, luci dedit, *Opus necessarium, an venenatum Corpus in vita, & post mortem dignoscatur.* Neap. apud Iosephum Cacchium. 1588. in 8. = Item, & *de lapide ferreo ab aere lapso: de ejus generatione, & causa.* ibid 1588.

Thelesphorus Presbyter, & Heremita, sanctitate, & doctrina incomparabilis, 1378. hæc Monimenta reliquit = *De Devotione Religionis lib.* 1. = *De futuris Ecclesiæ Schismatibus, lib.* 1.

Ex-

Explicationem Apocalypsis, *lib.* 1. = *De magnis tribulationibus*, *&* *de statu Ecclesiæ vel de Causis præsentis tunc schismatis*, *ex Joachimo*, *Cyrillo*, *atque aliis composuit*, *lib.* 1. Aliaque apud Gesner.

Fabritius de Valle, in Consentina Accademia, Orator, & Poeta præclarus. Scripsit stylo aureo, traduxitque eleganter *Cæsaris Commentaria* : *Bembi vitam* : multas *Epistolas*, & *Tractatulum* quemdam *super loca Plauti difficiliora* : Dantis studiosissimus: Parnasso apprimè charus.

Camillus Fera, hetrusco sermone celebris in suo Opere, cujus Titulus = *Selva della Vita Umana*, *Opera nuova*, *dilettevole*, *&* *utile*. Neap. apud Matthiam Cancer, 1551. in 4. Inter Poetas Musa castior.

Alphonsus Marzano, in utraque lingua eminens, moralique virtute minimè æquiparandus.

Philippus Rocco, Instituti Minimorum S. Francisci de Paula, Theologus, & Concionator eximius. Typ. Ioan. Baptistæ Rossi Consentiæ, Poemate Sacro, 1656. etrusco sermone donavit = *Il Memoriale dell'estremo giudizio*, *&* *il Sebastiano*, *Comedia Sacra*, in eadem Urbe, e l'*Agnese*, non dum edita.

Franciscus Muto, illustri doctrina, & fama, Ferrariæ 1589. in 4. edidit, *Disceptationum lib. quinque*, *contrà calumnias Theodori Angelutii in maximum Philosophum Franciscum Patricium*, *in quibus*

ferè

ferè universa Aristotelis Philosophia in examen adducitur.

Tiberius de Luca, in Sac. Pagina Magister, & Doctor emeritus. Typ. dedit. etrusco sermone = *La Chiave d'oro della Grammatica, ch'apre speditamente le porte alla lingua latina, undicesima impressione*. Ven. apud Ioan. Mariam Panciutti, 1673. in 16. ad istantiam Adriani Bibliopolæ Neapolit.

Lælius Caputo, Neap. ex Typ. Lazari Scorrigii, 1623. in fol. publico Iuri fecit, Opus, cujus Titulus = *Ad Consuetudines Neapolit. Præludia, Commentarius ad Caroli proemium, ac consuetudinis, si morietur, Repetitio*.

Lælius Seisale, Vir græcarum, latinarumque literarum peritissimus, apud Auctorem laudum D. Ioannæ Castriotæ.

Flaminius Monacho, Vir profundæ eruditionis, etrusco idiomate Neap. apud Dominicum Maccarano Typ. donavit = *L'Addizioni alle Decisioni del S. R. Conseglio di Napoli di Gio: Tommaso Minadojo, Patrizio Napoletano* 1629. in fol.

Franciscus Samblasius, Soc. Iesu, Vir in literis Orientalibus consummatissimę eruditionis. Apud Aleg. in Biblioth. fol. 134. Tractatus multos exaravit, *de Anima, de Somno, & de Pictura.*

Franciscus Antonius Rossi, Neap. apud Iosephum Cacchi, 1590. in 8. luci dedit libellum *de Arte metrica*.

Ioannes Antonius Palazzo, Neap. 1604. Typ. etru-

etrusco sermone donavit Opus = *Del governo, e della ragion vera di stato*.

Ioan. Antonius Pantuso, Sanguine, & scientia præclarus, Literarum Præsul, ac in Concilio Trident. Prælatus assistens; nonnulla Opuscula in tres Tomos distributa edidit *super Epist. ad Rom.* 1596. apud Biblioth. Classic. Georgii Dreudii, impressa 1625. fol. 229.

Rutilius Benincasa, totius Orbis judicio, ac testimonio comprobatus in suo libro luci dato, cujus Tit. *l'Almanacco perpetuo, illustrato, e diviso in cinque parti da Ottavio Beltrano di Terra nuova di Calabria citrà*. Ven. apud Nicolaum Pezzana, 1668. in 8. = Ioan. Anton. Pandosius, Campaniæ Episcopus. Optimè scripsit *de Prædestin. & Gratia; de Operibus, & Arbitrio; de Christi sanguine, & Carne; & de Cœna Domini*.

Franciscus de Amico, Soc. Iesu, S. Theol. Profess. in Colleg. Neap. Aquilæ, & in Germania Studiorum Viennę Prefectus; Vir suo ęvo Sapientia, ac simplicitate insignis. Apud Alegamb. in sua Biblioth. fol. 113. Typis donavit Opus, cujus inscriptio = *Cursus Theologici, juxtà Scholasticam hujus temporis Societatis Iesu methodum. Tom. 1. De Deo uno, & Trino*. Viennę Austrię, apud Gasp. ab Rath. 1630. in fol. = *Tom. 2. de natura Angelorum eorumqe proprietatibus*. Antuerpię, Typ. Belleri, 1637. in fol.

S Ioan-

Ioannes Baptista de Amico, Vir sanè magnus in omnium linguarum, literarumque Encyclopedia; ideoque invidia necatus, de quo Patavii apud Schrederum in Monum. Ital. hoc legitur Epitaphium

Ioanni Baptistæ Amico
Consentino, qui cum omnes omnium liberalium artium
Disciplinas, miro ingenio, solerti industria,
Incredibili studio, Latinè, Græcè, aque etiam Hebraicè
Percurrisset feliciter
Ipsa adolescentia suorumq; laborum, & vigiliarum cursu
Pene confecto, à Sicario ignoto, literarum, ut putatur,
Virtutisque invidia, interfectus est.
MDXXXVIII.
Præmia, quæ referunt aliis, vitamque perennem
Virtutes, uni huic causa fuere necis.

Tiberius Cortesi, Episcopus Lavellensis, 1576. Vir judicii optimi, & egregię eruditionis.

Octavius Caputo, omnium disciplinarum genere ornatissimus. Publico Iuri fecit serm. etrusc. *La Relazione della Pompa funerale, che si celebrò in Napoli, nella morte della Serenissima Reina Margarita d' Austria*. Neap. apud Tarquinium Longum, 1612. in 4. = Et *la Pompa Funerale fatta in Napoli nell' Essequie del Cattolico Rè Filippo II. d'Austria.* Neap. in Typ. Stigliolę, 1599. in 4.

Michael de Marra, Girifalchi Ducis Segret. emeritus, Musarumque amantissimus, Italicè traduxit D. Petri Calderona Comœdiam, cujus titulus =

lus = *Con chi vengo, vengo.* Neap. apud Novell. de Bonis, 1665. in 8.

Matthæus Guerra, inter celebres Theologos, & Canoniſtas Concilii Tridentini nulli ſecundus, literis, & prudentia, Epiſcopus S. Marci, poſteaque ad Fundanam Cathedram translatus, 1567.

Manilius Caputo, de omni Literatura præclariſſimè meritus, apud Auctorem laudab. Script. D. Joannæ Caſtriotæ, Compilator Poematum in Obitu Sigiſmundi, Poloniæ Regis, muſica, & verſu præſtantiſſimus.

Aloyſius Rufo (aliis Roſſo) multijugæ lectionis Vir: Accademiæ Neapol. Rector emeritus, apud Raymundum Amati, Neap. 1560. in 4. publicè dedit opus, cujus titulus = *Oratio, & Elegia, ſub tit. nè Filius pro Patre conveniatur.*

Aloyſius Serra, in Scientia Juris antiqui, legumque Romanorum diſſertiſſimus. Typ. dedit = *Speculationes novas ſuper difficillima Lege Gallus, ff. de lib. & poſt. apprimè neceſſarias.* Neap. apud Matth. Cancrum, 1538. in 4.

Ignatius Samblaſius, Urbis Patritius Vir ſæculorum memoria dignus. Typ. videntur multa ipſiuſmet Monimēta, ut in Opere Typ. Neap. denādato 18. Februarii, 1666. apud Ægidium Longum in fol. cujus inſcriptio italica = *Pompe funebri dell' Univerſo, nella morte di Filippo IV. il Grande Rè delle Spagne, Monarca Cattolico, &c. celebrate in Napoli &c.* = Similiter & Opus, cujus titulus = *Il*

Regno Festeggiante per l'entrata al governo del suo gran Vicerè, e Capitan Generale, l'Illustriss. & Eccellentiss. Signore D. Gaspar de Haro, y Gusman, Marchese del Carpio, e di Licce del Conseglio di Stato e guerra di S. M. e suo Ambasciadore ordinario, & estraordinario, alla Santità d'Innoc. XI. Neap. 1683. In quo variis Poematibus, tàm latinis, quam etruscis, omnes Regni Provinciæ, præfati Marchionis dulci, eruditoque metro gloriam concinnant.

Guido Cavalcanti, inter priscos Poetas fæcundissimus, apud Allacium.

Ioannes Petrus Cæsarius, Orator insignis; luci dedit *Orationem funebrem* factam in Obitu Ferdinandi de Archone Ducis in 4.

Ioannes Maria Bernaudo, uni termino æqualis gloriæ, Orator, & Poeta.

Ioannes Baptista Samblasius, Poeta, & Orator celebris, à quo Charites Auxoniæ didicere loqui.

Georgius Marra, stylo drammatico luci dedit *S. Georgii Martyrium*, 1650. Romę apud Ioan. Baptistam Roblectum in 8. & ejusdem *Martyris Triumphos*, Rom. apud Ignatium de Lazaris, 1661. in 8.

Iacobus de Gajeta, Vir ubique mira rerum suavitate, ac veritate sententiarum, verborumque robore, in utraque lingua pręclarus, & in Thylesiana Philosophia apud Auctorem laudum D. Ioan. Castriotę, conspicuus.

Fran-

Franciſcus Vitale, vera Muſarum proles, & Gratiarum alumnus. Celebrant eum Monumenta ſua nobiliſſima, inter quę ſunt = *Pro ampliſſimo Viro Fabricio Pignatello, Marchione Circlarii, Præſide in Brettiis, Oratio ad Viros Provinciales, & Patres Conſentinos*. Neap. apud Matth. Canc. 1566. in 4. *De Magiſtratibus Romanis*. Et *ſupra leges M. Tullii*, Commentaria doctiſſima, impenſèque erudita, apud Topp. in Biblioth. Aliaque plurima *in Grammaticæ diſciplina*; & Lucius Vitalis, tanti parentis in omnigena literatura digniſſimus filius.

Rocchus Morelli, herbarius incomparabilis, qui de earum virtute doctè, & eruditè, Muſa canente jucundatur.

Iordanus Rufus, in Medicina Equorum ex Bibliotheca Thuana doctiſſimus, apud Labbè, pag. 216. Gallico Iuri dedit Opus = *Jordani Ruffi Equitis, & Mareſcalci Imperatoris de Cura Equorum*, Gallicè hoc titulo = *Iourdaim Ruf Chevelier, & Maiſtre de la Mareſcaucia de l'Empereur de la Mareſchaucie des Chevaux*.

Manilius Plantedio, qui in Epitomen, Guicciardini Hiſtoriam congeſſit, hoc etruſco titulo = *L'Iſtorie del Guicciardini ridotte in Compendio da M. Manilio Plantedio, Coſentino*.

Ferdinandus Stocchi, Patritius Urbis, & in Aſtrologica diſciplina pręclarus; publicè fecit opus etruſco ſermone = *Prima parte del portentoſo decennio, Opera aſtrologica*. Conſentię apud Ioan. Baptiſtam

ſtam Mojo, & Ioan. Bapt. Ruſſo.

Francus Dattilo, Patritius, Poetaque inſignis *poemata* multa edidit ſtylo, & metro pręclara.

Dominicus Zicaro Iunior (origine Montaltinus) *Carmina varia* Neap. Typ. Bernardi Michaelis Raillard, 1716. concinnavit . *Poemaque* aliud *heroicum* in laudem Sereniſſimi Principis Eugenii de Sabaudia edendum, plauſuque expectandum.

Franciſcus Zicaro, U. I. D. *Additamenta* multa elucubravit *ſuper Reſolutiones criminales Ioan. Mariæ Campana*, aliaque Monimenta promiſcua, & ſua, & Doctoris Nicolai fratris, & Dominici Senioris, Canonici, & Vicarii Generalis avunculi, & Thomę Patris, literarum luminum, de quibus nil tam magnificum, quin Virtus, & Eruditio id ſuperaret ſua,

Hyacinthus Arnone, Poema in octava rima, vernaculoque metro concinnavit cujus titulus = *Le diſgrazie, ſcherzi del Negrone*. Conſentię, apud Ioan. Baptiſtam Mojo, & Ioan. Bapt. Ruſſo, 1664.

Ioſeph Gerbaſi, ſanguine, & titulis eminens; *Virgilium*: & *Torquatum Taſſo* vernaculo metro traduxit, non dum Opus luci donatum, tametſi concupitum.

Ignatius Ricciuti, in Opere etruſcè exarato: *Vita della Beatiſſima Vergine*, pietate pleno, apud Petrum filium, de literis optimè meritus.

Ioſeph Generola. U.I. D. & impensè eruditus, inter multa, quę in eo admiratura eſt poſteritas ſunt

40. *Epi-*

40. *Epistolæ Morales* etrusco idiomate exaratę,non dum editæ, sed proximè edendæ, & expectandæ.

Paulinus Jordano, Seraphici Instituti Reformatorum, raræ, & excellentis eruditionis, monumenta composuit italico idiomate,*sui ævi historias*, continentia, stylo, sententiisque præclara.

Pyrrhus Schettini, in suis *Poematibus* Neap. apud Dominicum Antonium Parrini, 1716. Typis donatis, melleæ eloquentiæ Musa, & in utraque lingua disertus.

Galeatius de Tarsia, sanguine, & literis eminens; Neap. apud Dom. Antonium Parrino, 1715. ejus *Poemata* Charitibus plena Typ. donata sunt.

Bruno de Franco,Ord. Minimorum S. Francisci de Paula, inter nostros Incultos, *Argenides*, Vir gravissimus, cujus de literis hoc unum summatim ponendum, nempè: quæ in aliis singula singulis,in eo universa claruisse,non dubitandum.Scripsit utraque lingua, pluraque Volumina edidit, quæ sequuntur = *Discorsi Panegirici Tom.* 2. Neap. *La nuova Città Celeste, simboleggiata nella divozione de' 13. Venerdì di S. Francesco di Paola*. Romæ. = *Ristretto della Vita di S. Pio V.* Neap. = *Discorsi Panegirici in due Tomi divisi.* = *Prediche Quaresimali.* = *La Vita del Regente Serafino Biscardi.* = *Le Glorie Austriache.* = *Discorsi Sacri, & Accademici in ossequio dell' Augustissima Casa d'Austria* = *Praxis formularia Civilis Curiæ Regularis. Idæa Ecclesiastici Principis, super Vita, & gestis quondam Eminentissimi*

ſimi Cardinalis Bernardini Spada. = *Tractatus de Apoſtolica Legatione &c.* aliaq; permulta.

Aloyſius Gerardi, Accademicus, & Canonicus Conſentinus, ingentis eruditionis, inter primarios, ſui ævi Poetas, à Sapientibus habitus. Scripſit prælo digna, ſed non dum edita, quamquam concupita.

Seraphinus Biſcardi Regens R. C. Neap. Guardiæ Marchio emeritus Vir, qui tanta puritate, eloquentia, & acumine ſcripſit, ut non hominem in pulvere literario verſatum, ſed in media Eruditorum luce, & in tractandis Reipublicæ negotiis tota vita exercitatum redoleat. Publico Juri dedit *Tractatus de Quindenniis* Neap. Aliaque Cedro digna, & æternitate.

Cajetanus Argento C. Regens, & S. R. C. Præſes emeritus, Vir ingentis animi, acris ingenii, in re literaria ad ſummum penè apicem evectus, qui totum Encyclopediæ circulum emenſus eſt. Plura ſcripſit, quæ pro copia laudatura omnis poſteritas, ſententiis, ſtylo, & acumine. *De Beneficiis, aliiſque legalibus Monimentis* Scriptor acerrimus: Regno ſuis, Brettiiſque omnibus decus, & corona.

Franciſcus Ventura R. Conſ. Vir eximiis animi dotibus locupletatus, cui ingenium facundiam, & judicium, vix alibi ſparſim reperienda, prodiga quaſi in cumulum congeſſit natura; in Regentem R. C. meritò inauguratus.

Octavius Ranieri, omni poſteritati Nomen ve-

venerandum. Extant Monimenta sequentia, Typ. proximè edenda = *Philosophia naturalis, cum qua Naturæ omnia phænomena mirificè explicantur.* = *Commentaria in Hyppocratis Aphorismos* = *Tractatus de lue venerea.* = *Chirurgia parva pro vulneribus in genere.* = *Tractatus de Mineralibus.* = *Tractatus, quò mirificè perficitur extractio animæ metallorum per Jovis fulmen* = *Dissertationes medico* = *Theoricæ, & Theorico* = *Practicæ juxta humani Corporis leges, Phisico Mechanicas.*

Joan. Thomas Pandosius, in duobus libris *de Speculo comburente*, in altero *de practica arithmetica, & geometrica demonstrativa*; in 3. *de Mechanica*; ac demum in cunctis *Archimedis Monimentis*, Vir incomparabiliter doctus.

Flaminius Parisius publ. J. Pontif. Romæ Lector. Typ. dedit Ven. apud Scot. *de resignatione Beneficiorum* Tom. 2. in fol.

Vincentius de Amato, Vir undecunque doctissimus, edidit italicè = *L' Eroe Pallavicino*, Regale Opus, Genuæ apud Calenzanum, 1673.

Petrus Matthæi, cui Medica ars ornatum debet, & Selectum Opus = *De Animadversionibus Phisico Medicis, in decem Dialogos digestis*, ann. 1704. Neap. apud Parrinum, Typis excusum.

Joseph, & Franciscus Ruffo, in variis Monimentis æternitate dignis, luci editis, & edendis, Iatrophysici insignes.

Carolus Consentini, U. J. D. in suo *Tasso*,

idiomate Calabro concinnato proximè edendo, incomparabilis.

Nicolaus Gerardi, J. U. D. inter Accademicos Constantes *Impenetrabilis* dictus, in suo Poemate, *Celinda*, nominato, ac Typ. Consentiæ apud Joan. Baptistam Mojo, 1660. excuso, præclarus.

Doctor Physicus Ioannes Raimundi, Accademicus Consentinus, & inter nostros Incultos, *Fronimus*, nominatus, cujus magna sunt in literis merita: publico Iuri dedit Italicè = *Il Polimante*, *Comedia*, Neap. apud Honuphrium Paci, 1709. *Il Renegato per amore*, *Comedia*, apud Paci, 1710. *Le Funnacchere*, *Comedia nell'idioma Napoletano*, apud Paci, 1712. *L'Egitto glorioso per la Vita di S. Antonio Abate*. Neap. apud Carolum Porsile, 1715. *La Calabria felice per S. Francesco di Paola*, *Tragedia*. Neap. apud præfat. Bibliopol. 1719. = *La Povertà Evangelica*, *nella Vita de' SS. Filippo Neri*, *e Felice Capuccino*. Neap. apud Paci, 1722. = Opera verò nondum edita, sed proximè edenda = *La Predicatrice Evangelica*, *S. Rosa di Viterbo*, *Tragedia* = *Il Patriarca de' poveri*, *S. Francesco d'Assisi*, *Tragedia* = *Le glorie nel Martirio di San Giorgio*, *Tragedia*. = *Trà le tenebre la luce*, *per la nascita di Gesù*. = *L'Antro fortunato*, *per lo stesso suggetto*: = *Il Cleonte* = *La Feliciana* = *Chi si fida*, *s'inganna* = Comediæ. Aliaque *Poemata* maximè Berni stylo coaptata = *Nuovo lume di febre*; *o sia brieve Trattato apologetico intorno la Causa*, *sintomi*, *segni*, *prognostici*, *& unita-*

ta-

tamente la cura, secondo l'antica, e nuova Ipotesi in 4. = *Un libro di Segreti medicinali.* Latinè verò, *Epilogum Spheræ.*

Leonardus Romano, U. J. D. in sua *Cassandra, Julia, Rosa de Lima,* aliisque Poematibus, Musa haud ingloria.

Philippus Rocco, Ord. Minimorum, Typ. dedit Poema sacrum italicè, cujus titulus = *Il Sebastiano.* Consentiæ apud Ioan. Bapt. Mojo, & Russo, 1656.

Franciscus Manfredi J. C. & Accademicus Consentinus emeritus: Luci dedit etrusco sermone *Poemata multa,* omnia redolentia eruditionem. Neap. 1720. apud Secondin. Porsile. Gregorius Ricciardi, in omnigena eruditione præclarus, & Balthasar de Franco, Ord. Minim. Provincialis emeritus, & in doctrina sana præstantissimus. Aliique innumeri apud nostrates, & exteros.

CORIOLANUM.

Civitas antiqua, ab Auxoniis condita, ampliata ab Oenotriis, à Coriolano Romano Duce, suo proprio nomine insignita, & ex reliquiis fortè Sybaritarum, & Mauri, non parum locupletata. Temperie dulcis: solo aprica; aere serena. Coriolano Amne labente, Arva deliciis omnibus ubera, frugum onusta, fructuumque omnis generis feracia. Ibi vina, olea, clara. Gossipio, sesama, cap-

pare, terebyntho, ſyliquis, marino funiculo ſuperabundans: limonum, citrorum, aureorum pomorum copia ingens. Aucupia fæcunda; Mare, à quo 3. mill. diſtat, apprimè piſculentum. Elyſio non extante, huc ſuam ſedem haberet, omnia omnibus affluens. De qua meritò ſuus Garopolus *in Carolo Magno* (*cant.* 9.) canere potuit.

Quì ſotto il Ciel temprato alma Natura
Quanto il Mondo hà di bello in un raccoglie,
Fertile ameno, è quì monte, e pianura,
Freſco, e placido il Rio, ch'indi ſi ſcioglie,
Apre la pianta il fior, mentre matura
Il frutto; e nato l'un, l'altro ſi coglie.
Così, che quando i lumi altri v'hà fiſi,
Chiama quelle Campagne i Campi Eliſi.

Glorioſa in ſuis, Sanctitate, pietate, titulis, literis, & armis. Sanctitate pleni fuere Leo, & Nicolaus, Ordinis Franciſcani, qui Patriam, & Fidem apud Barbaros proprio cruore decoravere. Matthæus Inſtituti Capuccinorum; & Joan-Baptiſta de Roſis Senior, Ord. Minimorum, pietate, & exemplis maximoperè præclari.

Typis, Infula, & Calamo conſpicui refulſere, Ioan. Franciſcus de Ieſu Maria, Clericus Regularis de Scholis piis; Luci dedit Romæ, apud Jacobum de Falcho, 1664. in 8. Opus, cujus inſcriptio = *Joſephus Proſa--Elegiacis expreſſis Ven. Dei Servi Joſephi à Matre Dei, Fundatoris, & Generalis &c.* Ioannes Baptiſta Ponthæus, Epiſcopus Umbriatici, qui

qui apud Cardinalem de Luca, *Utriusque Juris Cæsarei, & Pontificii* perutile *Monimentum* publico Iuri asservandum reliquit. Ioannnes Baptista Capucius, Iatrophysicus suo ævo nulli secundus; scripsit *Novæ Medicorum Londinensium Accademiæ fidelem, & accuratam narrationem*. Ioan. Baptista de Rosis junior, Minimorum Instituti, Opus edendum Francisco de Longobardis Rom. misit, in quo omnes *Bullæ Constitutionesque Apostolicæ ad* favorem sui Ordinis, summa diligentia collegit. Matthæus de Coriolano, Ordinis Seraphici Capuccinorum, Monumenta multa suis excudenda commendavit, in Bibliotheca Coriolani asservata, quæ sequuntur.

Sanctilogia. lib. 1. = *Commentaria in Passionem Domini, carmine latino exarata, lib.* 1. = *Canticum Virginis, super illa verba Matthæi, Liber generationis Jesu Christi. Lib.* 1. = *Miscellanea moralia, lib.* 2. = *Quatragesimale, lib.* 1. = *Annuale, lib* 1. *Expositiones Psalmorum lib.* 2. *Adventum Hieroglipbicum, lib.* 1.

Ioannes Bernardinus Grandopoli, Literarum Præsul = *Itinerarium cujusdam suæ Legationis Apostolicæ* composuit, à P. Franc. Longo in Cronolog. Summ. Pontific. renuntiatum.

Ioseph Ponthæus, Umbriaticensis Antistes, qui publici Iuris fecit *Cometicas observationes*, Rom. apud Nicolaum Angelum Tinassi, 1681.

Hector Capalbus, in Medicina præstantissimus, *de respiratione Piscium, & de motu cordis*, inser-

ſerta in Opere *de Reſpiratione animalium* Marci Aurelii Severini, Monimenta doctiſſima dereliquit.

Franciſcus Capalbus, in omnigena literarum encyclopedia eruditus, plurima *Medica* edenda pariter literis prodiit.

Hieronymus Garopoli, inter Muſas ſui ævi celebrior, ſuam vulgò *Laurenam; Carolumque Magnum*, heroico Carmine, edidit. Primam, Typ. Bonon. apud Iacobum Monti, 1640. ſecundum, Rom. apud Hæred. Corbellet. 1660. *Apologiam adverſus Partevium*, Rom. apud eoſdem: = *l' Ondinare, overo la Coſtanza eſpugnata, e la coſtanza fatale, Opere Regie, Tragicomedie*. Romæ apud Franciſcum Moneta, 1665. in 12. Obiit Secretarius Paleſtrinæ Principis, Romæ, fama inſignis.

Horatius Lumbiſanus, in omni ævo ſua Medica ſuper futurus. Tria opera luci donavit. Primum, *de febribus, de earum eſſentia, prognoſtico, ſignis, & curatione*. Neap. ſub Matth. Nucci. 1629. Secundum *de Terræmotu, prout peſtis cauſa eſt*; & Tertium *Conciliationes, & deciſiones Mediceæ in vagantem cenſuram Roſſelli; & in cenſuram Sanctorelli, in 4*.

Franciſcus Longo, *Coriolanus* per antonomaſiam dictus, Ord. Capuccinorum; ſeptem Volumina publici fecit Iuris, omni exceptione doctiſſima, quæ extant = *Theologica Summa S. Bonaventuræ, ad inſtar Summæ D. Tom. Aquinatis, Rom. in fol.* 1622.

Sum-

Summa Conciliorum omnium. Antuerpiæ 1623. apud Balthasarum Moretum. & Ioan. Maurisium in fol. *Tractatus Casuum Conscientiæ;* Coloniæ, per Antonium Baetzerum, 1619. in 4. = *Chronologia Summorum Pontificum*, in fol. = *Tractatus Casuum reservatorum, juxta Bullam Clem. VIII. in* 4. *Horologium Spirituale, & Exercitium Angelicum.*

Marcus Aquilinus, quem pariter Bisinianenses usurpant. Lector Regius, & Princeps in Cathedra matutina Neap. Vir suo sæculo omnium bonarum literarum planè eruditus. Edidit Ven. 1580. Societ. Neapol. expensis *In primam Infortiati, ac etiam ff. novi comment. acutissima, & selectas praelectiones.* Et Neap. *de Contractibus* librum unum.

Felix Solazzo Castriota, Bisiniani Antistes = super Bullam *Unigenitus* eruditè, & nervosè scribens, nullum jaculum extrà metam expedivit, inter nostros Incultos *Olympius.*

Antonius Valentone, originè Argentanensis, in Poemate *Passionis Domini*, Vrania eminens, variaque doctrina conspicuus.

Petrus Thomas Puglisius, Ord. Carmelitarum, ter Provincialis, & Generalis Definitor; Vir planè doctus in omnigena literatura versatus, plura Monumenta, & varia reliquit; quæ sequuntur = *Quæsita Promptuaria* &c. in 4. fol. Catanæ, Typ. Pauli Bisagni. = *Vita S. Annæ, Matris Deiparæ Virginis;* in 8. Ven. Typ. Sebastian. Manegati. = *Antiqua Calabriensis Provinciæ exordia, & progressus.*

ſus. in 8. Typ. Caroli Porſile. Neap. = *Scapularis Partheno -- Carmelitici Gazophilacium*, in 8. Neap. Typ. Caroli Porſile = *Hiſtorico--Theologico, Liber bipartitus, ſupremum Ieſu Chriſti Sacerdotium, Inſtitutionem ejus Vicarii, Poteſtatem eidem collatam* &c. in 4. Neap. Typ. Carol. Porſile = *Lapis angularis, ad confrigendam perfidiam Iudæorum*, in 8. Neap. Typ. Nicolai Abri = *Adverſus Dominicum Sorrento, Panoplia*. in 8. Neap. Typ. Nicol. Abri. = *Epiſtola gravis, & plena rerum, Anagrammatico nomine Petri Pauli Strigofrithemſi*; in 8. Ven. Typ. Hæred. Brigoncii. = *Ad Quæſita promptuaria Appendicula de Viſitatoribus, & Commiſſariis Generalibus*. in 4. Ven. Typ. Hæred. Brigoncii. = *Riſpoſta Apologetica al Memoriale del P. Antonio Beltrano, con nome anagramtico, di Pietro Paolo Magrifieſtos*, in 4. Ven. apud Brigonc. = *Hiſtorico--Aſcetica, & Moralis explanatio in Regulam Carmelitarum*. in 4. Neap. Typ. Nicolai Abri. = *Storia dell'antica Auſonia, oggi detta Corigliano* in 8. Neap. apud Nicol. Abri. = *Li due Gemelli alle poppe di Maria Vergine, cioè le Confraternità del Roſario, e del Carmine*, in 8. Neap. apud. Nic. Abri. = *Praxis Civilis, & Criminalis Canonica, quæ in Tribunalibus Religioſorum agitari ſolet*, in 8. Neap. Typ. Pauli Severini = *Varia, & multa Peritorum Jura, & facta* in 4. tom. collecta. = Aliaque Opuſcula non magni momenti, tum pro ſtabilitate *realis Depoſiti*, tum pro Procuratoris Generalis amici *defenſione*; in 4. Ven. ac Neap. Typ. edita.

Ma-

Manuſcripta verò quam plurima, poſthuma, an edenda? incertum.

Nec Familiæ deſunt, omni exceptione majores, Titulis, Feudiſque inſignitæ; inter quas Illuſtre Germen Georgii Caſtriotto de Scanderbeg, Albaniæ Principis, adverſus Thracem ſemper invicti, iiſdem Armis, & diplomatibus in Baronibus S. Demetrii, Macchiæ, & S. Coſmæ aſſervatis.

Accedit, & Familia Abenantis celebris in ſuo Barnaba primo Barone Calopitiati, Zinghæ, & Maſſænovæ, Alphonſi de Aragonia Caballitione emerito, ſuis, Patriæque gloriam aſſecuto. De quo in Tumulo Phani PP. Minorum Conventualium hoc Legitur Cenotaphium.

D. O. M.

Barnabæ Abenante, Galopezzati Domino,
Quem Domi, foriſque bene ſpectatum
Ferdinandus, Alphonſuſque
Aragonei Neapolitanorum Reges
Ejus in ſe pietatis, atque officiorum tractandis,
Item rebus fidei, ac diligentiæ Memores
Honeſtarunt.
Commodiſque auxerunt plurimis.
Marianus Filius
Patri opt. & B. M. P. Ann. à Partu Virg.
MDXXII.

Alii floruere plures eodem ex Stipite, ut Joan. Ba-

V pti-

ptista, qui à Carolo V. Cæsare Stemma duabus Aquilis, ac Leonibus redimitum, pro meritis obtinuit. Bernardinus, Eques Hierosolymitanus, & ejusdem Instituti Commendatarius. Martius, præter Commendas Mazaræ, & Veronæ, Magna Crux, Pisæ Prior, & Oræ maritimæ Italiæ Classis Præfectus; & Andronicus, qui primus, apud Puglisium (*Antiquæ Calabrien.Prov. mihi pag.* 117.) in Civitate Consentina Familiam erexit, Alphonsi II. de Aragonia Equitum Gubernator, ac suæ Progeniei Decus & Ornamentum.

Ex Murgia Prosapia, Infulis, aliisque Insignibus gloriosa, Jordanus Ferdinandi II. Regis amantissimus, ac strenuissimus Miles. Melchior, qui ob præclara gesta pro Ferdinando Principe Feudis *Manciacasale*, *&* *Rinaldone*, vulgò *dictis*, potitus fuit. Joan Maria pro Carolo V. Cæsare in bello Senensi, & Ticini Præliator invictus. Aliique non pauci in armis, & literis nunquam satis laudandi.

Nec defuere alii, qui Patriam, suosque propria virtute, & sanguine decoravere, quales fuerunt Bernardinus Buongiorno, Gregariorum Militum maximus Prætor, in Bajadosso. Petrus Angelus Gajetano, in ditione Mediolanensi pro Rege Catholico Locumtenens generalis, Equitū. Martius Pagliaminuta, Sabaudiæ Ducis egregius Prætor; & Lucas de Rosis, Montisfusculi Regius Auditor.

Literis, prudentia, pietate, & gubernio præstan-

ſtantiſſimi; Franciſcus Mancuſo, in omnimoda ſcientiarum encyclopedia inſignis. Julius Vilotta, &ſi cæcus, mentis lumine imbutus in Poetica, & Oratoria præclarus. Marcus Mazziotta, Inſtituti S. Baſilii, Abbas Generalis; Chryſoſtomus Giordano, ejuſdem Ordinis Procurator Generalis. Ludovicus, à Coriolano, Ordinis Prædicatorum, in Sac. Pagina Magiſter, & Concionator eximius. Antonius Piſciotta, Franciſcus de Roſis, & Thomas Palopoli, Ord. Franciſcani Conventualium Provinciales emeriti, ac in omnigena literatura conſpicui. Octavius Turano, Alexander Arnonus, Alexander Criſafius, & Elias Adimari, ex Inſtituto Carmelitarum, Provinciales, Definitores Generales, Regentes, ſcientia, prædicatione, pietateque pleni. Joan. Baptiſta de Roſis, & Dominicus, Ordinis Minimorum S. Franciſci de Paula, gubernio, literis, & ſanctitate admirandi. Aliique plurimi apud Pugliſium in ſua *Auxonia*, meritis, & exemplo clariſſimi.

CORTALE.

OPpidum parvum, ſed frugum ferax, haud longè à Melanio, & Lametho amne. Patria Dominici, Ordinis Seraphici, Viri pænitentia inſignis; & Ioannis, Ord. Minimorum, ſanctitate pleni: ſicut, & Dominici Cæſali Ordinis Prædicatorum celebris ad Occidentales Indos Miſſionarii.

COSA.

OEnotrorum antiqua Civitas, quàm ii condidere, teste Hecatheo apud Stephanum, vulgò *Cassano*, in Turiorum Regione sita, Romanorum Colonia, & Municipium, testantibus Plutarcho, in Vita Flaminii, & Tullio in septima de Verrinis. A Jonio 12. mill. dissita, Evano flumine adlabente, deliciis plena; Bacchi, Cereris, Palladis, Dianæ, Ager ferax, & uber. Arva fæcunda: Elementis, chara: manna, balneis, magnesia, sesama, siliquis, gossipio, Cappare, Vitice, Therebinto, famosa. Armentorum, Bubalorum, Bovumq; gregibus caseo insigni fætorum superabundans. Cives emeriti, & Urbis Antistites, doctrina, & pietate clari fuere, Joannes Bertuccius, Petrus, Lotfredus, Ugo, & Saxo. Merito, literis, & exemplo insignis, Petrus de Cassano, secundus Custos Provincialis Reformatorum Instituti Seraphici. Typis, literisque conspicui: Constantinus Granito, in Medicina, & Philosophia, impensè eruditus: edidit Opus hoc titulo = *Epistolarum, & Consultationum Medicinalium ad diversos*. Tom. 1. continens libros sex. Neap. apud Franciscum Savium, 1650. in 4. Stephanus de Cassano, Ordinis Prædicatorum, Studiorũ Neap. Regens primarius, publici Gymnasii Theologus Cathedraticus Theologorum Collegii Vice Cancellarius, & Decanus, 1530. ac Magister Sacri Palatii, sapientia, & in agendis dexteritate præclarus. Joannes Andreas

Le-

Legnano, Ioannes Papeſiderus, Sextus Ignatius, & Flaminius de Dominicis, variis monimentis, calamo, Typiſque exaratis, præſtantiſſimi; ac Dionyſius Bartoli, Ord. Carmelitarum Provincialis emeritus, ac Metropolitanæ Rheginæ Examinator Synodalis doctiſſimus, 1643. & Elias Cerſoſimo, ejuſdem Inſtituti, vitæ ſanctitate, & pænitentia illuſtris.

COSILETUM.

NOn procul à Sinopoli exiguum Caſtrum, Sicaniæ charum fructuum ubertate, & ſi intra rupes extructum. Celebre Iulii Ruffo, Præſulis Oppidi emeriti, Nativitate minimè ingloria.

CREPACORIUM.

CAſtrum ditionis Locrenſis, edito loco ſitum, à Freto mill. paſſ. 5. ferè diſtans; cujus ager mellis, aliorumque frugum optimè ferax; Samum olim, à Samiis Greciæ populis conditum; Patria illius Philoſophorum luminis, ac omnigenæ Sapientiæ Anteſignani, & Principis, Pythagoræ, Tymaſarchi argentarii filii, inter ſexageſimam, & ſeptuageſimam Olympiadem nati, teſtibus Plutarcho, Ariſtoxeno, Ariſtarcho, Theopompo, à Theodoreto citatis, & D. Thom. 1. *Meth. Ariſtotelis*, Barrio, Maraſioti, Cropano, Conſtantino Laſcari, aliiſque omni exceptione præclaris. De cujus doctri-

na,

na, profectione, & successoribus, in Schola Italica, multa dicemus, cum de Philosophis Crotoniatibus loquuturi sumus.

CROPALATUM.

CAstrum ditionis Rossanen, Burghesio Principi subjectum, ubi Crocus, siliquaque silvestris, malapunica, vitex, oleander, terebinthus, alumen, calcanthum, gypsumque simile alabastritæ, teste Barrio, nascuntur. Patria B. Bernardini, Socii, & Confessarii S. Francisci de Paula, ac ejusdem Ordinis Vicari Generalis, doctrina, & sanctitate conspicui.

CROPANUM.

NOn longè à Semiri Amne, Oppidum illustre, à Græcis conditum, edito colle situm, à Freto 4. mill. dissitum; omnis generis frugum fertile: Arva optima: melle, vino, oleo, manna, serico, amygdalis, ubera. Illustrius in suis, pietate, literis, Insula, armis summoperè claris. Ex quibus claruere Enricus de Mojo, Ordinis Cisterciensis, qui ex Abbate Calabro-Mariæ, alias de Altilia, ad Cathedram S. Severinæ, 1483. exaltatus: doctrina, moribus, ac vigilantia maximè enituit. Petrus Bulotta, Regius Consiliarius emeritus. Joan. Baptista Ruffo, Tribunus militum. Antonius Scordante,

te,

te,in Hispania Signifer Equitum. Typis insignes, ac in Republica literaria optimè meriti: Lactantius, & Horatius Arturi, quorum primus, Ord. Conventualium S. Francisci, & Theologus Ordinarius Antistitis Squillacensis, luci dedit italicè = *Una Predica delle Nozze Evangeliche, fatta nella Città di Terranova, celebrandosi il Sacro Sinodo Metropolitano di Reggio, la seconda Domenica d'Ottobre, sopra l' Evangelio Corrente*. Neap. apud Horatium Salvioni, 1575. in 4. = Et una *Oratione nella morte dell' Illustrissimo, e Reverendissimo Cardinale Sirleto, recitata in Squillaci, a 26. d'Ottobre, 1585. in* 4. Neap. apud Horatium Salvioni. 1586. Franciscus Vigliaroli; Franciscus alter Jatrophysicus celebris, Franciscus Grano, Poeta heroicus, in suo Opere *de Situ Calabriæ*. P. de Flore, Instituti Capuccinorum, eruditissimus in sua *Calabria illustrata*. Lucas Valentinus, Minorum Instituti de Observantia, Theologus sui ævi præstantissimus. Vita, prædicatione, & sanctitate celebres: BB. Paulus de Ambrosio, & Franciscus, Ord. Franciscani de Observantia; aliique plurimi apud Cropanum.

CROTO.

Civitas, sivè mavis vetusta Calabriæ Respublica, ante Trojanum excidium, edito loco, & salubri supra Fretum ab Achivis, Strabone teste (*lib* 6.) extructa, habito prius Apollinis oraculo per Mi-

Miscellum, in parte hac Orientali, Sybaris æmulam, Urbem condendam fore, augurante.

Terga brevis Miscelle, tuo de pectore mitte,
Cætera perquirens, frustrà tu venaris iniqua,
At tectum quodcunque datur, tu laude probato.

Pro cujus eventu, denuò Oracula perquisita per Miscellum laudatum, & Archiam; Uno, corporis Sanitatem, alteroque divitias postulantibus; Crotonem, climate salubriorem primus, Syracusas locupletiores secundus, tanquam conditores elegere. Hinc proverbium natum: *Nil Crotone Salubrius*, in suis Athletis Stadio Olimpiaco victoribus, aliud exortum: *Crotoniatarum postremus is est aliorum Græcorum primus*. At si fides Pythagoræ danda, apud Jamblicum: Is Herculem Urbis Conditorem proclamat, qui injuria affectus, Lacinium latronem dolo persequens, errore Crotonem quemdam necavit; cui pro culpæ expiatione, sepulchrum, Civitatemque ejusdem nomine consecravit. Croto ergo amicus Herculis in Melisse Urbe, non procul ab eodem solo, hospitio recepti, proprio cruore, fundamenta Civitati donavit: teste Ovidio hisce versibus concinnante, profectionemque conditoris describente.

Navigat Jonium, Lacædemoniumque Tarentum,
Præterit & Sybarim, Salentinumque Neætum,
Turinosque sinus, Melisensque, & Japygis arva.
Vixque pererratis quæ spectant littora terris
Invenit Æsari fatalia fluminis ora.

Nec

Nec procul hinc tumulum, sub quo sacrata Crotonis
Ossa tegebat humus, jussaque ibi mænia terra
Condidit, & nomen tumulati traxit in Urbem.

Hinc Achivi ex Pythagorico placito, potius restauratores, quam conditores, post Sybaris extructionem, extitere; nisi velimus cum Cropano, *lib.* 1. *CaLillust.* ab Auxoniis, Oenotrisve originem trahere.

Fuit tam ampla situ, & dominatu, ut teste Athæneo, à Cæcino primum, indè à Crotalo amne usque ad Hyliam fluvium, Crotoniatarum ditioni Ora subiiceretur; decantata à Theocrito, *edilio* 4.

Laudoque Crotonem, pulchra Civitas,
Et Orientale Lacinium, ubi quidem pugil
Aegon octuaginta solus commedit panes,
Illic, & Taurum à monte duxit capiens
Ungula, & dedit Amarillidi.

Et à Dionysio Afro, in suo *de situ Orbis* canente.

Mænia cernuntur Metaponti, deindè Crotonque
Quam pulcher gratam præterfluit Æsarus Urbem
Ulterius pergens, hinc Templa Lacinia cernes
Amabile, & delectabile Oppidum bene coronati Crotonis
Habitati sub Æsari gratiosi fluentis.

ut in proverbium abiret: *aliæ Urbes, si ad Crotonem conferantur, vanæ, nihilque sunt.*

Gentilitia pietate in Phanis undique extructis Junoni, Herculi, Apollini, magnificentissimè auro, picturisque Zeusis insignibus ditatis, hinc indè conditis, satis præclara. Frugumque Soli ubertatem,

 tem,

tem, aruorumque abundantiam, nobili quoque Cereris Templum, fama, memoriaque dignum, ostendit. Bellica industria contra Sybariticas classes, tercentorum mill. armatorum, Rempublicam illam luxurie, felicitateque famosam conflictu unico evertit; incertum, an luxu, vel suorum versutia depopulatam.

Civitas olim divitiarum ferax, Urbium, pagorumque, Castrorum copia ubera, nunc neque vestigia sui, amne Sybaris obruta, pro memoria visuntur. Sonitu periit potiùs, quam armis, indigna fletu pro luctu, dum in deliciis immortalem fore speraret. Tali indulgentia pariter seducta Crotoniatum Respublica semper victuram, semel vincendo se augurans, à Locrensibus ejusdem Calabriæ Populis, in *Sagra*, Amni famoso, pauciori armatorum numero subacta, Martis, non Veneris deinceps, se ditioni dedit, cum adversus Dionysium palmam pro victoria est adepta. Unde si in Sagræ conflictu hac epigraphe, *hoc Sagra verius*, suam jacturam; in Dionysiaco prælio, triumphi tessere, gloriam æternitati donavit. A Romanis postmodum amicitia, libertateque potius, quam armis subiugata, ubi Colonia eorumdem per Trium viros C. Octavium, L. Æmilium, & C. Lectorium, teste Livio, *Lib. 4. de Macedonico bello*, deducta est; quibus in Brettiorum, Gothorum, Pænorumque cladibus semper fidelissima experta: fama potentiæ minime moritura, de sua gloria per ævum gloriosè perennat honos. Nu-

Numiſmata varia ſculpſere Crotoniatæ, ſed laboribus Herculis conditoris ſæpius redimita; dum ex una parte, vel Milonem Leonis terga in capite habentem Herculis ad inſtar, vel Herculem ipſum clava armatum, nudumque ſtantem, vel cubantem in cunis, angues oblidentem, aliove modo cudentes; & ex altera, ſive diſcum, columnam, ſivè Iunonem, galeatam Minervam, & ex poſtico Noctuam, ſivè Apollinem, hac græca inſcriptione κροτωνιατων, oſtendentes.

Sed ob Scholam Italicam per Philoſophorum Principem Pythagoram conditam, celebrior Crotoniata Civitas celebranda, à quo petierat, teſte Valerio Maximo, *Lib.* 8. ut Senatum ejus, qui mille hominum conſtabat, conſiliis ſuis uti pateretur, Philoſophus Samius dictus, ex Samo Calabriæ Urbe, ditionis Locrenſis ideoque Locrenſis à Plutarcho vocatus, ut ſuprà ſatis monſtratum eſt; humanis, & hieroglificis literis nulli ſecundus: de quo Cicero, *primo Tuſculan.* multa ſæcula ſic viguit Pythagoreorum nomen, ut nulli alii docti viderentur; hinc nullo habito reſpectu ad Cronologiam Plutarchus *in Numa*, Hieronymus *Contrà Jovinianum*, & Ovidius 15. *Metamor.* hiſce verſibus.

Primus oliviferis, Romam deductus ab armis
Pompilius, menſes ſenſit abeſſe duos.
Sive hoc à Samio doctus, qui poſſe renaſci
Nos putet &c.

Numæ Pompilii ævo ſuperſtitem, Præceptorem-

que Pythagoram dixere, & Mamercum filium, nomine filii Pythagoræ, ob auguratam ſapientiam adjunxere; quia nullus ſapiens Pythagorico ſæculo dicebatur, qui pythagoræus non eſſet; per quem ſub eodem Rege Sapientiſſimo facilius Romani Pythagoræ Continentiam, quàm Epicuri luxuriam ſuſceperunt; ideoq; Oraculi juſſu eidem Sapientiſſimo Viro æneam Statuam in Foro, Romanos poſuiſſe, ex antiquiſſima traditione Plutarchus affirmat. Pythagoræ doctrina rara, & peregrina, & ſi non in particularibus monimentis, ſed fragmentis variis apud Eruditos expoſita, & exarata, fortè ex Plinio, *Lib. 13. Nat. Hiſt.* Combuſta à Q. Petilio Prætore, reperta in Numæ Arca, qua cineres ejuſdem Regis in Ianicolo aſſervabantur, ubi tota pythagorica continebatur Philoſophia; quinimmò & ſeptem libri pontificii Iuris, totidemque de Sapientiæ diſciplina apud Valer. Max. *lib.* 1. *de Relig.* ex pythagoricis dogmatibus concinnati, nè fortè animi hominum à Deorum cultu avocarentur.

Tria Opera de noſtro Pythagora Laertius commemorat: de *Inſtitutione*, de *Civilitate*, & *de Natura*. Innumerabilia Stobæus, in ſuo Florilegio, *de Virtutibus*, *&* *Vitiis oppoſitis*: multaque Carmina ex græco ad latinum per Conſtantinum Laſcari translata, quæ hic Eruditorum curioſitati ſubnectimus, qualia ſequuntur.

Immortales primum Deos, lege ut diſpoſiti ſunt
Cole, & venerare jusjurandum, deindè beroes illuſtreis.

Et

Et terrenos venerare dæmones, legitimè sacrificans.
Et parentes honora, & proximè cognatos.
Sed ex aliis virtute fac amicum, qui optimus sit.
Benignis autem parere sermonibus, operibusque utilibus.
Neque odio habe amicum tuum, peccati causa parvi
Quo ad possis: posse enim, prope necessitatem habitat.
Hæc quidem sic scito, sed dominari assuesce hisce,
Ventri primum, & somno, luxuriæque,
Et iræ; facies autem rem turpem nunquam, neque cum alio,
Neque separatim, omnium autem maximè pudeat te tui ipsius.
Tum justitiam exerce, opereque, verboque,
Ne stulte te ipsum habere in re nulla assuesce.
Sed scito moriendum esse fato omnibus.
Pecunias autem aliquando possidere ama, aliquando perdere.
Quotque divinis fortunis mortales dolores habeat,
Horum quamcunque partem habeas, æquo animo fer, neque ægrè feras.
Curare autem decet quoad possis, sic autem considera,
Non valdè bonis istorum, multam fortuna præbet.
Multi autem hominibus sermones, malique, & boni
Accidunt, quibus neque obstupesce, neque sanè permittas
Implicari teipsum, mendacium autem si quod dicatur,
Æquo animo feras, quod autem tibi dicam, omni in re perficiatur.

Nul-

Nullus neque verbo te decipiat, neque re,
Fac, neque dic, quod tibi non melius est.
Consule autem ante opus, ne stulta sint
Timidi facereque, dicereque stulta, proprium viri.
Sed ea perfice, quæ te non postea dolore afficiant:
Fac nihil eorum, quæ non scis, sed docere
Quæcunque necesse est, & delectabilissimam vitam sic peragere.
Neque sanitatis circa corpus negligentiam habere oportet.
Sed potusque mensuram, & cibi, exercitiorumque
Fac, mensuram autem dico eam, quæ te dolore non afficiat.
Assuesce autem vivendi modum habere primum, firmum.
Et cave ea facere, quæ invidiam habent.
Ne expende præter tempus, tanquam bonorum nescius.
Neque illiberalis sis; mensura omnibus in rebus optima.
Fac autem ea, quæ te non lædant, considera autem ante opus.
Neque somnum mollibus, in oculis suscipe
Antequam diurnorum, operum ter unumquodque percurras.
Quo trangressus sum? quid feci? quod mihi decens non perfectum est?
Incipiens à primo percurrere, & quæ postea.
Mala quidem operatus dole, bona verò lætare.

Hæc

Hæc labora, hæc meditare, hæc oportet cupere te.
Hæc te divinæ virtutis ad vestigia ponent.
Næ per nostræ animæ dantem quaternionem
Fontem perennis naturæ, sed vade ad opus
Deos præcatus, ut perficiant: his autem impetratis,
Cognosces immortaliumque Deorum, mortaliumque hominum
Consistentiam, ut singula prætereunt, utque tenentur.
Cognosces autem quatenus fas est naturam in omni similem.
Ut neque insperanda speres, neque te quid lateat.
Cognosces autem homines spontanea detrimenta habenteis.
Miseri, qui bona prope cum sint, non vident.
Neque accidunt, solutionem autem malorum pauci norunt.
Talis fortuna mortalium lædit menteis: hi sed cylindris,
Ex aliis in alia feruntur infinita nocumenta habentes.
Molesta enim comes lis nocens latet,
Insita, quam non oportet adducere, sed cedendo fugere.
Juppiter pater, vel à multis malis quiescat omneis,
Vel omnibus ostendas quanam sorte utantur.
Sed tu confide, quoniam divinum genus est mortalibus.
Quibus Sacra afferens, natura ostendit singula.
Quorum si quid tibi curæ est, vinces, quæ tejubeo,

Me-

Medicando: animam autem laboribus istis liberabis.
Sed abstine cibis, quos diximus ; in quæ purgationibus,
In quæ liberatione animi dijudica , & considera singula,
Aurigam judicium constituens desuper optimum.
Cum autem relicto corpore, ad æthera liberum iveris,
Eris immortalis Deus, incorruptibilis, non amplius mortalis.

Undè meritò Cicero in suo libro *de Senectute*, de Pythagora, & suis potuit effari: *audiebam Pythagoram, pythagoreosque incolas penè nostros , qui essent italici generis, Philosophi quondam nominati , nunquam dubitasse, quin ex universa mente divina delibatos animos haberemus*: in cujus memoria Marcus Aurelius Imperator, teste Barrio, *Lib.* 4. Lapidem illum manu propria Pythagoræ scriptum, quem super Accademiæ januam exposuit, summo in honore habuit, in quo hæc exarata legebantur: *Qui nescit id, quod eum scire oportet, brutus est inter bruta. Qui non scit plusquam sibi opus est, homo est inter bruta. Qui scit omne , quod sciri potest, Deus est inter homines.*

Tantæ extitit authoritatis , & doctrinæ, ut in proverbium abiret: *Ipse dixit*, nempè Pythagoras: de quo celebre illud elogium apud Ovidium, *lib.* 15. *Metamorph.* legitur.

Mente Deos adiit, & quæ natura negabat
Visibus humanis, oculis ea pectoris hausit.

Stu-

Studio scientiarum incitatus longissimas Terrarum Oras peregravit, ubi cum Bracmanis, Magis, Hebræorumque Sapientibus versatus, multa didicit; suisque metaphoris involuta, eructavit: Ut *ignem gladio ne fodito*, ideſt potentium iram nè commoveas. *Hirundines pellito*; id eſt ingratos, & verbosos. *Noli guſtare ea, quorum cauda eſt nigra*, id eſt voluptates, quæ blandæ venientes, amaræ fugiunt. Aliaque plurima hyerogliphica.

Poſt cladem ad Sagram amnem à Crotoniatis receptam, in ocium, & luxuriam lapsi, virtutis exercitatione à Pythagora in bonam frugem fuere conversi: iisque pudicitiam, præ virtutibus cæteris, modeſtiam, aliaque id genus ingerebat, luxuriæ ornamentis depositis, Phanoque Iunonis in anathema consecratis; luxuria enim primum in Civitatem ingressa, uti dicebat apud Stobæum *in Lib. de Republ.* saturitatem, contumeliam, & poſtea exilium ingredi necesse eſt. Unde interrogatus, quomodo erga Patriam quisquam se gerere debeat? veluti erga matrem, respondit; quemadmodum Deo similis efficeretur, qui veritatem exerceret.

A Fabis abſtinere Pythagoras indixit, cum is cibus, non tantum ventrem, quam mentem in philosophando suis vaporibus opprimeret, pondereque inflaret. Amicitiam in æqualitate consiſtere dixit, undè omnia Communia fore debere exiſtimavit. Silentium suis per quinquennium jubebat; hinc proverbium: *taciturnior Pythagoræis*, in-

dignum reputans loquacitati sapientiam communicandam: virtutem hanc ab Essenis Eliæ filiis in Carmelo edoctam, non pauci eruditi denuntiarunt; ipsumque fuisse Ezechielem Prophetam, Caramuel in sua Philosophia totis viribus nititur probare.

Urbi, & Orbi famosa ejus de transmigratione animarum de uno in aliud Corpus, nedum hominum, sed belluarum, & fruticum migrantium, doctrina, ut eleganter Ovidius sub Pythagoræ nomine 15. *Metamorph.*

Morte carent animæ, semper priore relicta
Sede, novis domibus vivunt habitantque receptæ.
Ipse ego nam memini Trojani tempore belli
Panthoides Euforbus eram.

Et alibi =

. . . . *inque ferinas*
Possumus ire domos, pecudumque in corpora condi
Corpora, quæ possunt animas habuisse parentum
Aut fratrum, aut aliquo junctorum fœdere nobis
Aut hominum certè.

Quod sanè dogma intellexit, vel ad salvandam animarum immortalitatem, vel illud misticè, & in involucri sensu intelligendo, ut nimirum metamorphosi hac, homines à vitiis, & impuritatibus deterreret, homines a passionibus, & affectibus Brutis similes evasuros, si eorundum moribus induantur, minime Sacræ literæ inconsonum; siquidem *homo cum in honore esset, comparatus est lumentis insipien-*

sipientibus, & similis factus est illis, nobis passim indicendo: *nolite fieri sicut equus, & mulus, quibus non est intellectus*. Quare ergo Pythagoras noster hanc misticam locutionem non poterat usurpare? hinc ejus animam transiisse dicit in Euforbi, Pyrrhi, Periandri, Hermotymi, Callidonis, Alcis, Galli, Formicæ, demumque Philosophi corpora, quia fortè illorum officia, & mores fuerit imitatus; ut apud Homerum Ulissis Socij à magica Circe mutati in porcos dicuntur, quod sordibus, libidinique dediti, eorum officia sectati sint.

Moritur denique in Milonis domo conflagratus, ut ajunt, ab eo, quem admittere in societatem noluerat; furore, vel invidia, utrumque probabile. Ipse tamen utroque in Orbe clarus, fama perennante, æternitati non moriturus.

Ex Pythagoræ Schola exiere promiscui sexûs Philosophi, sine numero suæ sapientiæ successores. Primum, Theano, ejus Uxor Brontini Crotoniatæ Philosophi filia, quæ testibus Suida, & Plothino, *Commentaria philosophica*, *Apophtegmata varia*, *Heroicaque Poemata*, *Dialogos*, aliaque scitu digna ad Eubolam, & Demetrium, apud Leodontium *in Armonicis*, doctè, & eruditè conscripsit. Multos habuit filios, & filias, cum quibus, mortuo Pythagora, scholas regendas suscepit, nimirum Mamercum, cognomine Æmilium, Thelaugem, sivè Theagem, mares: Misanam, sivè Mayam, Arginotem, sivè Erigonam, & Damonem, sivè Dameam,

 fæ-

fæminas, in Philoſophia pythagorica inſignes.

Mamercus, ob nimiam ſuam humanitatem Æmilius dictus, à quo Æmiliorum familia, teſte Plutarcho (*in Paulo Æmilio*) Urbis Romæ Patritia celebris, nomen ſumpſit; Philoſophus fuit doctiſſimus, & paterna doctrina præcellens.

Thelauges, ſivè Theages, Philoſophus eximius & Mathematicus, apud Suidam: Scripſit *de Numero Quaternario* Libros quatuor, quatuorque Elementa ſubſtinens à vulgaribus diſcreta, nimirum *Profundum, Silentium, Mentem, & Verum*; cui Plato Librum de *Sapientia* Titulum *Theauges* fecit; quem Empedocles pro Præceptore audivit: & Ægyptii apud Laſcarum, tanquam Deum Phanis dignum exiſtimarunt.

Maya, & Erigona, quarum, apud Laſcarum extant Epiſtolæ; & Damea, de qua Hieronymus contrà Jovinianum: *Timaus ſcribit Pythagoræ filiam Virginem Choro Virginum præfuiſſe, & caſtitatis eas inſtituiſſe doctrinis*; doctiſſimæ fuere ſatis: & Dameæ filia, *Biſcala* dicta, myraculum fæminarum, eruditione, & doctrina clariſſima, apud eundem.

Brontinus, Pythagoræ Socer, mirabilis apud Jamblicum in illis duobus Monimentis, philoſophia pythagorica plenis, *de Mente*, & *Cogitatu*.

Ecphantis doctrina, quod uniuſcuiſque animalis natura ad Mundum ejuſque partes accommodata ſit, variis, & eruditis rationibus apud Stobæum, *Serm. XLVIII. Admon. de Regno*, concinnata, mirabilis.

Aſton,

Aſton, philoſophiâ clarus, & Pythagoræ diſcipulus, cujus Opera plurima, apud Laertium Pythagoræ præceptori adſcribuntur.

Alcmeon, Perithi filius, apud Laertium, Sectâ pythagoricus, & Medicus, inter Crotoniates inſignis. Ex Plutarcho, in ſuis *Philoſophorum placitis*, multos Libros publico Iuri dedit: in quibus primò *de latione, & motu Stellarum*, Planetas fixis ex adverſo, hoc eſt ab occaſu ad ortum citari docuit. 2. *de auditu*, nos inani audire, quod intra aurem eſt: id enim perſonare aere appellente; omnia enim vacua ſonant, experientia magiſtra. 3. *de guſtatu*, humiditate, & tempore, qui in lingua eſt diſcerni ſapores ait, 4. *de olfactu*, in cerebro eſſe partem animæ principem; ea ſentiri odores ſpirando, ab ea attractos intendit, 5. *Seminis* naturam, in cerebri parte conſtituit. 6. *Fœtum* ali per totum corpus, quod ſpongiæ in morem, quæ alendo ſunt idonea recipiat, quemadmodum & Caput, partem ſcilicet principem, primum in utero abſolvi, philoſophatus eſt. Demum Cauſam bonæ valetudinis continentem eſſe æquabilitatem facultatis humidi, calidi, ſicci, frigidi, amari, dulcis, ac reliquarum qualitatum; contrà ſi qua harum qualitatum ſola prævaleat cæteris, morbum gigni; ideoque Sanitatem eſſe temperiem qualitatum concinnam, hoc eſt certa invicem proportione reſpondentium, propugnavit. Animam immortalem, apud Ariſtotelem 1. *de anima*, & ſi teſte Proclo, Solis

lis

lis ad instar mobilem intellexerit. Semen virile validius in quartodecimo anno, pro generatione autumavit: Planetasque, & Astra aliquali divinitate imbutas asseruit, apud Georgium Venetum in sua *mundi Armonia*. Primus exectionem aggressus, primusque fabularum, animaliumque apologorum inventor, quæ Æsopo Phrygio, temporis decursu arrogatæ fuere, teste Isidoro *Ethimologiarum* 1. quem certè pluris, quam cæteros ex iis faciendum fore, antiquitas æstimavit.

Neocles, inter Medicos, & Philosophos Crotoniates, teste Athenæo, nulli Compar. Docuit inter alia, Æliano attestante *in Lib.* 8. *hist. animal.* Rubetham duobus hepatibus insigniri, quorum unus vitam, alter, & mortem animalibus donet.

Philolaus ex Disciplina pythagorica, Platonis, & Architæ Tarentini Præceptor extitit, teste Tullio *de Orat.* totam magnam Italiæ Græciam doctrinis omnibus expolivit, instituitque. Libros suos emit Plato argenti minis alexandrinis quadraginta; aliis centum, & teste Gellio decem millibus summa habita à Dionisio Tyranno, quorum amantissimus, post ejus obitum sub pulvinari servatos sui reperere. Primus *de rerum Natura* scripsit, cujus titulus; Natura coacta est ex infinitis, ac finitis, Mundusque totus, & quæ sunt in ipso omnia: adeoque armonia, & coactione omnia fieri opinabatur. Dei unitatem asseruit, teste Anthenagora ad Cæsares Antoninos. Terram juxtà primum cie-

ri

ri circulum; mundique corruptionem bifariam, tum ex ignis cœlestis defluxu, tum ex lunari aqua, vertigine ex aere effusa, supra fidem existimavit. Solē à cœlesti igne haud discretum, immò ignem ipsum esse debere pluribus demonstravit, quem in medio situm voluit, ut ex eo natura tota per calorem, & lumen, suum acciperet bonum. Multa opera organica, gnonomicaque numeris omnibus concinnata posteris pro exemplari reliquit. Trianguli angulum, quatuor Diis Consecravit, ac juxtà tertium angulum eorundem unionem collegit. Sed Doctrina Philolai ingens toti antiquitati nota, ubicunque scientiæ suum decus, eruditionisque suum pretium constabit.

Saletus, inter Crotoniatas Philosophus, & Legislator incomparabilis: concivibus enim suis Legem illam dedit, qua adulteros cremandos fore indixit, primusq; imperterritè ob patratum scelus cum germani sui uxore, ejusdem ignis pænam voluntariè subivit.

Arignothus, Vir in philosophia pythagorica tam mirabilis, ut Luciano teste, Arignotus sacer, ob arcana manifestata, fuerit appellatus.

Arginota pariter Crotoniates, *Magnæ Græciæ Cronologiam* doctissimè conscripsit; digna Pythagoræ Soror, literis, & sanguine germano copulata.

Orpheus, Poeta, Epopeus dictus, quia vera, non ficta heroico carmine cecinit, teste Suida: discriminandus meritò ab alio Thracio, dum iste ante

bel-

bellum Trojanum, ille poſt Ilii conflagrationem, ſua *Ecantaria*, ſive *Argonautica* ſcripſerit; fit enim ibi mentio de Alcinoo Rege, aliiſque rebus, quæ poſt Trojanum excidium peracta videntur. Unicum dumtaxat principium cognovit, Amorem nempè, quo omnia amantiſſimè colligantur.

Dino, Bronthini ſupra laudati Conjux: inter Crotoniatas mulieres pythagorica doctrina celeberrima.

Philtis pariter Crotoniata, Phythagoræ diſcipula Theofrii filia, apud Iamblicum, Librum ſcripſit *de Temperantia mulierum*, aliaque multa, quarum fragmenta apud Stobæum *in Serm.* Nuptialium præceptorum quiſque reperiet: Opus Chriſtianis mulieribus ſatis neceſſarium, quo ipſæ ad delicias, & luxuriem apprimè propenſæ, pro viribus erubeſcerent.

Democides, Caliphontis filius, Crotoniates medicus incomparabilis, tempore Darii, Perſiæ Regis, cui amantiſſimus fuit, quemque ſanavit, & ſponſam: Multa ſcripſit, ex quibus non pauca Plinius excerpſit; cujus acta, vitam, & profectionem, ſatis apud Herodotum comperies: hiſceque verſibus à Ztetza pariter commendatur =

Democides Medicus, ex Crotone fuit.
Gener, qui erat Milonis illius generoſi.
Iſte cum Polycrate Rege Sami
In Perſidem abivit, ad perſam Oroetem.
Ut igitur crucifixum occidit Oroetes Polycratem,

Ra-

Racendytorum captiuus fuit Democides.
In venatione autem aliquando laxatus talo Darius,
A Persicis Medicis, immedicabilis fuit.
Ut autem Democides ipsum curavit arte,
Darius hunc misit ad uxores suas,
Atque Concubinas suas, apertè prædicans
Hunc servatorem vitæ existere Darii.
Heæ verò contendentes deinceps superare donis
Aureis phialis aurum effundebant illi,
Ut illius servus Sciton nomine,
Colligens, quæ deciderant, fieret dives.
Et hanc Herodotus historiam scribit.

Muneribus non paucis Milonis filiam desponsavit, quo motivo redeundi ad Darium, & si conquisitus, facilè se subtraxit.

Milo, Diothimi filius, Philosophus Pythagoricus, sed robore nulli secundus. Athleta magnus, de quo Pausanias *in Eliac. Lib.* 6. Palmas Milo Olympicas adeptus est sex, de lucta omnes, ex iis puerilem unam, sex Pythicas è virorum, unam è puerorum certamine. Suam quidem ipsius statuam dicitur Milo intra Altin suis humeris deportasse. Traduntur de punico malo, & disco, hæc memoratu digna. Punicum malum ita manu compressa tenebat, ut neque qui conatus esset extorqueret, neque ipse tamen illud elideret. Perunćto disco cum institisset, omnes ludibrio habebat, qui se detrudere quantovis impetu facto conarentur. Magnum illud fuit roboris documentum. Caput

Z ner-

nervo non aliter, quam redimiculo, aut corona incingebat, interclufo deindè quanta maxima vi poterat compreffis labiis, fpiritu cum venæ Capitis fanguine plurimo intumuiffent, nervum rumpebat. Idem, ubi porrecta dextera cubitum lateri admoviffet, fublatoque pollice reliquos digitos junctim intendiffet, minimum nemo erat, qui ullo nifu poffet à cæteris abjungere. Ferarum hunc laniatu periiffe memorant. Confpicatus enim hiantem immiffis cuneis quercum, in Crotoniatarum finibus, robore fuo priftino fretus, truncum illum manibus dicitur refcindere conatus: Ibi cum relaxatis cuneis, comprehenfus manibus Milo detineretur, à Lupis, quæ fera frequens eft in Crotoniatarum agro, difcerptus eft. Fuit illi fatalis virium fuarum fiducia. Hactenus Paufanias. Quemadmodum & Ztetza apud apud Marafiotum *lib.* 3. *Chron.* bellum Crotoniatas inter, & Sybaritas commemorans, de Milone Claffium Duce canendo =

Milon ifte certator, ex Crotone fuit.
Philofopho contemporaneus illi Pythagoræ.
Sexies autem vicit in Olympia luctans.
Crotoniatis autem olim bello cum præeffet,
Et præexiliens ut Hercules coram coronatus.
Decem Crotoniatarum habens mille millia,
Sybaritarum occidit myriadas triginta.
Diodorus hanc fcribit hiftoriam,
Herodotus, & alij multi authorum.

Et Borieus apud eundem =

Ta-

Talis erat Milon, qui inter certamina Olympi,
Quadrimum è terra subſtulit bovem
Supra humeros, velut ingens victima capta.
Quam leviter circumpertulit hic ſpatium.
Horror erat certè, hoc magis, ac mirabile fecit.
Ante ſacrum ipſe vir peregrine locum,
Non taurum tulit in carnem, quia haud conjugis expers,
Quem cedit edit ſolus, & ipſa die.

Diothimus, Milonis pater, Philoſophus ſuo ævo illuſtris, pro cujus doctrina apud Platonem in ſuo Convivio maximo in pretio fuit, *de amoris genitura* in Dialogo illo commendatus.

Leonymus, qui una ſimul cum Milone in Fluvio Sagra contrà Locrenſes, Crotoniatarum claſſem moderavit, & rexit, celebris apud Pauſaniam *in Laconic. lib.* 3.

Themiſtoclea, Pythagoræ ſoror, cujus placitis, & opinionibus pleriſque in locis uſus eſt Pythagoras.

Ariſtophilus, juſtitia, & æquitate præclarus, in Tarenti Regem à populis pro meritis inauguratus.

Iſthomacus, victor fuit in ſtadio, quo tempore M. Valerius, & P. Poſthumus Tubertus Conſules Romæ creati ſunt.

Fideus, Ægeas, Agiro, Aſconius, Boythius, Bulgaras, Briantes, Cleoſtenes, Calciphones, Cleoſtona, Califons, Damodes, Dymas, Dino mulier,

Epysilus, Eratus, Enandrus, Gartydas, Ippostratus, Ippostenes, Itaneus, Leophron, Myllias, Menon, Ecphantus, Onatus, Phiciadas, Rodippus, Silius, Timicha Myllìæ uxor, & Neocles, in philosophia pythagorica insignes.

Aegon, pugil Crotoniates celebris, & in pythagorica disciplina præclarus, sed vorax, & in mulierum amorem apprimè pronus; de quo Theocritus *in quarto Idilio* =

Laudoque Crotonem, pulchra Civitas,
Et Orientalem Lacinium, ubi ille pugil
Aegon, qui octuaginta solus comedit panes.
Illic, & taurum à monte humeris duxit præbendens
Ungula, & dedit Amaryllidi.

Phaylus apud Tzetzam, lucta, pugillatu, disco, cursu, saltu, omnique ludorum genere conspicuus. In ludis Pythicis, teste Pausania *in Phocicis*, duas victorias est consecutus: tertiam stadio; meritòque in Delphis Statua insignitus. De suo cursu Aristophanes cecinit.

Quinque super quinquaginta pedes saltavit Phaylus:
Jecit autem discum centum quinque minus.

Alexandro Magno amantissimus, in cujus honorem, quia Græciæ periclitanti in rebus persicis Trireme propria auxilium tulit, multas exuvias Crotoniatis dono misit, ob Phayli decus, & triumphum.

Thimasitheus, athleta nobilis, qui lucta, nec Miloni fortissimo cessit. Glau-

Glaucias, pugil invictus apud Pausaniam *in Phocicis*, Olympiade XVIII. & LVIII. Diogenetus, lucta incomparabilis.

Tres alii à Dionysio Alicarnasseo numerantur in lucta Olympiaca triumphatores, nunquam satis laudandi: Thisicrates, Isomachus, & Astylus præ aliis Crotoniatibus Philosophia pythagorica, & disciplina præclarus, teste Alicarnasseo, *lib.* 8. fuit pariter Athleta nobilis;olimpiade 37. Coss. Cajo Julio, & P. Pimario Rufo ter in Olympiacis, Stadio, Dolico, & Diaulo victor evasit, cui Statua à Pythagora Rhegino facta, posita est in Prytaneo. De iis ludis sic cecinit Joan. Tzetza *in* 73. *Epigrammate*.

Ante stadium nominabant cursum armatum.
Currens cum armis autem rectum habebat cursum.
Flectens omnino nequaquam: stadium quidem hoc.
Diaulus cursus duplus, unam faciens flexionem.
Dolichus autem septem cursus, tres flexiones autem habuit.
Et reversionis dimidium, erant armis fine.
Tretorus autem cursus erat flexionum duodecim.

Apprimè pugil iste pudicitiam adamavit, teste Platone *in* 8. *lib. de legibus*; non sic patriam apud Pausaniam *in Eliacis lib.* 5. de eo dicentem: Astylus autem Crotoniata, Pythagoræ opus fuit. Is olympiacas deinceps tres de cursu repetito palmas tulit. Et hujus quidem, quod Hieronis Dinomenis filii studio doctus Syracusanum se renunciandum curasset: infamiæ causa domum Crotoniatæ

ad

ad publici carceris ufum deftinarunt, & Statuam in Lacedæmoniæ Junonis dedicatam everterunt.

Philippus Butacides, Olympionicus, de quo Herodotus, *lib.* 5. fic effatur: Dorieo, & vitæ, & mortis comes fuit Philippus Butacides, vir Crotoniata, qui defponfata fibi Telys, Sybarita Crotone profugerat, abnegato matrimonio tranfmifit Cyrenem, ex hac difcedens fectatus eft familiarem triremem, ac familiarium virorum fumptum, quod effet Olympionices, ideft victor certaminis ad Olympia, & omnium illic Græcorum fpeciofiffimus. Ob quam corporis fpeciem ab Aegeftanis ea, quæ nullus alius, reportavit. Nam fepulturæ ejus heroico monumento extructo Ægeftani hoftias offerunt.

Phormio, militiæ dux, Claffifque apud Sagram amnem adverfus Locrenfes, apud Theopompum in Philippicis apprimè celebris, qui duabus navalibus pugnis fcribitur, Lacedæmonios funditus fuperaffe; plagamque conflictu acceptam propriæ haftæ abrafura, non fine Oraculi monitu perfectè fanaffe.

In ftatuaria verò infignes Damea, & Patroclus, quorum primi fingulare opus in fepto oftenditur, quod Altim vocant. Secundus Cratylli filius, apud Paufaniam *in Eliac.* qui Apollini Simulacrum capite inaurato in Olympia fecit; Zephiriis dedicatum à Locris. Aliique non pauci, temporis injuria Subacti, qui multas victorias Olympionicas huic Urbi gloriosè portarunt & palmas: verè digna

ro-

Romanæ æmulationis, apud Tullium *in Orat. pro Lel. Flac.* dum Olympionicen apud Græcos propè majus erat, ut dixerat, & gloriosius, quam Romæ triumphasse.

Nunc Civitas Episcopalis à D. Paulo fundata, confirmataque sua prædicatione, & præsulatu à D. Dionysio Areopagita, ejusdem Apostoli discipulo, cujus Symbolo insignitur, & tessere: Ex qua exiere illi insignes Antistites, Petrus, qui Concilio Constantinopolitano VI. sub Agathone, contrà Monothelitas: Theotymus, qui in Concilio Nicæno II. Sub Adriano; & Joannes, qui in Concilio Romano II. sub Vigilio Pontificibus, interfuere. Quos secuti sunt, ex eadem Urbe Patritii emeriti, Antonius Luciferus, Præsul Crotoniensis, ann. 1510. omni scientiarum genere excultus, munificentia in pauperes illustris, ac Ecclesiæ suæ restaurator eximius. Joannes Matthæus Luciferus, nepos, Regius Consiliarius, amantissimus Carolo V. Cæsari, prudentia, & Consiliis clarus, potens sermone, & opere; Ex Archidiac. & Episcopat. Umbriaticen, factus est Episcopus Crotoniensis à Clemente VII. 1524. Antonius Sanguagalus, alias de Molino, ex Strongylensi Ecclesia, Archiepiscopus S. Severinæ 1430. & Episcopus Bossonensis in Sardinia. Carolus Berlingerius, S. Severinæ Archipræsul, nulli sui ævi in legali sapientia secundus. Pompylius Berlingerius, germanus frater, Bisiniani Antistes, doctrina, & humanitate amantissimus, alijque plurimi apud nostrates.

Cruce

Cruce Hierosolymitana, Titulisque præclari fuere, Lelius Susanna, 1586. Franciscus Soriano, 1406. Antonius Bargelli, 1685. Aliique Comitatus, Marchionatusque tesseribus insignes, in Familiis de Ajerba Aragoniæ de Crypteria, & Albani de Urgania, cæterisque feudis, insignibusque conspicuis.

Pietate, & sanctitate clari, B. Helias à Saracenis Sanguine purpuratus, ann. MLXXXII. & B. Pyrrhus, Ordinis Seraphici. Franciscus Montorius S. J. in Mexico merito, & literis pro Ecclesia Dei impensè præclarus; aliique plurimi fama, memoriaque minimè morituri.

Typis, literisque conspicui fuere Janus Pelusius, qui *lusuum Libros quatuor* publicè fecit Neap. apud Ioan. de Boy, 1567. in 8., atque in Poesi splendidissimis eloquentiæ fulgoribus, leporibusque venereis condecorata, dulciter eruditus. Ioan. Andreas Nola, Iatrophysicus, in suo Opere Ven. excuso, 1562. in 4. cujus titulus. *Quod sedimentum sanorum, ægrorumque corporum, non sit ejusdem speciei, adversus Ferdinandum Cassonum*, impensè præclarus. Joan. Baptista Nola Molisi; *de suæ Urbis origine, rebus gestis, Virisque illustribus*, optimè meritus, eruditione, & stylo; Neap. apud Franciscum Savium, 1649. in 4. Joan. Dominicus de Nigris publico Juri fecit, Neap. apud Raymund. Amatum, 1562. *de animalibus volatilibus, & aquaticis metri numero compactis, cum moralibus Sacræ Paginæ te-*

testimonio comprobatis, libros tres; aliaque copia, & varietate luxuriantia. Vincentius Suriano, Carthusianus, Theologus, & Procurator S. Martini de Neapoli: Vir impensè doctus: Luci dedit monimenta varia, eloquentia, & pietate plena, quæ sequuntur = *De Sacramentis Tom.* 1. *&* 2. Neap. Typ. Matth. Nucii 1646. in fol. = *Tom.* 2. *&* 3. *de Sacramento Eucharistiæ* = *Tomus unicus Soliloquiorum erga Deiparam, & alios cælites* = *Homiliarum secundum Matthæum*; *Tom.* 1. *&* 2. = *Varia Opuscula Ascetica, Tom.* 1. = *De sacramento Confirmationis, Tom.* 1. 2. *&* 3. = *Sermones in aliquos Psalmos, & præcipuas Solemnitates Deiparæ, & aliorum Sanctorum, tom.* 1. = *De Æterna Beatitudine, Lib.* 1. = *Sententiarum, Lib.* 1. = *De vitio Superbiæ, Lib.* 1. = *De Deo diligendo, Lib.* 1. = *De Vita contemplativa, Lib.* 1. = *De Adam, & Eva, lib.* 1. = *De Virgine Maria, Lib.* 1. 2. *&* 3. = *De Christo Domino, Lib.* 1. *&* 2. = *De Laudibus Carthusianæ Religionis, Tom.* 1. *in fol.* quæ omnia apud Toppium in S. Martini Bibliotheca asservantur MS. Chrysostomus Marino, Magister, & Doctor Carmelita, Orator facundissimus, prout ejus Oratio in fine Libri Syntaxis Pauli Antonii Scarini, alias Foscarini testatur: Provincialis Vicarius, & Commissarius Generalis Ordinis. Obiit Crotone plenus meritis, & doctrinis. Joannes Hieronymus Nola, Aphorismorum Neap. Cathedraticus emeritus, 1579. Aliique plurimi, apud Exteros, & nostrates, quos in-

ter Hieronymus Salviati, Provincialis Carmelitarum, bonitate vitæ, & doctrina clarus.

CRISTINA.

NOn procul ab Opedi Civitate, Cristinæ Castrum, in radicibus Apennini humili loco conspicitur, quod fluvius ejusdem nominis adlabitur: Sylvis undique glandiferis plenum, Oleo, amygdalis, linis optimis, aucupio, & piscatione famosum. Pagis Mesignadi, Pedavolique redimitum, gloriosumque Nativitate Josephi, & Francisci, Instituti Seraphici Capuccinorum, vitæ Sanctitate illustrium.

CRUCOLUM.

SIve mavis Charocalum, quod charum bonum significat, Castrum parùm à Freto dissitum, & à Crimissa; deliciis uberum, & manna affluens; rubrica fabrili, piscatuque nobile; citrorum, malorumque aureorum fertile. Patria Aloysii de Aquino, Ordinis Prædicatorum, sanguine, & pietate venerandæ memoriæ; & Antonii, novissimorum speculatoris assidui, apud Marolicum, Ord. Minimorum.

CU-

CUTRUM.

Inter Lacinium Promontorium Oppidum illustre, frugum omnis generis, Literatorumque omnigenæ eruditionis abundans: Infulisque,& Toga in suis apprimè gloriosum. Jucundatur natali Laurentii, Augustini, Ægidii, & Thadæi, Instituti Seraphici, virtute, & doctrina clarissimorum; nec non Leonardi, Danielis, & Dionysii, ejusdem Ordinis Reformatorum.

DASA.

Arenæ Pagus, frugibus uber. Patria S. Laurentii, Instituti D. Basilii Magni, meritis, & pietate conspicui.

DAULUM.

In agro Cæcino, Pagus undique frugifer. Patria Francisci de Perri Jatrophysici Brettiis omnibus literis, & eloquentia in utraque lingua præclari; nunc Consentiæ Incolæ multis Insignibus à Senatu illo pro meritis, & lectura cohonestati. Hic Varia scripsit in Physica, & Chirurgia cedro digna, à quo in professione medica, innumerabiles laureati prodiere discipuli. A græco ad latinum adamussim *Hypocratis Aphorismos* pro faciliori Alumnorum intelligentia, cum Commentariis, Paraphrasique do-

ctè traduxit; Quemadmodum Chymicæ Tractatus duos *Theoricum*, hoc titulo Ιατροχυμικος, *Jatrochymus admeniculans*; & *Practicum* alio nomine Εμπυροχυμικος, *Empyrochymus in praxi*; Ac demum Tertium, ubi radicitus *humani corporis morbos* physicè, Chirurgicèque, propria cujusque græca ethimologia derivata, unà cum medicamine simplici, compositoque corporis partes, atque plantarum anatomica sapientia sapientissimè expendit, & explicat proximè luci donandos, Eruditorum expectatione, & voluptate.

DEPINIANUM.

Consentiæ Prætura haud ignobilis, cujus incolæ apud Barrium, lib. 2. æreis vasis conficiendis navant operam. Aere, solo, & climate jucundus ager, frugumque, & castanearum ferax. Gloriosa natali Joannis, & Augustini, Instituti Seraphici, sanctitate, doctrinaque clarorum.

DIMITRIUM.

Tenue Castellum, haud procul à Freto, cujus ager frugifer est. Illustre S. Demetrii, S. Nicandri Socii, nativitate, meritis pleni.

DO-

DOMINICA.

TRopeæ Pagus, sic fortè à B. Dominica martyre, cujus ibi sepulchrum extat gloriosum, denominatus, eique Phanum erectum. Patria pariter Archangeli, Dominicani Instituti, Prædicatoris generalis, & Definitoris, apud Lopez hist. p. 5. vitæ sanctitate, & doctrina celebris.

EUPHEMIA.

URbs olim Oenotrorum, teste Hecateo, propè Fretum, à Castiono M. P. 6. dissita, Lametia, à Lameto amne piscoso, & navigabili denominata, ipsam adlabente: frugum ferax, aucupio, & piscatione sui parvi Maris pro deliciis famosa. A terremotu funditus eversa, 27. Martii, 1638. atque aliò ex ruinis extructa, penè pagus, aut vicus sub Equitum Melitensium jurisdictione, in suo lacu, in ejus locum enato, non sine lacrymis, Viatoribus patet, unicuique Catastropha innuendo. Ibi celebre illud Phanum, D. Joannis Lacerto, quo Servatorem nostrum in Iordane baptizavit, S. Euphemiæ Capite, S. Stephani brachio, aliorumque Sanctorum frustis redimitum, in quo illustre Cænobium Monachorum S. Benedicti, aliò translatum, sub cujus ruderibus, lapidibusque multa Corpora Virorum illustrium, pietate, ac literis obruta, & monimenta creduntur periisse. Heic Italia angu-

gu-

gustior, cum à Scyllatico Freto, nonnisi, M. pass. 20. videatur remota. Patria Petri Monachi, Episcopi Strongyli, 1254. sub Innocentio IV.

FAVELONUM.

BRiatici Pagus post Hipponium milliario à Freto, fructuum omnis generis ferax. Natali Francisci Miscitæ, Minoritani Instituti de Observantia, meritis, & pietate conspicui, gloriosus.

FEROLETUM.

INter Jonium, & Mediterraneum in angustiori parte Isthmi per diametrum Castellum situm; prospectu planitiei S. Philippi, Regiaque Friderici Imperatoris heic pro aucupii deliciis commorantis illustre. Melle optimo, fructibus, omnigenisque frugibus uberum. Patria Matthæi Collacii, Viri eruditi, ac in Venetiarum Accademia publici literarum professoris, qui multa, & varia scripsit acri calamo contra Quintilianum, & Victorinum, sed fato cum vita monumenta cessère.

FERVETUM.

RUblani corporis vicus. Patria Nicolai apud Barrium in utraque lingua præstantissimi, bonisque moribus præditi. Scripsit, *Libros quatuor de Rebus*

bus sacris, & Sylvarum totidem: nec non & *Conquestionis Italiæ* heroico carmine, Librum unum.

FELINUM.

VUlgò *Figlina*, sub Consentiæ Prætura, & ditione; arvis, & aere salubre, frugum pingue. Patria Petri Crocco, Ord. Prædicatorum Magistri, & Doctoris, literis, & pietate eminentissimi.

FELUM.

VUlgò *Sanfili*, Arinthæ Pagus, Montaltum inter, & Consentiam in Apennini declivio situs; ubi Castanearum, frugumque copia ingens. Celebris nativitate Aquilantis Rocchetta, qui Montis alti originarius civis, disertus, & pius Author, fortis, & patiens; Eques S. Sepulchri Typ. edidit opus sequens = *Peregrinazione di Terra Santa, e d'altre Provincie di D. Aquilante Rocchetta, Cavaliere del Santissimo Sepolchro, nella quale si descrive distintamente quella di Cristo, secondo gli Evangelisti.* Panormi apud Alphonsum de Isola 1630.

FISCALDUM.

NOn procul à Mediterraneo edito loco Oppidum nobile situm; Saccari, mellis, vinique minimè ignobilis, fertile; quin & lapide phrygio fa-

famosum. Patria Bernardini Plastina, Instituti Minimorum S. Francisci de Paula Generalis emeriti, ac Oppidensis Antistitis doctrina, ac pietate praeclari, 1694. & Antonii Plastina Judicis M. C. V. literis, & humanitate conspicui; nec non, & Joannis Baptistae Picardi, Ordinis Minimorum Provincialis vigilantissimi.

FLIGIDIUM.

Vulgò, *Fiume freddo*, Oppidum nobile, quod ejusdem nominis Amnis adlabitur, edito, fortique loco situm in Appennino ad occasum Freto imminens, ubi serica, vina, Sylvae ad porcos alendos aptae, pretiosiora fiunt; Ager omnium fructuum generibus uber, frugibusque, aucupiis, piscatione superabundans. Bezzuarri minerali, herbisque medicinalibus in Cacuzio Monte, famosum: gloriosius in suis Francisco Majorana, fundatore Conventus Maydae, Antonio Bono, & Ioanne, S. Patriarchae Francisci Paulani Sociis, & imitatoribus famae venerandae, haud obituris, Religionis Praesulatu, literis, meritis, & exemplo: & in Joanne, & Iacobo Carelli, pietate & insignibus sub Ferdinando II. clarissimis, nec non & in Marcello Sacco I. U. D. ac Iulio Sacco, Monopolitano Antistite, emeritissimo.

FOS-

FOSSATUM.

TAbernæ pagus frugifer, & amenus, non procul à Ionio; Patria Lucretiæ Bruno, & Dominici Amelio, pietate, & meritis præclarorum.

FRANCAVILLA.

OPpidum frugum copia, venatione, & aucupio jucundum. Patria Ioan. Matthæi Mileto, literis eminentissimi: à Freto, & Lacania 3. mill. distans.

FRANCICA.

PRopè Miletum circiter milliario Oppidum celebre, sic fortè nominatum, vel Francorum extructione, vel strage. Emporio, nobile; Serico, lymphis, frugibus omnigenis uberum, duobus amnibus conterminum, Scotopeto, per quem à Miletensi, & Medama, per quam à Sorianensi agro secernitur. Aucupia nobiliora: medicinales herbæ opportunæ ejus in arvis passim reperiuntur. Gloriosum reddidit Natalis Gabrielis Barrii, magno ingenio, & eruditione, nec minori judicio, & prudentia Viri, in Geographia, & in utraque lingua doctissimi, qui Multa Monimenta æternitati donavit, inter quæ illud insigne, *De antiquitate, & situ Calabriæ* in Libros quinque distributum; Ro-

mæ apud Iosephum de Angelis, 1571. in 8.denuò recusum in Italia illustrata Francfurt. in fol. ann. 1600. *Librosque tres pro lingua latina* . Librum unum *de Æternitate Urbis* ; itidem *de Italiæ laudibus*, Romæ in ædibus Pop. Rom. 1571. in 8. Deridendi sanè, & Uvandingus, & alii, qui pro *Francicano* Franciscanum cæcutiendo scribunt ; Opusque non suum, sed à Cardinali Sanctorio, exaratum fuisse præsumunt . Sequitur Barrium Iulius Cæsar Comercius, quo omnis Italica Accademia Medicinæ studio florentissima nullum unquam hujus professorem habuit alumno, & cive suo clariorem. Sospitatem à pediculari morbo Philippo II. Hispaniarum Regi restituit, à quo pro sapientiæ meritis multa insignia, privilegiaque feudorum, nundinarumque obtinuit sibi, & suis, hactenus persistentia. Ex eodem Oppido pariter prodiere in literis, pietate, & sanctitate insignes Fernandus Ritura, Nicolaus, Aloysius, Baronius, Marcus Candiotto, Antonius de Hasta, Bernardinus, Benedictus, Stephanus, Provincialis, & Visitator Regni Siciliæ Capuccinorum, Instituti Seraphici ; Stephanus alter Carnevale, Generalis Ordinis Minimorum S. Franciscide Paula, Zelo, & doctrina præstantissimus, 1574. Aliique plurimi fama venerandi.

GE-

GEMINIANUM.

OPpidum illuſtre, quod Crotalus amnis præterfluit, à Freto duodecim, à Scyllaceo novem mill. diſſitum. Ad lignea Vaſa conficienda Oppidani idonei. Hic calcanthum, & cos olearia naſcuntur. Patria Annibalis Roſſelli, Inſtituti Seraphici de Obſervantia doctiſſimi, qui ſequentia Opera, Omnigena eruditione compoſita edidit, nimirum = *Pymander Mercurii Triſmegiſti cum Commento fratris Annibalis Roſſelli Calabri, Ordinis Minorum Regularis Obſervantiæ Theologiæ, & Philoſophiæ, ad S. Bernardinum Cracoviæ Profeſſoris, Lib. 1. de SS. Trinitate*. Cracoviæ in officin. Typographic. Lazari, ann. 1585. in fol. = *Liber 2. de Spiritu S. & Angelis*. Cracoviæ in eadem Offic. ejuſdem anni, in fol. = *Liber 3. de ente, materia, forma, & rebus metaphyſicis*, iiſdem Typ. an. 1586. in fol. = *Liber 4. de Cælo*, ut ſupra, ann. 1584. in fol. = *Liber 5. de Elementis, & deſcriptione totius Orbis*, in eadem Typogr. an. 1586. = *Aſclepius Mercurii Triſmegiſti cum Commento fratris Hannibalis Roſſelli Calabri &c. Lib. 6. de Immortalite Animæ, qui eſt primus Aſclepii*. In eadem Offic. an. 1590. in fol. = *De Septem Sacramentis*, Opus in plures Tom. diſtributum, Pomaniæ apud Joan. Volrab. an. 1590. Aliaque plurima apud Card. Bona, & Poſſevin. Eodem ex loco Tiberius Roſſelli, Philoſophus incomparabilis, qui poſt quam Salerni, ac

Neap. Cathedram publicè est moderatus, Africæ visendæ impatiens, à proprio mancipio, teste Barrio, necatus interiit. Quemadmodum & Joann. Chrysostomus, Benedictini Instituti, in Theologia, in utraque lingua, ac pietate maximè enituit; obiit Archiepiscopus Dyrrachinus, meritis haud obiturus. Petrus Tavano, multorum Cardinalium Secretarius emeritus, & Maximianus Scorafava, eloquentia insignis.

Infula gloriosi fuere Adam S. Leonis Antistes, & Chrysostomus Archipræsul Ragusæ. Religiosi Viri, in omnigena literarum, & virtutum Encyclopedia, Gregorius, Ordinis Prædicatorum: Iosaphat, Minimorum Instituti, & Anastasius Capuccinorum sanctitate conspicui; nec prætereundi Joannes Pavonessa, Maximianus Scorza, aliique non pauci spectatæ vitæ, fama percelebres.

GEOLIA.

VUlgò *Gioja*, quasi gemma propè Fretum viatoribus patens, olim Metauria dicta ab Amne Metauro navigabili Orestis expiatione famoso, eam adlabente, inter Taurianum, & Medamam, Oppidum situm, Locrorum ædificium, à Zanclensibus Peloponesi populis restauratum. Aruorum planitie, piscatu, aucupioque jucunda Tellus, & ubera. Hanc Urbem gloriosam fecere præ aliis Stesicorus, Poeta, & Musicus incomparabilis, unus ex no-

novem Lyricis, in cujus ore, teſte Plinio *Lib.* 10. Luſcinia canendo, mirabili auſpicio ſummum eum Poetam futurum præmonſtravit. Ut accidit, cum primus Chorum ad Cytharæ cantum conſtituerit, propterea Steſicorus nominatus. Scripſit dorica lingua *Poematum* libros viginti ſex. Helenæ turpitudines cum ceciniſſet, excæcatus, ei viſus reſtitutus eſt, palinodiam in ſomnis, uti ajunt, ſcribendo; unde Plato *in Phædro: Eſt autem his, qui confabulando peccant expiatio, quam Homerus non novit, ſed Steſicorus; oculis enim privatus ob Helenæ vituperationem, non ignoravit cæcitatis cauſam, ut Homerus, ſed utpotè muſicus eam agnovit; itaque ſtatim illa fecit carmina.*

Non verus ſermo ille fuit.
Nec navibus altis exiſti fugiens,
Nec adiſti pergama Trojæ.

Itaque hoc edicto poemate, quam Palinodiam, ideſt Cantum Contrarium vocant, confeſtim recuperavit amiſſum. Filios habuit in poematibus claros, nec non & fratres in Matheſi, Legibuſque percelebres, nimirum Mamertinum, & Ameriſtum Geometras, & Helianactam legislatorem, qui demum ſenectà cum ſuis in Himeræ Siciliæ Oppidum tranſmigrarunt: ſpontè, vel coactè, utrumque incertum.

GEO-

GEOLIOSA.

OLim Mistra, teste Stephano, vulgò *Giojosa*, Oppidum edito loco, & pensili ad Orientem situm, quod Galitium Amnis adlabitur, à Freto mill. 3. dissitum. Serico, vino, oleo, gossipio, sesama, sale nativo, nemoribus omnis generis fructuum, ac lapide, quo Pictores utuntur ad Imagines inumbrandas, maximè uberum. Patria Victoriæ Teotino, tertii Ordinis S. Dominici, sanguine, & sanctitate gloriosæ.

GEORGETUM.

VUlgò *San Giorgio*, Morgetum olim, sivè Morgetia, Oppidum in radicibus Appennini, celso, & salubri loco situm, à Morgete Rege conditum, Stephano teste, orientem versus uberiora in omnibus arva, deliciisque plena. Floruere hoc in loco ex Prædicatorum Instituto multi, titulis, literis, ac pietate Religiosi viri, quales fuere Joannes Baptista Zito, & Petrus Giovinazzo, utriusque Provinciæ Calabriæ Provinciales moderatores. Thomas Amendolia, in variis Monimentis *Theologiæ moralis* luci donatis, vitæ exemplaritate, ac eloquentia insignis; aliique plurimi laurea doctorali gradibusque honorariis emeriti; nec non & Hieronymus, Ord. Seraphici Capuccinorum, exemplo, meritisque præclarus.

GRE-

GREGORIUM.

Montisleonis Pagus frugifer, olei, fructuumque ferax. Patria Chrysostomi, & Josephi, instituti Capuccinorum, de Familia Sorbilli, literis, & pietate clarorum.

HIERACIUM.

Olim Locrus, inter Calabriæ Respublicas, Urbs vetusta, & omnibus clara; edito atque saluberrimo loco, duos inter Amnes Mericum, & Novitum sita: à Rhegio 75. teste Strabone, à Fretoque quinque mill. dissita apud Barrium. Fundatores habuit Naritios Locrenses populos, post Trojanum excidium Ajacis Oilei Socios; Unde Virgil. 3. *Æneid.*

Hic & Naritii posuerunt mœnia Locri;

nisi velimus cum Dionysio Afro, Naritios hos comitatos à propria eorum Regina, ductore Evantho, in promontorio Zephirio prima jecisse propugnacula, huc postmodum decursu temporis, quod Esopi promontorium dicitur ad Orientem translata, natura, & arte, rupibus, & arce munita, aquarum bonitate, ubertateque, ac Cœli temperie redimita, quibus, & se tutari, & hostibus occurrere, validior esset conatus, opportunaque securitas.

Hinc ad Boream Zephirii, quæ summa vocatur,
Sub qua sunt Locri celeres, qui tempore prisco,

Illuc

Illuc Reginam propriam venere secuti:
Ausoniamque tenet, qua currit flumen Alecis.

De ejusdem amœnitate, fructuum deliciis, frugumque feracitate, sic Attius Poeta in sua *Erigona* cecinit.

Locrorum loca viridia, & frugum ubera sunt.

Sic pariter Pindaro in *Ode*. 10. de Locris canere placuit.

Postquam modo fluens unda submergit volutatum in littore calculum.
Et postquam communem ad gratiosam jam delectationem. Sermonem extendimus.
Quidem veritas Urbem Locrorum administrat Zephiriorum.
Illiusque curam habet Calliopes, & ferreus Mars.
Sed vertit in fugam, Cygnea pugna, & juribus nobilem Herculem.

Maximèque in undecima, eorumdem Sapientiam, fortitudinem commendare, & hospitalitem.

A Locris Epizephiriis magnum genus ducens.
Illic, & vos simul mecum ò Musæ chorum ducite.
Promitto enim, vos non aversantem hospites exercitum,
Neque honesti ignarum.
Sed ad Sapientissimas belligeratores accessuras,
Natura enim insitum mare, neque astuta Uulpis,
Neque terribiles Leones facilè permutaverint.

Italiæ frontem in tres sinus incedentem promontorium illud vocavit Plinius, Magnæque Græciæ,

ciæ,& Auxonii Maris,quod nec peſtilentia unquam, nec Terræmotu miſerum, ob gratam Cœlo temperiem annotavit antiquitas. (*lib.* 6.) Pulchritudo incomparabilis in puellis, & venuſtas, quæ ex lectis floribus coronatæ incedebant; oſcula pro ſalutatione, Græcorum more Olympiaco, amicis imprimendo: illa præ aliis eminentior, quæ plures corollas baſiorum numero ſumpſiſſet. In Sagra Fluvio famoſa acies adverſus Crotoniatas. A Dionyſio Tyranno multa paſſa, ignominia, & cæde, conſtupratione, & rapina; qui tandem repulſus ſimile contumeliæ genus in filias,& uxorem à Locris expertus, vitam miſerabiliter finivit.

Nobilitate, divitiis, gloriaque geſtarum rerum, Italiæ flos à Platone vocata, quæ non modo Orientalem Oram ab Halecio flumine ad Crotalum uſque, verùm & non modicam occiduæ partem cum Meſſana pariter in ditione habuit, poſſeditque Teſte Tucidide, (*lib.* 4. & 5.) Romanis ſupra fidem chara, & ſi Pænis, Hannibale Duce, aliquando,coactè,non ſpontè data,quibus reſtituta, patrocinio, & armis obſecuta eſt, & Pleminii morte, Proſerpinæ Phanum expoliantis, ſocietatiſque prærogativis apud Tullium maximoperè cohoneſtata, & vindicata.

Varios Locrenſes ſculpebant numos; hinc indè paſſim Minervam, & Jovem exprimentes, utpotè armis, & literis Reſpublica famoſa nimis. Aliquando ex poſtico Fulgurem, & Caducæum,

 Bel-

Bellonam, & Pegaſeum, Palmam, & Apollinem, Floram, & Pomonam, Caſtorem, & Pollucem cum hac Epigraphe λοκρων.

Prima, ut creditur, quòd Leges ſcriptas ediderit, ſuoſq; dulcitèr, fortitèrque muniret: ſtatera, & enſe, cithara, & calamo.

Hàc ex Urbe exiere nobiles illi Philoſophi omni exceptione majores: Thimæus, Acrion, & Euthicrates, ad quos, teſte Tullio, *lib. 5. de finibus* Plato peragravit, ut cum Socratem expreſſiſſet, adjungeret Pythagoreorum diſciplinam, eaque, quæ Socrates repudiabat addiſceret. Thimæus ergo Platonis præceptor, in Philoſophia, Matheſi, & medicina nulli ſecundus, primus fuit, qui de animorum æternitate, & de univerſi natura diſſeruit, apud Laertium, undè Plato in eo libro, quem de Mundi natura inſcripſit, quemque proprio Thimæi nomine inſignivit, aſſeruit; *Thimæus quidem hic ex Locris, quæ Urbs in Italia juſtiſſimè gubernatur, nobilitate, & opibus præſtantiſſimus, ſummis Magiſtratibus, & honoribus functus eſt, & ad ſummam totius Philoſophiæ, ut opinor, aſcendit*. In Aſtronomia incomparabilis, & in naturæ cognitione peritiſſimus, ex cujus doctrina, teſte Laertio, Ariſtoteles multa excerpſit, ſuiſque libris inſeruit. Primus, quod unitatem, ingenerabilitatemque Dei, teſtantibus Euſebio, *lib. 3. de præp. Evang.*, & Clemente Alexandr. *Strom 5.* fideliter probaverit, ſuſtinueritque, ideòque principium, quia ingeni-

tus.

tus. Scripsit, teste Suida Librum de *Mundo*, *&* *Anima*, *de Mathematica*, *&* *de Pythagoræ vita*; Solusque apud Proclum *in Lib. de anima*, *&* *dæmone*, qui animæ essentiam, universique armoniam, & interitum numeris, concentibus, atque figuris plurimùm exornavit. Metempsicosim Pythagoricam reprobavit, transmigrationemque hominum ad bestias, id dictum à præceptore ad impiorum terrorem. Mundum divino nutu in tempore factum, terra, igneque constructum astruit, lumine, & tactu, sensibus consentaneum; quod mundi anima viveret à Deo creata, corpore priore, tum tempore tũ potestate. Fluvios illos ex Celtarum cacuminibus in Atlanticum labentes, horum incursu pertundi, & inundare Fretum, defectuque revocare, & subsistere putat, apud Plutarchum *lib.* 3. *de placit. Philosoph.*; quemadmodùm, & Rubetas, apud Elianum *lib.* 8. *de hist. animal.* duo jecora habere, unumque necare, alterum alteri adversantem vitam afferre. Folia decidere, Sole Scorpionem transeunte, syderis vi, ut quodam aeris veneno, existimat, ait Plin. *lib.* 15. *&* 1., *&* 2. ubi ipsum Scriptorem insignem incomparabilemque, innumerabilia de Medicina differentem, pluribus clamat.

Præfatis accedunt Parmenides, & Melissus, quos Locrenses Leodontius *in Armon.* apud Marafiotum *in Chronicis* vocat; Philosophi celebres, & novæ, ac peculiaris sectæ inventores.

Præ aliis sapientioribus, & in Philosophia py-

thagorica conspicuis, fuere Zeleucus, & Charonda legislatores, teste Aristotele, de *Locrorum Republica* de quibus Cicero *lib. 2. de legibus, Zeleucus, & Charonda, non studii, & delectationis, sed Reipublicæ causa leges Civitatibus suis scripserunt, quos imitatus est Plato; Zeleucum commemorant ipsius cives nostri clientes Locri.* Hinc de Zeleuci justitia, & æquitate Valerius Maximus *lib. 6. Nihil illis etiam justitia exemplis fortius Zeleucus urbe Locrensium, à se saluberrimis, atque utilissimis legibus munita, cum filius ejus adulterii crimine damnatus, secundum jus ab ipso constitutum, utroque oculo carere deberet, ac tota Civitas in honorem patris pœnæ necessitatem adolescentulo remitteret, aliquandiu repugnavit: ad ultimum precibus populi evictus, suo prius, deindè filii oculo eruto, usum videndi utrique reliquit. Ita debitum supplicii modum legi redidit, æquitatis admirabili temperamento, se inter misericordem patrem, & justum legislatorem partitus.* Varia scripsit apud Polybium *de Patrimonio non alienando, ac de Vini temperantia* apud Ælianum, quod bibere sine Medicorum assensu Locrensibus piaculum erat; Legesque multas, justitia, æquitateque plenas apud Stobæum reperiet quisquam, in quibus apprimè divini Numinis, Parentum, Præceptorum, Patriæque honores, honestatis, Juris præcepta indicuntur; & adversus quodcunque malum invehitur, hoc proemio apud præfatum. *Omnes, qui urbem, ac regionem inhabitant persuasos esse oportet, Deos esse, &*

hoc

hoc existimare, quod manifestum sit ex Cœli, & totius mundi inspectione, rerumque in ipsis dispositione pulcherrima, & ordine. Ab eodem fortè sumpsere Locri, mortuos non lugere, sed postquam cadaver efferrent, humarentque, convivari, apud Ælianum *de ver. hist.*; laudata à Plutarcho de curiositate eorundem lex, quod si quis peregrè reversus rogasset, numquid novi? eum mulcta afficiebat; quemadmodum mulieribus aureis ornamentis se circumponi, nisi cum scortari studuerint, non licere, testis est Lucianus. Tandem legem statuens, ne quis ensem in Concilio ferret, cum bello imminente eum Zeleucus (talia pariter de Charonda Valer. Max. commemorat) primus detulisset, eodem sibimet mortem conscivit, apud Eustathium *in primum Iliad. Homer.*

Non minus gloria dignus Charondas, teste Polybio, *lib.* 2., qui Cives suos, aliasque Chalcidis Civitates, Italiæ, Siciliæque finitimas, Legibus suis apprimè decoravit.

Hos sequuntur, Gyptius, sapientissimus Legislator, apud Jamblicum, *lib. de Sect. Pythagor.* Stenidas, apud Proclum, & Stobæum, Philosophus pythagoricus, qui multa scripsit doctè apud eundem, inter quæ, *Regem sapientem esse, ut venerandus sit, oportere*. Tymares, in disciplina pariter pythagorica eminentissimus Legislator, apud laudatum Jamblicum; & Omacrithus, qui Cretensibus populis leges tulit, teste Polybio, *lib.* 2.

Agesidamus, Athleta nobilis, in Olympiacis

cis ſemper invictus, de quo, & de ſua Patria multa Pindarus *in Ode* 10. concinnat =

Olympionicen victorem, ad mentem reducite.
Mihi Archeſtrati filium, eo quod Locrorum
Mentis meæ aſtipulatus exiſtat.
Suavem etenim ipſi cantum debens,
Ejus oblitus ſum ò Muſæ.
Atque ſimul cum veritate, tu una Jovis filia,
Recta manu excutite mendaciorum in amicos errantem loquacitatem.
A longe etenim veniens, futurum tempus, meum erubeſcere facit ingens debitum
Sed dilationem lentam, pignus ſolvere poteſt,
Modo ubi præmanens unda ſubmergit involutum in littore calculum,
Et poſtquam jam communem ad gratam delectationem orationem extendemus,
Quidem rectitudo Civitatem Locrorum, gubernat Zephiriorum.
Ejuſque curam habet Callyope, & ferreus Mars.
Sed in fugam vertit Cycneo prælio, & legibus nobilem Herculem.
Sed pugil Ageſidamus, Olympiade vincens hyle agat gratiam.
Sicut Achilli Patroclus, ſic alium virtute magnum virum alius exercens.
Ad altam extulit gloriam Dei favore.

Et paulò infrà ſubjungit.

Sic eſt quando ille, qui nobilia facta egit.

Sine

Sine hymno Agesidamus ad Dytis domos ne abibit?
Incassum enim ardens, labore suo, cito aliqualiter delectatus est.
Sed tibi suavissima lyra, dulcisque tibi gratiam parturit, ac variat.
Sed & pierides Jovis filiæ, longè, latèque tuam augeant famam.
Et ego junctus musis in nobilem Locrorum gentem incidi,
Melleque fortem rigans amabilem Archestrati filium laudavi.
Quem vidi manus robore ad altare Olympicum astantem,
Illo quidem tempore, spetie pulchrum, ætate non maturum.
Quæ lascivam à Ganymede mortem simul cum Venere probibuit.

Et in ode undecima.

Sed affluens laus Olympiorum victoribus constituta est.
O noster, quam, & lingua nostra dispensare studet.
Dei etenim providentia, sapientibus aliquis in æternum curis floret.
Scies quidem nunc Archestrati filii Agesidame tuæ pugillatoriæ causa.
Qua aurea olea corona coronatus es.
Hunc suavisonum ornatum resonabo.
Locrorum Epizephiriorum magnum genus ducens.
Illuc, & vos simul mecum ò Musæ chorum ducite.

Pro-

Promitto enim vos non contrariantem hoſpites exercitum, neque honeſti ignarum,
Sed ad ſapientiſſima belligeratores acceſſuras,
Natura etenim inſitum mare, neque aſtuta vulpis, neque terribiles leones facilè permutarint.

Euthymus pugil, & Athleta celebris, de quo Ælianus *lib. 7. de var. hiſt.* Euthymus Locrus ex Italia, Pyta inditus, & robore incredibili, inſignis fuit. Et Plinius *lib. 7. Nat. hiſt. c. 47.* Euthymum tanquam Deum adoratum dixit, quod & vivo factitatum, & mortuo, ſic placuiſſe diis. Et Pauſanias *lib. 6. Eliac.* Euthymo pugillatus corona decreta, & ſtatua, ſcripſit; qui poſt quam Victor in Olympiacis, Heroem quemdam, vel Dæmonem in Tempſa viciſſet, longiſſimè vixit, neque omnino mortuum, ſed alio quodam modo hominem eſſe deſiiſſe, putavit antiquitas.

Eunomus Muſicus incomparabilis, & Citharædus, qui ſtatuam meruit, quæ inſidentem citharæ Cicadam habebat, apud Raviſium, in ſua *Teſt. Offic.* dum chorda fracta in certamine cum Ariſtone Rhegino, ſonum, vocemque Cicadam ſupervolantem ſuppleviſſe referunt.

In Secta pythagorica digni fuere apud Jamblicum, & Stobæum, Soſiſtratus, Adicus, Stenonides, Evetes, Philodamus, Euthemus, Xenon, Philiſtion, & Eraſiſtratus, in medicina pariter præſtantiſſimi, apud Gellium, *lib. 7. c. 11.* & Athenæum.

Xeno-

Xenocrates, cæcus à nativitate, Poeta heroicus, & Musicus celebris, de quo Plutarchus in Musica, & Locris, Italiæ Urbe, dubitare videtur, an poeta pæanus fuerit. Argumenta heroica, gesta plurima continentia eum condidisse, proditum est memoriæ, proptereàque nonnnulla, dithyrambos vocitasse.

Herasippus apud Heraclidem, & Glaucus apud Athæneum, *lib.* 9. qui *de obsoniis*, & *de re coquinaria* optimè scripsit.

Theamo, teste Barrio, lib. 3. Mulier Vates, Poetrix lyrica nobilis, quæ apud Suidam *cantia lyrica* multa de Patria, & de suis dulciter concinnavit. Aliique permulti apud exteros.

In hac Urbe Phana deorum celeberrima, sed præsertim Iovis Olympici, Minervæ, Veneris, & Proserpinæ, cui é longinquo vota plurima, thesaurique immensi, apud Proclum *de Oraculis*, teste Marafioto *in Chron.*: atque in porticu opera Praxitelis hæc exarata leguntur: θυγατήρ τῷ Διὸς δίδωμι δῶ θυγατρί τὰ Διός.

Hieracium nunc dicta, ex Accipitrum volatu, & augurio. Sedes Episcopalis minimè recens; ex ea enim Petrus, Episcopus Locrensis Romanæ Synodo, sub Felice III., & Stephanus pariter Antistes Urbis, Sextæ Constantinopolitanæ sub Agathone, interfuere.

Aquis nobilibus exuberat, quæ frigiditate, Balneorumque caliditate, pro sanitate, & deliciis

plurimum conferunt. Figlina Opera celebriora: Serica, & olea nobilia. Mannæ, Capparis, rubricæ fabrilis, lapidum molarium, magnesiæ, silicii, reupontici, gossipii, & sesamæ ferax.

Floruere hac in Urbe multi promiscui sexus sanctitate, doctrina, & meritis pleni. Sancti Florentinus, & Flavianus pro fide passi. S. Antonius Abbas, S. Jejunius, & B. Nicodemus Basiliani Instituti. Constantinus, Nicolaus, Gregorius, Eustathius, Joannes, & B. Leo, Antistites Urbis, & Cives. Gregorius, Episcopus Oppidensis. S. Venera, sive Parasceves, Ordinis Carmelitarum, Eliani Instituti, insignis Prædicatrix, & Martyr sub Asclepio, miraculis clara, apud Simonem de Spiritu Sancto, *in vita ejusdem*, & Puglisium, *Antiqu. Calabr. c.7.* V. Hieronymus Ordinis Prædicatorum sanctitate celebris, cujus corpus integrum asservatur in Conventu Tabernarum ejusdem Ordinis, ubi animam Deo reddidit, non sine maximo populorum concursu ad ejus sepulchrum ad gratias à Deo impetrandas, nec frustra. Magdalena Gagliardi, Catharina, & Maria Malarbi, etiam Dominicanæ Religionis. Bonaventura Perna, Provincialis S. Francisci Conventualium, itidem & Magister Paladinus Provincialis ejusdem Instituti, & verbi Dei Præco eximius. Theodora Francisca, Catharina, Paula Malarbi, Catharina Sirleti, Joanna Pignatelli. Angelus, Cyprianus, Franciscus, Mansuetus, Marcellus, & Ambrosius, Ordinis Seraphici

Ca-

Capuccinorum . Adamas Tongari, & Pompejus Piſcianero Heremita. Joan. Cæſar Lembo, S.Blaſii Parochus. Cæſar Gemma, Vicarius Generalis Urbis. Aliique plurimi.

Typis, & literis inſignes, Fabius Montelionius, Jur. Conſult. emeritus, qui *de quatuor literis arbitralibus* doctiſſimè ſcripſit. Thomas Gagliardi, Capuccinus, qui luci donavit italicè, *Il Diamante, Maria Vergine, concetta ſenza peccato Originale, con ſuoi effetti frà il giro degli anni* 1628., *ſeguenti occorſi, e nel ſemplice anello in queſto libro à maggior gloria di Dio, e di eſſa Genetrice digniſſima*. Meſſanæ, typ. Hæredum Petri Brea, 1650. in 4. Benedictus Hieracius, in utraque lingua præſtantiſſimus, Episcopus Liparen, 1650. de quo in Tumulo ad Montem Quirinalem S. Agathæ hoc legitur Cænotaphium =

D. O. M.

Benedictus Hieracius Civitatis
Hieracen. oriundus, Liparen
Sium Epiſcopus,
Divinarum, atque humanarum
Litterarum incomparabilis, inſi
Mul animi probitate, & reli
Gione adjuncta, Vir ornatiſſimus
Hic jacet.
Sacra Apoſtolorum limina de

More veneratus, die XVIII. Augusti MDCLX. ætatis annorum LXXI. Romæ obiit.
Terentius Tornatorius amico Meritissimo faciendum curavit:

Aliique non pauci in liberalibus disciplinis impensè præclari.

JOPOLIS.

QUasi Diopolis ex Barrio, hoc est Jovis Civitas, exiguum Castrum, edito loco situm, & salubre, haud procul à Freto dissitum, & à Medama, omnis generis frugum fertile; nemoribus citrorum, malorum, pyrorum, lymonumque copia uberum; Oleo, amygdalis, Serico superabundans; Patria Augustini Niphi, de quo Barrius, *Lib. 2. de Situ Calabr.*, quem Sinuessani, quasi Iulia lege repetunt Sinuessam. Hic cum jam puer, mortua Matre, à patre, & à noverca, (duxerat enim ejus pater aliam uxorem) malè haberetur, aufugit domo, & se Neapolim recepit. Quem præclaram præ se indolem ferentem Sinuessanus quidam cum esset intuitus, Sinvessam in domum suam duxit, ut liberis suis inserviret: Qui quod acris ingenii, ac gloriæ cupidus esset, simul cum illis literarum studio incubuit, Atque indè cum eisdem Patavium profectus philosophiæ studio acriter navavit operam. Cumque posteà Sinuessam, ac Neapolim re-

reverſus, patrem omnia bona dilapidaſſe, atque ſubindè mortuum eſſe percepiſſet, noluit amplius Iopolim patriam ſuam redire, ſed Sinueſſæ uxorem duxit, & Neapoli multos annos Philoſophiam publicè eſt profeſſus. Floruit Leonis X. temporibus, & obiit Pauli III. Pontificatu. Extat adhuc Iopoli Niphorum familia. Verum ipſe in Sinueſſanorum gratiam Sinueſſanum ſe ſcribebat, quam quam ſæpius in gymnaſio palàm Calabrum ſe eſſe fateretur: & in *epiſtola*, quæ eſt ad Ioannem Arenarum Principem *in Commmentario ſuper perhermenias* ſe Calabrum eſſe teſtatur: quod tamen in ſecunda operis editione ſublatum fuit. Sed porro vani, ac dementis eſt alienam gloriam aucupari, & inopem laudis, aliena laude prædicare ſe glorioſum; Hactenus Barrius noſter. Et Naudemus ex exteris: Quo ſanè modo ſi Niphus loquutus fuiſſet, & ſe Iopolenſem Calabrum patria, lare verò Sveſſanum dixiſſet &c. Omninò ſiquidem Iopolenſis Calaber extitit. Vir certè ingenio, doctrina, & ſcriptis verè mirandus, eloquentiæ viribus, diſputandi ſubtilitate, & diffuſa linguarum ſcientia, omnibus ſui ævi eruditis palmam præripuit. De eo nemo diffuſius, quam Gabriel Nauderus loquitur, neque diſtinctius Auctoris ſcripta in ſuo Cathalogo adnumerat aliquis: & ſunt =

Auguſtini Niphi Jopolenſis Calabri, ſua tempeſtate Philoſophi omnium celeberrimi, Comitis Palatini, Librorum omnium editorum Cathalogus.

Pri-

Prima Classis Commentariorum in Aristotelem, & Averroem.

Translatio, & expositio librorum Aristotelis de Interpretatione. Venet. apud Octavianum *Scot.* 1537. *Parisiis apud Joan. de Roigny, in fol.*

Commentaria in libros priorum analyticorum Aristotelis. Neap. 1516. *Venet. apud Hieronymum Scot.* 1549. *apud Iuntas* 1553. *in fol.*

Commentaria in Libros Posteriorum analyticorum. Parisiis, apud Jacob. Kerver 1540. *Ven. apud Octavianum Scot.* 1553. *&* 1565. *in fol.*

Commentaria in octo libros Topicorum. Venet. apud Octavian. Scot. 1533. *&* 1555. *Parisiis apud Jacob.* Kerver *cum textu græco, & latino.* 1542. *in fol.*

Expositio in libros de Sophisticis elenchis. Venet. apud Octav. Scot. 1534. *Parisiis apud Joan. Roigny* 1540. *in fol.*

Expositio, atque interpretatio in tres libros Aristotelis de Rhetorica. Venet. 1538. *in fol.*

Conversio in latinum sermonem, & expositio librorum Aristotelis de physico auditu, recognit. cum Scholiis in margine. Venet. 1519. *in fol.*

Traductio librorum quatuor de Cælo, & Mundo, cum eorundem expositione. Venet. 1525. *apud Scot.* 1540. *&* 1454. *apud Juntas eodem an. in fol.*

Interpretationes, & Commentaria, itemque paralipomena, & dilucidationes in duos libros de Generatione, & Corruptione. Venet. 1526. *apud Scot.* 1543. *fisso. in fol.* *In*

In quatuor Aristotelis libros Meteorologicos Comment. Ven. 1531. apud Scotum 1540. 1547. cum ejus effigie, & 1560, in fol.

Collectanea, & Commentaria in tres libros de Anima. Ven. apud Octavian. Scot. 1522. 1549. 1559. apud Iuntas 1544. in fol.

Commentarii in libros Aristotelis de Physiognomia, & de Animal. motu, juventute, & senectute, vita, & morte &c. Ven. apud Scot. 1523. apud Hieronym. Scotum 1550. & 59. in fol.

In XII. libros de prima Philosophia expositio. Ven. apud Hieron. Scot. 1547. cum ejus effigie 1558. in fol.

In eosdem libros Metaphysicarum disputationum dilucidarium. Ven. 1521. in fol.

In duodecimum Metaphysices Aristotelis volumen Commen. Ven. apud Octav. Scot. 1518. in fol.

Expositiones in omnes Aristotelis libros de historia, partibus, & generatione animalium. Ven. apud Hieron. Scot. 1546. in fol.

Commentationes in lib. Averrois de Substantia Orbis. Ven. apud Octav. Scot. 1508. 1519. 1546. cum ejus effigie, & 1559. in fol.

In duos libellos Averrois de animæ beatitudine, Comment. Ven. apud Octav. Scot. 1508. 1524. in fol.

Commentationes in Averrois destructiones destructionum, contra Algazelem. Ven. apud Octav. Scot. 1517. in fol. & Lugd. cum Averrois operibus editis in 8. apud Scipion. de Gabian.

Clas-

Classis secunda librorum, quos Niphus proprio Marte Composuit

De Intellectu lib. VI. & de Dæmonibus lib. III. editi Ven. 1503. *& apud Hæred. Octav. Scot.* 1527. *in fol.*

De immortalitate Animæ adversum Petrum Pomponatium . Ven. apud Hæred. Octav. Scot. 1518. 1524. *in fol.*

Averrois de mixtione defensio . Ven. apud. Hæred. Octav. Scot. 1505. *in fol.*

De infinitate primi Motoris quæstio jungitur fermè semper Comment. in libros de generat., & corrupt. sed excusa sigillatim reperitur Ven. 1504. *in fol.*

Codicillus de sensu agente , editus simul cum Comment. in destruct. destruct.

De artificiosa interpretatione somniorum, & de prophetia libelli 2. *subduntur commentaria in lib. de Physiognomia, juventute &c.*

De diebus criticis, seu decretoriis. Ven. apud Pentium de Leucho, 1505. *apud Alexandrum Celedonium,* 1504. *cum enunciatis de medicamentorum electionibus, apud Octav. Scot.* 1519. *in fol. Argentorati apud Henricum Fabole in* 8. *& Marpurgi,* 1614. *in* 4.

De nostrarum Calamitatum causis liber. Ven. apud Hæred. Octav. Scot. 1505. *in fol.*

Eruditiones apotolesmata Ptolomæi. Neap. 1513. *in fol.*

De figuris stellarum Helionoricis . Neap. 1520. *in fol.* De

De verissimis temporum signis Commentarius. Ven. apud Hieron. *Scot.* 1550. *in* 8.

De falsa diluvii prognosticatione, quæ ex conventu omnium planetarum, qui in piscibus continget ann. 1524. *divulgata est, libri tres.* Neap. *apud Joan. Pasquet.* 1519. *in* 4. *Bonon.* 1520. *in* 8.

De ratione medendi, lib. 4. *ad Curtium Sessa alumnum suum.* Neap. *apud* Matth.*Cancereno*, 1551. *in* 8.

Dialectica ludrica. Ven. apud Alexandrum de Burdonis, 1521. *in* 8.

Epitomata rethoriéa ludicra. Ven. per Philip. Pincium, 1521. *in* 8.

De auguriis lib. 2. *Basileæ apud* Hervagium, 1534. *Marpurgi, addito etiam tractatu de diebus criticis*, 1514. 8. *Gallicè verò redditi per Antonium Molinquum. Lugduni in* 8. *&* *Parisiis*, 1566. *in* 16.

Prima pars opusculorum in V. libros divisa, Ven. apud Hieron. *Scot.* 1535. *in.* 4. *& Parisiis* 1545. *in* 4. *Opuscula verò contenta sunt, de vera vivendi libertate lib.* 2. *de divitiis, lib.* 1. *de his, qui in solitudine aptè vivere possunt, lib.* 1. *de Sanctitate, & prophanitate. De Misericordia lib.* 1.

De regnandi peritia, lib. 5. *Neap.* 1523. *in* 4. *Parisiis*, 1645. *in* 4.

De his, quæ ab optimis Principibus agenda sunt libellus. Florentiæ, 1521. *in* 4. *Parisiis* 1645.

De pulchro, & amore, lib. 2. *Romæ* 1531. *in*

4. *Lugduni*, 1548. *in* 8. *Lugduni Batavorum*, 1641. *in* 12. & *Parisiis*, 1645. *in* 4.

De re aulica ad Phausianam. *Neap.* 1534. *in* 4. *Parisiis*, 1645. *in* 4.

Præfatis addenda =

De armorum, literarumque comparatione, commentariolus ad Andream Carafam Sanseverinensium Principem. De inimicitiarum lucro, ad Antonium Isecram. Apologia Socratis, & Aristotelis, ad Ludovicum Canosam Veronensem Episcopum. De Rege, Tyranno. Neap. apud Evangelistam Papiensem, hæred. Sigismundi Mayr. 1526. *in* 4.

Undè relictis in Authoris laudem, Diplomatibus Leonis X., Privilegiis Salerni Principis, Epithaphiis Galeazzi Florimonte, Elogiis Iovii, aliorumque dignissimis Viro tanto; hic dumtaxat placet apponere Iani Anisii merito Niphi Poemata, *lib.* 2. *Poem.*

Ad Augustinum Niphum

Heùs tu qui retegis sinus retortos,
Mæandrios, labyrinthios acervos
Chrysippi, sapis atticos, & hortos,
Et nil non bene polliceris, astra
Dum censes radio, futura voluens &c.

Et in fol. 27.

Tecum benigne à Diis agitur Niphe,
Dulcis recessus quem patriæ colas &c.

Et Francisci Suvertii, supra Authoris Sarcophagum, Epitaphium.

Augu-

Augustini Niphi Philosophi

Dum lapidi titulum mærens Galeacius addit
Et tristi curat funera cum gemitu ,
Se quis honos tumuli : non hoc tibi , Niphe , supremum ,
Sed Patriæ , & misero stat mihi munus , ait.
Næ vivis meliore tui tu parte . Levamen
Nos luctus mediis quærimus in lacrimis .

Et Vincentii germani fratris, in Medicina , & Philosophia incomparabilis , Ord. Prædicatorum , Cathedratici Salerni , magnificis expensis ejusdem Principis meritò decorati.

ISULA.

AB Annibalis Castris , & Mari Civitas Episcopalis haud procul semota , juxtà Lacinium montem , & Ajacem amnem , cujus ager frugifer, & pabulis aptus . Baccho clara ; gloriosaque in suis Joanne, Urbis Antistite , 1128. & Bonaventura , Ordinis Capuccinorum , meritis , & doctrina clarissimis.

KALASERNA.

NUnc *Campana* dicta , Oppidum ab Oenotriis conditum , & à Philoctete restauratum . A Chariato mill. 11. dissitum . Hìc vina , olea , serica , castaneæ manna , marmora , calcanthum , lapides molares, pix , herbæque medicinales , cætera-

raque ad vitam neceſſaria naſcuntur. Patria Franciſci Marini, Inſularum Epiſcopi, ac multorum Operum diſertiſſimi Scriptoris, zelo Eccleſiaſticæ diſciplinæ conſpicui, & in Poeſi præſertim ſacra ſummè præclari.

LACANIA.

OLim Lautonia, antiquum Oppidum, nunc Caſtrum, diſtans à mari mill.paſ.3.à Mayda ſex, quod Mocata fluvius præterfluit; linis optimis, manna, & ſaccaro clarum. Vitice, ſeſama, nymphea, tuberis, marmore, plantis, & platanis uberum. Illuſtre Præſulatu Petri de Sonnino, qui de ſuo Archipræsbiteratu, eligitur Geruntinus, & Cariathenſis Epiſcopus, 1481. indè ad Neocaſtrenſem ſedem translatus, 1489. plenus meritis, & doctrinis, obiit mundo, fama non obiturus.

LAGARIA.

CIvitas vetuſta ſupra Cyrniſtaſum montem, validum propugnaculum ſita, nunc in ſuis ageribus penitus obruta; ubi vinum nobile, dulce, ac molle, ne dum à Medicis, verum & ab omnibus, teſte Plinio, *lib.* 4. & Athæneo, mirificè comendatum. A Cyliſtarno fluvio ferè milliario, à Coſa vero quatuor diſſita. Famoſa in ſuo Epeo fundatore, qui Equi lignei fabricator, Trojæ denuntiavit exci-

ci-

cidium; de quo Lycophron *in Alexandra*

Equi fabricator lagariæ in alnis
Hastam timens, & phalangem fortem
Pænopei filius Epeus fabrefecit ligneum Equum
Qui circa Cyrim, & Cylistarni aquam
Advena domos longè habitabit à patria.

Quæ ita ab Isacio interpretantur. *Epeus equi fabricator Lagariam condidit, juxtà flumen Cylistàrnum. Ferrramenta autem dicavit in templo Minervæ, & Medeæ, qui juxtà Cyrim, & Cylistarnum hospes, & advena inhabitavit.*

LACUM.

OPpido par, Castrum in Convalle Appennini supra Amantheam, glandiferis plantis, frugibusque affluens. Patria Jordani Polisicchio, Ord. Prædicatorum Magistri Regentis, & Doctoris, ac Patavii Cathedratici emeriti, & Bibliothecarii.

LATARACUM.

OLim Hetriculum, Oppidum vetustum Brettiorum, Montaltum inter, Toranumque situm: ubi arva frugibus, fructibusque omnigenis ubera; Vino, lino, cannabe, oleo, serico, castaneis, Xilone, gypso, silice, & Alabastrite fæcunda. Patria Laurentii de Fusco U. J. D. in Regno Neapolitano Regii Auditoris emeriti, atque in legalibus scriptoris eximii.

LAUM

LAUM.

VUlgò *Laino* Oppidum ab Auxoniis conditum, & ab Oenotriis auctum, ſupra ejuſdem nominis Amnem ſitum, è montibus in Salvatoris noſtri morte conſciſſis emanatum, Calabriam à Lucania diſcriminantem, cujus Oppidani, teſte Plinio, *lib.* 3. coreis, ſoleiſque concinnandis operam navant. Ex eo prodiere Viri in omnigena literatura conſpicui, armiſque præclari. Ex Maradiæ Familia Philippus, qui Oppidi Caſtrum adverſus Lotreccum Ducem ſtrenuè defendit; proindè à Carolo Cæſare in ſuis multis titulis, & privilegiis Auguſtæ 3. *Julii* 1551. ac pro meritis Familia à Nicolao V. Pontifice 5. *Februarii* 1451. ſpeciali Diplomate Eccleſiaſtico Patronatu inſignita. Ex Prædicatorum Cætu Hiacynthus Donato, utriuſque Iuris, ac Theologiæ Magiſter, & Doctor, Calabriæque Provinciæ Provincialis emeritus. Publici Juris fecit Opus cujus Titulus = *Rerum Regularium Quadripartita Praxis Reſolutoria, in duos Tomos diſtributa*. Neap. Typ. Iacobi Gaffari, 1652. in fol. duoſque alios Tomos apud Novellum de Bonis, 1660. & 61. Ex Societate Ieſu, Petrus Paulus Navarro, qui doctè *Apologiam* pro Chriſtiana Fide, contrà Gentilium Calumnias, conſcripſit; Opuſque P. Antonii Spinelli, quod *Thronus Dei Maria Deipara* dicatur, lingua Iaponica tranſtulit; alia-

que

que plurima orientali idiomate exarata, Martyr occubuit, 1622. meritis, & doctrina praeclarus. In praefata Familia Maradiae pariter praeluxere tria Juris Prudentiae lumina, Philippus, Franciscus M.C. V. Judex, & Hyacinthus, Policastrensis Episcopus in tot editis Voluminibus disertissimi.

LAURENTUM.

OPpidum non procul à Montebello, & Pentydactilo, edito loco extructum, quod amnis ejusdem nominis adlabitur. A mari 8. mill. dissitum; omnis generis frugum, fructuumque ager ferax; pinastris, manna, cappare, & amygdalis uber. Linis optimis, lapidibus molaribus superabundans. Patria B. Gerasmi, vita, & sanctitate conspicui.

LEVIDONIA.

VVlgò *Albidona*, Oppidum vetustum, olim Leutarnia dictum, quod ejus nominis Amnis praeterfluit, & reliquiae Trojanorum post Ilii excidium incoluere. Frumenti, frugumque, Capparis, amygdalarum, mannaeque fertile; inter Heracleam, Thuriosque locatum; 4. mill. à mari distans. Patria Alexii, Iacobi, & Chrysostomi, Instituti Capuccinorum, memoriae venerandae.

LON-

LONGOBARDUM.

OPpidum freto imminens, haud procul à Caeutio Monte, herbis medicinalibus, & altitudine insigni, omnigena fructuum fætura commodum, piscatu, & aucupio famosum. Gloriosum in suis B. Archangelo, S. Vitæ Viro, ac B. Francisci de Paula socio, ab Hæreticis pro fide passo; B. Nicolao ejusdem Ordinis, Briatici, & Tropeæ Cænobiorum Fundatore; & Nicolao laico ejusdem Instituti, merito sanctitatis conspicuo, & Francisco Preste præfati Ordinis Generali vigilantissimo 1630. qui à Turcis Captus, & pro fide multa passus, plurimum ad Dei gloriam dimicavit, Traces nonnullos ad fidem, Captivos ab infidelitate amovendo, evocando: obiit tandem plenus meritis, & sanctitate. Typis dedit monimenta plurima, quæ extant = *Centuria di lettere del glorioso Patriarca S. Francesco di Paola, Fondatore dell'Ordine de' Minimi, con le sue annotazioni.* Romæ apud Ignatium de Lazaris, 1655. in 4. = *Li discorsi spirituali sopra li tredeci Venerdì instituiti da San Francesco di Paola.* Romæ apud Iacobum Dragonelli, 1668. in 8. = *Breve modo di fare Orazione mentale*. Romæ apud Franciscum Moneta, 1648. in 12. = *Insignior Thaumaturgi Solis, Zodiacus, Divo Francisco à Paula Minimorum Patriarchæ Elogium.* Apud Franciscum Albertum Tani 1672. Romæ in 4. *Descri-*

ptio

ptio Apparatus, quo in Festo S. Ignatii Societatis Iesu fundatoris, Annum 1640. *ejusdem Societatis centesimum celebravit Collegium Romanum.* Romæ apud Varesium, 1683. = MS. verò sequentia apud Franciscum Nepotem asservata = *Summa Casuum Conscientiæ decisorum* = *Annotationes in Psalmos Davidicos.* = *Pia consideratio in Psalmum* 100. = *Il Teatro dell'Ordine de' Minimi, diviso in più libri* = *Calabria Sacra, cioè Vite de' Santi Beati, e Venerabili di quelle Provincie* : Aliaq; apud eundem. Ejusdem quoque instituti hoc in oppido floruit Petrus Minimorum Provincialis, vir doctrina, ac sanctitate celeberrimus: quem sicut subtilissimum Cathedræ, sic moribus amabilissimum experti sunt concives, & populi.

LONGOBURGUM.

NOn procul à Lauretho amne, juxta Silam Sylvam, agarico, glandiferisque arboribus uberum Oppidum situm. Patria Bruni Medici, in Chirurgia insignis: qui duo opera *chirurgica* impensè docta composuit, magnoque in pretio habita, apud Barrium, *lib.* 5. & Francisci Mariæ Labonia, omnium disciplinarum genere ornatissimi. Scripsit enim *de vera loci Urbis olim Timesinæ, situatione, adversus pertinacissimos Neutericos, discursum apologeticum,* 1664. apud Toppium originaliter asservatum.

LUCII.

VUlgò *Luzzi* ſupra Chratydem amnem in Appennini convalle, Oppidum extructum, Thæbæ olim dictum, quod Thæbas Lucanas interiiſſe Catonis authoritate, Plinius commemorat. Atrolice, vitice, manna; fructibus, frugibuſque omnigenis uberum: Sabuccino Monaſterio famoſum, ubi Abbas Ioachimus, Lucas Conſentinus Epiſcopus, & Bernardus, Geruntinus Antiſtes interim ſanctiſſimè ſunt commorati; ibique Cirylli Carmelitæ ſcripta prophetica diù aſſervata, reperta. Ex eo prodiit Scipio Saliturus, multifariâ legum eruditione præditus, Iudexque criminalis M. C. V. qui Typ. dedit *de Tributis, & ſuperindictis Regi debitis tùm per ſubditos, quàm per immunes, & quovis privilegio exemptos, pro communi utilitate ad repellendos hoſtes ad Regni, Religioniſque defenſionem*. Lycii apud Petrum Michael. 1641. in 4. aliaq; plurima apud Toppium Par. 2. de Orig. S. R. C. l. 4. c. 1. Cæteriq; in diſciplina medica doctiſſimi.

LUNGRUM.

OPpidum ab Albaniæ populis habitatum, à Saracena parum diſtans. Apollinei Montis proſpectu delicioſum, aere jucundum, & frugibus; Salis foſſilis mineralibus clarum: glorioſius in ſuis

Fe-

Feliciano, Ordinis Seraphici Capuccinorum, & Francisco, Prædicatorum Instituti, literis, exemplo, & merito venerandis.

MACHERA.

SUpra Cerillos edito loco non procul à Freto Oppidum, quod teste Barrio, gladium significat situs, aut fundatoris ratione, nobis ignota; Vino & Berillis clarum, sed gloriosius in suo Sylvestro, Instituti Minimorum S. Francisci de Paula, meritis, & doctrina clarissimo.

MAGISANUM.

TAbernæ Pagus frugifer; sed celebrior in sua B. Francisca Magone, Ordinis Minimorum S. Francisci de Paula, & Antonio, Instituti Capuccinorum, sanctitate, & exemplis insignibus.

MAIDA.

SUpra Lamethum amnem navigabilem edito, & amæno loco situm est Oppidum mediterraneum, & illustre, ab Oenotriis conditum, olim Melanium dictum, quod Panopletus fluvius adlabitur; à Neocastro, & Mari 8. mill. pass. ferè dissitum, fructibus, frugibus, pabulo, aucupio, & venatione uberum: vino, & melle clarum: gypso

marmorofo, junipero, fonteque falfo famofum, ac fuo Calocrio cacumine vulgo *Contiſſa* ad utriufque Maris profpectum pro deliciis, jucundum. Patria Vincentii Vianei Medici Chirurgici infignis, qui primus, tefte Barrio, *lib.* 2. labia, & nafus mutilos inftaurandi artem excogitavit; & Bernardini ejus ex fratre nepotis, artis hæredis, & filii. Prodiere pariter, ex eo Viri in omnigena literatura confpicui, quos inter, Ifidorus de Maida, Minimorum Inftituti, in utraque lingua difertiffimus, acerrimus Hæbreorum impugnator, quorum plurimos convertit ad fidem, melioremque ad frugem reduxit. Multa Monimenta confcripfit, commendanda à doctis, & exequenda, illuftris apud Lanovium in Chronicon. Joan. Alphonfus Mantegna, celeberrimæ famæ, atque eruditionis Vir, quem in *Poematibus* excufis cum operibus Lauræ Terracina, 1550., & in *laudibus* Joannæ Caftriotæ facilè habemus Ducem haud contemnendum. Francifcus de Maida Generalis Ordinis Minimorum S. Francifci de Paula, eminentiffimus literis, & zelo. Plura Monimenta pofteris reliquit excudenda, *Santilogia*, & *Dominicalia* tractantia; Epifcopus Lavellenfis emeritus. Felix de Maida ejufdem Inftituti Theologus, & Poeta præftantiffimus, Luci dedit italicè Poema heroicum, *le Lagrime della Madalena*, e *di S. Pietro Appoſtolo*. Blafius Bonelli, Carthufianus, Vir in Mufis jucundus, Vraniæque amantiffimus. Dum fæculo viveret, Typ. dedit italicè:

Il

Il felice Paſtorello per la Natività del Bambino Gesù. Piſis, apud Joan. Ferrettum 1670. in 8. quemadmodum & opus aliud edendum, cujus titulus = *L'Angelico riſtoro per trattenimento dell'anima amante*, utrumque poemate concinnatum. Bartholomæus de Aquino philoſphiæ, ac medicinæ ſui ævi oraculum, cujus ſubtilitas, profunditas, mentiſque ſanitas in opere illo reſplendent, quod publicæ luci dedit Neap. cui titulus: *Franciſci Sylvii Ambianatis in Auſonii Gryphon expoſitio*. Joan. Baptiſta Bongiovanni, ex Tropæa oriundus, ſed Maidæ natus, ibiq; nobilium more educatus, qui plura compoſuit opera luce digna: ſed impreſſa ſolum novi duo: Alterum, cui titulus. *Tract. de Carcerat. mulier.* Alterum *Vita de' Pittori antichi Napolitani ſin'al* 1600. Neapol. 1674. Multique alii in Legibus, Poeſi, Philoſophia, & Medicina doctiſſimi, ut in Cereo, Mauro, Petro Paladino, Servideo, Carolo Squitti, & aliis, Patria glorioſi, conſpicuis.

MALETUM.

Ditionis Conſentinæ, ubi arva ubera. Patria Caroli Jardino, omnigena ſcientia, & utriuſque linguæ eruditione Viri, quas Romæ publicè profeſſus eſt.

MAMERTUM.

CIvitas antiqua,& Episcopalis supra Ocinarum, sive Sabatium amnem eminenter sita, nunc *Martirano*, ubi vinum, mel, & sericum nobile. Lapide molari, phrygio, calcantho, rubrica fabrili, coloreque cyaneo, apud Barrium famosa, atque glandiferis arboribus ubera. Celebris apud Plutarchum, & Strabonem, cujus Populi martiales, & Bellicosi, Romanorumque Socii, & amici Pyrrhum aperto marte adorientes, totum ejus exercitum turbavere, multosque ex novissimo agmine, Rege vulnerato,cæcidere, usque dum per Neocastrensem, & Mamertinum agrum,Valle,quæ ab indigenis, *Decollatura* dicitur,& per Silam Sylvam ad Crathydis fluminis ostia iter, timore,& fuga faciendo, Tarentum pervenerit. Numos cudebat Marte nudo stante, sed galeato, variis insignibus, & Ieroglificis cum gallo, sive Apolline, sive Iove fulgure armato, hac græca inscriptione signatos Μαμερτινῶν Βρεττιῶν. Prodiere ex ea Viri illustres, mitra, pietate, literis,& armis, quales fuere, Lucas Medici, de *Patriæ Monimentis* clarissimus.Ioan. Baptista Donato. Donus, Franciscus Cirenæo,& Iulius Monacho, qui ex Canonico Vaticanæ Basilicæ, & Abbate S.Samuelis in Episcopum Luceriæ Saracenorum, 1580., suffectus fuit; nec non & Evangelista Gatti, Societatis Iesu, vitæ sanctita-

te,

te, doctrinisque conspicuus, & Ioan. Iacobus Pandulphus, in Sacra Pagina Doctor, & Magister, Ordinis Carmelitarum Provincialis emeritus, & Definitor, *an.* 1673. In Consulatu Rom. conspicui M. Æmilius, Lelius Æmilius, T. Æmilius, aliique honorariis insignibus incliti.

MAMMOLA.

NOn procul à Minervæ Castro, quod condidit Idomeneus Cretensium Rex, Troja subacta, nunc *Grotteria*: Mammolæ Oppidum in Montium fastigio situm est, ubi figlina opera è terra subrubra efformantur, à Freto, & à Locris, nec nimis distans, nec arvis deliciis affluentibus carens: Aucupio, & piscatione celebris: celebriorque nativitate, & obitu S. Nicodemi, Instituti S. Basilii M. Sanctitate, & doctrina conspicui. Ex eo quoque prodiere Apollinaris Agresta Abbas, Generalis Ordinis S. Basilii, qui publico Juri italicè fecit hæc Monimenta = *La Vita del Protopatriarca S. Basilio Magno, Dottore di S. Chiesa, & Arcivescovo di Cesarea di Cappadocia*. Romæ apud Thomam Coligni, 1658. in 4. = *E la Vita di S. Giovanni Theristi, nel* 1653. apud Toppium in sua Bibliotheca: & Joannes Chrysostomus Scarfò, ejusdem Ordinis, Vir acri ingenio præditus, & ad literarum studia promovenda natus. Varia scripsit in utraque lingua, & sub anagrammatico, sive mavis accademi-

co nomine involuta, quæ extant in 2. Tom. noſtri Congreſſus Accadem. Congreſ. 8. his titulis exarata = *Analiſi Planiſtereometrica. Protopiria Geometrica. Criterium Neoſophicum. Athleſis Dogmatica-Scholaſtica-Moralis. Accademia Theologica-Moralis. Iudicium Theologicum contra inſtructionem Paſtoralem Eminentiſſ. Denoff. Cithara ſexdecim chordarum, ſivè explanatio Pſalmi Beati immaculati in via. Sacer concentus, ſive explanatio Pſalmi Domine quis habitabit in tabernaculo tuo? Homiliarium. Spoſizione delle cinque prime dizioni della Geneſi. Spoſizione del Salmo* 100. *Spoſizione del Salmo* 44. *Puer dulcicanens, ſive Cardiacleptus. Orazioni Panegiriche. Sacre Pareneſi. Miſtica Nave di Maria. Dichiarazione del Simbolo Apoſtolico. Meditazioni. Teofilangiola. Vita di S. Macrina, Sorella di S. Baſilio M. Vita di S. Theodora Aleſſandrina. Vita di S. Bartolomeo, Abate di Grottaferrata. Vita di S. Elia da Reggio. Vita di S. Luca da Demenna. Vita di S. Vitale da Caſtronuovo. Albero della Religione Baſiliana. Lettera Apologetica per la Congregazione di S. Baſilio M. in Italia. Lettera Apologetica per la Cocolla Baſiliana. Lettera Apologetica per il Monacato di S. Roſalia. Megalinaria S. Joann. Theriſtæ, in idioma greco. Teoremi politici. Lettere varie. La favola Antiniana*; aliaque plurima, ſtilo, & calamo docta.

MAR-

MARCUM.

OLim Argentanum, Civitas mediterranea, ab Oenotriis condita, quam cum Vergis, aliisque populis ad Romanos rediisse, Livius commemorat; nunc *San Marco* vulgò dicta, quam Folonum flumen præterfluit, nec longè Molosa, qui Folono miscetur; armis, & arvis famosa, & ubera. Regis Molossorum hospitio clara; sed in luce Evangelica, prædicatione, & præsulatu S. Marci Evangelistæ, apud Joannem Juvenem, in sua Tarenti historia, clarissima. A Nortmannis multa passa, sed Roberti Guiscardi restauratione primævo decori restituta. Patria Sanctorum Martyrum Senatoris, Viatoris, Cassiodori, & Dominatæ eorum Matris, qui in primis Ecclesiæ sæculis Christi fidem proprio cruore decoravere, nec non & B. Francisci Instituti de Observantia Ord. Seraphici, meritis, & exemplis conspicui. Ex ea prodiit Julius Cæsar Baricelli, Vir, & eruditione inter suos, & doctrina medica apud omnes clarissimus. Multa Monimenta digna apud Vander Linden de Scriptis medicis edidit, quæ extant = *De Hydronosa Natura, sive Sudore humani corporis libri quatuor. In quibus non solum de origine, differentiis, & præsagio, verùm atque de usu, apparatu, & curatione sudorum disseritur*. Neap. apud Lazarum Scorigium, 1614. in 4. = *De lactis, Seri, & butiri facultatibus, & usu*

Opuſcula cum jucunda, tum utilia. In quibus pleraque præter Medicorum communium opinionem notatu digna examinantur. Acceſſit in fine de Chymico butyro non inutilis Conventus. Neap. apud Lazarum Scorigium, 1603. in 4. = *Hortulus genialis: ſive arcanorum valdè admirabilium, tam in arte medica, quam reliqua Philoſophia, Compendium, curioſis Naturæ ſcrutatoribus lectu tam utile, quam jucundum.* Coloniæ, apud Matthæum Smitz. 1620. in 12. Genuæ, apud Philippum Albert. 1620. in 16. Huic editioni acceſſit Arnoldi Freitagii liber *de eſculentorum, potulentorumque facultatibus.* Franciſcus Mirabello, eruditione clariſſimus, & Dominicus Amodei, Presbyter Miſſ. in Regno Sinenſi, doctrina, & ſanctitate conſpicuus. Aliique plurimi, temporis injuria penitùs obruti.

MARTINUM.

URbis Oppidi Pagus, frugum omnis generis ferax, venatione omnigena ſuper abundans. Patria Franciſci, & Angeli Capuccinorum Inſtituti, exemplis, & meritis conſpicuorum.

MARTIUM.

COnſentinæ ditionis ſupra Sabathiũ amnem frugifer Pagus, piſcatione, & aucupio delicioſus. Stephani nativitate, Ord. Conventualium S. Franci-

ciſci, pietate, & merito venerandi præclarus.

MAURUM.

Civitas olim præclara, poſt Trojæ excidium à Græcis condita, inter Coriolanum, & Thurios in planitie frugibus plena, extructa, nunc ruderibus obruta. Sedes Epiſcopalis, glorioſa in ſuo Luciano Præſule Maurenſi, qui Romanæ Synodo, ſub Julio Papa I. interfuit. In communi illo Barbarorum excidio everſa, aliòque traslata, ſivè Roſſanum, ſive Coriolanum, utrumque incertum. Hoc in loco, vel circiter Græcorum naves à Mulieribus Trojanis captivis fuere combuſtæ, apud Lycophronem in ſua *Alexandra*, hiſce verſibus monimenta commemorantem.

Crathis autem monimenta videbit interfecti
E regione Alei Patarei templum
Setæa miſera, tibi autem ad petram mors
Manet infortunata, ubi compedibus victa pedes,
Miſerrima ferreis expanſis ulnis
Morieris igne comburens dominorum claſſem
Abjectam conquerens juxta Crathim
Vulneribus ſuſpenſam funeſtis corpus
Scopulus autem ille tuæ cognominis fortunæ
Pontus proſpicere dicetur.

Iſacio interpetrante. *Setæa mulier Trojana, una è captivis ſuaſit aliis Trojanis mulieribus, ut naves Græcorum cremarent juxta Sybarim, eis commemorans*

mala, quæ pati debuissent si in Græciam ivissent. Quam Græci cruci affixerunt, & ad petras alliserunt, à qua Petra Setæa vocata est.

MELICHLOCHIA.

OPpidum haud longè à Synopoli, ubi olei optimi, frugumque copia ingens. Sanctorum Orestis, Michaelis, Lucæ, Insularum Antistitis, Georgii, & Antonini, S. Abbatis Eliæ discipulorum, Instituti S. Basilii M. nativitate, clarum, nec non atque Josephi, Marcelli, Michaelis Angeli Instituti Capuccinorum pietate conspicuorum: nec Petri Gambacorta, literis, & eruditione clarissimi fama obliteranda.

MELISSA.

NOn procul à Strongylo ad lævam m.p. tribus edito loco situm, vetustum oppidum à Melisso Cretensium Rege conditum, de quo Ovidius lib. 15.

Thurinosque sinus, Melisenque, & Iapygis arva. à Ionio 7. m. p. dissitum, ubi aquæ sulphureæ, ager fertilis, Sesama, Xilone, Iuniperoque superabundans. Patria Nicephori Sebasti, Ord. Heremitarum S. Augustini, cujus eruditionem, & Eloquentiam supra mortales antea laudando defessi homines, quam ipse gloria digna faciundo. Plura edidit, &

va-

varia, quæ extant. = *De Chocolatis Potione Resolutio moralis*. Neap. apud Hieronym. Fasuli, 1665. in 12. = *Indulgenze, e grazie concedute da diversi Sommi Pontefici à quelli che sono ricevuti nella Compagnia della Centuria de' Padri dell'Ordine Eremitano*. Neap. apud eundem 1668. in 6. = *Tesseracontias Epigrammaton in Feriis Nuptialibus Aug. Principum Philippi IV., & Mariæ Annæ Austriacæ, Matriti celebratis, die 15. Novembr.* 1649. apud Ioan. Martinum de Barreo, 1650. in 4. fol. = *Vita B. Joannis Ghisii Senensis, Ord. Heremit. S. P. Augustini, Alex. VII. P. M. Gentilis*. Romæ apud Franciscum Cavallo, 1656. in 4. = *Epinicia ad Alex. VII. P. O. M. in Epidemiam ab Urbe novissimè profligatam. Itemque de Parthenopæa illic feliciter absumpta, in geminos bipartita choros*. Romæ ex Typ. Rev. Cam. Apost. 1657. in 4.

MELIVITUM.

AVitium, vinique bonitate sic dictum, olim Tempsa, sivè Temèsa, Urbs vetustissima, natura, & arte munita, ab Auxoniis condita, Tholomæi, Melæ, Plinii, Ovidii, Statii, Homeri, & Lycophronis præconio famosa. Distat à Freto mill. p. sex. Civium Romanorum Colonia celebris apud Livium, *de bell. Macedon. lib.* 4. Hìc ager omni genere frugum uber, Isauro fluvio excurrente, vina, olea, mella, serica, clara. Aere, & arvis jucun-

da,

da, ubi mannæ, auri, gypsi, gossipii, lapidis phrygii, visci, Castanearum, sylvæque glandiferæ ad porcos alendos, domorumque tigna, ac naves conficiendas ingens copia; pascuaque pro armentis, gregibusque fæcunda. Famosa apud Strabonem, *lib.* 6. in suo Phano, oleastris circumsepto Politæ Ulyssis Socio dicato, quem Barbarorum fraude trucidatum, graves excitasse ruinas, ferunt; hinc extare proverbium: *Heroem Temesæ ingruere sibi dicet nemo.* Locrensibus autem Zephiriis ipsa Urbe potitis, Euthymum fabulantur pugilem post quam ad eum descendisset, victorem evasisse pugna, atque, ut finitimos ab eo tributo, Virginis cujusquam oblatæ, absolveret coegisse, quam post Trojanum excidium Phocensium Duces incoluere apud Lycophronem *in Alexandra*, hisce versibus =

Naboliorum autem in Temesam filiorum
Nautæ pervenient, ubi lampetes,
Nipponii Cacumenis ad mare promontorium
Asperum adest, e regione autem Crissæ termini,
Crotoniatam mari contrarium sulcum,
Bovum arabunt acuto vomere.

De suis metallis plura Ovidius, & Statius; sed præsertim Homerus *in Odiss. lib.* 1.

Pallas ipsa Telemacho
Nunc autem sic cum navi deveni, & sociis
Navigans nigrum mare ad alienigenas homines,
Ad Temesim æris gratia duco autem nigrum ferrum.

Et

Et Lycophron in *Alexand.* de Menelao loquutus

Dona dedicavit Virgini Spoliatrici
Minervæ Temesæam crateram, & clipeum.

Numos cudebant Tempſani Apud Barrium, ex una Templum cum æditu o, & parte ex altera Politem ſupra laudatum, hac cum inſcriptione τημεσιων. Urbem illuſtrarunt L. Tempſanus, Romæ Prætor, in idolatriæ umbra: & in gratiæ luce, dum Sedes Epiſcopalis erat (nunc Marco adjuncta) Hilarius Epiſcopus Tempſanus, qui Synodo Romanæ IV. ſub Agathone, & Abundantius, qui Synodo Conſtantinop. VI. ſub eodem Pontifice, interfuere.

MENECINA.

Vulgò *Mendicino*, Urbs mediterranea Oenotrorum apud Hecateum, & Stephanum, propè Conſentiam, Ixiam, & Pandoſiam inter. Hìc arva frugifera lente, & Siligine; caſtaneis, ſerico, & ſilice ubera. Patria Thereſiæ Madragano, tertii Ordinis Carmelitarum, vita mirabilis, & pænitentia inſignis; & Sebaſtiani de Gaudio, qui publici Juris fecit Tragicum opus metrico carmine minimè ignobile, cujus titulus = *Le Tenebre.* Conſentiæ apud Antonium Riccio, 1593.

ME-

MESIGNADUM.

CRistinæ Pagus, cujus Prata luxuriantia fertilitate omnigena rident, & jucundantur. Patria Iosephi, instituti Capuccinorum, pietate, meritis, & exemplo conspicui.

MESSURGA.

VUlgò *Misuraca*, Oppidum, Reatium olim, juxtà quod ejusdem nominis Amnis, excurrit, ipsum inter, & Virgerim alterum, situm, qui Targini fluvio miscetur propè Belicastrum, fortè milliar. 5. sexdecimque à Freto distans. Hic ab Urbis nomine, quod cantum præsefert, arva jucunda, quasi incolarum cantu de sua fertilitate lætentur. Frugis omnigenæ feracia; gossipio, capparis, terebintho, Rubrica fabrili, terra gilva, marmore, alitumque aucupio apud Barrium famosa. Ex ea prodiere BB. Matthæus, & Hieronymus, Ordinis Seraphici de Observantia, meritis, & sanctitate præclari. Eidemque Urbi gloriam dedit, & decus S. Zosimus Papa, sanctitate, & doctrina præstantissimus, & in purgandis Pelagianorum hæresibus admirabilis providentiæ. Cœlestium condemnavit, probatoque Concilio apud Carthaginem 214. Episcoporum, per totum mundum Hæresis Pelagiana damnata est. Suo ævo in Insula Balea-

leari Judæorum converſio apud Severum, cujus lætitia 26. Decembris, ann.418. poſt quam Eccleſiæ ſibi Commiſſæ ſanctiones multas reliquiſſet, & quod nimirum paſchalis cereus, ne dum ab Eccleſiis principalioribus, verum atque parochialibus Sabatho Sancto benediceretur; & quod Diaconi manipulo in leva uterentur; Clericis inhibendo poculum in propatulo, ſervisque ad Clericatum non admittendis, obdormivit in Domino, plenus meritis, & exemplis.

MILETUM.

URbs vetuſta à Mileſiis, Aſiæ populis condita, qui dum primum à Dario Rege ejecti, & ab Anaxilao Rheginorum Tyranno ſuaſi, ut Zanclam, hoc eſt Meſſanam obſiderent, teſte Herodoto, *lib.* 6. victi, fuſique, ſuperſtites tædio affecti, una cum Samiis, liberis, & conjugibus ſuſceptis, Samii, Calabriæ Samum ad orientem, nunc *Crepacore*, Mileſii, Patriæ nomine, Miletum ad occidentem, condidere. Diù Reipublicæ teſſere inſignita, libertatem hanc innuentibus numis aureis hactenus à Miletenſibus aſſervatis longè aſſecuta, & ſi ab Ipponio æmula controverſa, Rugerii Guiſcardi Comitis pro Sede, Regiaque accepta, eam nimium locupletavit, & auxit: Templaque nobiliora SS. Trinitati, & D. Nicolao conſecrata, marmoreiſque Columnis, quas ex celebri Phano Bivonæ Proſerpinæ exportavit, hac marmorea inſcri-

ptione in valvis clamante: *Signum Proserpinæ reficiendum, statuendumque, arasque reficiendas ex S.C. curarunt*, erexit, ditavit. Præsentia, & prædicatione D. Pauli Apostoli valdè nobilitata, Urbi primum in suo Phano S. Mariæ de Catholica, Religionem dedit, & fidem; hinc pro tessere. *M.* coronato cum Cruce intrà duos amnes simbolicè gloriosèque insignita; indequè multorum Pontificum, Urbani, & Callisti II. præsentia, & Consecratione, frustulisque linteaminis, quo Salvator noster in Sepulchro fuit involutus, Peplo B. V. Matris, aliorumque Sanctorum reliquiis, ac parte Crucis Dominicæ, magnificentissimè locupletata; ac demum, anno Salutis humanæ MLXXXV. Gregorio hujus nominis VII. in Vaticano imperante, erutis Sedibus Hipponii, & Tauriani à Barbaris, Urbs in Episcopalem erecta est Sedem. Hanc moderavere postmodum sui Cives emeriti, Infula, & literis insignes, Arnulphus, Anselmus, Ebrardus, Hyosen, Stephanus, Guaphridius, Iulianus, Iacobus, aliique plurimi. Insuper & Franciscus de Notucis, ex Archidiacono Meliten, Episcopus Oppidi, 1542. & Joannes de Nicephoro, ex Canon. & Decan. Urbis ad Cathedram Squillacensem translatus, qui primus in laudata Sede Latinum Episcopatum fundavit, ann. 1096. Cunabulis, ac Sarcophagis Rugerii Comitis, Rugerii I., & Guillelmi I. Siciliæ Regum, Anfulsi, 1135. Capuæ Principis, Neapolisque Ducis, & Tanchredis Regis, ejusdem Ruge-

rii

rii filiorum, Miletum apprimè gloriosum. Sanctitate pleni fuere, Paulus Prædicatorum Ordinis cænobita, cujus Corpus Altimonte jacet, qui primus apud Barrium in Calabria Dominicanum Institutum duxit, evexitque:& Franciscus à S. Petro, Ordinis Seraphici Capuccinorum. Typis illustres,& vitę bonitate, præclari præ aliis Dominicus Fiumara, Clericus Regularis Minorum, qui publico Juri fecit, *Cæremoniale Clericorum Regularium Minorum*. Neap. apud Octavium Beltranum, 1631. in 4. *Directorium Mentalis Orationis, ad usum quorumcunque piorum spirituali vitæ vacantium*, apud eundem Beltranum, 1635. in 12. Italicè = *Il Direttorio dell'opere Cristiane d'ogni giorno, settimana, mese, & anno*: ex eadem Typ. 1638. in 12. *Epitome sopra gli Evangelii, & Epistole di tutto l'anno*, hoc titulo = *Il Sacro Contesto delle Messe Domenicali di tutto l'anno*. Neap. apud Beltran. cit. 1646. in 12. Obiit Neap. 1650. ætat. suæ 70. plenus meritis, & pietate, & Joan. Lucas Fenech, U. J. D., qui Typis dedit *Flores Casuum moralium* Neap. MDCC. apud Michaelem Mutium. Nobilitate, feudisque conspicuæ Familiæ, Campi, Cæsarea, Comercii, Lacquaniti, Piperni, Satriani, aliæque. Hic mercatus celebris: Arva pinguia, frumenti, aliorumque frugum Tellus apprimè ferax. Olei, gipsique, specularis, ac marmorei copia, herbarum medicinalium,& varietas. Nunc à primæva gloria Civitas nimium resecata.

MINERVÆ CASTRUM.

NUnc *Cripteria*, edito , ac pensili loco situm ad Orientem,ab Idomeneo Cretensium Rege post Trojæ excidium extructum. Hìc Prata rident, omnibus fructibus , frugibusque jucunda. Sylvæ glandiferæ,arua ubera auro, plumbo, marmore, terebyntho, oleo, melle, serico famosa, & nemoribus. Patria Hyacinthi Falletti,Bossiæ Marchionis, Ducis Cannælongæ R.C. Neapolis Regentis emeriti, & Equitis Magnæ Crucis SS. Mauritii, & Lazari, Viri in omnigena humanarum disciplinarum enciclopedia præstantissimi.

MIRIMAGNUM.

AD occiduum juxtà Laum amnem Oppidum, vulgò *Mormanno*, ubi arva nobiliora, pabulis, caseo non vulgari, atque berillis ubera. Patria Michaelis, Lucæ, & Vincentii, Instituti Seraphici, vitæ sanctitate conspicuorum.

MONARDUM.

VUlgò *Castel Monardo* supra Angitolā amnem Oppidum edito loco situm,& salubre,omnigena ubertate repletum, venatione, & aucupio, ac pabulis aptum, ubi lapides phrygii, tuberaque na-

scun-

ſcuntur. Ex eo prodiere Hyacinthus Serrao, Ord. Prædicatorum Baccalaureus, & Doctor collegialis emeritus, Verbique Dei Præco clariſſimus, qui Typis dedit italicè Neap. apud Heredes Roncaglioli, 1669. in 4. *Il Direttorio, e Promptuario utiliſſimo per l'eſercizio della Santa Miſſione;* & Joannes Antonius Vallone, Vir in literis, & poeſi ſupra quam credi poteſt ſuo ævo præſtantior. Publico Iuri fecit Opus, cujus titulus = *Le oſcuriſſime Satire di Perſio colla chiariſſima ſpoſizione di Gio: Antonio Vallone di Caſtel Monardo, con diverſi Capitoli interpoſti, e con la vera origine di due Caſe Illuſtriſſime Colonna, e Pignatello*. Neap. apud Joſephum Cacchio, 1576. in 8. Aliique plurimi in utroque Iure, & Medicina præclari.

MONRUSUM.

CAſtellum tenue, ſed frugiferum, melle, & lapide phrygio clarum. Decem ferè mill. à Montelione diſſitum, ſupra Angitolam amnem, in convalle Appennini ſitum. Patria Dominici Trombi, Ord. Carmelitarum Provincialis Apoſtolici, ac Verbi Dei Præconis eximii, nec non & Conventus Montisleonis Fundatoris. Itidem & Dominici Tranquillo ejuſdem Inſtituti Provincialis emeriti, & præfati Cænobii Reſtauratoris.

MON-

MONSAURUM.

CAstrum tenue ſupra Lacaniam cujus ager frugifer cum melle claro. Patria Hieronymi Ord. Seraphici, Sanctitate inſignis.

MONSANTUM.

CAstrum exiguum, penequè dirutum temporis injuria, terræmotuſque cataſtrophe. Frumenti, aliorumque frugum ubera Tellus, & mellis; ubi in montibus lapis phrygius exoritur. Patria cujuſdam mulieris, nomine Angela, quæ apud Barrium, & noſtrates veſtes in telario, ut induſia, diploides, brachas cum ocreis, caligiſque, & Capitis operimenta mirabili textura inconſutiles conficiebat. Ex eo etiam Angelus Æmiliani, Ord. Carmelitarum, in ſegregatione Provinciæ Calabriæ à Neapolitana, primus Provincialis emeritus, ac maximus ejuſdem benefactor, multorumque Cænobiorum fundator: literis, eloquentia, & pietate eminens, 1585. & Joan. Baptiſta Malerba ejuſdem Inſtituti pariter Provincialis, & Definitor, prodiere inſignes calamo, & lingua.

MONT-

MONTALTUM.

Civitas antiqua, olim Uffugum, edito, eminentique loco sita. Ab Auxoniis condita, restaurata ab Oenotriis, decorata à Brettiis, Romanis fædere, Afris bellorum vi, Thurinorum Reipublicæ, Sybaritarumque potentiæ societate conjuncta: Annojæ, Septimii, & Crathidis amnibus terminata: variorum fluminum, aquarumque bonitate, piscatu, & deliciis famosa. Cereris, Bacchi, Dianæ, Palladis, Floræ, & Pomonæ dotibus: Pagorum, Vicorumque celebritate: Hispaniarum Magnatu: Incolarum ingeniis: liberarum doctrinarum studiis: Accademicis dissertationibus, Còloniis, ad celebriores Europæ plagas distributis, armata literis, decorata armis: Principum Aragonensium, Northmannorumque electa Sedes: Clariori, distinctaque Nobilitate, Titulis, Insignibus, Infulis, Clypeis, Toga, Equitatu, præ cæteris condecorata refulget. A Mediterraneo octo, à Consentia duodecim, & à Crathide per longam planitiem Milliar. 4. discreta. Hic singulis annis Emporium illustre: Aruaque nobiliora, fructuum, frugumque omnigenæ feracitatis. Aer jucundus, & serenus: aprica Tellus, undique Crathide, Annoja, Ferreira, Mosca, Maniliano, & Septimio amnibus sanativis, pisculentisque irrigata: pascua ubera: Cœli temperies sana: Appennini nobiles per circui-

cuitum castaneis pleni: Sylvæ glandiferę pabulis aptę: Serici optimi copia: sericei, & frandinei textura non vulgaris. Alabastrites, ferrum, calcanthum, plumbum, sulphur lapidesque molares, frumentarios, & olearios, herbasque nobiles, & Pharmacopolis commodas, Venationes, aucupia, piscatus, cęteraque necessitatis, deliciarumque luxurie, & varietate, undique arva, fluminaque ministrant.

Sedes Episcopalis apud Barrium, & Calabrię IV. apud Vghellum, quę in communi Barbarorum strage, Cathedrę Consentinę conjuncta fuit, salvis manentibus Dignitatibus quatuor in sua Collegiata, nec non & Parochiæ onere apud Consentinum Antistitem.

Major autem Ecclesia, ubi quatuor hę Dignitates, nempè Decani, Archidiaconi, Cantoris, & Thesaurarii existunt, quęque à SS. Pontificibus, Romanaque Curia Insignis Collegiatę titulo est pluriès decorata, S. Marię de Serra, sivè de Serrone nuncupatione insignitur, fuitque Kalendis Augusti ann. 1227. consecrata, prout Lapis in sinistro Templi peristylio per majores Valvas ingredientibus, adhuc loquitur hisce caracteribus:

D. O. M.

In hoc Altari à Domino Andrea Episcopo S. Marci, postulante, ac petente Archiepiscopo Luca Consenti-

ti-

tino, ad honorem Dei, & SS. Virg. Mariæ recondita sunt Reliquiæ de Veste immacul. ipsius Virg. de Corpore unius Innocent., S. Steph. Prot., Laurentii Levitæ, & M. Lini PP. & M. Erasmi Episcopi, & M. Cypriani Ep. & M. Damasi PP. & M. Nicolai Ep. & Conf. Hyppoliti M., Sylvestri PP. Damasi PP., Guglielmi Ep. & Conf., Antonii Abb., Agathæ V. & M., anno ab Incarn. Domini 1227. Kal. Augusti X. Indict. Anno verò Domini Gregorii PP. nostri primo, & præd. Archiepiscopi ann. 25.

A quo tempore in posterùm usq; ad præsentem diem à Montaltino Capitulo, & Clero Dedicationis Officium cum Octava, die prima Augusti quotannis celebratur, Officio S. Petri ad Vincula postposito: Decus verò, ornamentumq; hujus Ecclesiæ præclarius est Ligneum B. Mariæ V., quæ propriè de Serra dicitur, Simulacrum antiquitate, & miraculis celeberrimum: ad quod venerandum & Cives, & Exteri summa cum Religione recurrunt, omnique gratiarum affluentia recreantur.

Heic floruere semper Civium ingenia ad omnia nata, maximè exculta in Accademiis, Eruditorumque Cætibus, quæ plurimum antiquitùs viguere, quamvis Monimenta clariora, temporum catastrophe obruta, minimè habeamus: at ex anno 1617. apprimè profulsere erecta Accademia *Montaltinæ* titulo, Viri sanè stupendæ mentis, incredibilis eruditionis, ac rari planè judicii, qui non modò intima Theologiæ adyta penetrarunt, verùm

atque reconditiorem disciplinarum, Philosophiæ, Mathematicæ, Medicinæ, Geographiæ, Historiæ Chronologiæ, Poesis ac Juris utriusque Sapientiam, toto, quod ajunt, pectore excepere, quales fuerunt, Franciscus Scarini, & ejus Filius Paulus Antonius, Joan. Baptista de Paula, Joseph Carnevale, Joannes Jacobus Antonius de Paula, Ioan. Andreas Barbaleo, Tiberius Cæsare, Ioannes Paulus Ruffo, Scipio Maimone, sivè mavis Marimonte, Jacobus Rizzo, Leo de Rosis, Dominicus Accervo, Io: Baptista Alcmena, Sylvius de Franza, Cælius Ruffo, Vincentius Sproverius, Sylvius Iannocchero, Ferdinandus Villecco, Petrus Antonius Villecco, Ioan. Fernandus Rizzo, Balthasar Speranza, Scipio Crocco, Tiberius Parnaso, Marcus Leonetto, Albentius Marzano, Franciscus Pace, Tiberius Bernaudo senior, Polybius, & Vincentius Scarini, aliique plurimi.

Ævi postmodum decursu haud parum dimminuta Societate, posteri æmulati gloriam Majorum, Accademiam resumpsere, non amplius *Montaltinæ*, sed *Incultorum* nomine, habito tessere ad Montes quinos, Urbis Stemmate, epigraphe illa insignitos: *Habilis natura Soli*; quam præsenti sæculo apprimè incoluere Viri in literis omni exceptione eruditi, directione maxima Isidori Pace, Gregorii de Amato, Caroli de Alexandro, Cajetani de Alimena, Caroli Nardi, Antonii Zaveroni, Ioan. Baptistæ Caninea, Petri Thomæ Rendi, Angeli Rocca, aliorumque scientia, eloquentiaque conspicuo-

cuo-

cuorum, Elia de Amato Principe constituto, quem *Archiagricolam* Academici appellant ; Agricolarum nomine, & ipsi insigniti.

Religiosorum Cætus plurimi, quorum non paucis longè, latèque gloriam supergressis, illam tribuendam esse, vel ipsa fremens invidia confitetur.

Ex Prædicatorum Familia, multi laureati Magistri, & Præsules in omnigena literatura conspicui, præsertim de Prosapia Friderici, Spezzaferri, Sproverii, Iovini, Spadafora, ceterorumque.

Ex Minimorum Ordine, Marcellus Palmerius, pluries Provincię Matris, exterarumque Provincialis Corrector, bisque totius Ordinis Generalis, ne dum Urbis, sed Orbis lumen, decus, singulareque ornamentum. Provincialatus munere decorati, & emeriti fuere, Bernardinus de Alimena, 1529. posteàque S. Xosti Abbas. Valentinus de Montalto 1542. Provincialis Apulię vigilantissimus. Benedictus Vetere, 1647. concionator eximius. Franciscus de Sanctis, 1613. Conventus Urbis benefactor egregius, opere doctrina, & sermone undequaque preclarus. Andreas Trotta, 1650. Angelus de Montalto, 1566. Genuæ Provincialis electus, adhuc absens, pro meritis, vitæ bonitate, Religionisque zelo. Isidorus de Sanctis, Provinciæ Venetiarum, 1652. electus Præsul, vigilantia, & literis incomparabilis. Isidorus Pace, qui bis electus Provincialis, pluris sanè æstimandus, quàm vulgò

fit. Lector jubilatus, pluries Regens, Collega Provincialis Messanæ, Verbi Dei Præco eximius, Visitator, & Vicarius Generalis Apuliæ, nec non & Provincialis Delegatus, Provicarius Generalis omnium Italiæ Provinciarum, loco Reverendissimi de Plastina, ac demum Prozelosus Ordinis pro Gabriele Philoramo, tempore, quo Romanum Collegium Ordinis, tanquam Superior, vigilantissimè moderabatur, totius Calabriæ, ac renascentis literariæ Urbis Accademiæ æterna posterorum memoria dignissimus. Et Franciscus Zaverroni, Lector Jubilatus, & Regens: Lector Collegii de propaganda Fide: Provincialis Calabriæ electus, Collega Generalis, & Zelosus Ordinis; Vir ex omnium Eruditorum confesso inter maxima sui sæculi lumina, literis, zelo, ingenio, & moribus splendens; nec non & Antonius M. Albidona, Regens, & Collega Provincialis emeritus.

Ex Capuccinorum Instituto non pauci pietate insignes, literis, & sanctitate; inter quos Dionysius Sproverius, & Petrus, qui ann. 1598. Virginis visione in summa sua pænitentia, vitæque abnegatione plurimum recreatus, obdormivit in Domino; ambo meritis, & exemplo conspicui: ut & Angelus Nardi, morum sanctitate, signisque etiam patratis, undique venerandus.

Ex Religione Carmelitarum, Paulus Antonius Scarini, aliàs Foscarini, cujus fragans cupido Venetæ nobilitatis, Patriæ Montaltinæ nativitatem

tem

tem ingratissimè sprevit, ut satis in nostris Congressibus Accademicis, superque monstratum est. (*Tom. 2. Congress. 3.*) Bis Provincialis utriusque Calabriæ Provinciæ; Vir in omnigena literarum encyclopedia eminens. Gregorius de Amato, Provincialis emeritus, & zelantissimus, in vitæ bonitate, & exemplis, nulli secundus. Elias de Amato, bis Provincialis, Definitor, Visitator, & Commissarius Generalis: pluries Regens, Concionator in celebrioribus Italiæ Civitatibus, S. Marci Cathedræ examinator Synodalis, & Accademiæ Incultorum Urbis perpetuus Princeps, & Archiagricola. Et Petrus Thomas Rendi Provincialis moderator, ac Verbi Dei Præco lepidus, & doctissimus.

Ex Monialibus S. Claræ, vitę sanctitate, & exemplis non paucę in Urbe nostra pręclarę.

Nobilitas variis insignibus, & titulis, privilegiisque à ceteris segregata, & distincta, ab Alphonso II Rege, ann. 1473. apprimè decoratur in Familiis Alimena, Bernauda, Cananea, Ferrara, Judice, Marimonte, Molli, Nardo, Paula, Riccio, Rossi, Sproveria, Todesca, aliis extinctis.

Nobilium autem Sessio, vulgò *Seggio*, anaglyphico lapidum opere in loco, *Pietralta* dicto, magnificè, amplèque juxtà illius sæculi morem extructa fuit: sed Prædicatorum Ordinis Fratribus pro dilatanda Ecclesia indè concessa, Triclinio nobili pro Comitiis, aliisque publicis negociis Patritiis mutuo retributo, Sedilis memoriam aliquot ibi

ibi extantes arcus conſervarunt : Quorum tandem cum nulla veſtigia Prædicatores Patres ad Phanum penè dilapſum architectonica, atque recenti perfectione de novo conſtruendum ſupereſſe cernerent, Patritiorum pietatis, beneficentiæ, ac beneplaciti memores, ad poſterorum monimentum lapidem præfato in locò hac inſcriptione redimitam poſuere.

D. O. M.

Memoriæ aeternæ.

Hic, ubi auguſtum novo è marmore ſurgit Opus, Patritiorum hujus Inclytæ Civitatis Montiſalti Comitium olim fuit: Quod uſque ab anno 1473., *Ferdinando Rege, exædificatum, raro Pietatis exemplo, Prædicatorum Ordinis Fratribus ad eorum amplificandam Eccleſiam mox eſt elargitum. Arcus, Inſignia, Sacellum, Locus in Cænobio publicis tributus Comitiis perſpicuo cunctis, & antiqui Sedilis, & patritiæ Liberalitatis hucuſque fuere monumento: At nunc, iiſdem annuentibus Patritiis, Viamque ad Templum ornandum ultrò concedentibus, abraſis prorſus, aboletiſque Arcuum veſtigiis, ne tum Veteris, tùm novæ Patritii Ordinis Pietatis memoria poſteros omninò fugeret, hunc grati animi teſtimonium Fratres poni cur. A. D. MDCXXII.*

Alimenæ, ſivè potius Alcmenæ Proſapiam, Urbi, & Orbi claram, primum, teſte Ambroſio ex Platone, Herodoto, & Boethio, in fin. lib. 4. ab

Alcme-

Alcmena Electriris filia, Amphitrionis Conjuge Thebarum Principis, Herculisque Regis Matre, (ex quo Reges Macedoniæ, Argi, Sparthæ, Pannoniæ, Persiæ prodiere) proprio Schematis tessere, non sine causa, ex Leone fulvo, cum balteo obliquo supercurrente puniceo septenis Hydræ capitibus atris distincto, in alueolo cæruleo, hac supera epigraphe, *Herculis labor*, redimitam, indè temporis decursu ab Eustachio Provinciæ Exarcho, derivatam esse volunt, qui Castro extructo, juxtà Consentiam, (cujus etiam Patricia multis Monimentis demonstratur), Alimenæ Matris nomine, agnomen in suis transmisit; quo bello grassante Nortmandos inter, & Saracenos, exciso Altiliæ Pago potita; ab ea multi exiere Viri omni exceptione majores, Franciscus Caroli I. Atrii Regalis Præfectus. Andreas, Roberti Regis Cubicularius, & Ioan. Baptista Hydruntinæ Provinciæ Prorex, à Regina Joanna insignitus. Ex iis Antonius, primus Montisalti Incola, Vir, quemadmodum Sanguine, sic pietate conspicuus. Ab Antonio Simon, D. Francisco de Paula amantissimus, de cujus prodigiis, regali genealogia, & vaticinio hactenus in Centuriis Epist. 3. P. Francisci de Longobardis, mirabilia expendũtur. Dein ex eadem Progenie Barones S. Maurelli, Petræpaulæ, S. Martini, Poligronis, & Marri prodiere conspicui, & in connubiis Familiarum Spinulæ, & Oriæ Januensium clari. Quos inter Marcellus, literis præstantissimus, Rheginæ Urbis Gu-

ber-

bernator emeritus, ſub Carolo V. Cæſare, Cæciliæ Francubert ex Pentedactyli Dominis, & ex Cuſoleti Principibus nuptiis vinctus, Horatium, ex eoque Antonium, Alimenæ Marchionem in Sicania procreavit; & Petrus Paulus, qui cum Livia de Guevara ex Arpajæ Marchionibus deſponſatus, inſignes animi dotes cum Nobilitate conjungens, immenſę glorię gemmis inſignitus apparuit: nec non atque Hieronymus Xoſti, & Vaccaricii Abbas, judicio, pietate, & humanitate egregiè pręclarus. In Hyeroſolimitanos Equites aſciti, Lucius, Marcellus, Pompejus, Lucius junior, Melitę Caſtris S. Ioannis Pręfectus, & Caſtrivillarum Commendatarius: Joſeph, & Joannes ſuperſtes, qui proprio cruore contrà Thraces pluries Patriam decoravere, & Fidem. Aliique plurimi apud Flam. Roſſ., Coronelli, & Joſephum de Amato, in ſuo Amantheæ laconiſmo; Toga, Mitra, Clypeo, literiſque conſpicui.

Familia *Belluomo* ſive de Bellhomine antiquitatis prerogativa plurimum pollens, ab Ullano Montaltum perveniſſe fertur: quam feudis, dignitatibus, prudentia, dexteritate illuſtrarunt Papirius magni animi Baro, Tiberius, Matthæus, Vincentius Ferdinandi Aragonei locumtenens Generalis, feudorum Coryzaniti, & Prati magni Dominus, Scipio, Joſeph, aliique. Sed hodie (heù fatum!) tam antiqua, tam late radicibus, ramiſque patens arbor, in Lucretia Caroli Iemboli Uxore prorſus areſcit.

Ex

Ex *Bernaudi* Prosapia, inter alios Marcus, Ferdinandi de Aragona, Montalti Ducis 1527. Familiaris, Domesticus, & Commensalis, supra fidem emeritus.

Ex Familia *de Cananea*, multi exiere Viri nunquam satis laudandi, Bellona, Musis, & Astrea, inter quos Joan. Bernardinus, Casæbonæ, & S. Nicolai Baro, militiæque pro Catholicis Regibus Locumtenens egregius. Joan. Jacobus Poeta, & ante eos Iulius, Alphonsi I. Cubicularius fidelissimus.

Prosapia *Ferrara*, inclyta in suo Nicolao, Iordani Ruffo, ex Comitibus Cathanzarii, & Montalti Comitis, Familiari, & Domestico, nec non *ann.* 1330. Duce strenuo: Hyacintho, & Claudio, Viris eruditione, rerum agendarum peritia, candore, & probitate insignibus.

Judicis Progenies, eximia in suo Iulio, Equitum Duce pro Catholico Principe, inter suos humanitate præclaro.

Ex Prosapia *Marimontis*, armis, prudentiaque conspicua, præ aliis Scipio, Musa, & eruditione, ac de omni antiquitate apprimè emeritus.

Ex *Molli* familia, Pamphilius I. C. egregius, in suis *Regni Constitutionum Glossis*, doctissimus, Ioannis Baptistæ de Marzano, Rossani Principis Generalis Auditor, primusque Urbis Incola emeritus. Fabius, Urbis Patritius, U. I. D. & Philippi II. Hispaniarum Monarchæ, 1575. armatus Eques, & Franciscus Antonius Philippi III. Catholici Regis

cum Successoribus, Familiaris, Domesticus, & Commensalis, *ann.* 1613., Sanguine, & prudentia conspicui.

Nardi Prosapia ex Florentia illustris. Eam alii ab Anardo Marchione, & primo Othonis III. Cæsaris Consiliario, alii à Bostichis magnæ antiquitatis Patritiis derivatam existimant, ni potius ab antiquis Arcisveteris in Hetruria Regulis propagatam velimus. Certè in Florentina Republica maxime celebris: Vexilliferos Iustitiæ, seu Principes peperit quatuor, Priores suprà viginti, Oratores ad Principes, & Respublicas, Castrorum Præfectos, Exercituum Provisores, Urbium Prætores, Abbates, Præsules, aliosque Illustres Viros connubiis, affinitatibusque cum Illustribus Italiæ stipitibus adnexos. Ex hac Io: Baptista Francisci filius, primus fuit, qui sub Regibus Aragoneis Familiam in nostrum Regnum invexit, quæ nunc Montalti refulget, quiq; à Ferdinando de Aragonia Ferdinandi Regis Filio in Consiliarium, Familiarem, ac Socium coaptatus, Regiæ Domus purpureos Palos in gentilitio Stemmate pro meritis, & fide obtinuit, ann. 1509. Octavius ejus pronepos floruit miræ virtutis voluntarius Miles pro Hispaniarum Rege. Angelus, Ord. Capuccinorum sanctitate conspicuus. Franciscus J. C., Philosophus, Orator, ac in supremis Neapolit. Senatus Subselliis Advocatus, supra famam, fortunamque laudabilis, in suis Consultationibus editis, & eden-

dis

dis politiſſimi ingenii, optimi judicii, & eruditionis egregiæ. Io: Baptiſta Pater, Carolus, & Hyacinthus filii, U.I.DD. doctrina, poeſi, ac Familiarum Amati, & Cavalcantis ex Ducibus Torani connubiis clari, inſigneſque Patritii.

Ex Proſapia *de Paula*, Urbis præclara ſatis, præ aliis prodiere Fabius, Bombicini, Meliviti, Mongraſſani, & Iacobi, Baro. Ioan. Baptiſta, Xoſti, & Vaccaricii Abbas, inde Biſiniani Antiſtes emeritus, *ann.* 1626. obiit plenus meritis, & exemplis, in cujus Sacello nobili apud Ieſuitas Civitatis Conſentiæ ſuorum bonorum Hæredes, propriis gentilitiis armis redimito, hæc inſcriptio legitur. =

Nè cum morte interea Beneficii memoria,
Sepulchralis hic Lapis
Ætatem feret non interituram.
Joan. Baptiſta de Paula, Biſiniani Præſul
Hìc tumulatur
Virtute nunquam tumulanda:
Peritia utriuſque Juris clarus: magis pietate,
Generis Nobilitate conſpicuus,
Ingenuis moribus æque ſpectabilis,
Decus addidit Inſulæ, quà decoratus
Collegium hoc auxit locupleti fundo,
Non amiſit, tranſtulit ad Superos cenſu,
Uberiore proventu,
Cum pietate fænus ſpes nunquam lucri irritas habet.
Collegium Conſentinum Poſuit
ADMDCLX.

Et Raymundus Hierosolymitanæ militiæ Eques egregius, aliique non pauci, ense, & calamo docti.

Familia *Ricci*, connubiis, & sanguine clara, conspicuaque in suo Jacobo, Urbis Patritio, Doctore egregio, ac Argentini Barone: Nicolao Francisco, Patriæ Patre meritò dicto, gubernio, prudentia, & pietate, in cujus Urna Collegiali in Ecclesia, quam multum locupletavit, erecta, legitur hoc Cænotaphium.

Brevi in hac Urna clauduntur Cineres Nobilis, & Patritii Viri
Nicolai Francisci Riccio, qui obiit an. æt. suæ LXII. MDCCII.

Bartholomæâ Riccia, quæ dum viveret, amore in Deum, devotione in Divos, charitate in Proximos, neminem habuit secundam, triplici connubio gloriosa, & Horatii Caponsacchi Nobilis Rossanen, origine Florentini 1559. & Ioan. Alphonsi Ricca, ex Comitibus Isulæ, Cathanzarii Patritii, 1572. & Decii Caracciolo, ex Sedili Capuano, Neapolit. Equitis emeriti; obiit mundo, fama non moritura: Et Sertorio, Collegialis Urbis Archidiacono, & Cathedralis Consentinæ Generali Vicario, doctrina, & pietate pleno. 1587.

Ex *Rossi* Familia, Franciscus S. Martini Baro, ex cujus Stipite, Prosapiæ de Alimena Baronia præfata perventa; Sanguine, armis, doctrinaque conspicua.

Ex

Ex *Sproveria*, Vincentius Patritius, & Dionysius Ord. Capuccinorum, literis, & pietate præclari.

Et ex *Todesca*, Franciscus, Urbis Patritius, & S. Martini Baro.

Nec ex nobilium familiis omittenda est *Sacchini* Prosapia, Urbis incola, etsi origine Argentanensis: militari tessere insignita in suo Alexandro; atque Feudi S. Lauri, hæreditate redimita: Reginæ Ioannæ munificentia Regalis hospitii Commensalis emerita: literis, connubiisque, cum progenie Rossi, Molli, Iudice, gloriosa.

Nec non, & *Alexandri* Prosapia, pietate, literis, armis, opibus florens: quæ in albo Fundatorum Monasterii S. Francisci de Paula hujus Civitatis coaptata: præterito sæculo in Cajetano, & Carolo V. I. laureis decorata, servitiis Excellentissimorum Ducum Aragonensium addicta: peditum militiæ Ducatu in Ignatio armata, Nobilium, tum concivium, tùm exterorum connubiis clara: majora sibi ominatur, & Patriæ, doctrina, & sanguine.

Armis, & Insignibus conspicui, Joannes Bozzuto, & Antonius filius, aliàs de Ebolis, strenui Milites Equitum pro Alphonso I. Aragoniæ Rege, à quo pro meritis, & fidelitate nonnullis Feudis, & Privilegiis fuere insigniti. Nicolaus Maria Carnevale Urbis Patritius, Militiæ Dux, sub Joanne de Austria in celebri illo Lepanti conflictu contra Thraces, 1571. robore, & prudentia nulli secundus;

dus; proindèque à Catholico Rege, 1589. multis opibus, ac privilegiis pro meritis cohonestatus. Pompejus Marzano Albino cum Luzio de Alimena in Flandricis pugnis Miles invictus, in bello fixus hostem deiiciendo, dum manus erexit. Albericus, & Dominicus de Gardis in bello Messanæ contra Gallos pro Monarcha Philippo IV. Equites, fama venerandi. Julius de Judice, & Joseph Romano, Equitum Duces emeriti. Philippus de Presbyteris, & Ignatius de Alexandro, pedestrium militum Duces pro Cæsare strenui.

Infula, & Dignitatibus conspicui, Joan. Baptista de Paula suprà laudatus, Episcopus Bisinianensis, & ex Fundatoribus Accademiæ Montaltinæ, doctrina, & eloquentia egregius; & Franciscus de Notariis, Ord. Minimorum, Originarius Urbis, Episcopus Lavellensis, pietate, & vigilantia nulli secundus. Emmanuel, & Januarius Pilusi, atque Laurentius Mazzei, Ord. Cistercien. Abbates emeriti. Hyacinthus Cirella, Decanus; Cajetanus Cayro, Archidiaconus; Carolus de Alexandro, Cantor; & Antonius Lupinacci, Thesaurarius Collegiatæ Urbis, omnium virtutum tessere, literarumque encyclopedia, atque in agendis dexteritate perpetim venerandi.

Cruce Hierosolymitana redimiti, omnique ævo memorandi, Marcellus, Pompejus, Lucius senior, Lucius junior, Joseph, & Joannes de Alimena, atque Raymundus de Paula, qui pro Religio-

gione, pro Patria, in bello, & in pace, vires in armis, in induciis fidem, in utrisque pietatem exercuere.

Typis, ac literis insignes. Franciscus Scarini, qui publico juri fecit italicè = *Il trattato, nel quale con alcune regole, e precetti si dà un certo modo assai facile di compor lettere colle sue risposte*. Patavii, apud Laurentium, Pasquati. MDLXIX.

Ioannes Benincasa, multarum Operum *comicarum, tragicarumque* Author, quo vix quisquam illo ævo eruditior, lepidior, disertior.

Ioannes Thomas Crivaro, in Medicina præstantissimus, ab Epidauri Republica pro meritis, & peritia sumptibus multis, ac privilegiis locupletatus.

Ioseph Grimaldi, Medicus impensè doctus, sed pietate, & exemplo apprimè clarus. Multa scripsit *Philosophica, & Medica*, ne dum typis, sed cedro digna, utinam edenda.

Pamphilius Molli, qui supra Regni Constitutiones, *Glossas* doctissimas edidit iisdem Constitutionibus insertas.

Ioannes Andreas Carnevale I. C. egregius, & Campaniæ Commissarius in Aprutio multa *Legalia* luci donanda reliquit.

Ioannes Ferdinandus Fera, U. I. D. Generalis Auditor, ac Fisci Advocatus, in multis Regni Provinciis emeritus. Multa *Jurium* monimenta edidit, æternitate non moritura.

Aqui-

Aquilaus Rocchetta, originarius Urbis, Feli incola, & Eques S. Sepulchri. Typ. Palermi edidit apud Alphonsum de Isula, 1630. italica lingua = *La Peregrinazione di Terra Santa, e d'altre Provinzie*. Vir disertissimus, & pietate clarus.

Dionysius Sproverius, Ord. Capuccinorum, luci donavit Opus italicè, cujus titulus, *Selva coronata di cristiani pensieri* Syracusis, ann. 1623.

Ioseph Carnevale, U. I. D. eximius; in Tribunal. Neap. primarius Patronus, ac in variis Regni Urbibus Judex emeritus. Publico Iuri donavit *Sicaniæ Historiam*, atque *de Titulis* Opus apprimè utile. Vir strenuitate, Iuvenis prudentia senex, gloria æviternus. Obiit in juventutis flore Neap. translatis cineribus ad Majorum Urbis Sarcophagum in Cænobio S. Francisci de Paula erectum. Unus ex Fundatoribus Montaltinæ Accademiæ minimè obliterandus.

Mauritius Fera, U. I. D., Theologiæ Professor, Collegiatæ Urbis Archidiaconus, & Vicarius. Vir in omnigena literatura potens, cujus in Tumulo hæc exarata leguntur.

D. O. M.
Hic jacet Mauritius Fera U. J. & S. Theologiæ Doctor,
Hujus Ecclesiæ Archidiaconus, & Vicarius,
Qui immaturè obiit
Ann. æt. suæ XXXVII. Dominicæ verò Incarnat. 1507.

Pe-

Petrus Franciſcus Jemboli, U.J. D. literis, & eloquentia clariſſimus.

Paulus Antonius Scarini, aliàs Foſcàrini ſuprà laudatus, Carmelita, qui per novennium ſuam Calabriæ Provinciam optimè eſt moderatus: Conventus Montiſalti, Patriæ ſuæ, Fundator emeritus: plurima Volumina ſcripſit, partim edita, partim edenda. Excuſa ſequentia = *Inſtitutionum omnium doctrinarum Syntaxis*, in 4. Conſentiæ, 1613. = *Ordinationes, & Exercitia quotidiana*, Conſentiæ, apud Andream Riccium, in 4. 1611. = *Tractatus de Divinatione naturali coſmologica*, ſermone italico. Neap. apud Lazarum Scorrigium, 1615. in 4. Et *Epiſtola quædam de Terræ mobilitate*. Cætera ejus MS. moralia ſunt, & Scholaſtica in Bibliotheca Montalti aſſervata, arduæ, & laborioſæ lecturæ; ubi pariter obiit plenus meritis, & doctrinis. *Ann.* 1716. *Junii ad diem* 10. ævo ſtatuenda Pyra.

Carolus Segni, Presbyter, doctrina, & pietate præſtantiſſimus, luci dedit Opuſcula varia Neap. Typ. ad honorem *SS. Joſephi, Michaelis, Thereſiæ*, aliorumque Divorum, devotionem redolentia, & Sanctitatem.

Iſidorus Pace, Ord. Minimorum ſupra laudatus, publicè donavit Opera plurima, quæ extant italicè. = *Le Metamorfoſi del Cipreſſo in Cedro, Orazione Panegirica nell'Eſequie della Principeſſa di Roſſano D. Olimpia Oldobrandina.* Romæ apud Jean. Baptiſtam Buſſetti. = *Orazione funebre*, *in morte*

del R. Signore D. Domenico Sacchini. Neap. 1709. apud Michaelem Aloyſ. Muzio. = *Santilogio Poetico, overo Sonetti Sacri*. Meſſanæ, apud Dominicum Coſta: 1697. = *Le Prediche, e Panegirici dell'Avvento*. Neap. apud Michaelem Aloyſ. Muzio, 1713. Aliaque plurima Poemata, & Oratoria latino italicè concinnata, omnigena doctrina referta, inter quæ: *la Donna forte, Panegirico per lo Monacato della Signora D. Carmina Nardi nel Monaſtero di S. Chiara della Città di Montalto*.

Franciſcus Zaverroni, Ord. Minimorum ſupra laudatus, celebris in ſua *Synopſi Cronologiæ Sacræ, & Prophanæ à creatione Mundi, uſque ad Adventum Chriſti*. Mediolani MDCCXXII. apud Joſephum Pandulfi Malateſtæ; ac in cæteris Monimentis *dogmaticis, polemiciſque*, non dum editis, ſed edendis, ingenii perſpicacitate, reconditaque eruditione, & ſapientia redimitis.

Antonius Zaverroni, U. J. D. Vicarius Generalis Oppidi, S. Severinæ, & Agrigenti, illuſtris in ſuo Opere *Siculæ Monarchiæ* proximè luci donando, & expectando.

Gregorius de Amato, ſupra laudatus, Ord. Carmelitarum, multa Opera concinnavit, quæ ſequuntur = *Epiſtola Apologetica ad Adm. R. P. Mag. Joſephum Strongyli, Franciſcanæ Familiæ Præſulem doctiſſimum, ſuper ædificatione novæ Domus nonnullorum Presbyterorum, vulgò Miſſionanti, in Terra Carcleorum, directa*. = *Propugnaculum Iuris Carme-*

melitici pro funere cadaverum in Regularium Ecclesiis sepeliendorum. = *Panoplia contrà nostri temporis Libertinos, in dicteriis, atque assaniis valdè proclives*; zelo, & eruditione clarissimus.

Carolus de Alexandro, U. I. D. supra laudatus, Cantor Colleg. Urbis Ecclesiæ, Prothonotarius Apostolicus, Vicarius Generalis Consentiæ, & S. Marci, in utraque lingua, Poesi, & Oratoria doctissimus; luci donavit italicè = *Il Panegirico sopra la Città di Montalto*, quod annexum legitur *in 6. nostro Tomo circà finem Congress. Accadem.* Venet. apud Ioann. Radici, ann. 1721., aliaque plurima apprimè concupita, eruditionibus plena, non dum edita.

Ioannes Baptista Nardi, Historicus, & Poeta eximius, lepidusque, & doctus in suis tribus Epigrammatum Libris, quorum titulus, *Charites, seù Epigrammaton*.

Carolus Nardi, in suis *Annalibus Urbis*, non dum editis, disertus, & gravis Author, quibus

Suggerit ignavis quidquid longæva vetustas
Gestorum tenebris tegit, & caligine voluit.

Antonius Lupinacci, Urbis incola, & Thesaurarius, ex Baronibus Turani, in suis *Epistolis familiaribus* impensè eruditus.

Angelus Rocchi, nomine anagrammatico Typis dedit Venet. MDCCXXI. *L'Archivio della Reggia Giurisdizione del Regno di Napoli &c.*

Petrus Thomas Rendi, Ord. Carmelitarum

Magister Provincialis supra laudatus, in suis *Panegiricis Orationibus*, non dum editis, stilo, & eruditione conspicuis, impensè præclarus.

Elias de Amato, præsentis Operis Author, Carmelita ex infimis, sequentia Monimenta edita, & edenda composuit =

Il Coro delle Scienze ragunate à commendar le grandezze di Dio ne' suoi Santi Panegirici Sacri. Videlicet = *La Legge in difesa dell' Immacolata Concezzion di Maria. La Cronologia dell' Amore reciproco trà Carmeliti, e la Vergine. La Pittura nel Ritratto del Cuore della Vergine appassionata, cavato dall' Originale delle sue Grandezze. La Filosofia celeste, che ragguaglia misticamente i Trionfi della Vergine assonta in Cielo. La Geografia del Mondo nuovo per le Glorie dell' amorosissima, e Sacra Lettera scritta à Messinesi dalla gran Vergine Madre Maria. L'Aritmetica Sacra disposta à Spiegar col novero de' dieci i Misterj del SS. Rosario della Vergine. L' Astrologia per le glorie dell' antichissima, e fedelissima Città di Reggio, sotto le benivole influenze della gran Vergine della Consolazione Maria, sua Protettrice, e Padrona. La Milizia pacifica, rappresentata nella Lotta di Giacobbe, e rinovata nella Vita del glorioso Dottor Angelico San Tommaso d' Aquino. L' Idrografia del Tago, per le glorie di S. Antonio di Padova. La Scienza beata, ovvero la Beatitudine, in terra, per le glorie del Patriarca San Benedetto. La Sapienza mistica del nuovo Mondo criato, ristretta nella Vita maravigliosa del* glo-

glorioso S. Francesco di Paola, Patriarca de' Minimi. La Notomia del Cuore della Vergine del Carmelo Teresa di Gesù, formata dalle Scienze nel ravvisar il suo dibattimento. La Topografia del Paradiso Terrestre rinovato nella Sacra Religione Serafica, professata dalla Sig. Suor Francesca Cairo, della Città di Montalto &c. Neap. Typ. Pauli Severini. MDCCX.

Lettere erudite, Chiesastico-Civili, Accademico-Critiche. Tom. 2. in 4. Par. 1. & 2. In prima parte 40. Epistolę continentur, quę sequuntur =

I. *Se Mosè frà tutti gli Scrittori potrassi dire il primo, e conseguentemente il più antico?*

II. *Qual concetto aver si dee della testimonianza di Giuseppe Ebreo intorno alla Persona di Gesù Cristo?*

III. *Di che Nazione fossero quei Soldati esecutori della morte di Cristo?*

IV. *Le Pistole, che volgarmente passano sotto il nome di Cristo, e di Abgarre Regolo della Siria, nulla hanno di sussistenza.*

V. *Regno ideale, che vantano al presente gli Ebrei.*

VI. *Una fù la Maddalena mentovata da Vangelisti?*

VII. *Qual fede meritano quelle Lucerne sepolcrali, portate sotto l'occhio critico dall'antichità?*

VIII. *Che debia dirsi delle Sorti, con le quali Mattia fù eletto all'Appostolato?*

IX. *Si detesta l'Astrologia Giudiziaria.*

X. I

X. *I Diaconi furon forse istituiti per la Sagra Mensa, ovvero solamente per la comune?*

XI. *La generazione dell' Anitre, e dell'Oche ne' lidi Settentrionali.*

XII. *Se Niccolò, uno de' sette Diaconi fosse stato l'Autore della Setta de' Niccolaiti?*

XIII. *Quando s'introduca l'Anima ragionevole, dopo il concepimento del Feto?*

XIV. *Che potrassi dire della navigazione di San Jacopo per le Spagne?*

XV. *Che credito meritasi la narrazione di Plinio, intorno à quei Popoli presso il Gange, detti Astomi, i quali co' soli odori s'alimentavano?*

XVI. *Se San Jacopo detto il minore, sia lo stesso, che l'altro chiamato fratello del Signore, e Vescovo di Gerusalemme?*

XVII. *Briga Accademica sù la narrazione del Castarrenda, intorno à quella Donzella Lusitana, resa gravida da uno Scimmione.*

XVIII. *Riflessi su gl' Atti di S. Andrea Appostolo, scritti da' Chiesastici dell' Acaja; e sù la Pistola à Barnaba attribuita.*

XIX. *Bilanciasi la narrazion del Boccaccio, intorno alla sterminata corporatura del Gigante scoperto in Trapani da' Pastori.*

XX. *Trovasi per avventura qualche Liturgia appropiata a gli Appostoli?*

XXI. *Disamina sopra i Pigmei rapportati dal Chircherio nel suo Mondo sotterraneo.*

XXII. Gia-

XXII. *Giudicio sù la Pistola di Paolo a' Laodiceni; e sù 'l Libro d'Ermas, volgarmente detto il Pastore.*

XXIII. *Interpetrazione censoria sopra il viaggio per lo Mondo della Luna.*

XXIV. *Che si dee credere degli Oracoli delle Sibille, e de' Libri di Mercurio Trismegisto?*

XXV. *Erudizioni riflessive sù la prima edificazione di Roma.*

XXVI. *Disamina sù gli Atti di Lentolo, e Pilato intorno alla Persona di Cristo; e sù le Pistole di Paolo scritte a Seneca, e di Seneca a Paolo.*

XXVII. *Censura al disinganno sedicesimo del Lancellotti, intorno alle ghiande estimate cibo degli Uomini nel principio del Mondo.*

XXVIII. *Se gli Esseni di Giuseppe, e i Terapeuti di Filone fossero Giudei, ò Cristiani, del Secolo, o Religiosi?*

XXIX. *Pomponio Mela riprovato, perche finge in una Isola dell'Africa le femmine feconde, &, infantate, senza masc hile concubito.*

XXX. *Che debba supporsi delle Recognizioni attribuite à Clemente; e di chi confonde Cleto Papa con Anacleto?*

XXXI. *Plinio convinto di falsità intorno all'origine de' Cristalli, e circa le virtù de' Diamanti.*

XXXII. *Se le Pistole Decretali de' Papi fino a Siricio siano supposte?*

XXXIII. *Il Mercurio filosofale, sotto la lucer-*

na

na di Cleante, divenuto sofistico.

XXXIV. *Disputa Accademica sù la difesa fè Tertulliano, a favore di quel Soldato Cristiano, che ricusò con gli altri vittoriosi portar sul capo la corona militare.*

XXXV. *Piato erudito intorno alle calde bevande, avute per le delizie dall'Antichità.*

XXXVI. *Quante volte mangiavasi al giorno al tempo degli Antichi? e de'loro digiuni.*

XXXVII. *Se gli Antichi nel capo usassero copertojo?*

XXXVIII. *Costume di Sepellire i morti appò gli antichi, e se pria del quinto secolo, i Fedeli goduto avessero dentro le Chiese i Sepolcri?*

XXXIX. *Pensieri diversi su la incorruzione del cadavere d'Alessandro il Macedone; E sù i costumi di Seneca ad egualità delle che scrisse.*

XL. *Se pria del tredicesimo Secolo si fosse posto in uso il laudar Iddio ne'suoi Santi col mezzo de'globetti, quali volgarmente diciamo Rosarj, Corone, Salterj.*

Annectenda pariter ultima suprà numerum, cujus titulus = *Memorie Storiche dell'Accademia degl'Inculti.* Omnesque unitim Typis Genuæ 1714. apud Hæred. Celle.

In secunda Parte distincti Tomi, hæ aliæ 40. Epistolæ leguntur.

I. *Discorso censorio sù la Topografia allegorica de'Campi Elisi.*

II. *Dal-*

II. *Dalla venuta di Marcione in Roma ſcacciato dalla Chieſa di Ponto da quel Veſcovo ſuo Padre; non tanto bene s'arguiſce il Jus d'appellagione alla Suprema Sede.*

III. *Varii Storici chiamati in giudizio preſſo al Tribunale dell'Idrografia.*

IV. *Per qualunque guiſa ſi crivellaſſe il rapporto di Giovan Diacono intorno all'anima di Trajano liberata dall'Inferno a priega di S. Gregorio, egli l'è favoloſo.*

V. *Diogene Laerzio convinto per aver confeſſato, che le Scienze, non altronde, che da' Greci vantaſſero la loro origine.*

VI. *Piato Accademico sù le conteſe della celebrazione della Paſqua, trà Papa Vittore, e le Chieſe del'Aſia.*

VII. *Quanto il meſtiere de' Notai foſſe appo gli Antichi celebrevole, e di ſommo onore.*

VIII. *Che che ne dican Socrate, e Sozomeno su'l falso rapporto di Paſnuzio nell' adunanza Nicena; ſempre la Chieſa volle anneſſo all'Ordine chieſaſtico il Celibato.*

IX. *Penſieri diverſi ſu l'apparimento delle Comete.*

X. *L'uſo di cantar nel Coro ſcambievole, quanto antico nella Chieſa egli foſſe?*

XI. *Origine dell'Arme, o ſiano Impreſe, & Inſegne delle Famiglie.*

XII. *Socrate, egli fù Novaziano?*

XIII. *Simboli, e Geroglifici dell'antiche Monete spendeansi un tempo dalle Repubbliche più celebri della Calabria.*

XIV. *Bilanciasi il parere del Baronio intorno al Monacato di S. Cirillo Patriarca d'Alessandria.*

XV. *Viaggio fantastico di Pirologo per le Regioni Meteorologiche.*

XVI. *Eusebio di Cesarea, anco dopo il Concilio Niceno, fù imbrattato dell'errore Ariano.*

XVII. *Risposta alla Censura contro la Lettera III. contenuta nella prima parte, intorno a Bruzj Crocifissori.*

XVIII. *Se in distinte Cellette trasportassero la Sacra Bibbia dall'Ebreo al Greco i Settantadue Interpreti.*

XIX. *La immobilità della Terra sostenuta dalle ragioni sacre, e civili.*

XX. *Parere sù le brighe trà Stefano Papa, e Cipriano di Cartagine, intorno al ribattezzare gli Eretici.*

XXI. *Concetti Accademici sù il vario sentimento de' Filosofanti, intorno al dormire, e sognare degli animali.*

XXII. *Riflessi su gli Atti del Concilio Sinuessano.*

XXIII. *Dove debba stabilirsi la sede all'Elemento del fuoco?*

XXIV. *Che debba dirsi della condannagione d'Ida-*

d'Idacio Vescovo nelle Spagne, e d'Eufrata nelle Gallie, praticata da' Prelati di quelle Chiese?

XXV. *Il vario de' Bicchieri praticato dall'antichità in su le Mense.*

XXVI. *Se dal Concilio Niceno, o più innanzi apparasse la Chiesa a cantar dopo i Salmi il Gloria Patri, & Filio &c.*

XXVII. *Che debba imaginarsi de' Mostri?*

XXVIII. *Osio di Cordua, se ben cadesse, non però morì nell'errore Ariano.*

XXIX. *Origine dell'Idolatria, e da chi introdotta nell'Indie?*

XXX. *Riflessi sopra il Simbolo, che porta con seco il titolo di S. Atanagio.*

XXXI. *Prima nascenza de' Bachi da seta, e donde in Europa derivati?*

XXXII. *Se il Decreto intorno a' Libri Canonici, e Chiesastici, che leggesi sotto il nome di Gelasio, veramente a cotal Papa attribuir si debba.*

XXXIII. *Che cosa sia la Luce!*

XXXIV. *Di che sussistenza l'invenzione della Papessa Giovanna ella fosse?*

XXXV. *Che Paese fosse quell'Offir, verso cui dirizzavansi le flotte di Salomone.*

XXXVI. *In che tempo si vide in uso la Scolastica Teologia?*

XXXVII. *La Jucca Americana, & il Corallo Arabico.*

XXXVIII. *Qual motivo ebbe S. Bruno di portarsi all'Eremo?*

XXXIX. *Varie conghietture ſu la Statua di Sango, cavata dalle rovine di Roma ſotterra.*

XL. *Se Ennodio Diacono di Pavia foſſe il primo, ch'appropiaſſe al Romano Pontefice la prerogativa di Papa?*

Quæ pariter junctæ Typ. Genuæ apud Hæred. Celle, 1715. fuerunt excuſæ.

Congreſſi Accademici ſullo diſcettabile Storico della Bibbia. Tom. VI. in 8. Venet. apud Joan. Radici, 1720. In quocunque Tomo Congreſſ. 10. comprehenſi.

In primo

I. *Cagion prima del Mondo criato, e ſua provvidenza.*

II. *Mondo, non già ab eterno, mà in tempo criato.*

III. *Uno è il Mondo, e nel ſuo eſſer perfetto.*

IV. *L'Anima del Mondo, come intender ſi debba?*

V. *In qual ſtagione dell'anno, il Mondo criato foſſe?*

VI. *Il Signor Iddio nel intervallo di ſei giorni, oppur in un momento diè al Mondo la conſiſtenza?*

VII. *Durata del Mondo.*

VIII. *Nel primo dì della criazion del Mondo, che debba intenderſi per quelle voci Cielo, Terra, Acqua, Luce, Spirito?*

IX. *Del Paradiſo terreſtre, ſuo eſſere, luogo, ſito, fiumi, alberi, conſiſtenza.*

X. Na-

X. *Natura, movizione, & influenze degli Astri.*

In secundo.

I. *Dissamina sopra gli Automati Cartesiani.*

II. *Doti del Corpo, e dell'Anima de i primi parenti Adamo, & Eva.*

III. *Propagagione, e vita dell'Uman genere nello stato dell'Innocenza.*

IV. *Tentazione, caduta, esilio, penitenza, e morte de'primi parenti Adamo, & Eva.*

V. *Primo Sacrifizio, primo Omicidio, e prima Città del Mondo.*

VI. *Translazione. Vita, e Profezia d'Enoco.*

VII. *Se gli anni de' Patriarchi rammentati da Mosè avanti 'l diluvio, fossero eguali a' nostri?*

VIII. *Concubito de'figliuoli di Dio colle figliuole degli Uomini da cui derivonne de' Giganti la figliatura, come intendersi debba?*

IX. *Cibo praticato dagli Uomini 'nnanzi 'l diluvio.*

X. *Intervallo d'anni, dalla criazione d'Adamo fino al diluvio.*

In tertio.

I. *Arca di Noè, sua commessura, e capacità.*

II. *Natura, e propietà degli animali introdotti nell'Arca.*

III. *Il Mondo tutto affogato nell'acque del universal Diluvio: e dalla Famiglia di Noè riparato.*

IV. *Vita, geste, pellegrinaggio, soggiorno, e mor-*

morte di Noè, e figliuoli dopo il Diluvio.

V. *Torre Babellica, sua costruttura, fine, confusione.*

VI. *Abramo, sua trasmigrazione, geste, circoncisione, Sagrifizio, morte.*

VII. *Incendio di Sodoma: fuga, & ebrezza di Lot; gastigo della Consorte.*

VIII. *Riflessi su le azioni di Giacobbe figliuolo d'Isacco.*

IX. *La Levirazione, lecita trà Patriarchi, pria delle Legge Mosaica; non così 'l Meretricio.*

X. *Varj divisamenti sulla Vita, e fatti di Giuseppe figliuolo di Giacobbe.*

In quarto

I. *Mosè nella Corte d'Egitto.*

II. *Fuga di Mosè dall'Egitto: dimora in Madian: sua Legazione, e prodigj.*

III. *Che dir si debba de' portenti de' Maghi nelle piaghe d'Egitto.*

IV. *Uscita d'Isdraello dall'Egitto, e suo transito per lo Marrosso ver la Terra promessa.*

V. *Di ciò, che accadde agl'Isdraeliti dopo l'uscita dell'Eritreo fino al Monte Sinai.*

VI. *Legge data nel Sinai, e suo riflessi.*

VII. *L'Idolatria d'Isdraello nelle falde del Sinai; e la gloria Mosaica ne' splendori del Principato.*

VIII. *Commiato degl'Isdraeliti dal Monte Sinai: Varie moranze nel Diserto di Faran: e loro gastighi in Selmona, & in Funon, cagionatogli dal morso d'igniti Serpenti.*

IX. *Il*

IX. *Il Giumento correttor di Balammo; e sua Profezia.*

X. *Morte di Mosè, e contesa del suo corpo trà il Demonio, e l'Arcangiolo S. Michele.*

In quinto.

I. *Giosuè, suo entramento nella Terra promessa, geste mirabili, e morte.*

II. *Giudicato di Debbora, e voto di Jest, di quanta sussistenza?*

III. *Varii divisamenti sulle geste di Sansone, Giudice nella Giudea.*

IV. *Apparimento dell'Anima di Samue alle Rè Saulle; vero, o fantastico?*

V. *La gloria di Salomone trà vivi; la propia sorte trà morti.*

VI. *Geroboamo, Rè d'Isdraello con suoi Vitelli d'oro, citato al giudizio de' Saggi.*

VII. *Epoca de' Profeti, che vissero nell'età de' Rè d'Isdraello, e di Giuda.*

VIII. *Natura, e propietà degli animali aquatici.*

IX. *L'Era de' tempi 'n cui vissero le due Amazoni, della Giudea, Giuditta, & Ester.*

X. *Varie Sette trà gli Ebrei.*

In sexto.

I. *Esdra, se restoratore solamente stato fosse de' Libri Sacri nell'incendio di Gerosolima? Se Autore de Masoretici punti, e della Cabbala Ebraica?*

II. *Natura, e simboli delle pietre preziose.*

III. So-

III. *Sogno di Nabucco, e suo interpretamento.*

IV. *La trasformazion di Nabucco, e sua sorte.*

V. *Baldassarre chi fosse, sua visione, & esterminio della Corona, e del Regno di Babilonia.*

VI. *Di quanta sussistenza ella sia la storia di Susanna, e di Belo?*

VII. *Epoca degli anni del Mondo fino all'Avvento del Signor Gesù Cristo.*

VIII. *Riflessi sulla stirpe, geste, Viaggi dell'Appostolo Paolo.*

IX. *Anticristo: sua prosapia, concepimento, progressi, morte. Comparizione d'Enoco, e d'Elia. Fine del Mondo.*

X. *Panegirico sulle glorie, e prerogative della Città di Montalto, pria Uffugo.* Præter adducta, varia in quocunque Congressus initio, jucunda, utiliaque quisquam inveniet.

Alia Monimenta MS. proximè edenda sunt, quæ sequuntur.

Pantopologia Calabra, in qua celebriorum ejusdem Provinciæ Locorum, Virorumque, armis, pietate, titulis, doctrina, sanguine, Illustrium Monimenta expenduntur. Tom. 1. in 4.

Theoremata Biblica super selectiora Sacræ Scripturæ dubia. Tom. 2. in 4.

Secoli Cristiani illustrati dalla Cronologia Chiesastico-Civile. Tom. 2. in 4.

Galleria Storica, trasportata al Morale. Tom. 2. in 4.

Geo-

Geografia storica, Sacro-Civile, Filosofico-Politica. Tom. 4. in 4.

Viaggio per lo Mondo fantastico de' Filosofanti. Tom. 1. in 4.

La Pallade gloriosa ne' Letterati, che vissero dal principio del Mondo sino a' nostri tempi.

Ramus Sibyllæ aureus, sive dilucidum ad Eloquentiæ Elysios Iter. Tom. 1. in 4.

Institutio Philosophiæ Rationalis, & Corpuscularis, Democratica. Tom. 4. in 8.

Jus, & factum, in tuendis Carmeli Juribus pro Conventibus, Carol. & Montaltino.

In utroque Iure conspicui, Hieronymus, Iacobus, & Cajetanus de Alimena, Hieronymus Zamora, Carolus senior, & Ioan. Baptista de Caninea, Angelus, & Dominicus Rossi, Thomas Bernaudo, & Angelus Rocco; nec non & Franciscus Ant. Molli, Cajetanus de Alexandro, & Franciscus Grimaldi, aliiq; genè innumeri.

In Philosophia recentiori, & Medicina præstantes, Hieronymus Grimaldi, Antonius de Presbyteris, Carolus de Rosis, Ioseph, & Xaverius Zaverroni, Alexius, & innocentius Romano, & Xaverius Pyro. Aliique non pauci literis, eloquentia, & eruditione clarissimi; quorum facinora, & Urbis laudatæ gesta, apud Livium, Barrium, Marafiotum, Cropanum, Pacichellum, Beltranum, Montorium, Nardum, Carolum de Alexandro, Puglisium, Zuccalà, Ughellum, Frecciam, Lin-

guegliam, Commendatorem de Puteo, Comitis Borromei Proregis Diplomata, Privileg. in Com. fol. 6. Cancell. Capit. 3. fol. 80. Regiosque Archiv. Neap. distinctè reperies.

MONTILEONUM.

TRibus milliar. circiter à Vibonis Castro, & Mari, Civitas hæc Auxonia, olim Hipponium, ab Hippone Phocensium Heroe plurimum restaurata, loco eminenti, atque delicioso sita; Locrorum ædificium (intellige locupletatum) teste Strabone, *lib.* 6. quod obnitentibus Brettiis eripuere Romani, qui Vibonem Valentiam appellavere. Ad hæc loca è Sicilia Proserpinam adventasse ad flores legendos, putavit antiquitas, quoniam florentissimæ Regionis amænissima prata esse cernuntur. Hinc Matronarum usus; ut collectis, ex floribus corollas texant, cum per dies festos compta gestare serta, vitio illis detur; ibique Gelonis amænissimum Nemus pro deliciis irriguum, Cornu Amaltheæ nominatum, apud Athæneum *lib.* 2. in quo fortè Proserpinam rapuere Sicani Pyratæ, Plutone duce, ad suamque memoriam Phanum illustre extruxere sui, cujus columnas marmoreas insignes Rugerius Calabriæ Comes Miletum transtulit, præfatæ signum, arasque in foribus Ædis Episcopal. infimo loco sitas pedibus conculcatas à contemptoribus vetustatis, dedecore non parvo Vibo-

bonensium Civium, atque rubore, hac inscriptione signatas: *L. vid. vir. ɔI. Q. Cincius. C. Aul. IIII. viri D. Signum Proserpinæ reficiundum, statuendumque, arasque reficiendas ex S. C. curarunt HSDCCLXXM. XC. fuere. Helvia Q. f. Orbia M. filia.*

Habet Emporium, quod olim Agathocles Siciliæ Tyrannus instituit, Urbe potitus. Amica Romanis, & Socia, Pænis exclusis cum Annibale, quorum Colonia apud Livium *Bell. Maced. lib.* 5. & Municipium extitit, ut Cicero *in Verrem Action. septima*, innuit.

Numos cudebant Vibonienses cum Proserpina ex una, & ex altera duas Clavas, Noctuam, lyramve signabant, latina Epigraphe redimitos *Valentia*. Quandoque cum Jove, & fulgure: aliquando cum Hercule, Minerva, & Apolline.

Fuit Sedes Episcopalis, ex qua Joannes Episcopus Viboniensis Synodo Romanæ sub Symmacho, & Stephanus Episcopus Viboniensis Sinodo Nicenæ II. sub Adriano Pontificibus interfuere; Miletum translata sub Papa Gregorio VII. dum cum Therina, Tauriano, & Trischene ab Agarenis B. Nili ævo passa, Episcopatum amisit, & sedem. Nostro ævo Civitas pulchra nimis, Parthenopisque epitomen in ædificiis, planitie, amplitudine, ac viarum celebritate, regalis. Arva in omnibus, tam in deliciis, quam in humanæ vitæ necessitudinibus fæcunda: elementis omnibus chara;

frumenti, cæterorumque frugum, fructuum, nemorum, pagorumque illustrium, & copiæ plurimum feracia: Pomona, & Flora prægnantibus, Dianaque obstetricante, & Neptuno, venatione, piscatu, & aucupio, omnibus affluens.

In ea floruere Viri in omnigena literatura conspicui. Ex antiquis Pestanus, Poeta celebris, & Orator, apud Macrobium *in 6. Saturnal.* famosus, & Philosophus insignis, qui doctè scripsit *de Ventis*, quem ex Medama Urbe, nunc *Nicotera*, nonnulli Civem exoptant. Ex recentioribus Joannes Falconius, qui Typ. dedit Bononiæ apud Joannem Rossium 1587. in 4. *Theoremata* ex variis locis *utriusque Juris prudentiæ* deprompta. Joannes Nicolaus Angelonius U.J. D. pietate, & doctrina celebris apud Schraderum in suo *Ital. Monum.* de quo Epitaphium =

Ioan. Nicolao Angeloni
De Monte Leone Iur. Cons. summa, & integritate, & rerum gerendarum peritia prædito principibus suæ ætatis Viris gratiss. Diana Uxor, Tenolia, Cassindia, & Hieronyma Castorea filiæ benemer. curante Farnesio Bennato amico præcipuo pon. curav. Vixit an. XLVIII. Obiit Calend. Junii Anno Salutis MDL.

Iulius Iazzolinus, in Philosophia, & Medicina conspicuus, qui publico iuri fecit italicè = *De'rimedj naturali, che sono nell'Isola di Pithecusa, oggi detta Ischia, libri due*. Neap. apud Iosephum Cacchium,

1588. in

1588. in 4. aliaque latinè hoc titulo = *Quæstiones Anatomicæ, & Osteologia Parva*. Neap. apud Horatium Salvianum, 1573. in 8. Joseph Capobianco, sanguine, & doctrina spectabilis. Luci dedit Neap. Typ. Luc. Antonii de Fusco, 1659. in 4. Opus cujus titulus = *Originis, situs, nobilitatis Civitatis Montisleonis, Geographica Historia*. Sylvius Badolati, vitæ bonitate, & literis impensè præclarus. Multa scripsit *de sua Urbe*; & Carthusianus factus, multisq; honoribus ab Ordine cohonestatus, Monimenta plurima, & Commentaria reliquit super *Epistolas D. Pauli* ab eo non edita propter humilitatem. Joan. Baptista de Januario, Poeta insignis, & lepidus in suis Monumentis *de Aquarum bonitate, atque præstantia, Urbisque deliciis*, Poemate illo sale, jocisque pleno =

Nate ego in Lacrimas, quam durus amore liquavit,
Pastor, & Venas subsilientis Aquæ
Vicino sub colle prius contempto jacebam
Nunc vestro huc, Cives, munere læta fluo
Sum lympha tenuis, sed pota salubrior imbre.
Sed alio, aut illo, qui rigat ora Jovis.

Antonius Sorbilli, Dionysius, Blonius, Dominicus Pizzimenti, Jacobus Cortese, Meleagrus Pentimalli, ingenio maximi, divinarum, humanarumque literarum callentissimi. Cæsar Bisogno, Vir in legalibus, & poesi præstantissimus. Typ. donavit *Poemata* vulgari, latinoque idiomate composita ad communem omnium utilitatem. Neap.

apud

apud Parrinum, 1715. nec non & Opus doctum cujus titulus = *Allegationes Juris, in quibus diversi Casus practicabiles materiam contractuum, ultimarum voluntatum, feudalium, & Criminalium Caussarum concernentes per eundem Auctorem in diversis causis discussi, omnibus in Iure versantibus admodum utiles, & necessarii, succinctè; enucleantur, & resolvuntur cum Summariis, argumentis, & locupletissimo indice materiarum ad communem omnium utilitatem*. Neap. ap. Moscam. Joseph Bisogno de Gattis, publico Juri fecit opus hoc titulo = *Hipponii, seu Vibonis Valentiæ, vel Montisleonis Auxoniæ Civitatis accurata historia, in tres libros divisa*. Neap. apud Moscam, 1710. Aliiq; plurimi doctrina, & eruditione clarissimi.

Merito, & Sanctitate celebres. B. Joannes, & Antoninus Mazza, & Aurelius, Instituti, S. Augustini, & Francisca Morelli, Tertii Ord. Capuccinornm, & Dominicus Angì, Doctor, & Magister Ord. Carmelitarum, vitæ bonitate, & doctrina illustris.

Armis, gradibus, & insignibus conspicui. Franciscus Petitti, Carmelitarum Instituti Provincialis, Visitator, & Commissarius Generalis emeritus, acri ingenio Vir, eloquentiaque plenus. Dominicus Franza, in Flandria Tribunus militum; eodemque gradu redimitus, Mediolanique Marchionatu Antonius; ex qua Prosapia Schipani illustris Tabernis in Horatio Bellicastrensi Episcopo, & Ma-

& Mario Iatrophysico, in *Epistolis* Petri de Valle celeberrimo.

MONTIPAONUM.

IN appennino, maris prospectui ferè milliar. olim Aruncus, oppidum tenue situm, sed fructibus, oleoque superabundans. In suo Meliteo fonte, juxtà quem Quercus nunquam folia dimittens, teste Barrio, famosum. Celebre natali Poetæ Lucilii, apud Dominicum Tassone, qui multa scripsit de animalibus, & præsertim de piscibus teste Macrobio *in Saturnalib.* 3. acri ingenio, & violento, quem Virgilius summoperè est imitatus. Sed gloriosius in suo S. Basilio Scamardi, Basiliani Instituti, & Dionysio, Ord. Capuccinorum, meritis; & pietate præclaris.

MOTA IOANNIS.

NOn procul à promontorio Leocopetræ, octo milliar. à Rhegio, maris prospectu jucunda, celebris in suo Pago; quem Publius Valerius insumul cum Cicerone, ut *in prima Philip.* apprimè incoluit, fructibus, deliciisque pleno, Mota Nomeria dicta à suo Mambrino Roseo, apud quem forenses tentoria Alphonsi Calabriæ Ducis fragrantes, ex obsidione patriam eripuere; aquæ penuria postmodum captam. Corallium piscatu fa-

famosa, ac fructibus omnigenis affluens.

MOTA LUCIÆ.

MAmerti pagus in amenissimo colle situs, à Mamertinis, sivè à Samnitibus conditus, frugifer undiquè, supra Ocinarum amnem (vulgò *Savuto*) elementis omnibus charus. Gloriatur natali Ioannis Mariæ Zoardo, & Ioannis Baptistæ Falvo Antistitum, omnigenæ literaturæ conspicuorum; nec non & Francisci Antonii Falvo U. I. D. Theologi, & Poetæ insignis, Canonici, Thesaurarii, atque olim Vicarii Generalis, & Capitularis cathedræ Consentinæ, multorum *Poematum* Scriptoris maximi (quos Civitas Syllani majori jure veluti suos mavult) & Francisci Antonii Bonaccia, U. I. D. atque variis in Monimentis *Oratoria*, & *Poetica* insignitis, eruditissimi.

MURANUM.

EX Syphei ruinis excitatum Oppidum, quod Sybaris, nunc Cochyle pisculentus amnis adlabitur, Torentinis, anguillis, gammarorumque maximè copia uber. Gaudet septentrionem versus suo Apollineo, seu Pollino monte, nobilibus, sanativisque herbis omnigenis pollente, atque Thenesio agro, planitie summa, aucupio, venatione, & pabulis famoso; nec non & Valle limpi-

dis

dis aquis referta, celebri. Hic Serica illustria, panni nobiles, berylli, lapides phrygii, gypsei, specularesque, & manna. Ex eo prodiere Viri in omnifaria eruditione clarissimi, quales fuere = Antonius Congregationis S. Mariæ, à Colorito dictæ, Augustiniani Instituti de Observātia, Philosophus, & Poeta celebris. Scripsit poematicè Vitam *S. Catherinæ V. & M.*, ac *S. Agnetis V.* Obiit 1643. plenus meritis, & doctrinis. Augustinus de Sanctis Carmelita Excalceatus, Verbi Dei Præco insignis, Regens primarius Romæ, Alexandri VII. Confessarius emeritus, ac S. Officii Consultor, Definitor, & Vicarius Provincialis. Vir singulari ingenio, exquisita in Theologicis eruditione, & pietate summa. Scripsit *de Trinitate, de Angelis, ac supra primitivam Carmelitarum Regulam Sermones centum*, exculto calamo, & docto. Ioan. Leonardus Tufarelli Iatrophysicus celebris, qui luci donavit italicè. *La Vita del P. frà Bernardo di Rogliano, Fondatore della novella Congregazione di S. Maria di Colorito, dell'Ordine Eremitico di S. Agostino dell'Osservanza.* Consentiæ apud Andream Riccio, 1650. in 4., ubi optimè de Calabria, ejusdemque SS. Pontificibus, Cardinalibus, aliisque Viris illustribus, sermonem habet. Quemadmodum *Un trattato della Sagnia*, utilem, necessariumque Professoribus cunctis, Consentiæ apud Aloysium Castellani, 1599. in 4. Vincentius Barbastefano, Vir in humanis literis eruditus, multorum *Sanctorum Monimenta*

digna reliquit, Iacobi, Catherinæ, Apolloniæ, Stanislai, Chrysanti, Donati, aliorumque pietate clarorum. Leo à Murano, Congregationis S. Mariæ à Colorito, Ord. Herem. S. Augustini, Vir sincero, candido, & aperto ingenio. Multa MS. reliquit prælo digna *rethorica*, & *prædicabilia*, in Coloriti Cænobio asservata, & erudita. Dominicus Candelopoli, Franciscanus de Observantia, in Astrologia doctissimus; publico Iuri fecit italicè = *Sentimento sulla Cometa del* 1687. *in occasione della quale, si ragiona della natura, generazione, effetti, e propietà di tutte l'altre*. Venet. apud Nicolaum Pezzana, 1687. Ludovicus de Murano, Ord. Min. de Observantia doctissimus, & subtilis in suo *Scoto dogmatico, super quatuor Sententiarum libros*. Patavii in Typogr. Seminarii; aliaque plurima eruditione plena. Et Marcus Instituti Capuccinorum, vitæ sanctitate, & merito venerandus.

NEOCASTRUM.

Supra Lametiam, olim Lissania græco nomine dicta, Civitas Episcopalis, fontibus, rivisque affluens, extructa, cum Emporio, & Castro nobili, Friderici, & Caroli V. Cæsarum mora famoso. Mitra gloriosa Marcelli II. & Innocentii IX. hac ex Cathedra ad Pontificatus apicem evectorum. Terræmotu quassata, pietate Amburgæ, Comitis Drogonis filiæ, ac Rugerii, Nortmanni neptis,

ann.

ann. 1100. reædificatum Phanum, ubi ossa ejusdem quiescunt. Distat à Freto ferè 7. mill. pass., hinc indè Nemorum, agrorumque omnigena fructuum, frugumque fætura, & pascuis famosa, quinimmò & Sylvis glandiferis, alitumque aucupiis, & piscium piscatu superabundans. Oleo, vino, melleque præclara. Inter Mamertinum, & Neocastrensem agrum memoria Pyrri Regis Epyrotarum, & conflictus cum Romanis, & Mamertinis, hac inscriptione excitata, legitur,

Aquas limpidissimas, pendentibus hinc inde collibus exorientes, & ad supremum hinc, ad Inferum illinc decursantes Mare, vidit ætas prisca in Sanguinem versas, Exercitus Pyrrhi Epirotarum Regis clade, qui tot victoriis onustus, & à Mamertinis Romanis fædere junctis fusus terga abripuit. Anno ab Urbe condita . . . Mamertinorum Urbs, ne tanti facti periret memoria, Thomæ Aquinatis XII. ipsius Comitis, Statuum, Oppidorum, Urbiumque adjacentium Principis jussa posuit. Ann. Dom. MDCXCVII.

Feudis, atque insignibus maximè redimita in Familiis Fabiana ex Baronibus Stalatii, vulgò *Stallatti*: Sersala, ex Baronibus Cropani; & Veralda ex Baronibus S.Juliani. Multos Viros peperit, pietate, doctrinaque conspicuos: Vitæ sanctitate, & exemplo, Angelum, Instituti Capuccinorum, insignem. Typis clari fuere, & literis, Marcellus Riccius Dieni, & Dominicus Felix Veraldi, Eques

Ord. Cruciferi SS. Mauritii, & Lazari Accademicus Arcas, *Galistus Calius* dictus. Plura scripsit doctrina, & eruditione plena. Publico Juri fecit 32. *Opera Scænica*, partim prosa, & partim carmine concinnata. Neap. apud Carolum Trojese; ibidemque italicè = *Lo sfogo veridico*, *Poesie liriche*, *&* *il Viaggio d'Italia*, *&* *Isole adjacenti*, *Poema narrativo in sesta rima*. Ven. apud Prodocimos:& apud Franciscum Ricciardi. Neap. *Tom.* 1. *Allegationum Legalium*; aliaque plura cedro digna, & æternitate. Insula gloriosi, Boemundus, Guido, Leonardus, Venutus, Ord. Minorum, Guillelmus, Robertus Mazza, aliique vigilantia, & doctrina insignes.

NICETUM.

VUlgo *S. Lucido*, propè Paulam edito loco, Freto imminens, ubi arva frugifera, omnigenis fructibus ubera, avium aucupiis, & piscatu Oppidum abundans. Lapidibus frumentario, oleareo, gypso, & silice, Mosa fluvio excurrente, famosum. Hic adversus Manfredum Regem, tempore Innocentii IV. Cruciata indicta, cujus Petrus Ruffus Summus Ductor, & Legatus S. Sedis, Consentiæ Antistes, præ aliis,& Cives sub tanto Duce insignes extitere. Ab Arodam Turcarum Pyrata, multa passum; gloriosum in suis maximè effulsit, præsertimque in BB. Nicolao, de primis Sociis Patriarchæ Paulani, & Joanne, qui cum eodem insu-

mul

mul Siciliæ fretum suprà Pallium fluctibus stratum (nil habentes, quod pro naulo solverent) admirantibus in littore Nautis, miraculosè transfretarunt.

NICOTERA.

OLim Medama, tempore Plinii, Urbs à Medama fonte derivata, teste Hecatheo apud Stephanum, Locrorum ædificium, ut vult Strabo, indè Nicoteræ, à Romana Classe ex Africa redeunte victrice, accepisse nomen, & omen, coniicit Barrius, *lib.* 2. sept. milliar. à Vaticano promontorio dissita, Mari imminens pisculento, & Metauro amni navigabili, atque famoso. Sedes Episcopalis, ex qua Sergius Nicenæ Synodo II. sub Papa Adriano, interfuit. Plinii, Antonini Pii, Srabonis, Hecathei, Stephani, Abb. Joachimi, aliorumque præconio illustris, gloriosaque B. Pauli Minoritæ Synopolitani sepulchro. Hìc Serica, linaque nobiliora. Arva frugifera: portu adversus Liparenses famosa. A Saracenis subacta, plurimum de primæva gloria amisit, perdiditque, sed præsertim ex violenta morte sui concivis, & Episcopi B. Antonini, cruor hactenus, ut dicunt, per agrum invisitur, admiraturque. Infula gloriosi pietate, & literis, B. Vincentius, Ord. S. Francisci de Observantia. Januarius de Matthæis, Minimorum Instituti, anteà Provincialis emeritus. Paulus Minorita, Marcellus, Camillus, Julius, Cæsar, & Ianua-

nuarius. Typ. insignes, Stephanus Philippus, antiquus Author, qui *de Ventis* optimè scripsit, aliique plurimi, quorum dotes si laudi dentur, non defuere.

NUCERIA.

CIrca nonum Sæculum ex Terinæ Urbis reliquiis, ab Annibale solo mænibus æquatis, ab Agarenis penitus erutæ, exortum Oppidum, Sabathium inter, & Grandum amnes, milliar. 3. circiter à Freto dissitum, & ab Amanthea 8., ubi arva vino, melle, Sylvis glandiferis, lapide phrygio, cæterisque ad vitæ utilitatem pertinentibus, ubera. Therinæ vestigia hactenus visuntur propè Mare loco eminenti sita, undique rupibus cincta, in cujus planitie ampla aer saluberrimus auras dulces, amænasque flat, & spirat, cujus gratia accolæ diutinam agebant ætatem, teste Barrio *Lib.* 2. Pomponii Melæ, Solini, Plinii, Phlegonis, Stephani, Strabonis, Thucididis, Tullii, Aristotelis, & Antiochi præconio Urbs illa, & laudibus comprobata. Terinæ collem olim Ocinarus, amnis (vulgò *Savuto*) sivè Sabathius, præterfluebat, & Mare, quod postmodum, vel terræmotus causa, tempestatisve recessit, Scopulo Terinæo, nunc *Pietra della Nave*, in sicco relicto, juxtà mare viatoribus patente. Nuper Terinæ aquæductus plumbei cuniculi inventi hac epigraphe = *L. Appius Magister viarum*: nec non & sub ageribus Idola ænea, græca hierogliphi-

ca,

ca, aurea numiſmata, toreumata multa, ſepulchraque variis fragmentis ſuperſtitionis redimita, paſſim reperta. Mineralibus omnigenis, piſcatu delicioſo, venationeque varia, & aucupio, nunc, & olim famoſa. Meminit Urbis hujus Lycophron in Alexandra, dum de Ligia Sirena ibi ſepulta ſermonem hiſce verſibus habet.

Ligia vero in Terinam à flutibus eiicietur
Per undam natans, illamque nautæ
Hanc quidem Phaleri
Littoribus ſepelient in oris:
Ocinari vorticibus conterminum:
Lavabitque ſepulchrum bovis cornua habens aquis Martis.

Iſacio interprete hiſce verbis: *Ocinarus fluvius eſt juxtà Terinam, Mars, ideſt robuſtus vocatus, & bovis cornua habens propter ſtrepitum. Quod autem fluvios cornutos, & bovum cornua habentes inducunt, fortaſſe fit propter violentiam, & ſtrepitum undarum.* Vel potius Martis aquas dixit, quia juxta Mamertum, Martis Urbem, olim vocitatam, Ocinarus amnis excurrit, in duo cornua Maris verſus dividens undas.

Numiſmata multa, & varia cudebat cum Ligia Sirena, & juxtà tubam, lyramque habentia cum alata Victoria in ſella ſedente, vel Sertum, Aquilamue in manu tenente, græca hac epigraphe Τερινᾶν. Quandoque eodem ſignabat ex una Apollinem, & Solem ex altera; aliaque plurima ruderibus obruta,

ta, & in dies à colonis inventa solum sarculo arantibus.

Ex Nuceria prodiere plures literis, titulis, typis, & pietate conspicui; inter quos Gregorius, aliique Præsulatu, & vitæ sanctitate præclari. Franciscus Antonius Matthæi, qui publici juris fecit Opus, cujus titulus = *L'Impossibile possibile*, dum armorum regulas in pugnando, & Monomachia donat. Fogiæ ann. 1669. Joannes Andreas de Georgio, Poderiæ Baro, Advocatus S. C. Regiæque Cameræ pro Fisco, Regius Consiliarius, ac Feudorum in Accademia Neapolit. doctus Interpres. Obiit ad Collateralis Regentiam inauguratus, post quam Typis multa Monimenta excudit, & varia *de Repetitionibus feudalibus, & Allegationibus*; ac quædam *Legalia posthuma cum requisitione in Cap. Imperial. de probib. alien. feud. per Fridericum*. Fabius de Georgio, Montisfusculi, & Materæ Prorex emeritus, atque in Legalibus disciplinis impensè doctus. Julianus Barada, cui ætas nostra tum veterum, tum recentiorum oppidò in cunctis feraci, in omnigena literarum encyclopedia, & linguis nullos vidit æquales. Franciscus Acerbo, Societatis Jesu, (quem pariter pro suo Neocastrenses usurpant) Vir de Republica literaria optimè meritus, qui luci donavit *Polypodium Apollineum*. Neap. ex Typogr. Joannis Francisci Pacii, 1674. in 8. & *Ægro Corpori à Musa solatium*. Neap. apud eundem, 1666. in 8.. Ambrosius, Instituti Capuccinorum, Provincialis emeri-

ri;

ritus, aliique ſupra fidem, ingenio, literarumque fætura eruditi.

OLIVADUM.

PRope Scyllacium Pagus frugifer, caſtanearum, frugumque ad vitæ ſubſtentationem commodè ferax. Patria Antonii, Ord. Capuccinorum Provincialis, Verbi Dei Præconis eximii, & admirabilis vitæ Viri. Typ. dedit Opus pium, animæque proficuum, cujus titulus = *Il Viaggio doloroſo del Calvario*. 1705.

OPEDUM.

TRecotium inter, & Mada piſculentos amnes in Appennini radicibus edito loco, undique vallata Civitas Epiſcopalis extructa. Emporio nobili, agroque, paſcuis, & frugibus ubere famoſa, Olei, vini, Serici, frumenti, apprimè ferax. Patria Nicolai ejuſdem Urbis Epiſcopi, 1352. cujus magnam eruditionem, ſolida pietas, animique lenitas, quæ omnium ſibi conciliabant amorem, ornabant: Aliorumque literis, & pietate clarorum, quos inter, Barnabas Antiſtes Urbis, & Franciſcus Grimaldi, Cl. Regul. doctrina conſpicuus.

PACANICA.

NOn procul à Caulonia Oppidum edito loco situm, quod Pacanitum Flumen pisculentum, & navigabile adlabitur. A Freto mill. 5. dissitum, ubi arua nobiliora, vino, oleo, serico, melle, sesama, xilone, hematite, capparis, & frugibus ubera. Patria Aloysiii, Capuccinorum Instituti, & Dyonisii, Ord. Prædicatorum, doctrina, & sanctitate conspicuorum.

PALITIUM.

EXiguum Castrum post Bovam, à Freto mill. sex distans, humili loco situm, quod ejusdem nominis Amnis præterfluit; cujus ager in cunctis frugifer, ubi Sylvæ glandiferæ, vina, olea, mella clara: Cappares, tubera, sesama, pabula pinguia: Caseus optimus, & lentiscus, ex quo mastice, quæ pariter ex quadam herba (folia è radice emittēte, & fructum carduum malo similem seminis plenum) enascitur, quod innuit Plinius, lachrimamque erumpendo, incisa parte supera à vera mastice minimè absimiles. Gloriosum in suo Angelo Ord. Seraphici Capuccinorum, vitæ sanctitate, & exemplo præclaro.

PALLUDUM.

ROssani pagus, vulgò *Palude*, vino, alabastrite, Sale fossili, reupontico, sagapeno, aliisque frugibus uber; venatione, & aucupio deliciosus. Patria B. Petri de Palude, Ord. Seraphici de Observantia, sanctitate, & doctrina clarissimi.

PANAGIA.

IUxtà Philocasam tenue castellum, ubi arva ubera, frugumque feracia, ac pabulis plena. Patria Gregorii Angelerii, Verbi Dei Præconis eximii, meritis clari, qui Typ. dedit Monimenta multa, varia, pietateque redimita; quæ extant = *Il prezioso Tesoro del Sangue di Cristo, raccolto dalla Sacra Scrittura, e da Sacri Dottori in quaranta Prediche.* Neap. apud Franciscum Savium, 1651. in fol. = *De Præparatione Catholica, Narrationes septem.* Neap. apud eundem Typogr. 1653. in 4. MS. verò sequentia, in Capuccinorum Bibliotheca ejusdem Castri asservata = *Conformitates Miraculorum Seraphicæ Religionis Capuccinorum cum miraculis Sanctorum veteris, & novi Testamenti. lib. 20.* = *Opuscula de Deo, de Anima rationali, de Logica, de Physica, de Elocutione Oratoria, de Grammatica* = *De Demonstratione Catholica Libri duo.* = *De vero Deo, & de vera Ecclesia Dei, in quibus veritas Ca-*

tholicæ fidei Romanæ validis S. Scripturæ testimoniis demonstratur, & Hæretici suis propriis rationibus convincuntur. = *Cristo Crocifisso, dipinto in uno Hinno poetato dalla divina Poetessa Maria V. sua Madre, e da lei revelato ad uno Indiano incurabilmente infermo, & in recitandolo perfettamente risanato; spiegato in undeci trattati.* = *La Fontana del Sole, che con l'illuminose acque delli suoi cinque canali, rallegra la Città di Dio della Serafica Religione de' Frati Minori Capuccini di S. Francesco.* = *Il prezioso Tesoro del Sangue di Cristo Sagramentale.* = *Il prezioso Tesoro delle lagrime di Cristo, e di Maria Vergine sua Madre.* = *La salve pietosa, composta dal Padre delle Letttere Agostino Santo, con la quale egli adorando saluta tutte l'afflitte membra del delicato corpo dell'appassionato Giesù Cristo nostro Redentore in quattordeci discorsi esposta dal P. Gregorio, divisa in 3. Tomi.* = *Pianto della Madre di Dio Maria Vergine, e della Chiesa Santa, con lagrime cantato nell' Hinno Stabat Mater dolorosa, spiegato in 20. homilie.* = *Il Torchio del Sangue di Cristo, spiegato dal detto in LV. Sermoni.* = *Trè Quaresimali, e trè Selve*: apud Toppium in sua Biblioth. Francisci ejusdem Instituti Capuccinonorum Sanctitate, & doctrina conspicui.

PAPESIDERUM.

AD Orientem Oppidum tenue, ab Oenotriis conditum supra Saxum, à Freto mill. 9. distans, quod

quod ejusdem nominis Amnis adlabitur, qui in Laum flumen excurrit, quasi admirabile Sidus, à Barrio dictum. Patria Valerii Papasideri, multorum Operum Scriptoris maximi, & de suæ *Calabriæ Monimentis* optimè meriti.

PARADISONUM.

BRiatici Pagus frugifer, non procul à parvis Insulis *Ulissis specula*, *Ithacensæ* à Plinio dictis, Celebris in suo Hieronymo, Ord. Seraphici, vitæ bonitate, & sanctitate præclaro.

PARMA.

SUpra Metaurum amnem ad sex milliar. Freto Siculo imminens Oppidum illustre, omnigeno piscatu corallium, & delicioso Tymni, Xiphiæ, aliorumque nobiliorum piscium, famosum. Non procul à B. Phantini Phano, B. Mercurio consecrato, ex Instituto Basilii M., & Specu in montis cacumine mari imminente, in quo B. Helias Abbas, aliique SS. Viri, Nilus, Zacharias, Lucas, & Philaretus solitariè, & Sanctè vitam agebant. Patria Josephi, Ord. Seraphici, vita, & pænitentia conspicui; & Joachimi Poetæ, in Medicina, Mathematica, Oratoria, & Poesi omnibus admirandi.

PA-

PATERNUM.

Consentiæ Prætura nobilis, multis privilegiis à Carolo V. Cæsare cohonestata. Emporio annuo celebris, cujus incolæ ovinis pellibus aptandis operam navant. Arva castaneis; & frugibus ubera. Gloriosa in suis, quales fuere B. Paulus Pedale, Ord. Minimorum, B. Hieronyma nepos, & Bartholomæus ejusdem Instituti. Clemens, Cosimus, Petrus, Humilis, & Antonius, cujus Corpus miraculis clarum Montalti asservatur, Ord. Capuccinorum; & Sertorius Caputi, Soc. Jesu, sanctitate, & doctrina præclari.

PATIANUM.

Styli Pagus, vulgò *Pazzano*, argenti, auri ferri, & cyanei coloris fodinis famosus. Patria Michaelis, Instituti Capuccinorum, vitæ austeritate, & meritis insignis.

PAULA.

Oppidum nobile juxtà Fretum, quod ejusdem nominis Amnis adlabitur; Civitas pulchra nimis, olim Patycos Oenotrorum, omnigena fætura elementorum ubera, ubi Flora, & Pomona, in suis Nemoribus, & Hortis jucundantur. Bacchus no-

nobilis in suo Vernatio, Neptunus in suo piscatu deliciosus. Aquæ bonitate, Fontium pulchritudine, operibus figlinis, molaribus frumentario, & oleario, aucupiis, venatione varia, & regali, famosa. Alphonsi de Aragona, & Philippi III. Austriaci Privilegiis, atque insignibus pro fide, & meritis apprimè locupletata. Sed gloriosior S. Francisci de Paula, Minimorum Patris, Provinciæque Patroni, & Principis nativitate, cujus Sanctitatem, & miracula per totum diffusa, ne dum Occiduus, sed Eous uno ore promulgat Orbis.

Ex ea prodiere multi in doctrina, & Sanctitate præclari; inter quos BB. Balthasar, primus Minimorum Sacerdos, & Patriarchæ Paulani Spiritualis Primogenitus, Joannes Genovese, & Franciscus Dilemmo; nec non & Perna Virgo, Sororum tertii Ordinis Fundatrix eximia, vitæ bonitate, & exemplis conspicua; & Nicolaus Picardi, Dux contra Thraces, qui pro fide Martyr occubuit.

Infula gloriosi, Titulis honorariis, Cænobitarumque Præsulatu insignes fuere = Bernardus Picardi, Ladislai, & Ferdinandi Regum Cappellanus major. Chrysostomus Cubelli, Augustinianus excalceatus, Imperatricis Mariæ de Austria Confessarius, deindè Roxoni in Germania Antistes. Gregorius Carbonelli, Ordinis Minimorum, Generalis vigilantissimus, Abbas S. Barbaræ, Mantuæ Ducis Consiliarius, & Neocesareæ Episcopus. Thomas

mas Maria Franza, Ord. Prædicatorum, publicus Accademiæ Neapolit. Cathedraticus, & Oriæ Antistes emeritus. Gregorius Gagliardi, & Ambrosius Marchese pluries Provinciales Ord. Heremitarum S. Augustini, & Generales Visitatores emeriti.

Typis, & literis conspicui. S. Franciscus de Paula, Fundator, & Patriarcha, Ordinis Minimorum, apud Possevinum in suis Scriptoribus Ecclesiast. qui italicè scripsit = *La Regola de' suoi Frati* = *Quella delle Monache del suo Ordine*, *& anche del Terzo Istituto* = *Il Correttorio*, *& il Ceremoniale*. Isidorus Toscano, qui publico Juri fecit Romæ 1658. & Mediolani, 1712. Italicum Opus *della Vita, e Miracoli, & Istituto di S. Francesco di Paola, Fondatore de' Minimi*. Andreas Militi, ejusdem Ordinis, celebris in suo Monimento, cujus titulus = *La Divozione de' tredici Venerdì di S. Francesco di Paola*. Romæ 16... Damianus Colosius, in suo Opere, cujus titulus = *La Sacra gara trà l'Umiltà, e Carità del Patriarca S. Francesco di Paola*, eruditissimus: eloquentiaque plenus. Ludovicus Romano, luci dedit Viterbi, *il Panegirico di S. Rosa di Viterbo*, ann. 16... Joseph Maria Perrimezzi, Provincialis Apostolicus, Provinciæ Matris Ord. Minimorum; indè ex Episcopatu Scalarum, & Rovelli ad Oppidensem Cathedram evectus, plura, & varia edidit, stylo, & eruditione præclara, quæ extant = *Scuola del buon governo aperta nel Chiostro*. Ven. apud Dominicum Lovisa, 1697. = *La Vita dell'Uomo ren-*

du-

duta brieve dall'ozio. Ven. 1697. = *Delle Lettere morali* Par. 1. Romæ apud Zenobios, 1701. *De' Panegirici composti, e recitati in Roma*. *Par*. 1. Romæ, 1702. apud Cajetan. Zenobium. *Dell'Ecclesiastiche dissertazioni, dette in Roma nell' Accademia de' Concilj nel Collegio Urbano de propaganda Fide*. Par. 1. 2. & 3. Ravello, apud Michaelem Mutium, 1710. *Vita S. Francisci de Paula, Ord. Minimorum Institutoris, Pars prima, & secunda*. Romæ apud Bernabò, 1707. = *Il Trionfo della Virtù. Il vero Divoto di S. Francesco di Paola. Vita di frà Niccolò di Longobardo. De' Ragionamenti Pastorali, fatti al Popolo. Par*. 1. & 2. Neap. apud Michaelem Aloysium Mutio. 1717. Joan. Baptista Franza, Ord. Heremitarum S. Augustini Provincialis, ac Verbi Dei Præco insignis, Panegiricas Orationes edidit, hoc titulo = *Fiori soavi*. Neap. 1685. Marcus Antonius Curatolo U. J. D. ac publicus in Accadem. Neapolit. Cathedraticus, Neap. 1720. apud Michaelem Aloysium Mutio luci donavit italicè = *Il Discorso Genealogico della Famiglia Nardi &c*. Marcus Antonius Piscione, & Fabritius Virgopia, in Jurisprudentia, & in Neapolit. Cathedra publici Professores insignes. Joan. Iacobus Carbonelli, Iatrophysicus celebris; & Antonius Plastina fidelissimi Populi Neapolit. Electus, ac pro meritis Vicariæ pro S. M. perpetuus Iudex. Inter antiquos verò Historiographos, Stephanus, Hecathei Commentator illustris, atque Geographicus impensè eruditus, apud Pacichelli. Qq Ti-

Titulis, armis, atque Cruce Hierosolymitana gloriosi: Familia Carbonelli, Mantuæ Marchionatus munere decorata; & in Gallia Alexii Prosapia nobilis, ex cujus Sanguine D. Franciscus de Paula, & Ioannes Eques, Melitensis, ac Magnus Magister Equitum Hierosolymit., qui in Patriæ memoriam, gloriamque in Numismatibus, 1625. Pavonem in campo cæruleo, Paulæ gentilitium Stemma, signandum curavit. Nicolaus de Bernardis Dux Exercitus sub Philippo IV. & Carolo II. & Signifer; quemadmodum & Xaverius de Bernardis sub Carolo III. & VI. Cæsare, invictissimo, præliorum Comes, & præmiorum, qui Imperio Civitates, Civitatibus Imperium proprio cruore servarunt. Aliique plurimi mirabili studio flagrantes, ingenio, prompti, eloquioque præclari, quos inter Ignatius Mazzei, U. I. D. & Consentiæ Generalis Vicarius, nec non & Anton. M. Mazzei, Ordinis Minimorum, Provincialis emeritus.

PEDATIUM.

Consentiæ Prætura, cujus ager frugifer, quem non procul Cardonum flumen auriferum, Torentinis fæcundum adlabitur. Ex ea prodiere Ludovicus, & Petrus Seraphici Ord. Sanctitate, literisque conspicui; & Ioannes Crassus, in utraque lingua impensè eruditus, Poeta, & Orator egregius, ingenii acumine, memoriæ tenacitate, & eruditione omnigena maximè pollens.

PE-

PEDAVOLUM.

CRistinæ Pagus juxtà Synopolim, frugibus, & fructibus uber. Patria Francisci, Instituti Capuccinorum, pietate, pænitentia, & exemplo insignis.

PENTEDACTYLUM.

CAstrum Auxoniarum, non longè à Leucopetra Promontorio, mill. à Mari dissitum, piscatu deliciosum, arvisque frugiferum. Ex eo, teste Barrio fuit Petrus, Instituti Basilii M. Abbas Criptæ ferratæ in Tusculano, in utraque lingua disertus, & in omnigena Sapientia eruditus. In Florentina Synodo contra Græcos pro Romana Ecclesia acerrimè fidem propugnavit, Eugenii Pontificis ævo. Multorum Operum Scriptor maximus, præsertimque *Monimenta ad utrumque idioma* attinentia absolvit, nec non & *Epistolas* plures, *Logisticos libros. Arithmeticam, de Numeris, Geometriam*, super inventione *festi Paschatis*, aliaque plura *Theologica* doctissimè concinnavit; Pauli Perusini Legislatoris dignus Præceptor, omni ævo venerandus.

PETRAMALA.

NUnc Castrum exiguum, olim validis arcibus undequaque munita, Cleta dicta, à Cleta Panthasileæ Reginæ nutrice condita, posteaque à Crotoniatis excisa, apud Lycophronem *in Alexandra*

Crotoniatæ verò Civitatem devastabunt aliquando,
Amazonis perdentes intrepidam puellam
Cletam Reginam cognominis patriæ.
Multique prius terram ab illa dentibus
Mordebunt præcipitatæ, neque sine laboribus
Turres devastabunt Lauretæ filii.

Isacio ita interpretante: *Cleta Amazonis Panthasileæ nutrix fuit, quæ cum intellexisset Trojæ mortuam esse Panthasileam, navigavit ut illam quæreret, pulsaque ventis in Italiam pervenit: ubi cum Civitatem condidisset, in illis locis regnavit. Porrò multo tempore elapso exercitum ducentes Crotoniatæ interfecerunt ultimam Reginam Cletam. Omnes enim Cletæ Urbis Reginæ Cletæ dictæ sunt. Laura autem Civitas est Crotonis à Laurà Lacinii filia dicta, à quo Lacinium promontorium in Italia nomen accepit*. In cujus agro sal fossile exoritur. Patria Pauli, & Apollonii Merenda, qui ingenio præstantes, atque politiori literatura præditi, utriusque linguæ peritia, atque eruditionis præclari extitere. In Consulatu Romano conspicui T. Antonius Merenda. Q. Antonius Me-

Merenda, & Servius Cornelius Merenda, minimè gloria, & majeſtate obituri.

PETRAFICTA.

Conſentiæ Prætura, edito loco, & ſalubri ſita, quam juxtà Iſpica amnis adlabitur; plumbo, calcantho, ſaleque foſſili, ager uber, & frugifer. Ex ea prodiere multi literis, & ſanctitate conſpicui; quales fuere Bonaventura, & Ioannes Inſtituti Seraphici Capuccinorum; Cajetanus Monacho, Canonicus Conſentinus, celebris in *Pſalmorum Iſagoge*. Flaminius Zombino, in *Poetica*, & *Oratoria* impensè eruditus; aliique plurimi in literarum encyclopedia diſertiſſimi; quos inter non omittendus Ioannes, Ord. Seraph. Reformatorum Procurator, & Generalis Commiſſarius.

S. PETRUS *de Maida*.

Melanii pagus, etſi recentior (utpotè vix ſæculum ſuæ fundationis excedens), nobilis tamen ſitu, aſpectu, aere, aquis, cæteriſque ad commodioris vitæ ſubſtentaculum opportunis. Prata ampliſſima ad innumera boum, jumentorum, cæterique pecoris armenta paſcenda, ne dum propria, quibus abundat, verùm & exterorum ad nota paſcua confluentium. Hinc tritici, omniſque generis frumentorum, ac leguminum agri feraces;

li-

lino, ſerico, lana, caſeo abundantes: nec vinum, mel, lac, oleum, fructuſque deſunt uſque ad ſatietatem. Sylvæ innumeræ, ac penè immenſæ, montuoſæ, planæ, paluſtres, omnes glandiferæ, modo ilicibus, nunc quercubus, hic fagis, illic ſuberibus conſitæ, multæ ſylveſtribus uvis onuſtæ, vineti inſtar ex plantis undequaque pendentibus: hyemale laborantium refrigerium: Arva lætiſſima, hinc mirtetis, inde lentiſcis, utriſque ad ſummum frugiferis, circumdata, locum reddunt aucupio, omnique voluptuoſæ venationi aptiſſimum: quem apprimè celebrem reddit Nemus maximum propè mare, vulgò *la Screa* aprorum fæcunditate toti Regno famoſum. Flumina, ac lacus omnes piſculenti, anguillarum præcipue Feraces.

Gens etſi laboribus nimium dedita, ingenioſa tamen, ac multorum virtute, & literis ſingularium genitrix. Inter quos Marcus Antonius Fabiani U. J. D., Lateranenſis Vicarius, ac Cathedralis Neocaſtren Canonicus Theſaurarius, doctrina, ac pietate conſpicuus, patriæ decus, qui multa ſcripſit *comica, poetica, legalia, muſicalia, & concionatoria* luce, ac memoria digna. Octavius Piacente ejuſdem Cathedralis Canonicus in poetica, & moralibus ſingularis. Aliique non pauci.

Plures quoque Religioſis Ordinibus patria hæc viros dedit, præcipue Prædicatoriæ familiæ, inter quos non immeritò memorandus occurrit Hyacinthus Mayſano Sacræ Theologiæ *P*rofeſſor, Neapoli

ad

ad præsens studiorum Magister, vir non modicæ expectationis, utpotè de Philosophicis, ac Theologicis scientiis optimè meritus, prædicationis quoquè zelo ornatus: qui præter *Commentaria in totam Aristotelis Philosophiam, ac Angelici doctoris Theologicam Summam*, quæ omnia in Scholis dictavit, Opusculum 64. ejusdem S. Doctoris de puritate conscientiæ Italico idiomate traductum sub hoc titulo *Arte di ben Confessarsi* ad publicam fidelium utilitatem luci donavit Neap. apud Moscam 1723. Hujus quoque Patriæ dignissimum germen est Elias Carmelitici Ordinis S. Eliæ Professor concionator eximius, & suæ Provinciæ Provincialis, ac Regni Siciliæ Generalis Visitator emeritus. Aliique plures doctrina, & moribus conspicui.

PHILOCASA.

Panagiæ Contermina, amabilis Casa dicta, Castellum tenue, sed arvis undequaque frugiferis, vino, oleo, fructibusque fæcundis. Illustre Capuccinorum Instituto, quod hic in tunicæ cæsura, prima Cætus fundamenta jecit. Ex eo exiere Viri in omnigena eruditione, & pietate præclari. David Romæo, qui publico Juri, fecit Monimenta plurima, quorum titulus = *Septem Divi Custodes, ac Præsides Urbis Neapolis : his adscripti sunt Thomas Aquinus, Franciscus Paulanus*. Neap. 1570. in 8. = *Quinque Divi Custodes, ac Præsides Urbis Surrenti, cum indice Divorum, qui nati, vel humati sunt in Regno Neapolit.* Neap. in 8. apud Josephum Cacchium.

chium. Aliaque Poetica Saffica, quæ post Orationem funebrem Sigismundi Poloniæ Regis leguntur.

Dominicus de *Sanctis* Ordinis Prædicatorum Magister, undequaquè Sapientissimus, scriptioni cujuslibet generis operum indefessè addictus, Surianensis Bibliothecæ principalis Auctor, ac prædicationis munere nedum Nostratibus, sed Exteris quoque famosus. Luci dedit Italicè opus, cui titulus *Considerazioni Predicabili sopra l'Evangelj della Quaresima, ed altre Feste* Tom. 2. in 4. Suriani apud Dominic. Ant. Ferro 1667. Item *Modo di recitare à Coro il Santissimo Rosario* apud eumdem Ferro 1665. *Et in Summam D. Thomæ quasdam breves annotationes*. Aliique plures legalia, medicaque exercentes. Celebre quoque est Oppidum Tiberii Carafa nativitate.

PINGUADUM.

PAgus Melitensis juxtà Francicam, totus campestris, & frugibus uber. Patria Felicis, Ord. Assisinatis, pietate, & pænitentia insignis.

PITIUM.

OPpidum nobile juxtà Fretum, edito loco, arte, & natura adversus hostes, piratasque munitum. Thinnorum piscatu, aliorumque celebrio-

briorum piscium apprimè deliciosum, atque fæcundum. Ab Euphemia mill. 18. dissitum: cujus arva fructuum, frugumque commodè feracia. Sua Aqua ferrea famosum; marmore cum Smiride intus posito apud Barrium, illustre. Olim Napetia apud suos, à qua Nepetinum fretum: Sanguine, & literis minimè ingloria. Patria Joannis Francisci Tranquillo, U. J.D. qui publicæ luci donavit Opus italicum, cujus titulus = *Il Natale del nostro Signore Giesù Cristo, Sacra Rappresentazione, con due Intermedii*. Messanæ, apud Joan. Franciscum Bianco, 1630. in 8. Item *La Cecilia, Tragedia spirituale*. Venet. apud Joan. Albertum, 1606. in 12. aliaque plurima poetica, Charitibus, Musisque plena. Andreæ Fodio Gambara, Philosophi, & Medici præstantissimi, qui Neap. apud Hectorem Cicconio 1665. luci donavit italicè in 4. = *Il Camaleonte Antipodragrico, Discorso enciclopedico*.

Dominici Tranquillo, Ord. Minimorum S. Francisci de Paula, in *Tragœdia sui Patriarchæ* italicè composita, ac Montileoni 1642. in 12. edita, jucundissimi. Francisci Savaro, de Patria, de literis, & de variis Monimentis Typis donatis optimè meriti. Hilarii Tranquillo, U.J.D. & Theologiæ, eximii Verbi Dei Præconis, & Canonici in sequentibus Monimentis eruditione, & pietate præclaris, italicè compositis, proximèque edendis, impensè docti. Quæ extant = *La Storia apologetica dell'antica Napizia, oggi detta il Pizzo*. =

Le Fatiche Apostoliche, comprese nel suo Quaresimale. = *Lezioni sopra la Dottrina Cristiana, avvalorata da Theologici Dommi, lette al Reverendo Chericato d'essa Città.* = *Meditazioni sopra la Vita, e Passione di Gesù Cristo; sulle Geste de' Santi, sù i Riflessi de' Novissimi; e sopra tutte quelle Virtù pertinenti allo stato dell'Umana perfezione, ponderate per lo spazio di 28. anni nella Congregazione de' Nobili 'n San Niccolò, e nella Congregazione de' Preti nella Chiesa di S. Giovambattista del Pizzo.* = *Sagra Raccolta di materie spirituali, e morali; necessarie à qualsisia fedele, e spezialmente a' Predicatori Vangelici, divisa in 4. Tomi in 8.* = *Selva di materie utili, e dilettevoli, divisa in 4. Tom. in 8.* = *Vita della Serva di Dio Suor Agnesa Martini del Pizzo, del terz'Ordine di S. Domenico.* = *Vita della Serva di Dio Suoro Chiara Lia, del terz'Ordine di S. Francesco della stessa Città.* Bonaventura, Ord. Capuccinorum, exemplo, & pœnitentia clari. Dominici Satriano, U. J. D. & Archipresbyteri Collegialis Urbis, literis, & pietate clarissimi. Gregorii Masdea senioris, Ord. Carmelitarum, in Sacra Theologia Magistri, & Doctoris conspicui, cujus ad præsens Nepotes ejusdem Instituti, Eliseus S. Theologiæ Magister, & Doctor, & Provinciæ primus Definitor, & Gregorius junior pariter Magister, & Doctor, atque Parochus SS. Sylvestri, & Martini de Urbe, & minimè inglorii extant; aliorumque medica disciplina, & Poesi conspicuorum, quos omnes Joan. Dominicus Tassoni

suis

ſuis Monimentis, optimè meritus, de eruditione, de Juriſprudentia, de tota literaria Republica decorat, & ornat.

Quibus meritò addendus Franciſcus Maria Martini Ordinis Prædicatorum Magiſter, & Provincialis: vir ingenii undequaquè mirabilis: qui quartodecimo ætatis anno in Romano Collegio omnium Examinatorum plauſu, ac ſtupore Iuris Utriuſque lauream conſecutus, paulò poſt Medicinæ Profeſſor, inde mundi vanitate contempta, ac Religionis habitu aſſumpto, obſervantiæ regularis tenaciſſimus, ac Theologicis ſtudiis applicatus, celebris adeò evaſit, ut Romæ, ac Venetiis ab Ordinis Generali Novitiorum educationi, ac lecturæ præfectus, Superioribus charus, ſuæ Provinciæ amabilis ſemper fuerit, quoad vixit. In concionibus facundiſſimus, æquè ac prudentiſſimus in ſubditorum regimine, cui ex obedientia nimiùm occupatus, ingenii ſui monimenta, quæ ad commune beneficium meditabatur, nec conſummare, nec publicare potuit. Obiit mundo, memoria cordatorum hominum nunquàm obiturus.

PIZZONUM.

OPpidum propè Surianum ſitum in quadam valle, quam fluvius piſculentus adlabitur; Charydis dictus: lini, olei, vini, caſtanearum, omniſque generis frugum, ac frumentorum, agri

feraces. Patria multorum in Medicina, ac Legalibus omni exceptione majorum: ac Ludovici Mandarano Ordinis Prædicatorum, vulgò *Il P. Crocifisso*, viri omni virtutum genere præditi, præcipuè misericordiæ in pauperes, abnegationis in seipsum, ac contemplationis in Deum munere illustrati, zeloque regularis observantiæ, (cujus integrum ipsemet erat omnibus specimen) mirificè inflammati.

POLICASTRUM.

PEtelia olim dicta, Civitas Auxoniorum, quam incoluere Oenotrii, postque Trojæ excidium à Philoctete Peontis filio, Herculisque comite plurimum locupletata, Romanæ fidelitatis, & amicitiæ Colonia, & Municipium; contrà Pænos, Annibale Duce, fortis, valore Civium, Urbisque propugnaculis à natura munitis, quæ demum, non sine hostium cruore, extrema fame subacta fuit. In Sylæ radicibus Soleum inter, & Cropam pisculentos amnes extructa. Arva ubera frugibus, fructuum omnigena fætura fæcunda. Sylvis glandiferis, pabulis, piscatu, venatione famosa. Denarium cum Baccho, & Apolline hederæ sertum in capite habente, & ex postica facie Laurum, & Cytharam Petelini hac græca signabant epigraphe: πετιλινων. Aliquando Iovem, sivè fulminantem, sive lauro cinctum cudebant, & ex altera, sivè Victoriam,

riam, sivè Tripodem variis redimitum simbolis, & hieroglíphicis.

Ex ea prodiere Viri, omni exceptione celebres, Infula, literis, armis, & titulis. Antherus Papa, ejus Civis (quem pariter Belicastrenses finitimi, superius, ut vidimus, suum existimant) qui sanctitate, legibus, & Sanguine sub Maximino apprimè Fidem decoravit, & Patriam.

Ex Familiarum Nobilitate, distincto gradu, & Sede, à ceteris segregata sub Ferdinando Rege, multi eruditione, insignibusque præclari. Ex Caira, Fabritius S. R. E. Cardinalis; pluresque Antistites S. Leonis, & Florensis, emeriti. Ex Vicedominis, Marius, Urbis Regius Iustitiarius, pro meritis, & fide Tacinæ, Morelli, Belicastri Feudis sub Friderico redimitus. Familia Monacho, Rhegii, Puteolorumque Infula decorata. Ex Prosapia Sacco, Dionysius, Instituti Seraphici de Observantia dicti, Vir in literarum Encyclopedia disertissimus: plurium Reginarum Galliæ Confessor; Episcopus Dorinensis; & ad Archiepiscopatum Rhemensem pro meritis inauguratus: primus Aulæ Eques, & Dux, Leonis X. Legatus, Sanctitate, & doctrina, Urbi, & Orbi, famaque non moriturus. Ex Progenie Serræ, Guillelmus Minorita de Observantia, in Theologicis dissertationibus incomparabilis, & 1418. Hipponensis Episcopus, vigilantia, & pietate conspicuus. Ioan. Baptista, & Franciscus, Regii Consiliarii insignes.

Ex

Ex Ordine Senatorio, Rogerius Scalese, in Iurisprudentia, & Poesi nulli secundus; Ruberti Regis Consiliarius, & Antonius Equitum Dux, & Coronellus emeritus. Ex Familia Campana, Matthæus, à Secretis Caroli I., & Consiliarius, atque utriusque Calabriæ Prorex vigilantissimus. Ex Mazza, sive Massæ Prosapia, Franciscus Antonius Dux Exercitus, Secretarius pro Alphonso Rege, Calabriæque Generalis Vicarius. Ex Ordine Equestri Familiæ Poherii, sequentia in suis authenticis Privilegiis habemus =

Magnam Nobilitatem Poheriæ Gentis maximè exornat Fr. Gregorius Cæsar, Eques Hierosolymitanus spectabilissimus, Germanus Bernardini filii Georgii, filii Aurelii, filii Troyli, Patritii Consentini. Hic in toto Seberinensi Comitatu sub Galeotto Carrapha ejus ex Matre Consanguineo, summa omnium laude prudentissimus Gubernator ad præsens vivit. Armis clara Progenies, pluribus Tribunis militum, & aliis Magnis Equitibus, ac illustribus Viris prædita. Antequam huc è Consentina Urbe veniret ex Galliis oriundam, alii dicunt tempore Caroli Magni Imperatoris. Unde cum Ursinis, Carrapheis, Ruffis, Caracciolis, & aliis Regnicolis, atque Italis illustrissimis affinitatem habuit, & dominium Civitatis S. Marci, nec non Pheroleti in Calabria tenuit &c. Quique Cæsar supra laudatus in Rhodi obsidione à Solimano Thrace devictæ, præsens, strenuitate, & gloria multa passus, pro meritis Commendatarius, & Magna

gna Crux auguratus fuit. Ex Bernardino filii Petrus, Dominicus, & Hortensius Magnæ Crucis dote cohonestati. Ex eodem Stipite Petrus Tarvisinus Antistes; de quo elogium Ughelli, Tom. 5.

Pieria Domas Petro fulget insignis alumno
Urbs Venetum hoc gaudet Præsule clara pio.

Nicolaus Bovensis, & Hieracensis Episcopus, & Gotphridius, S. Marci, in Ecclesiastica libertate tuenda apprimè insignes; nec non & Petrus S. Marci, & Pheroleti Dominus, qui militans adversus Friderici rebelles in Placentiæ facinore, inter primos Regni Barones, Stemmate coronato, pro fide, & merito evectus; ac demum Georgius R.F. Patronus, atque utriusque Calabriæ Prorex.

Prosapia Girifalca Tronca, opibus, & affinitate conspicua, in suis Thoma seniori, R.C., & Thoma juniore itidem R.C. & R. Cameræ Præsidente, Regis Ferdinandi Senioris Secretario, gloriosa. Cæteræ Familiæ Callea, Cancella, Ruffo, Blasca &c. feudis, Insignib. Titul. Insul. Cruc. Hieros. præclaræ.

Ordo Religiosorum Equitum, titulo S. Nicolai in præfata Urbe, cujus in Archivio PP. Minorum de Observantia Privilegia asservantur, insignis.

Ex Urbis Accademia, *degli Affumigati*, vulgò dicta, multi exiere Viri, Typ. & literis, nunquam satis laudandi, stylo, & eloquentia. Antonius Coco, Instituti Seraphici Vir illustris, ingenii celsissimi, atque in omnium scientiarum, & idiomatum

tum encyclopedia optimè consultus; in sua *Arbore*, 1680. luci donata, cujus titulus, *Mondo Triforme &c.* incomparabilis. Josephus Coco, germanus frater, U. J. D. celebris in suo *Tasso* vernacula lingua concinnato. Ferdinandus Cerasari, Cruce Hierosolymitana, feudis, armis, titulis, clarus. In suo opere italicè exarato = *Origine della Scuola Pittagorica, & Accademica, coll' Introduzione, e progresso delle scienze in Italia*, præstantissimus, & Antonius Mannarino, Ord. Min. de Observantia in suis Monimentis idiomate italico = *Memorie istoriche dell' antica Petilia, & altre Republiche Greche di Calavria.* = *Aforismi politici, militari, & economici, ricavati dalle Osservazioni politiche di Boccalini, e dalle Note di Giusto Lipsio sopra li sei Libri degli Annali di Cornelio Tacito, Tom. 1. & 2.* = *Epitome Istorico di Massime in Appendice, a' sudetti Aforismi*; nunquam satis laudandus.

Sanctitate pleni fuere, Conradus de Albo, martyr. Franciscus Cerasaro, pluries Provincialis, atque Generalis, & Apostolicus Visitator in Romaniæ Provincia; Philippi III. amantissimus; aliique plurimi meritis, exemplo, & præsulatu dignissimi. De Urbe, & Familiis multa præter præfata reperies apud Livium, Plinium, Sextum Julium, Strabonem, Plutarchum, Barrium, Marafiotum, de Flore, Archiv. Reg. Neap., & alios.

PO-

POLYSTINA.

Oppidum nobile,olim Marina,Cheropatamum inter Bracalemque fluvios, à Polixena extructum , sivè potius restauratum,cujus Arua frugifera nimis , linis , vino , oleribus , fericis, aliisque ad vitæ utilitatem attinentibus ubera : aquarum scaturiginibus fæcunda: piscatu , aucupio, & venatione deliciosa. Patria multorum Virorum illustrium. Ex Minoribus de Observantia celebris in publica Neap. Accademia, Antonius Morri , Liparensis Episcopus , anteà Ordinis Provincialis emeritus. Thomas Ruffo , Hieronymus Ferrarello, Ioannes Marino , Archangelus Candaluce , Ludovicus Tafuri , Bernardinus Hiemei , laudati Instituti , literis , & præsulatu conspicui . Ex Ordine Prædicatorum , multi laurea Doctoratus redimiti, inter quos Michael Lombardo, Ioannes Baptista Zizzo, & Ioseph Panchalo , Provinciales, vigilantia, & doctrina impensè præclari. Ex Societate Iesu , Ioan. Nicolaus de Notariis, & Antoninus Prenesti, in omnigena literarum encyclopedia eminentissimi. Ex Capuccinorum Cætu , Ioan. Baptista Lucisanus, ter Provincialis Ordinis , & Regni Sicilię Generalis Visitator emeritus , & Marcellus , pietate , & meritis plenus. Infula, & Titulis gloriosi , Sigismundus Mangiaruva, Episcopus Oppidensis, & Octavius Mangiaruva Melichochlię Baro. Typis insi-

gnes, Hieronymus Marafioti, Minorita de Obſervantia, Vir eruditione plenus, qui publico Iuri fecit Patavii ad iſtantiam Unitorum 1601. in 4. & Neap. apud Stigliolam MDXCV. Opus italicè, cujus Titulus = *Le Croniche, & Antichità di Calabria.* Pariter, & Monimenta ſequentia = *Della gran Religione, bontà, amicizia, e potere delli Sereniſſimi Rè di Spagna; e delle heroiche azioni de'Spagnuoli.* Neap. apud Secondinum Roncagliolum, 1626. in 4. = & *De Arte Reminiſcentiæ per loca, & imagines, ac per notas, & figuras in manibus poſitas.* Ven. 1605. apud Toppium.

Item Antoninus Condomitti Ordinis Prædicatorum Provincialis Magiſter, undequaque vita, & doctrina ſingularis: qui prĕter plura MS., quę morte prĕventus publicare non potuit, luci dedit *tomos duos in fol. in primam ſecundæ D. Th.* Neap. apud Abri: in quibus ſui ingenii ſubtilitatem apprimè oſtendit. Aliique plurimi in utroque Iure, Theologia, & Medicina doctiſſimi.

PRÆCOPUM.

SYnopolis grĕcus Pagus frugifer. Patria Hyacinthi Garcea, U. I. D. ac in humanis literis impensè docti, qui Typis dedit Opus hoc titulo = *Ingenioſa Apis, cum Additione de conſcribendis Epiſtolis.* Neap. MDCCX. Typ. & ſumptibus Felicis Moſca: pluriès recuſum, aliaque non minus docta, quam pia.

QUE-

QUERQUARIUM.

OLim Arponium dictum, ab Auxoniis, sivè Oenotriis extructum Oppidum, vulgò *Cerchiaro* à Phocensibus ampliatum. A Cosa Urbe 8. mill. dissitum frugibus omnigenis superabundans: Vino nobili, & sale fossili; Cervis, Apris, Capreis ejus Montes Sylvestres famosi; venatione, & aucupio uberę Sylvę. Patria Antonii de Amato, Ord. Prędicatorum Provincialis, zelo, doctrina, & vigilantia conspicui; & Thomę Gentile, ejusdem Instituti, Provincialis emeriti.

QUINQUEFRONDUM.

CAstrum in Appennini radicibus à Locrensibus conditum, vel restauratum, quod Cheropotamus fluvius salubris, & pisculentus adlabitur, Taurianę reliquiis celebre: fructibus, frugibus, herbis medicinalibus, Serico, vino, omnifaria ubertate Arua famosa. Gloriosum in suo Phano Basilii M. memoria S. Philippi de Argirò venerando; & natali Nicolai, Instituti Capuccinorum sanctitate pręclari. Ex eo fuit Salvator Varrone, Soc. Iesu, literis, eloquentia, & poesi pręstantissimus qui Typis donavit Opus italicè hoc titulo = *L'Historia del Monte Vesuvio del* 1631. *Lib*.3. apud Franciscum Savium aliaque plurima edenda apud Alegam., vi-

delicet =*Le quattro Sedi della felicità Austriaca*; Librumque alterum, *degli Esempj dati da' Padri della sua Compagnia*, *per ordine d'Alfabeto*.

REATIUM.

PRopè Stylum, oppido par, Pagus uber: Patria Chrysostomi, Bonaventurę, Bernardi, & Dominici, Franciscani Instituti, meritis, & Sanctitate conspicuorum.

REDICINA.

SIvè Radicina, supra Geoliam, Oppidum frugiferum, & illustre Natali Ioannis Francisci Gemelli Careri, U. I. D. & V. Iudicis emeriti: in suo Opere *Giro del Mondo*, italicè nominato, atque in novem tomos distributo, Typ. Neap. apud Iosephum Roselli, 1700. & Venet. apud Sebastianum Coleti, 1719. denuo recuso, celebris, quem Mundus non capiebat, Orbem Solis ad instar, suo itinere assumpsit: quique Orator, & Miles, ense scripsit, calamoque pugnavit; nec non atque Archangeli, B. Bonaventurę, Instituti Capuccinorum, doctrina conspicuorum, & Sanctitate.

RE-

REGINA.

OLim Heroinum, Civitas Oenotrorum mediterranea, juxtà Perditium, & Nejam amnes extructa; frugum, fructuumque apprimè ferax, quam à Toranensi agro Finetum flumen exterminat. Oleo, alabastrite, lapidibus molaribus, nitro, sulphure, aliisque ad vitam spectantibus affluens. Ex ea fuere Antonius, & Franciscus Camigliani, Instituti Seraphici Capuccinorum Provinciales, vitę sanctitate, Religionis zelo, literarumque peritia undequaque conspicui; & Franciscus Favilla, Ord. Minimorum Provincialis, vigilantia, prudentia, & doctrina præclarus; quos omnes animi magnitudine, ac pietate vicit Joan. Pizzullo, qui Romæ celebre S. Francisci de Paula Collegium pro citer. Calabr. Minimis ære suo fundavit, dotavit, & auxit.

RHEGIUM.

POst universalę cataclysmum, prima Italiæ Civitas, quam Auxonii filii Gomer, Noè pronepotes, anno ab origine mundi 1818. & post diluvium 162., facta gentium dispersione, relicta Babylone, Calabriam appulsi, amænitate, deliciisque allecti, condidere, Aschenam vocantes, undè Aschenazzi populi nuncupati. *Gomer*, ait Joseph Hebræus in suis *Antiqu. Judaic.*, *habens tres filios*

Asche-

Aschenagos, *Aschenagas instituit*, *qui nunc Rhegini à Græcis vocantur*; teſtante Hieronymo in Quæſtionibus Hebraicis ſuper Geneſim: *filii Gomer Aschenaz Græci Aschenaz Rheginos*, *vocant*. In Calabriæ Ulterioris ora contrà Meſſanam Siciliæ, à qua 12. mill. paſſ. mari diſtat in Boream, ſita conſpicitur, de qua Ovidius 4. *Metamorphoſeon*

Oppoſitumque petens contrà Zanclæïa ſaxa,
Rhegion ingreditur.

Quæque in Brettiis multas Colonias deduxit; & ampliavit: perpetuo Vere, climatis felicitate, nemorum omnigena fructuum, pomerio dignorum ubertate referta, aquarumque bonitate, Cælique temperie dulci undequaque transfuſa, oleo, vino, ſerico, lapidibus frumentariis, oleareiſque, ceteriſque ad vitæ commodum attinentibus, piſcatu, venatione, & aucupio, elementa ubera nimis, atque fæcunda. A Chalcidenſibus indè plurimum aucta, Anthineſtus, vel ut aliis placet, Antiſtenes, Reipublicæ Rex, Corona gemmarum primùm, quod ſciam in Orbe, redimitus, Themiſtocle auctore, apud Maraſiotum *in Chronicis*, pacificè per totam oram ſuæ ditionis à Metauro amne, uſque ad Alecem dominatus eſt. Righi dein appellavere Græci, vel ob aeris clementiam, Terræque jucunditatem, ut vox illa ῥήγιον, quod utile jucundum, optimumque ſonat; vel potiùs à fractura ex alia ῥήγν derivatum, dum Siciliæ Italia olim conjuncta, ea in parte terræmotibus avulſa eſt, teſtibus Strabone, Tro-

go,

go,& Æschilo,de qua sessura Virgilius *lib.3. Æneid.* effatus.

Ast ubi digressum Siculæ te admoverit oræ
Ventus, & angusti rarescent claustra Pelori
Læva tibi tellus, & longè læva petantur
Aequora circuitu, dextrum fuge littus, & undas.
Hæc loca vi quondam, & vasta convulsa ruina
(Tantum ævi longinqua valet mutare vetustas,)
Dissiluisse ferunt; cum protinus utraque tellus
Una foret: venit medio vi pontus, & undis
Hesperium Siculo latus abscidit, arvaque, & urbes
Littore deductas angusto interluit æstu.

Postmodum Neptunnia dicta, quæ & Possidonia; hinc Strabo à Cænide in Possidonium usque, & Rheginam Columellam, recessum, angustum dicit provenire meatum; quam temporis decursu Arunci incoluere, Æolusque rexit cum Jocastho filio, qui per cursus, & recursus Euripi navigationis asperitatem aperuit, atque fluxus, refluxusque maris aggrediendi signa præmonstravit; hinc pro beneficiis acceptis Rhegini Ducis tanti memores, magnificum illud Templum Æolo, tanquam Numini condidere. Dionysius Tyrannus Urbem copiis abundantem, sed frumento destitutam facilè superavit, quamque non sine fraude occuparunt pariter Siculi, Campanique, facinus ausi, apud Iustinum *ex Trogo lib.* 4. nulli Tyranno comparandum. Romanis conjuncta fædere contra Pyrrhum Epirotarum Regem, aliosque hostes, & Pænos, meruit

pro

pro fidelitate Coloniæ, Municipiisque honoribus cohonestari, Novio Marcello, Festo Pompejo, Cajo Paterculo, & Cicerone *in Philip.* attestantibus; quin & Messanam Coloniam habuit, ex qua exterminatis Samiis per Anaxilaum, Urbem, ne dum promiscuis hominibus, Thucidide teste, frequentem reddidit, verũ atque sub Rheginorum ditione commisit, & imperio; quod apprimè Iulius Cæsar nomine proprio, opibus, & mæniis Rhegium Iulium vocando, locupletavit, & auxit.

Signabant in Numo Rhegini varia Hierogliphicis, symbolisque redimita, præsertim Musam, & ex postico Lyram, fortè sui Ibici Poetæ memoria hac græca epigraphe ρηγινων. Aliquandò Mercurium cum Caducæo, & marsupio ex una, Castorem, & Pollucem ex altera. In aliis Iovem, & ex altera parte Minervam. Proserpinam, & ex postico Iovem sive Esculapium sedentem. Quandoque Lunam, & ex postico Iovem. Sub Leonis effigie Solem, & Apollinem. Plerumque Apollinem cum Diana, Martem cum Minerva, Iovemque cum Salute, sive Ygia Æsculapii filia: habito fortè jure ad varias Disciplinarum Encyclopedias, quæ in Rhegina Republica plurimum effulsere.

His Sanè nil timidius Rheginis, in proverbium abivit, pietate nimirum, atque erga Numina religione, quæ, teste Archia honoribus plurimis sunt prosecuti. Inter cætera Templa nobiliora fuere illa Apollinis, Veneris, & Dianæ Fascelidæ, Orestis expia-

tio-

tione famosa, apud Varronem *lib.* 10. *human. rer.* ubi sic ait: *Juxta Rheginum flavii sunt continui septem: Lapadon, Micodes, Eugion, Stracteros, Polmæ, Melicissa, Argeades, in his à matris nece dicitur purgatus Orestes, illicque diù fuisse ensem, & ab eo ædificatum Apollinis templum, cujus loco, Rheginos, cum Delphos proficiscerentur res divinas facturos, lauream decerpere solitos, quam secum ferrent.*, hùc quoque parricidio, exagitatus furiis venerat Orestes, Vibonensis Proserpinæ oraculo præventus apud Lucilium.

Et sæpè, quod ante optasti, freta Messanæ
Et Rhegina videbis mœnia:
Tum Lyparas, Fascelinæ templa Dianæ.

Ex ea prodiere Viri, in pythagorica Sapientia præclari, apud Iamblicum *in Sect. Pythag.* Athosion, Calais, Aristocrates, Aristides, Demosthenes, Elicaon, Eurichles, Hipparcus, Mnasibolus, Obsimus, Phasius, Selinuntius, Theocles, & alii. Horun Elicaon, Hippareus, & Phitius, Philosophi clari extitere, legumque latores, qui Rheginam Rempublicam præclaris legibus constituere. Hipparcus post eos utriusque Syderis, Solis, nempè, & Lunæ cursum in sexcentos annos præcinuit, gentium menses, diesque, & horas, teste Plinio *lib.* 2. ac locorum situs, vicosque populorum complexus, ævo præcone, haud alio modo, quam consiliorum naturæ particeps: quinimmò intra ducentos annos ejusdem sagacitate Lunæ defectum compertum omnibus patefecit, & motum; cognatio-

nem cum homine siderum : quorum animos nostros partem esse voluit: novasque stellas, nomen, & numerum illis attribuendo, & aliam genitam, motu, & luce mirabilem suo ævo deprehendit, per hystorica exempla, faces, lampades, trabes, bolidas, Cælique chasma dilucidando. Platonis amantissimus, cui *de studio lucrandi* Librum inscripsit: cujusque doctrina, maximè, quod *eventus rerum fortiter ab homine ferendi sint*, apud Stobæum multis fragmentis distinctè quisquam inveniet. In Patria obiit senectute bona, & laudabili, quem Rhegini Cives in Tumulo marmoreo, hierogliphicis redimito, hoc Epitaphio cohonestavere.

Sepulchrum hoc Hipparchi est.
Perge, justitiam animo complectens.

Cleonimus Poeta, & Philosophus præstantissimus in suis Epistolis ad Alexandrum Macedonem dithyrambicis versibus exornatis nulli secundus.

Theethetus Philosophus, & Legislator. Platoni charus, cujus nomine suum scientiæ opus, *Platonis Theethetus* dictum, exornatur.

Glaucus, apud Laertium Democriti ævo, in Philosophia pythagorica conspicuus, & in Musica, qui *de antiquis Musicis, & Poetis* optimè Monimenta luci donavit.

Theagines, apud Tatianum adversus Græcos, tempore Cambysis Regis, teste Eusebio, *de Præparat. Evangel.* primus Homeri Interpres, poematisque laudator.

Ly-

Lycus in Philoſophia Pythagorica incomparabilis apud Iſacium, & Suidam, celebris in ſua *Hiſtoria Lybica, & Sicula*, & in ſua *Diambra*, in dedicatione Fortunæ Phani, teſte Hierocle de *Tragicis, Comicis*, & *Hiſtrionibus*, concinnata.

Lycophron, Poeta Tragicus Lyci filius adoptione in ſua *Alexandra*, ſive *Caſſandra* præclarus, abſtruſo poemate concinnata, Iſacii Tzetza interpretatione conſpicua, in qua Herculis, facta, Ilii Cataſtropha, Caſſandræ vaticinia uſque ad Alexandri Magni facinora perbellè commemorantur.

Androdamus, Legislator, & Philoſophus egregius, in Opere *de Cæde, & Hæreditatibus*, celebris, qui teſte Ariſtotile, *lib.* 3. *Polit.* Chalcidenſibus, & Thracianis leges tulit, & illos inſtruxit.

Hippias, Hiſtoricus, Poeta, Orator, & Philoſophus eminentiſſ., teſte Suida, qui Monimenta *Sicula* primus, Conſcripſit, à Mye poſtmodum redacta in Epitomen. *De Italia* itidem, & *Rebus Siculis* libros quinque, *de Argolicis* libros tres, *de Temporibus* totidem; primuſque *de Parodea*, & *Chiliambro*, celebris, apud Plutarchum, & Galenum in ſua hiſtoria philoſophica; pro materia Univerſi ignem, aquamque faciendo, aliaque digna de fæminarum genitura; & Stobæum, multa in ſuis fragmentis, in ſermone de invidia, & calumnia differentem, quem Xenophon *de Juſto* interlocutorem facit cum Socrate; cui Plato *de Pulchro, & Mendacio* duos libros inſcripſit:

Vestibus purpureis per urbem sępiùs utentem vidit antiquitas, teste Æliano de Varia Historia, *lib.* 12.

Ibycus, unus ex novem Lyricis Græciæ universæ, apud Isacium in Lycophronem, Certandis Rhegini filius, teste Suida (à quo Ibycium metri genus) linguæque Doricæ lepidus Scriptor. Ibycini instrumenti in Celtarum conflictu cum Romanis inventor, ac Trigoni, sive triangularis Sambucæ, quod ex inæqualibus longitudine, sicut & crassitudine nervis efficitur; apud Porphyrium. Tale Instrumentum Harpam nominat Marafiotus *in Chronicis*; sexaginta librorum Scriptor maximus. Fuit puerorum maximè amator, de quo Cicero *lib.* 4. *Quæst. Tusc.* Maximè verò juvenum flagrasse amore Rheginum Ibycum apparet ex scriptis, & apud Epigrammatum Auctorem ita de eo disserentem.

Rhegium Italiæ pallustris extremum cano
Semper Trinacliam gustans aquam.
Propterea quod amantem lyram, amantem pueros
Ibycum frondosa posuit sub ulmo
Hic multa passus, multam sub sepulchro ederam fundit.
Et candidi plantam calami.

De cujus morte sic Plutarchus *de futili loquacitate*. *Ibycus cum in latrones incidisset, jam occidendus, Grues fortè supervolantes obtestatus est: Aliquando post tempore, cum iidem latrones in foro sederent, rursumque*

que Grues supervolarent, per jocum inter se susurrabant in aurem, adsunt Ibyci Grues. Eum sermonem assidẽtes in suspitionem rapuerunt, maximè desiderato jampridem Ibyco, rogati quidnam sibi vellet ea oratio, hęsitãter, atque inconstanter responderunt: subjecti tormentis facinus confessi sunt, atque ita velut Gruum inditio pænas Ibyco dederunt, ac potius suo ipsorum inditio, ut dicitur, perierunt. Unde peræmia orta est, Ibyci Grues.

Aristo, in Musica apud Strabonem, excellens.

Sillax, pictor suo ævo apud Athenęum *lib.* 6. maximè in Philiuntis porticu, Pollemachio dicto, inęstimabilis.

Clearcus, Statuarius insignis, Dedali discipulus, apud Pausaniam *in Laconicis*.

Pythagoras, græcis literis eruditus, Statuarius, & Pictor, quem Pausanias, Varro, & Plinius summis laudibus celebrant, Policletho, & Myrrone, arte numerosiorem, diligentioremque symmetria faciendo, quique inventor Statuarum proportionis, numerorum, modorumque primus repertor. Floruit alterius Pythagore Samii ævo haud obiturus.

Python, de Patria optimè meritus, apud Philostratum, *in Vita Apollonii*, qui adversus Dionysium Siciliæ Tyrannum fortis, Patriæque gratus, Accademicam disciplinam sequutus, Sapiens, liberque evasit.

Regiis, & Consularibus Insignibus, Legatione, & Prætura conspicui. Agathocles Rex. Gn. Ser-

vi-

vilius Musitano Consul., 537. Lucius, Romæ Tribunus Plebis, apud Valerium Max. *lib.* 4. & Antistius Legatus Iulii Cæsaris in gallico bello, prudentia, arteque militari apud eundem maximè præditus, & præclarus.

In plenitudine verò temporis, dum Paulus Apostolus ex Iudæa Romam peteret, Rhegium divertit, ut *in Apostolorum Actis* Lucas commemorat, ibique Christianam fidem uno die prædicans, Civitatem convertit, & gentes, quibus Stephanum Nicænum hominem Archiepiscopum constituit, & Calabriæ Metropolim Sedem in Urbe ipsa, ac per totam Rempublicam, Coloniasque Episcopis consecratis, & distributis, Religionem proprio cruore fundavit, & auxit; adeo ut Archipræsul Rheginus apud Barrium, *lib.* 3. antiquitate, & munere in Generalibus Conciliis post Romanum Pontificem legationem obtinuerit, atque primatum. In Nicæna Synodo prima, Constantini Magni, & Sylvestri Papæ temporibus, Marcus Archipræsul Rheginus, exceptis Victore, & Vincentio Romanis vices Papæ fungentibus, ex tota Italia solus interfuit. Papæ Agathonis vicem in Synodo Cōstantinop. VI. contrà Monothelitas, una cum Joanne Episcopo Portuensi, & Abundantio Paternensi Præsule, (Calabriæ sedes) Joannes Archiepiscopus Rheginus: interveniantibus pariter in Cōcilio Nicæno II. Constantino, Archiepiscopo Rhegino, sub Adriano; atque in Synodo Provinciali in Urbe Rhegina celebra-

brato adversus Briaticensem Episcopum, Hilario Rhegino Archipræsule sub Papa Xisto III., cui Sedi itidem Papa Gregorius *lib.* 5. Cariatensem Ecclesiam ob Civium paucitatem commisit; quibus decursu temporis Infula,& Sanctitate gloriosi sequuti sunt Cives, S. Sisinus , S. Cyrillus, S. Eusebius, Guillelmus, Guillelmus alter, Abundantius, Vernacius, aliique plurimi , vigilantia, doctrina, & Sanctitate pleni; ex qua pariter Urbe ad alias Sedes evecti, Matthæus de Saracenis , Ord. Minorum de Observantia, Archiepiscopus Rossanen, de quo in Tumulo =

D. O. M.

Hanc, quam cernis, ille cujus laus
Est perennis, transtulit in Latinum
Ecclesiam de Græco ad Cultum Divinum,
Cui nomen est Matthæus, quem in Præsulem
Elegit æternus Deus. Ordinis fuit Minorum,
Qui in numero fuit Magnus Prædicatorum
Anno MCCCCLXI.

Nicolaus, Episcopus Neocastrensis. Benvenutus, Episcopus Squillacensis . Benedictus, Episcopus Insulanus,indè ad Draconariensem Ecclesiam translatus. Philippus Episcopus Coronensis in Patracensi Provincia, deindè Archiepiscopus Hydruntinus, & Matthæus, militiæ Dux , & Episcopus Rossanensis.

Tres

Tres Urbs hæc Romanæ Sedi, & Culmini Summos Pontifices donavit, Agathonem nimirum, Leonem, & Stephanum, doctrina, zelo, vigilantia, & sanctitate præclaros.

Agatho, ordinatus die 29. Maii; ann. DCLXXIX. inde trigesimo post DCL. Concilium Oecumenicum Constantinopolitanum contra Monothelitas indixit, prius Romæ adversus eosdem Concilio Ecclesiæ Occidentalis pro rebus Orientis procurandis feliciter convocato. Vir pietate, mansuetudine, ac eruditione admirandus. Obiit *die* 1. Decembris, anno *DCLXXXI.* Extant ab eo scriptæ Epistolę tres, una, eaque admodum prolixa ad Constantinum Imperatorem, quæ habetur Gr. Lat. *Synod. VI. Act. IV. Concil. Tom. VI. pag.* 629. Altera suo, ac Synodi Romanæ nomine ad Imperatorem, & Concilium Constantinop. de Legatis ad Synodum missis, ibidem *pag.* 678. Tertia ad Ethelredum Merciorum Regem, & alios de Collata Abbati Medamstedensi potestate Vicaria, ibique *pag.* 576.

Leo II. ann. 682. Rom. Pontifex creatus, qui perlata à Constantinopoli Synodi sextæ Acta confirmavit, atque in Hispaniam eorum exemplar transmisit. Obiit ann. 684. 23. *Maii*, plenus meritis, & Sanctitate, verè egenorum Pater, & Pastor. Extant sub ejus nomine Epistolæ V., quas Commentitias Conciliorum Editores contendunt, apud Baronium, & Vinnium.

Stephanus III. S. Cæciliæ Cardinalis, electus, *ann.*

ann. DCCLXVII. & die *VII. Augusti* Summus Pontifex *ann. DCCLXVIII.* ordinatus, accitis undique ex Gallia, & Italia Episcopis, Romæ Constantinum Antipapam damnavit, Clericosque ab eo ordinatos gradibus dejecit, irritaque Acta Constantinop. de Imaginib. tollendis promulgavit. Obiit *ann. DCCLXXII. die 3. Februarii* doctrina summa præditus, & Religionis Catholicæ acerrimus propugnator. Extant Epistolæ tres, & Decreta nonnulla *Concil. Tom. VI.* Quos præfatos, & si Siculos Trinacriæ Insulani prætendant, non ambigendum Calabros fuisse, Siculos citrà Pharum dictos, Calabriam à Thucidide, Stephano Bizantio, Rogerio Guiscardo, cæterisque Siciliam nominatam, proprio Agathonis ore contestatam, qui Abundantium Episcopum Paternensem, & Joannem Rheginum ad Constantinop. Synodum Legatos missos, conterraneos suos appellare consuevit; quemadmodum tota Antiquitatis Traditio præscriptam veritatem propugnat, & Monumenta.

Episcopos autem, ac Archiepiscopos, tam propriæ Ecclesiæ, quam exteris, innumeros Urbs ista dedit, pro quibus dignè memorādis integrum Chronicon oporteret attexere: quod tamen pro iis, qui Rheginam rexerunt Ecclesiam, præstitit P. Scarfò Basilianus, in suis opusculis de Ecclesia Rhegina. Inter eos tamen peculiari memoria dignus habetur Guillelmus IV. ex antiquissimo Loghothetorū familia Archiepiscopus Rheginus in anno 1440. Hic Præsul in Me-

tropolitana Ecclesia sacellum exædificavit divo Stephano Protomartyri, suæque familia addixit Ius Patronatus; ut ex Ughell. t. 9. quod beneficium ad præsens possidetur ab Abbate D. Ioseph Logoteta Protopapa Ecclesiæ Sāctæ Mariæ de Catholica ad collationem suę Majestatis: & dictum beneficium divi Stephani est de Iure patronatus dictæ Familiæ; In d. Sacello extant arma gentilitia familiæ cum marmoreis lapidibus, ornatu, ac cum sepulturis.

Hoc quod de erectione prædicta innuimus animum facile excitabit Lectoris ad distinctius indagādum talis Ecclesiæ originem: cui assentior; licet forsan extra locum proprium de re hac agere contingat: ac verbis eisdem refero, quibus ad me transmissa est memoria hæc imprimenda v3.

Pace confecta inter Romanum Pontificem, & Northmannos, & facultate acquirendi concessa, omnem terram, quam pervaserant, & quam ulterius versus Calabriam, & Siciliam lucrari possent de Sancti Petri hæreditali Feudo sibi, & hæredibus suis possidendam concessit: ita Gaufrid. Malaterra. histor lib. 2. cap. 14. & Leo. Ostien. lib. 2. cap. 87. de Leone IX. cum Northmannis; Non defuerunt Calabriam, Apuliamque acquirere cum belligeris Calabris in bello tam instructi; ac demum Rheginæ Civitati obsidione facta, quæ Provinciæ caput erat, & hac expugnata Vicinæ Siciliæ aditum patefecerunt. Armis fortuna arrisit: in Comite Rugerio magnus splēdor pietatis refulsit; nam Deo gratias agens expulsis hinc inde Saracenis, Græcisque templa

exe-

exædificare, divinum cultum augere, & opera veræ religionis exercere cæpit; ut in Illis verbis ex diplomate. Insula Siciliæ, Dei providentia tota mihi subjecta, proposui reædificare devastata tegmina Ecclesiarum, Ugh. tom. 9. Col. squell., Pro gratiarum actione, attenta armorum felicitate deiparæ Virgini in Civitate Rhegii templum extruxit, dotavitque, suam Cappellam declaravit, vulgo dictam la Catholica pro instructione Populi Græci, liberam, & exemptam, ut nullus Archiepiscopus, sivè Episcopus Jurisdictionem haberet, ut ex diplomate Græca litteratura sub datum à principio Mundi 6620., & traductum latino sermone a Celeberrimo Constantino Lascario in anno 1498., ut Protopapa eligeretur à Communi Populo Civitatis, deindè Confirmaretur a dicto Principe Fundatore, suisque successoribus, præscribendo nonnullas orationes, ac methodum: ut dictus Protopapa sui Clerici, & totus Clerus subditus sibi canant &c. Tantæ existimationis semper fuit Protopapa dictæ Ecclesiæ cum Jurisdictione, ut Proreges aliquando proprium filium, ac suos Intimos eligere fecerint; Bullis Institutionis à Serenissimis Regibus expeditis, quæ nunc a Reg. Cancellaria expediuntur. Possidetur ad præsens hæc dignitas Protopapæ ab Abbate D. Ioseph Logoteta viro antiquissimæ nobilitatis, eximiæque prudentiæ, ac doctrinæ. Sub Regali protectione conservatur uti Ecclesia Regiæ Collationis, fundationis, ac dotationis, & quasi prima Cappella Regia à Northmannis fundata in hoc Regno.

Sanctitate conspicui in hac Urbe fuere, Suera, Episcopus Mesæ propè Calannam, sivè potius Hieracensis, Maximus, Elias Senior, Arsenius, Thomas, Elias junior, Laurentius, Nicolaus, Cyprianus, Petrus Spanò, Daniel, Cosmas, Milas, Lucas, Vitalis, Instituti S. Basilii M. Hieronymus Mosolino, Anna, & Catharina Labruto, Ord. Prædicatorum: Bonaventura, Gabriel, Athanasius pluries Provincialis, Siciliæque Visitator, Philippus, Jacobus, Bernardinus Giunta, Ludovicus, Antonius Tripodi, Bonaventura alter, Hieronymus Ponzi, Matthæus, Joannes Candela, Franciscus, Bernardinus Molizzi, Ludovicus Cumi, primus Congregationis Capuccinorum in Philocasa propagator, Ludovicus Conti, Joannes, aliique plures Religionis Seraphicæ. Hieronymus Seraphini, S. Martini de Urbe Parochus, Alexandri VII. amantissimus, & Franciscus Ord. Carmelitarum. Rosella Morisana, Eugenia Molizza, Maria Mazza, Altobella Carbone, Franciscus Pinnelli, Ursula, Perpetua, Agnes, Felicitas, & Joannes Montelli, Soc. Jesu, Virgines, & Martyres insignes, qui pro fide proprio cruore Ecclesiam, Urbemque decoravere.

Cruce Hierosolymitana redimiti, Franciscus Abenaudi, Joseph Monsolinus, Carolus Monsolinus, Nicolaus Monsolinus, Didacus Musitanus, Balthasar Barone, Didacus Barone, Gaspar Barone; nunc verò viventes Felix, & Ludovinus la Bozzetta,

Ge-

Genuensis, & Bosurgi; & multi alii.

Typis præclari, Titulis, gradibus, & literis. Franciscus Sacco, in suis *quatuor libris Poematum* latinè exaratis, Opus sanè apud Leonem Allacium à Musis, earumque Preside in Hippocrenes adytis dictatum, erudito, ac culto latini sermonis nitore, raris eloquentiæ luminibus refertum, Romæ, 1634. celeberrimus; aliaque plura italica insignia apud Abbatem Michaelem Iustiniani. Leo, Magnus Regni Senescalcus, Rationalis Magister, Regiusque Consiliarius, & Familiaris, 1321. *Arch. A. fol.* 65. Joan. Baptista Bovio, in Jurisprudentia impensè eruditus; luci donavit Opus, *de Statuaria Urbis præscriptione Tractatus*. Neap. in 8. Ioannes Malatacca, Doctor celebris, Regiusque Aprutii Justitiarius. Franciscus Majorana. Ord. Minimorum S. Francisci de Paula, Theologus eximius. Typ. dedit Messanæ, 1643. *in* 4. Opus dictum, *Lavacrum Sacramẽtale*. Didacus de Mari J.C. publico Iuri fecit Opus doctum, cujus titulus = *Additiones, seù Annotationes aureæ novissimæ ad Decisiones S. R. C. Neap. Thomæ Grammatici Reg. Consiliarii. Additiones ad Gizzarellum*. Neap. apud Ægidium Longũ 1627. *in* 4. Deodatus Sincero, Typ. donavit Neap. apud Robertum Molo, 1648. *in* 4. italicum Opus dictum = *Il Mazzella fedele*. Marcus Antonius Politi in sua *Historia Rhegina* disertissimus Author. Bernardinus de Rhegio, Ord. Seraphici in utraque lingua conspicuus, in suis *Commentariis Scoticis*, apud Uvandingum

gum, celebris. Stephanus Pepe, Clericus Regularis, Theologus conſpicuus, & concionator, luci dedit italicè = *Le Battaglie degli Agonizanti, moſtrate a quei ſecoli del gran Simone Stilita*. Genuæ apud Ioan. Calezanum, 1651. *in* 4. *E le leggi nuzziali date da Genitori à Sara di Tobia, diviſe in cinque parti*. Ven. apud Thomaſinum, 1665. *in* 8. Sebaſtianus ab Alexandro, Ord. Carmelitarum, pluries Provincialis Calabriæ, Regens Præfectus Neapolis, & Generalis Vicarius, Aſſiſtens Generalis Italiæ, & Epiſcopus Rubenſis in Apulia. Vir ſagaci ingenio, & acri, atque in omnigena Sapientia eruditus. Typ. publicè donavit plura, & varia; Opus primum hoc titulo = *Libra penſilis, de numero Prædeſtinatorum, & Reproborum*. Romæ, apud Ægidium Gezzi, 1671. *in* 4. Aliud = *Apologia pro Carmelitis* italicè, Meſſanæ, 1629. apud Franciſcum Bianco; Itidem & Panegyrim de S. Ianuario, hoc titulo, *Napoli ſuperba*, aliaſque Orationes pro Comitiis doctiſſimas. Paulus Alagona, Clericus Regularis apprimè doctus; luci donavit Veronæ apud Franciſcum de Rubeis, 1644. *in* 4. *Allegationes in Jure utriuſque Principis, & Regularium*. Nicolaus de Rigio, Medicus inſignis, de eo hæc apud Conradum Giſnerum in ſua *Biblioth. in fol.* 631. Monimenta habemus, *quod tranſtulit libellum de viribus Centaurii minoris herbæ. Gentilis. Habemus etiam Cl. Galeni libros de uſu partium Corporis humani ex hujus autoris verſione impreſſos, & Nicolai Alexan-*

xandri Opus de Medicamentis compositis , & alia quædam non pauca ab eo versa extant . Opera aliquot Galeni à Nicolao Rhegio Calabro translata , excusa sunt Venet. à Juntis , cum Operibus Galeni . Sunt autem hæc , de Consuetudine , de partibus artis Medicæ &c. Georgius , Ord. Seraphici Reformat., & Ludovicus, in Monimentis plurimis *de Dialectica*, & *Philosophia*, insignes . Ludovicus Charerius I.C. celeberrimus , & in suo Opere legali clarissimus, cujus titulus = *Practica Causarum Criminalium: in qua Tractatus Appellationum , de Judiciis , & Tortura, de homicidio , & Assassinio , & de Hæreticis continentur ; & quæ disponantur super his Jure Civili, Canonico, & Regni Neapolis statutis traduntur ab Auctore recognita.* Venet. 1560. *in* 8. & recusa Lugdun. apud Guillelmum Rovellium 1562. *in* 4. Carolus Maria Rota , bis Provincialis , Ord. Carmelitarum, Ioan. Baptista Rota Gagliostri , ejusdem Ordinis Provincialis Moderator , Ioannes Baptista Amodei , Verbi Dei Præco eximius , & Magister in Sacra Pagina eminens . Ioan. Angelus Spagnolius , Abbas , Canonicus , & Archidiaconus Urbis, in suis *Chronicis à creatione Mundi , usque ad annum* 1669. & *Urbis Rheginæ à suæ fundationis exordio ad præfatum annum*, celebris. Antonius Spagnolius , Abbas, Canonicus , & Pænitentiarius major , in suis Monimentis *Theologicis, moralibus, & dogmaticis*, 1680. præstantissimus . Antonius Abbas Spizzicagigli , Decanus , primaque Dignitas Metropolitanæ Rheginæ,

ginæ, Theologiæ, & in utroque jure Doctor celebris, Prothonotarius Apostolicus, & Intronatorum Senensium Accademicus insignis, Vir Musis, Minervæque, amantissimus: Luci donavit italicè hoc Opus = *Ponderazioni utilissime d'eterne massime sopra gli Esercizii spirituali del gloriosissimo Patriarca S. Ignazio Lojola, distinte in dieci Venerdì.* Neap. apud Felicem Mosca, 1719. 31. *Julii in* 12. Aliique plurimi apud Nostrates, & exteros, minimè fama obituri.

RIOLUM.

AB Amygdalaria, & Mari penè 8. mill. dissitum Oppidum, conditum supra saxum, cujus Arua montibus circumdata frugifera sunt, & vino nobiliora. Patria Dionysii Columbo, Philosophi omnibus numeris absoluti, linguarum utriusque, & historicarum impense periti, ac in reconditis Antiquitatum apothecis longè eruditissimi; de pluribus Monimentis optimè meriti.

ROGIANUM.

SUpra Temesem Oppidum, Vergianum olim dictum, ab Auxoniis conditum, ampliatumque ab Oenotriis, quod cum aliis ad Romanos rediisse, Livius commemorat; cujus Arua fæcunda, vino, melle, manna, serico, pannis, frugibusque præclara. Patria Nicolai de Rogiano, in omnigena lite-

literatura, sed præsertim in Oratoria, & Poetica, incomparabilis, in Romana Cathedra Jani Parrhasii successoris emeriti. Eleganter scripsit, ac lepidè apud Speram *libros quatuor Sylvarum*, metrico carmine, *de Conquestu Italiæ*, *de Rebus Sacris*, aliaque cedro digna, & æternitatè.

ROMBIOLUM.

MEsiani agri, Pagus frugifer, & campestris. Celebris in suo Antonio, Ord. Assisinatis, pænitentia, & sanctitate præclaro.

ROSARNUM.

A Rosarum, florumque copia sic Oppidum denominatum, atque à reliquiis Civitatis Scunni propè Nicoteram, quod Metaurus navigabilis amnis præterfluit derivatum exoptant. A Freto 2. mill. semotum, cujus arua jucunda peponum, leguminum, aliorumque frugum ubera nimis. Sylva pinguis pabulis, herbisque medicinalibus plena: croco sylvestri, reupontico, sisone, tragio, ac testudinibus superabundans; venatione, piscatu, atque aucupio deliciosa. Gloriatur nativitate Dionysii, Stephani Alemagna, Dominici Musitano, & Hieronymi Musitano, in suo Opere *de Divinis Auxiliis*. Messanæ, Typ. Senatus in fol. doctissimi, Ord. Prædicatorum; aliorumque, qui in divinis

Scripturis, atque in sæcularibus literis egregiè docti, ingenio subtiles, eloquio diserti, linguarum varietate periti, vita, & conversatione integerrimi plurimùm extitere.

ROSSANUM.

OEnótrorum Civitas undequaque rupibus septa, natura, & arte suprà saxum egregiè munita. Romanorum propugnaculum, & Colonia, quam Rhodii pariter deduxere. Civium Sanguine, distincta Nobilitate, Titulis, Infulis, Insignibus, atque Sanctitate conspicua. Arua optima pabulis, frugibus, fructibus; vino, oleo, fictilibus, gypso, marmoreo, vitice, capparis, terebintho, oleandro croco sylvestri, centaurio majori, anenide, dictamo cretensi, aliisque herbis medicinalibus, & sanativis fæcunda: venatione, & aucupio deliciosa, aeris, aquarumque dulcedine, & serenitate, jucunda, quam haud procul Colonetum flumen adlabitur, ab agro Coriolanensi per Lucinum amnem disterminata. Ad Mare Ionium, à quo Urbs tribus mill. distat, Rossia promontorium, & portus Veneris, ubi suos post Trojæ excidium Æneas exposuit, ut per ea loca, & circiter habitarent. Celebris in suo Patirio, S. Basilii M. Monasterio, non longè ab Urbe, undè exclusis fæminis ab ejus accessu cæli imbribus, multorum Sanctorum Monachorum, veluti altera Thebais parens, & nutrix extitit, & peren-

ren-

rennatur; quales fuere Nilus Cryptæ ferratæ in Tusculano Fundator, quem Rom. Pontifex, & Imperator viventem ad pedes abjecti, coluere; Bartholomęus, Stephanus, Georgius, Theodora, Gregorius, aliique Ord. S. Basilii, vitæ Sanctitate, atque miraculis insignes; literis, & pænitentia antiquis Ægiptiorum Patribus comparandi. Nec contemnēdi pariter Thomas, & Antonius Petra Dominicanī instituti, & Augustinus Religionis Seraphicæ Capuccinorū, pietate, merito, & exemplis conspicui. Sedes Archiepiscopalis, anteà græca, postmodum latina facta, ex qua Valerianus Episcopus Rossanensis sub Agathone Papa Concilio Constantinopol. VI. contrà Monothelitas interfuit. Gloriatur de suo Zosimo Papa, quem Messurgenses pari modo desiderant; non ambigendum tamen Calabrum, & ex Magna Græcia extitisse. Non sic de Ioanne VII. & XVII. quorum primus, *anno* 705. 8. *februarii*, Platonis filius, Romanus Pontifex fuit electus, qui à Justiniano Cæsare rogatus, ut Concilii Quini sexti Canones confirmaret, eos ad Imperatorem, vocata Romana Synodo, nec albo, nec nigro lapillo notatos remisit. In eadem Vuilfridum Eboracensem Archipræsulem à criminibus intentatum absolvit, de cujus causa extant præfati Pontificis ad Etheleredum Merciorum, & Alfridum Deirorum Principes Epistolæ plenæ rerum. Obiit denique plenus meritis, & providentia summa. Secundus verò, utpotè Antipapa, à Pontificum Cætu meritò explodendus.

 Mi-

Mitra gloriosi, Antonius de Genovisio, anteà Episcopus S. Marci, ad Ecclesiam Marturanensem translatus, 1446., ex qua ad Insulanam evectus est, 1451. Ioan. Antonius Perronus, Episcopus Neocastrensis, qui Cathedram suam propriis sumptibus erexit, & auxit. Thomas Casellus, Ord. Prædicatorum, ex Episcopatu S. Leonis in Calabria, ad Oppidensem translatus, demum ad Cavensem, *ann.* 1550. Hic in Concilio Tridentino, cui interfuit, unus fuit ex Prælatis, qui constanti pectore Regularium exemptionem ab Ordinariorum Jurisdictione quoad casus ibi, vel in jure non exceptos defendit: plus caputio, unde propriam agnoscebat celsitudinem, quam mitræ, quam tunc gestabat, ubi ratio id postularet, libentissimè deferens, ut loquitur Pallavicin. *in hist. Conc. Trident.*: hinc pro tanti Viri memoria, in ejus tumulo, sequens *apud Ughellum*, legitur Cænotaphium.

Thomæ Cassclio Russanensi Patricio
Ordinis Prædicatorum, divinarum literarum peritissimo
Catholicæ doctrinæ propugnatori acerrimo, Episcopo Cavensi
Qui pro Sancta Republ. Christiana innumeros labores suscepit.
Marius Protonobilissimus, Patricius Neapolitanus poni cur.
Vixit ann. LX. obiit XIX. Martii MDLXXI.

Joan. Cæsar Foggia, Episcopus Umbriaticensis, qui Con-

Concilio Tridentino interfuit, 1547. His annectendi Vincentius Ferrari, & Thomas Piatti Instituti S. Dominici, pluries Provinciales emeriti.

Cruce Hierosolymitana conspicui, Ioan. Vincentius de Maleno, Cælius de Muro, Ioseph Interzzati, Ioan. Bernardinus Cito, Pyrrhus Maleno, Fabius Mannarini, aliique plurimi.

Armis,& Insignibus præclari, Franciscus Amarellis, Antonius Campagna, Cæsar Caposacchi, Bartholomæus, & Balthasar Iudice, Livius Foggia, Marius Protospatari, Ioannes Tagliaferro, Marius Toscano, Philippus Zurlo, Hieronymus Britti, & Aloysius Risi, multarum Classium Duces in Hydrunti bello contrà Thraces invictissimi.

Typis, & literis celebres, Antonius Galatheus, Regis Alphonsi Philosophus, & Medicus præstantissimus, qui *de Hydrunti bello* optimè scripsit. Ioan. Baptista Piatti, Canonicus Rossanen, in Iurisprudentia, & Theologia doctissimus. Typ. dedit italice. *Un sermone funebre fatto nella Chiesa Cattedrale di detta Città, ove si celebravano l'Essequie di Papa Urbano VII. Arcivescovo un tempo di quella Chiesa*. Neap. apud Hæred. Matthæi Canceri, 1591. in 4. Franciscus Tagliaferri, Vir doctrinæ multiplicis, & Poeta illustris. Sylvester Capuccinus voce, & exemplo Verbi Dei Præco celeberrimus, sui Ordinis in Romana Curia Procurator Generalis, qui oblatum sibi a Gregorio XIII. Summo Pontifice Mileti Episcopatum recusavit. Scripsit *de contem-*

tem-

templatione Sanguinis Christi volumen Florentiæ apud Marescottos, ac tandem Montalti obiit miraculis clarus.

Carolus Blasco in suis *Historicis Capitulis*, & *Pyndi gemitibus*, Poeta insignis, & in literarum fætura nobilis; aliique plurimi fama venerandi, quos inter, Angelus, Basilius, Dionysius, Elias, Ioannes, Iacobus, Gregorius, Paulus, Paschalis, Isaac, & Petrus, Urbis Præsulatu præclari.

RUBETUM.

COnsentiæ Prætura cujus ager frugifer. Patria Hyacinthi Scarpello U. I. D. & Theologi Dipiniani Consentiæ Diœcesis Parochi emeriti. Multa Opera is concinnavit, sibi; & Patrię decora, quę extant: *Directorium Confessariorum, seù Scrutinium Pænitentium*. Neap. 1710. ex Typograp. Caroli Porsile. Et *Speculum Parochorum*. Neap. 1710. apud Iosephum Rossellum, & *Rethoricam* non dum editam. Nec non atque Hieronymi, Ord. Assisinatis, vitę bonitate, & pęnitentia conspicui.

RUBLANUM.

IUxtà Sabathium Amnem navigabilem, & pisculentum satis, Consentię Pretura, sed Oppido par, ubertate, magnificentia, sanguine, lireris, & Infulis gloriosa. Arua undique ubera, Elementis,

Cæ-

Cęlique climate clara. Salſamenta optima, ubi incolę ſoleas, bovinaque coria, cęlaturam, fabricationemque perbellè concinnant. Ex ea prodiere Viri in omnimoda literarum fętura conſpicui, & Sanctitate; quales fuere, Hieronymus Ricciullo, Doctor eminens, Georgii Gualterii in ſuis Tabulis pręconio dignus, in Romana Cathedra publicus Iuris Profeſſor, & Belicaſtrenſis Epiſcopus emeritus, 1636. Obiit in Patria, in cujus Tumulo hoc cenotaphio excitatur.

Hieronymo Ricciullo Rhegino
Patritio, Bellicaſtren. Epiſcopo
In Juris interpretatione per majorum ſuorum veſtigia gradienti, ad primariam Juris Pontificii Sedem, certamine Romæ evecto inde ad multas Italiæ Academias, dum certatim evocatur à Pio V. P. M. ob vitæ non minorem, quàm doctrinæ famam, ad paſtorale munus admotæ,
eoque decem per annos integrè adminiſtrato, obiit VII. Auguſti MDCXXVI. Ætatis ſuæ XLI.
Thomas Ricciullus Fratri amantiſſimo mæſtiſsimus.

P.

Gaſpar Ricciullo del Foſſo dictus, Ord. Minimorum Generalis, Scalę Antiſtes, indè Archiepiſcopus

Rhe-

Rheginus, 1560. Vir doctrina, & pietate incomparabilis, à Pio IV. vocatus ad Oecumenicum Tridentinum Concilium, post Sedis Apostolicę Legatos partes agens, adeò expetitus, ut nil eo absente Vocales, nil eo inconsulto decrevere Legati, Primatum post illos sententia sua tenens, & pro Regularium Iuribus acerrimè propugnans, & solus. Doctam, spirituque plenam in Synodo habuit Orationem *de Ecclesiæ Auctoritate in Fidei Rebus definiendis*, quę Typis mandata hoc titulo exprimitur = *Oratio ad SacrosanctumOecumenicum Concilium Tridentinum, qua de Ecclesiæ auctoritate, & imitandis Apostolis disseritur, habita per R. P. Gasparem à Fosso Archiepiscopum Rheginum, in ejusdem Concilii aperitione, die 18. Januarii ann. 1563. in 4.* Item *De Abbatis Regularis dignitate, ac potestate circa Insignia, functionesque Pontificales, Liber apologeticus,* in Bibliotheca Montis Oliveti asservatus, apud Toppium. In ejus Tumulo hęc legitur Inscriptio =

D. O. M.

Fr' Gaspar à Fosso Archiepiscopus Rheginus
Minimorum Religionis alumnus,
Qui Concilio Tridentino interfuit,
Et illud sub Pio IV. Oratione sua
Aperuit, ubi cum Ecclesiam hanc Turcarum
Incendiis devastatam ad priorem candorem
Revocasset, Sacellumque hoc ob sui devotionem
Con-

Construxisset, hoc sibi vivens Sepulchrum erexit,
Præsulatus sui anno XXVIII.
Vitæ suæ LXXXXII. & Domini MDLXXXVIII.
Obiit die XXVIII.Decembris MDLXXXXII.

Antonius Ricciullo in Urbe Roma Vice gerens, & Advocatus primarius, Belicastrensis Episcopus, Umbriaticensis, Casertanus, ac mox Consentiæ Archipręsul, ann. 1641. 27. *Novemb.* ab Urbano VIII. pro meritis delectus Regni Neapolitani Sacrę Inquisitionis integer Administer. Plura sui ingenii reliquit Monimenta, Urbi, & Orbi conspicua, quę extant = *Tractatus de Personis, quæ in Statu reprobo versantur, videlicet = De Blasphemis, Meretricibus, Concubinis, Lenonibus, Histrionibus, & Circulatoribus, Personatis, Choræis, atque Tripudiis, Zingaris, seù Egiptiacis, Vagis, Lusoribus, Delatoribus, & Carnifice.* Neap. apud Robertum Mollum, 1641. in fol. = *Ejusdem Lucubrationum Ecclesiasticarum, libri sex, videlicet. = De cultu, & veneratione Sanctarum Reliquiarum, Episcopo Titulari, Eræmitis, Confraternitatibus Laicorum, Prædicatore, Feriis, Festisque diebus.* Neap. apud Camillum Cavallum, 1643. in fol. = *Tractatus de Jure Personarum extra Ecclesiæ gremium existentium in quo breviter, & dilucidè agitur. De Judæis, Infidelibus, Cathecumenis, Excõmunicatis, Hæreticis, Apostatis à fide, Apostatis à Statu Ordinis Clericalis, Apostatis à statu Religionis, Schismaticis. Accessit etiam singularis, &*

utilis Tractatus de Neophytis cum triplici Indice. Romę, apud Mascardum, 1651. in fol. Antonius Ricciullo, Antonii Prędecessoris nepos, Episcopus Umbriaticensis sub Alexandro VII. 1659. Vir rerum Sacrarum, & antiquitatis cognitione pręcellens. Dominicus Toscano Ord. Prędicatorum Magister, Vir profecto doctus, & mira ingenii felicitate spectandus. Ioannes Baptista Morelli, ejusdem Instituti, Provincialis emeritus. Antonius de Pyro, A. M. D. Vir in philosophicis, & politioribus literis eruditissimus. Plura scripsit edenda, quæ sagacium Criticorum existimationem promeruere, quæ extant = *Lezione sopra il Sonetto secondo delle Rime di Galeazzo di Tarsia*. = *Risposta ad una Lettera Apologetica d'un' Innominato, nella quale si difende il Marino, contro il parere de Giornalieri di Venegia; ed in detta Risposta sostiensi lo divisamento de' medesimi, com'eziandio la difesa del Petrarca dall'Anonimo Apologista tacciato; parlandosi altresì delle Poesie del Tarsia*. = *Giudizio sopra la Critica del Castelvetro, nella Canzone d'Annibal Caro; e nel detto giudizio si essaminano tutte le proposte, e risposte d'entrambi*. = *Lettera critica sopra alcuni ristretti d'Opere di varj Autori moderni, fatti da Giornalisti Veneziani, co'loro giudizj*. = *Discorso intorno all'uso dell'aria ne' Corpi umani per mezzo della respirazione, in cui ampiamente di moltissime cose a ciò appartenenti, ragionasi*. = *Discorso, intorno alla trasmutazione de' cibi, e delle maniere, come si faccia lo smaltimento, e divi-*
sion

sion de'medesimi; e da ciò si fà passaggio a parlar della Nutrizione. = Lettera, nella quale si sciogliono molte difficoltà proposte, intorno al principio della generazione umana, ed accrescimento del Feto nell'utero. Bernardus de Rublano, Congregationis de Colorito dictæ, Ord. Heremit. S. Augustini de Observantia Fundator. Vir sanctitate vitæ, & doctrina celebris. Aliique plurimi, literis, & in agendis dexteritate præclari.

SAMBATELLUM.

RHeginus Pagus, Pomonæ, & Floræ deliciis, atque Neptuni piscatu, Trinacriæque prospectu, Jucundus. Patria Hieronymi, Instituti Seraphici, merito, & exemplo conspicui.

SAMBENEDICTUM.

COnsentiæ Oppidulum supra Crathidem, sed frugiferum: ast gloriosius nativitate Alberti Ordinis Prædicatorum Magistri, viri in omnigena scientiarum supellectili eminentissimi: regularis observantiæ usque ad ultimum spiritum tenacissimi: cujus prudentiam in subditorum regimine, tanto plausu, Patres sui Ordinis Provinciæ tùm Calabriæ, tùm Aprutii, quarum fuit Provincialis, celebrem effecerunt, ut in Generalibus Comitiis, ad supremum Illustrissimæ Religionis clauum regen-

dum, à plerisque dignus sit habitus: & si doctissimus, nimio tamen humilitatis ardore compeditus, publicam lucem metuens, litterarium Orbem sapientiæ suæ dignissimis monimentis orbavit; illius tamen aurei operis, cujus titulus *Compendium Philosophiæ D. Thomæ*, ipsum fuisse authorem (proprio nomine prætermisso) autumant inter nostrates, non pauci.

SAMBLASIUM.

OLim Turres dictum, Oppidum in Neocastrensi agro extructum, sua aqua sulphurea morbis Salubri nimis, famosum. Oleo, vino, fructibus, frugibusque omnigenis Arua fæcunda. Patria Joan. Baptistæ Rosso, Viri doctissimi, Antonini de Flore in Romana Accademia literarum fætura, & fama conspicui, Iosephi de Flore, Stalarum Baronis, aliorumque eadem de Familia Semyris, Marchionatu, & Cropani Baronia gloriosorum; & Francisci Trombetta, Ord. Carmelitarum, perfecta sui abnegatione, & admirabili contemplatione, & solitudine incomparabilis.

SANLEONIUM.

LEonium potius dicendum, Urbs Episcopalis Crotonem inter, & Sybarenam, cujus dumtaxat vix vestigia visuntur, à Neætho fluvio parum di-

distans, de quo Amni sic Strabo, *lib.6. Aesarus fluvius, & portus, & fluvius alter Neæthus nomine, quorum, cognomine casu provenisse dicitur. Nam in Achivorum errore quosdam ab Iliaca Classe applicuisse, & ad locorum explorationem egressos, Trojanas mulieres navigationis comites tam longè pertæsas pelagi cursus naves incendisse, quas viris desertas esse noverant, qua ex causa illi mansisse coacti sunt. Præsertim cum terrarum virtutem cernerent, evestigioque plurimos alios adventantes, & pro sanguinis necessitudine ipsos imitantes multas habitandi effecisse Sedes, & quibus plures Trojanorum similem appellationem assecuti sunt: Neæthumque etiam ex malorum eventu vocabulum vendicavit.*

Et Licophron in sua *Alexandra* =

Et Neæthus ubi fluit ad Mare
Interficient autem illum Auxones, Pellenei.

Isacio interpretante: *Secundum Apollodorum, & alios, Laomedontis filias, Priami sorores Aethylla, Astyochen, & Medesicasten postquam illuc in Italiam cum reliquis Captivis pervenissent, vitantes Græcorum servitutem, suasisse aliis, ut naves græcorum viris vacuas, cum in terram descendissent, comburerent. Unde fluvius Neætheus dictus est, à nays, idest navis, & aeto .i. ardeo, & mulieres ille naupræstites dictæ sunt. At Græci, qui cum illis erant, exustis navibus ibi habitarunt.* Patria Adami, Ord. S. Basilii, ejusdem Urbis Episcopi, fama venerandi.

SA-

SARACENA.

SEstum olim, Urbs Oenotrorum mediterranea in Brettiorum confinio, Muranum inter, & Balbiam milliario dissita, quam Garga frigidus amnis, qui miscetur Sybari, adlabitur. Arua omnigena frugum ubertate fæcunda; herbarumque medicinalium proficua in suo Charistone Monte, atque elementorum, Cælique beneficentia famosa. Hic Vina, olea, manna celebriora. Montium, collium, planitiei, aucupio, & venatione jucunda. Fodinis auri, plumbi, gypsi, alabastritis, lapidis specularis undiquè superabundans; frumenti, cæterorumque ad vitæ commodum ubera nimis. Ex ea prodiere Viri in omnifaria disciplina celebres, Infulis, pietate, literis, & armis. Gaspar de Aleparto, *an.* 1536. Antistes, atque Pauli III. Pontificis Pænitentiarius major. B. Angelus de Aleparto, unus ex primis Sociis S.Francisci Paulani, Franciscus Cacciavillano, doctrina, & Sanctitate præstantissimus. Oratius Capalbus in Cathedrali Cassanensi Ecclesia Decanus, deindè Generalis Vicarius, mox Vicarius Apostolicus Policastri, & tandem morti propinquus, Episcopus Bisiniani electus. Michael Angelus Donato Vicarius Generalis doctrina, & moribus celebris, qui typis dedit volumen, cui titulus *Asyla immunitatis* Romæ 1652. sub Innoc. X. excusum. Persius, Cervino in multis,

tis monimentis MS. ac Poesi maximè in suis *Elegiis* typis donatis impensè eruditus, lepore plenis. Joseph Pace, sanctitate, vitæque abnegatione incomparabilis. Nicolaus de Caprio Noceriæ Archidiaconus emeritus, sanctæ domus Incurabilis Ordinarius, & Corrector vigilantissimus, ultimò Episcopus Iovinatii. Ludovicus Rinaldi Ordinis Prædicatorum Provincialis, qui in Generali Capitulo ad supremum suæ Religionis Præsulatum vota habuit non pauca. Albertus Aloysius ejusdem Ordinis Provincialis, in suo opere Sacro *S. Leonis* dicto, Neap. apud Nicol. Migliacc. 1722. excuso, præclarus: longiori ævo dignus. Dominicus Serio ejusdem Instituti Sacræ Theologiæ Professor, animarum saluti impensè addictus, doctrina, & eruditione præclarus, ac de Ecclesiastica Rethorica benemeritus; qui typis dedit Opus, cui titulus *Esercizii di Missione* apud eundem Migliacc. Neap. 1722. in quo suæ pietatis, Christianique zeli, quibus ornatur, mirabile præbet experimentum. Angelus Ordinis Minimorum, pietate, & pænitentia insignis: Aliique non pauci in Iuris prudentia, Medicina; cæterisque artibus celeberrimi.

SCALA.

IUxta Cirum, Castrum, oleo, melle, gossipio, sesama, & frugibus clarum. Patria Francisci Verticillo, U.I.D. Canonici, & Vicarii Capitularis Caria-

riaten. & Salvatoris Acri, Medici præstantissimi.

SCALEA.

Olim Velia, sivè Elea, juxtà Mare, Lucaniæ postrema, Sybaritarum Colonia nobilis apud Collenucium, & Cropanum (quid quid dicat Barrius ex mente Plinii, & Strabonis); ubi Arua frugifera, sylvis glandiferis, venatione, aucupio, pabulis, frugibus, vino, xilone, saccaro, plumbo, cæterisque ad vitam opportunis, & commodis, fæcunda nimis, & ubera. Ex ea antiqui Sacerdotes Gentilitatis, Arioli, Aruspicesque celebres, inter quos Caliphena, & Callias, qui Crotoniatis contra Sybaritas numero majores, victoriam prænuntiavit; quemadmodum Zeno, Parmenes, Leucippus, & Favorinus Philosophi illustres, secta, & antiquitate prodiere. Nunc Castrum exiguum, sed illustre nativitate Gregorii Caloprese, Medici, & Philosophi præstantissimi, & Abb. Vincentii Gravina, in omnigena literatura præclari, qui in variis doctisque Monimentis compositis, lucique editis, ac in utraque lingua peritissimi, coronam præ aliis, laureamque meritò præripuere; & Petri Romani, Magistri Rationalis M.C. 1374. sub Rhegina Ioanna I. Plures eam fecere Episcopalem Sedem apud Gualterium, in qua à D. Petro Aulalius primus Episcopus fuerit constitutus.

SCYL-

SCYLLACEUM.

URbs antiqua, & nobilis, quam munito loco, ac undique vallatam rupibus Auxonii condidere, incoluerunt Oenotrii, tenuit Ulisses, & Mnestheus Atheniensium Rex in Coloniam evexit. A Freto dissita mill. 3., duos inter amnes, qui subtus Urbem in unum coeunt, supra Adriaticum sinum botrionis in modum pendet in collibus constituta. Deliciis plena, frugibus, & fructibus, vino, oleo, melle, frumento, lino, figlinis, auro, argento, marmore, alabastrite, gossipio, sesama, oriza, vitice, terebintho, tamarice, & oleandro, Arua ubera nimis, atque fæcunda. In suo admirabili fonte, Arethusa dicto, sub collium pede in campo supra maris arenam, cannis in coronæ speciem cincto, arundineis umbris, aquarumque virtute mirabili, famosa; Nam juxtà aquas, cum tacitus homo, & Silentiosus extiterit, Stagni ad instar, non tam currere, quam stare videatur unda; cum verò, vel tussi, vel clariori voce, vel Sambucæ sonitu ejusdem rumor excreverit mirabiliter aquæ concitatæ prosiliunt. Venatione, piscatu, & aucupio undequaque deliciosa. Romanæ Reipublicæ Colonia, quæ suos nummos pariter cum aliis Civitatibus liberis, teste Cropano, excudebat humana effigie præditos, variisque symbolis per circuitum redimitos, ac hierogliphicis. Sedes Episcopalis vetusta, ex qua

Zaccharias Romanæ Synodo ſub Vigilio; & Paulus Synodo Conſtantinop. VI. ſub Agathone; & Gaudentius Concilio Romano ſub Hilario, Pontificibus, interfuere. Glorioſa Corpore Acatii Centurionis Martyris in æde Epiſcopali quieſcente; atque ſuorum Infulis, quales inter alios fuere Petrus Eccleſiæ Urbis Canonicus, poſtulatus in Epiſcopum Equenſem, indè Antiſtes Caſtellanetenſis à Clemente VI. 1343. creatus, & Marcus Antonius Pariſius, Epiſcopus Uritanus, ann. 1648. Stephanus, Amerigus, Deodatus, Ugo, Gaudentius, Donatus, Leo, Drogo, Urbis Præſules emeriti.

Ex ea prodiere Viri omni exceptione inſignes Typis, pietate, & literis, inter quos M. Aurelius Caſſiodorus primatum tenere debet, & locum. Vir ſanè magnus tum doctrina, tum ſanguine, tum dignitate Senatoria. Natus eſt Scyllacii, ann. Chriſtiano 469., vel ut aliis placet, 470. Odoacre Erulorum Rege dominante, Comitis dignitate, Brettiorum, Lucanorumque Præfectura, Quæſtura, Officiorum Magiſterio, Conſulatu à Theodorico Rege auctus eſt. Sub Athalarico, tertioque ſub Vitige, ac Theodato ſucceſſoribus iiſdem muneribus functus, anno poſtmodum 89. vel 70. tum opibus, quam dignitatibus cunctis vale dicens, vitam ſolitariam, atque religioſam propè Scyllaceum in ſuo Monaſterio Vivarienſi à ſe fundato, amplexus, ann. 575. propè centenarius, meritis, & Sanctitate plenus, migravit ad Dominum. Hæc cedro digna in-

ge-

genii, & eruditionis suæ Monimenta ad posteros Cassiodorus noster transmisit, & sunt, apud Cave in suo *Sæcul. Eutychiano*.

Scripta Genuina

Variarum Epistolarum libri XII. partim Theodorici, atque Athalarici Regum nomine, partim à semetipso exarati. Prodierunt seorsim Augustæ Vindel. 1133. & cum Notis Brossei, & Fornerii Lugduni 1595. in 8.

Historiæ Ecclesiasticæ Tripartitæ, ex tribus Græcis auctoribus, Sozomeno, Socrate, & Theodorito, ab Epiphanio Scholastico latinè versis, à Cassiodoro collectæ, & in Compendium redactæ, libri XII. Basileæ, & Francofurt, 1528. 1568. & 1588.

Chronicon ad Theodoricum regem ab Adamo usque ad annum 519. cum Commentariis Joan. Cuspiniani, Basileæ 1552. Heidelberg. 1588. Lugd. Bat. 1632. in 8.

Computus Paschalis, seu de Paschate, Indictione, Epacta &c. adinveniendis Tractatus.

De rebus gestis Gothorum, libri XII. Opus deperditum, sed extat Jornaudis epitome.

Expositio, seu Commentarius in Psalmos Davidis. Basileæ 1491. & Paris. 1519.

Institutionis ad Divinas Lectiones, lib. 11. Paris. 1527. & Antuerp. 1566. in 8.

De Orthographia liber. Canon. 1605. & Antuerp. 1579. in 8.

De septem Disciplinis, videlicet Grammatica, Rhetorica &c. liber.

De Anima, liber. Paris. 1500.

De Oratione, & octo partibus Orationis liber.

Spuria.

Expositio in Cantica Canticorum, in qua citatur Gregorius Papa Friburg. 1538.

De Schematibus, & Tropis, liber.

De amicitia vera liber unus.

SS. Paphnutii, Spiridionis, & aliorum, Vitæ.

Deperdita.

Ad Reges, & Reginas Panegyrici nonnulli.

Expositio Epistolæ ad Romanos.

Tractatus Grammatici aliquot de Schematibus, Etymologicis, & in Donatum.

Liber Titulorum de S. Scriptura, collectus, Memorialis dictus.

Breves Explanationes in Acta, & Epistolas Apostolorum, & Apocalypsin.

Quæ omnia opera notis, ac dissertationibus illustravit in duos Tomos digesta Joan. Garratus Benedictinus Monachus Rothomagi, 1679. *in fol.*

Andreas Gironda, Soc. Iesu, Philosophus, & Theologus eminens, qui luci donavit Neap. apud Jacobum Gaffarum, 2653. in fol. opus, cujus titulus = *De Episcopo libri quatuor, in quibus fusè disputatur de præsulis electione.. De Persona eligenda, & Justitia in electione servanda.*

Julius Calovrarus Nuceriæ Ducis à Secretis, Vir

Vir Oratoria, & Poetica disertissimus.

Marcellus Megalius, Clericus Regularis, Vir summi ingenii, & inexhausti laboris, qui publico Juri fecit plurima, & varia; quæ extant = *Institutiones Peregrinorum Confessariorum, & Pænitentium. Pars Prima.* Mutinæ apud Julien. Cassianum, 1615. *Ejusdem Institutiones Primæ 2. Partis.* Typ. ejusdem, 1618. = *Ejusdem Pars tertia*, ex eadem Typograph. 1621. *in* 4. = *Variarum Resolutionum Tomus* 1. *&* 2. Neap. apud Lazarum Scorigium, 1624. in fol. = *Consilia, seu Decretationes diversorum Casuum ad pænitentiæ forum pertinen.* Mutinæ apud Julian. Bassianum, 1675. in 4. = *Promptuarium Theologicum, Morale, Scholastico-Canonicum, & Civile, alphabetica serie compositum, complectentes litteras A. B. C.* Neap. apud Lazarum Scorrigium, 1633. in fol. = *Promptuarii Theologici Moralis, Pars altera Ibid.* = *Praxis Criminalis Canonica pro foro Ecclesiastico, & Sæculari.* Neapoli apud Jacobum Gaffarum, 1638. in 4. Et italicè = *Considerazioni sopra gli Evangelj delle Domeniche di tutto l'anno, e delle Feste di Cristo, e della Vergine Santissima.* Mantuæ apud Jul. Cassianum. 1625. in 12. *Istruzione, overo Metodo per espeditamente confessare i peccati.* Neap. apud Dominicum Roncagl. 1635. in 24. = *La Vita d'Isabella di Savoja, Principessa di Mantua*, non dum edita, sed in Biblioth. SS. Apostol. Neap. MS. asservata. Joseph Sacræ Theologiæ Magister, ac Calabriæ Provincia-

cia-

cialis Ordinis Prædicatorum: vir omni virtutum genere ornatus in ſpeculativis, in moralibus, in concionatoria, æque præclarus, vitæ quoque ſanctitate, ac puritatis ſplendore ſingulari percelebris.

Agatius Aſſanti, in Accademia Neapolit. publicus Gloſſ. & Inſtit. *an.* 1575. Cathedraticus inſignis; & Xaverius Ferrari, Canonicus, Decanus, & Capitularis, Generaliſque Urbis Vicarius, in Legalibus prudentia, & hoſpitalitate præclarus.

Pietate mirabilis, Antonius, Inſtituti Seraphici; Aliique plurimi dignitate, & literis admirandi.

SCYLLEUM.

OPpidum ſupra ſaxum ſublimem extructum, quod humilem à tergo, teſte Strabone *lib.*6. tellurem abluentibus undis habet in Cherſoneſi faciem, quam Rheginorum Tyrannus Anaxilaus ædificato munivit muro, ut Thuſcis navale ſtrueretur, & prædonibus navigandi per Euripum facultatem interciperet. In eo Uliſſes ob tempeſtatis jacturam Minervæ Templum extruxit; hinc à Dionyſio Aphro, Minervæ Promontorium vocatum. Scylleum à Scylla monſtro dictum, humanam effigiem in ſupera parte repræſentāte, & in infera cavernoſos ſcopulos, ubi mare æſtuoſum ab iis refractum, Canum, Luporumque latratum ululando emittit, & ſonum. Hinc Poetarum fabula de Scylla, & Gla-

Glauco lavantibus, & à Circe zelotypia vincta suo veneno mutatis in monstra; Virginum faciem pubetenus, piscium, vel Canum, Luporumve infera habentibus. Celebre in suo Freto fluxu, & refluxu redundante, de quo Virgilius 3. Æneid.

Dextrum Scylla latus, læuum implicata Caribdys
Obsidet, atque ima baratri ter gurgite vastos
Sorbet in abruptum fluctus, rursusque sub auras
Erigit alternos, & sydera verberat unda.

Atque Xiphiarum piscatu nobile, deliciosumque, de quo Archestratus apud Athenæum *lib.* 7.

Accipito gladii accedens byzantia frustra
Vertebramque ipsam postremam:est optima namque
In Siculo ponto circa ostia summa Pelori

Et eodem in libro

Italiæ nemorosa latum sibi præbeant ora,
Quod Scylleus habet epulum mirabile portus.

Hic Vinum nobile, Melvasium dictum Cretensi Simile; aruaque commoda, atque frugifera.

Ex eo prodiere Viri pietate, & literis illustres. Ioseph Lottellus, Ord. Prædicatorum, qui de latino ad italicum transtulit Opus, dictum, *Il Compendio della Vita, e Morte della B. Rosa di S. Maria, composta dal P. M. fr' Antonio Gonzales del Perù.* Montileoni, apud Dominicum Antonium Ferro. 1668. in 8. Ioan. Baptista Alemagna, Iatrophysicus celebris in suo Opere excuso Neap. apud Ioan. Sutzbaehium, 1530. in fol. cujus titulus = *De febribus*. Iacobus Græco, Ord. Cisterciensis, in Sac. Pagi-

gi-

gina Magiſter. Typ. dedit, *Joachimi Abb. Florenſis Ord. Chronologiam.* Conſentiæ, apud Andream Riccium, 1612. in 4. Franciſcus Palmerius, Inſtituti Prædicatorum, luci donavit italicè = *La Paſtorella Domenicana, Panegirico : ſopra molte trà l'infinite grazie fatte da Maria ſempre Vergine all'Ordine del Patriarca S. Domenico*. Meſſanæ Typ. Senatus apud Paulum Bonacota, 1670. in 4. Nicolaus Rhodius, in Philoſophia, & Medicina præſtantiſſimus, Luci donavit Ven. apud Franciſcum Rampazetum, 1568. in 4. *Redargutiones in Ferdinandum Caſſanum pro Altimaro, & Joan. Andrea Nola Crotoniata*. Ambroſius Carpanzano, in Artium facultate, & Medicina, quin pietate, & religione præclariſſimus.

Sanctitate celebres : SS. Felix, & Cucuſans : Speratus, Natalis, Citrinus, Veturius, Felix, Achillinus, Lactantius, Januaria, Genoveſa, Baſſia, Veſtrina, Donata, & Secunda, Martyres glorioſi, qui Fidem proprio Sanguine decoraverunt, & Patriam.

SEMINARIA.

Civitas vetuſta poſt Synopolim ad Orientem, à Mari tribus mill. ſemota, reliquiis Tauriani ab Agarenis devaſtati, plurimum ampliata, atque illius Sedis Epiſcopalis pluribus annis redimita, quam poſtea Rugerius Guiſcardus cum alia Ipponenſi Greg. VII. beneplacito Miletum tranſtu-

ſtulit. Hùc Serica, & olea nobiliora: lino, vino, gypſo, ſpeculari, & aucupiis, Arua fæcunda. Ex ea prodiere Viri literis, & Sanctitate pleni. Inter quos, Benedictus, Verbi Dei Præco celebris, & ter Provincialis, Ioannes, & Petrus Ord. Aſſiſinatis Capuccinorum; & Petrus Antonius Spinelli, Soc. Ieſu. Martyres Chriſti, Theodolus, & Socii, Ioannes, & Georgius, aliique plurimi. Ferdinandi II. & Caroli V. Cæſarum mora, & ſtatione famoſa; ſecundique memoria in Templi Spiritus Sancti fronte hactenus hiſce verſibus decantatur. = *Ann.* 1533. *Carolus V. Romanorum Imperator ſemper Auguſtus, poſt quam debellavit Carthaginem, ingreſſus* 3. *Novembris, die Mercurio, & in* 4. *menſis ejuſdem receſſit &c.* Typis, pietate, doctrina, Infulis, & armis conſpicui: Barlaam, Ord. S. Baſilii, quem excultiſſimum in omni Scibilium literatura vocat Cantacuzenus (Hiſt. l. 2. c. 39.) Utraque lingua eruditum, ex Geſnero Salmaſius, in ſua præfatione conteſtatur; quinimmò ex proprio Stilo trito, & ſubacto, nec prorſus ἀ φιλέκυτος doctiſſimum fuiſſe proclamat. Latinorum dogmatibus doctum, nec Græcarum literarum jejunum, Allacius, lib. 2. c. 17. de Eccleſ. Occid. & Orient. perp. Conſen. Græcarum literarum apprimè eruditum, Ioannes Boccatius, in ſua Deorum Genealogia, quem, & ſi corpore puſillum, ſcientia tamen pergrandem, Imperatorum, Principumque Græcornm teſtimonio antiquitas confirmat. Id Volaterranus, idem eru-

ditissimus Gaddi, in sua Epistola ad Philibertum *la Merc.* Leontii, & Pauli Perusini, inclitorum hominum Præceptor extitit ex Boccatio Genealog. lib. 15. c. 6. Palamitarum, aliorumque Græcorum dogmatibus, pessimè de vera fide olentium insistens, voce, & scriptis acriter eos debellavit. Reversus indè ad Latinos quidquid pro Græcis aliquandò dixerit, ex adverso calamum strinxit, multisque elucubrationibus Græcos eliminavit. Tandem Episcopus Hieracensis constitutus, plenus meritis, & doctrinis, circà annum 1355. è vivis decessit. Barlaamo nostro Monumenta hæc adscribuntur.

De Primatu Papæ: Opus editum prius Oxonii Græc. Lat. 1592. deindè Hannou. 1608. demum Lugduni cum Salmas. Not. 1645. in 4.

λογιστικῆς. *Sive Arithmeticæ Algebraicæ lib. sex* *Græc. Lat.* Argent. 1572. in 4.

Epistolæ duæ ad Amicos in Græcia constitutos, de Primatu Ecclesiæ Romanæ. Lat. apud Bzovium, ad ann. 1331. §. 13.

Epistola ad Alexium Colochetum pro Latinis ante Episcopatum scripta, ibidem ad ann. 1330. §. 59.

Responsio ad Demetrii Thessalonicensis Epistolam, de Processione Spiritus Sancti, ibid. ad ann. 1332. §. 5.

Probatio per Scripturas, quod Spiritus Sanctus procedat à Filio. Ibid. ad ann. 1333. §. 2.

Orationes pro unione Græcorum cum Ecclesia Ro-

Romana ad Benedictum XII. Papam, Avenione habitæ, ibid. ad ann. 1539. §. 25.

Ethicæ secundum Stoicos, *Lib.* 2. apud Canis. & in Biblioth. PP. Aliaque plurima apud Allacium, *de Consens.* l. 2. c. 17. §. 1. Relictis nonnullis Epistolis ad Nilum, tractantibus *de Lunari defectu. Diatrib. de Georgiis. Commentariis ad Lapitham Cyprium*, aliaque *Mathematica* apud Allacium, Vossium, & Sampilium.

Franciscus Sopravia, Philosophus, & Medicus insignis, qui adversus Peripateticam doctrinam *de Natura rerum*, optimè, & acutè scripsit; Opus non editum, sed concupitum. Iacobellus, Ord. Minorum, Episcopus Bovensis, zelo, & literis conspicuus, ann. 1441. Vincentius Bombino, U.J.D. in suis *Monumentis historicis* apud Gualterium, impensè eruditus. Ioannes de Seminaria, Magnus Caroli V. Cæsaris Dux in Tunesi eversione nunquam satis laudandus. Angelus Hieracius, Franciscanus, Vicarius Terræ Sanctæ, & ann. 1614. Egypti in rebus spiritualibus S. Sedis Regens, ac S. Sepulchri integerrimus Custos, & Superior. In suis *Epistolis* omnem redolentibus Sanctitatem, doctus, & pius: atque inter Thraces patientia, & doctrina veluti Martyr omni ævo venerandus. Nostro denique sæculo virtutibus, & observantia singulari floruit Vincentius Martellucci, Magister Dominicanus, & Provincialis dignissimus, in peste infectos piissimus, & illorum confortationi

abſque læſione ulla apprimè intentus:ex cujus Corporis venis poſt viginti quatuor horas ab ejus morte ſanguis vivus effluxit . Aliique non pauci tam antiqui, quam moderni . Quibus & addo Dominicum Cianciaruſo Ordinis Prædicatorum, zelo, & pietate ſingularem, qui typis dedit opus, cui titulus. *Umiltà non finta* ad Novitiorum profectum. Meſſanæ 1687.

SEMIRIS.

VUlgò *Simmari*, Oppidum edito loco Triſchenæ reliquiis extructum , quod ejuſdem nominis Amnis adlabitur , anguillis fæcundus . A Freto mill. 5. & à Catazano ſex , ubi frumento frugibus , vino, melle, manna , goſſipio , ſeſama , oriza , capparis , vitice, terebintho, & caſeo optimo, Arua ubera nimis. Glorioſum nativitate S. Barthomæi Abbatis, B. Roberti, & Agatii de Summa, Epiſcoporum; nec non & Ioannis Fabii de Luca, ſcientia, & eruditione conſpicui.

SERRA.

IUxta nobile Monaſterium S. Stephani à Rogerio Guiſcardo extructum , ubi S. Brunonis , Ord. Carthuſienſium Fundatoris, & B. Ianuini Socii corpora magnificentiſſimè quieſcunt, Oppidum omnifaria frugum ubertate commodum; lapidibus obſidia-

diamo, ex quo vitrum exoritur, & ophite, granitoque, columnis Romani Panthei Simili, nec non & speculari, famosum. In cujus agro asparagi, omni mense, caseum, aurum, ferrum, Sylvæ, & arbores glandiferæ, venationes, & aucupia varia per totum ditionis circuitum cernuntur. Patria Anselmi, Instituti Seraphici: B. Vincentii, Ord. Prædicatorum, aliorumque sanctitate, & doctrina conspicuorum.

SERRATA.

IN agro Borrellensi Pagus frugifer, temeti bonitate præcipuus. In suo Martino, Seraphici Ordinis Sanctitate pleno, gloriosus.

SIBERENA.

SA *Severina*, vulgò dicta, non procul à Clibano Monte, Visardo ab accolis nominato: Civitas illustris eminenter in saxo, undique rupibus cincta ab Oenotriis extructa, à Jonio decem mill. dissita, quam ad secundum lapidem Neæthus amnis piscosus, & navigabilis adlabitur. Vino, oleo, gossipio, sesama, nemoribus citrorum, limonum, & malorum aureorum, atque Montibus nativi salis, fæcunda, aruaque frugum ubera nimis. Cudebant Subereni numos cum Diana, & ex postico Ceruum, græca inscriptione redimitos σιβερηνῶν. Aliquandò

Mi-

Minervam galeatam, & in galea Delphinum, & ex altera Noctuam cum capsace, & oleis eadem epigraphe. Prædicatione S. Dionisii Areopagitæ gloriosa. Sedes Archiepiscopalis antiqua, olim in ritu græco Constantinopolit. Patriarchatui subjecta, mox latina, septem suffraganeorum Episcoporum Metropolis, & Princeps. Bernardi, Constantini, Joannis, Guillelmi, Opirii, Gregorii, Romani, Sylverii, & Stephani Antistitum Mater illustris. Ex hac Urbe prodiit *Zaccharias* Papa, Sanctitate, literis, & humilitate plenus, ann. 741. qui plures Principes, humilitate, & humanitate potiùs, quam potentia, vel armis mirabiliter superavit; Nam cum Luitprando Rege pacem iniit, à quo pariter anno sequenti Urbes quatuor à Romana potestate ante triennium abreptas restitui, pacemque Ravennatensibus dari precibus impetravit. Bonifacii Moguntini Concilium Germanicum Romæ Synodo habita, confirmavit; atque in eadem Urbe collecto Concilio, Adalbertum, Clementem, aliosque Hæreticos anathemati subjecit. Carlomannum, Caroli Martelli Gallorum Regis filium, in Domini sortem, tonsura clericali decoratum vocavit; atque Rachisium Longobardorum Regem, nedum à Perusiæ obsidione precibus dimovit, verùm & ad meliorem frugem Benedictina Cuculla apud Cassianum sua cælesti facundia redimitum, à terreno Regno ad Cælestem revocavit. Regnum Franciæ (quid quid dicant alii) à Stirpe Merovingica in

Pi-

Pipinum, Childerico inepto, atque ſtupido abrogato, authoritate Apoſtolica tranſtulit. Obiit denique plenus meritis, & ſanctitate 3. Martii, anno 752. Extant plures iſtius Pontificis *Epiſtolæ* apud Balutium, & Cave; quinimmò & Gregorii *Dialogi* ab eo in græcum verſi, latino adjuncto textu, aliaque *Gregoriana* apud Photium Cod. 272. latinè translata. Literis, & pietate conſpicui effulſere eadem in Urbe Menolaus Infroſinus, in ſuo *Arioſto*, literis, atque annotationibus apologeticis exornato, eminentiſſimus. Ugo, Archiepiſcopus Urbis, Procurator, & Legatus Regius, pro conventione, & pace ſtatuenda Epiſcopum Cumanum inter, & Populum Mediolanenſem, 1269. D. 121. apud Toppium, eloquentia incomparabilis, & dexteritate. Joan. Leonardus Caruſo, pietate, & doctrina conſpicuus; Bartholomæus, & Euſtatius in omnigena literatura præclari. Aliique plurimi. De Populo Siberenate ſic cecinit Janus Caſoperus =

Eſt hic, eſt Populus ſocius benefido amori
Fortis in adverſa Fortuna, humiliſque ſecunda
Conſiliique capax, & ſaecus ater in armis
Dives, & eſt inopi, longè fugiendus avarus
Irrita mandat opum, defoſſæ præmia terræ.

SIDERONUM.

NOn procul à Hieracio , Oppidum illuſtre, vulgò *Siderno* , ex Locrorum reliquiis excitatum , edito loco in colle orientem verſus extructum ; cujus arua frugibus, & fructibus omnigenis ubera: vino, ſerico, oleo, ſeſama, goſipio, & frumento fæcunda. Gloriosum in ſuis, titulis, infulis, literis, & Sanctitate. Ex ea prodiere, Marinus Correale, Terrænovæ Comes , Ioannes Correale, Hieracii Marchio, & Ioan. Baptiſta Correale, Neocaſtrenſis Epiſcopus ; Literarum ferax Familia, maximè in ſuo *bello Ungarico*, Hiſtoria impensè diſerta, & ſi non dum edita . Ioan. Cæſar Lembo, Sanctitate vitæ, & Doctrina inſignis.

Paulus Piromalli Ordinis Prædicatorum Archiepiſcopus Nahcivvanenſis in Armenia majori Vir omnibus numeris undequaque perfectus, doctrina, zelo, conſtantia ſingularis. Hic innumeros Armenos, multoſque Græcos, alioſque barbaros, ad Chriſti fidem, & ſummi Pontificis obedientiam reduxit: præcipuè anno 1634. Cyriacum Conſtantinopolitanum Patriarcham, & Oſcanum quemdam facundiſſimum, ut conſtat ex teſtimonio S. Congr. de Propaganda , quod refertur *in Epiſt. ad Nuntium Poloniæ impreſſam in principio ſuorum operum*. Multa opera luci dedit: præcipuè autem ſunt ſequentia. *Apologia de Duplici Chriſti natura contra*

Si-

Simonem Armenum. Viennæ Auſtriæ 1656. *Theantropologia, ſeù Oeconomia Salvatoris noſtri, ſive Explicatio Miſterii Incarnationis ad Sciabas Regem Perſarum.* Viennæ Auſtriæ 1656. Item. *De Unitate Eccleſiæ Chriſti. De ejus Capite. De caſu Eccleſiæ Armeniæ. De Concilio Chalcedonenſi, & S. Leone. De Feſto Nativitatis Chriſti. De Inferno, Paradiſo, & Purgatorio. De cibis comedendis. Titulationes, Quæſtio magna de duabus Naturis in Chriſto. Apologia contra Stephanum Sacerdotem. Apologia contra Nierſem Sacerdotem. Traductio aliquarum Epiſtolarum S. Leonis Papæ in lingua Armena. Traductio Epiſtolarum S. Cyrilli in lingua Armena. Traductio diffinitionis Concilii Chalcedonenſis in lingua Armena. Reſponſiones ab dubia Armenorum. Vocabularium Armeno--Latinum. Grammatica Armeno--Latina. Opuſculum ad Regem Perſarum de fide Evangelica in lingua Perſica. Vocabularium litterale Perſarum. Aliud vocabularium vulgare Perſo--Latinum. De converſione P. Cyriaci Vartabiet Patriarchæ Conſtantinopolitani pro natione Armenorum*: & alia. Tandem ad Biſinianam Sedem translatus, zelo, vigilantia, & pietate mirabiliter enituit, Urbi, & Orbi celebris, fortitudine, patientia, & doctrina.

Ioannes, Inſtituti Capuccinorum, Provincialis, Verbique Dei Præco eximius, & multorum Operum Scriptor, & Dominicus Pallone, mirabili eloquio, & ſcientia præditus.

SITIGIANUM.

VIcus juxtà Turiorum Civitatem ab Atheniensibus conditam, nunc excisam, non procul à Geminiano, in Appennini jugo situs, frugifer. Patria Francisci, Ord. Seraphici, Sanctitate pleni, & pænitentia insignis.

SORIANUM.

OPpidum loco pensili situm, gloriosum Cænobio Ordinis Prædicatorum, in cujus templo asservatur Thaumaturga Imago D. Dominici cælitus B. Virginis Singulari dono, delata; ad quam adorandã, votisque pretiosis locupletandam, ob innumeras gratias, quas passim invocantibus elargitur, undique confluunt, ex remotioribus Europæ regionibus ne dum peregrinorum catervæ, sed nobiliores Principes, ac Prælati: nec frustra: magnificentia namque illius Sanctuarii, religiosorum sanctitate conspicuorum exempla, Sagræ Imaginis adoranda, ac tremenda majestas, exterorum animos consolatione simul, ac stupore perfundunt, Surianensi populo interim non sine fastu gratulante. Nec gratiæ natura cedit. Pabulo, vænatione, piscatu fluminum, & aucupio abundat. Sylvæ glandiferæ, Aruaque frugum, fructuumque, & olei fæcunda: Gypso, lapidibus frumentariis, & oleariis, operi-

ri-

ribus figlinis, uberrima. Ex eo prodiere Viri literis, & pietate præclari. Hieronymus de Soriano, Magister in Sacra Pagina eminens, ex Prædicatorum Instituto, qui italicè Typis donavit Neap. apud Robertum Mollo, 1647. in 8. *I Miracoli di S. Domenico di Soriano, seconda impressione*. Augustinus de Soriano S. Theol. Magister, ejusdem Ordinis, qui publici Iuris fecit italicum opus dictum, *Raccolta de' Miracoli di S. Domenico di Soriano*. Neap. apud Franciscum Savio, 1656. in 8. Antonius Lembo, Magister Religionis præfatæ, in *Chronicis* Soriani Cænobii, 1665. Typ. editis, conspicuus. Dedalus Fortunato in sua Comædia italicè hoc titulo: *Gl'infelici Contenti*, Urbivetanensis apud Rinaldum Ruuli, 1639. in 12. edita, lepidus, atque fecundus. Petrus Zillo, Ord. Carmelitarum, S. Theol. Magister, & Doctor, ac Vicarius Provincialis emeritus, Vir doctrina, pietate, & simplicicitate, nulli secundus. Publico donavit Juri, Montileoni, ann. 1636. italicè Poema heroicum, *de Venatione, Stemmate, & Progenie* Excellentissimi Nuceriæ Ducis in 8. Andreas Pilaja, & Hieronymus de Gusmano, Ord. S. Dominici, vitæ sanctitate, meritisque conspicui.

SPATIANUM.

POst Cælicum, Consentiæ Prætura nobilis, in qua marmoris copia ingens, & frugum. Patria

tria Antonini Ponta, qui magno acumine perſpicacis ingenii, græcæ, & latinæ linguæ publica in Accademiis documenta reliquit: & Laurentii de Spatiano, Generalis Ordinis Minimorum, doctrina, zelo, vigilantia, prudentiaque eximii.

SPATULA.

Ditionis Carthuſiæ S. Stephani, Scyllacenſi in agro, edito colle pagus ſitus, & frugifer, cum Caſeo, & Hippace optimo. Patria Ioannis de Ape Ord. Heremitarum S. Auguſtini, Coſmi Inſtituti Prædicatorum, & S. Baſilii, ſanctitate, & exemplo conſpicuorum.

STALATIUM.

Oppidum propè Squillaeum, vulgò *Stallatti*, omnium fructuum ferax, præcipuè optimo vino, ac frumento abundans: glorioſum Corpore Sancti Gregorii Thaumaturgi divinitùs huic Patriæ conceſſi. Patria Raymundi Ordinis Prædicatorum Magiſtri, qui typis dedit librum italicè cui titulus, *Vita di S. Agazio Protettore della Città, e dioceſi di Squillaci*.

STENIANUM.

STyli Pagus, lapide molari, frumentario, & oleario, uber frugumque ferax; gloriosus in suo Augustino Minorita, sanctitate præclaro. Hìc ortum duxisse putatur ab incolis Thomas Campanella, de cujus ingenio mirabili plura dicentur *Verbo Stilum*.

STRONGILIS.

CIvitas Episcopalis olim ab Auxoniis condita, edito loco sita, atque rupibus undique septa, & ab Oenotriis restaurata, indè à Philoctete post Trojæ excidium plurimum aucta, Macalla dicta, sivè Macella, apud Stephanum, ab emoliendo, quod ibi emollitus sit Philoctetes; de qua Lycophron *in Alexandra*

Et rursus in Macella templum incolæ magnum
Super tumulum extruentes, gravem Deum
Libationibus honorabunt, & Sacrificiis bovum.

Isacio interpretante: *Macalla Urbs est Italiæ, ubi sepulchrum est, & Templum Philoctetis ab incolis conditum, eique dicatum, cui bovum sacrificia immolant, uti si Deus immortalis esset*. Tripolis pariter nominata, atque à Cretensibus, & Carthaginensibus penè diruta, atque cremata. Plurimi volunt eam fuisse Peteliam ob epitaphia, in marmore scripta

in

in ſubterraneis effoſſa, repertaque: Coloniæ, & Municipii munere à Romanis decorata, quos Barrius lib. 4. deceptos exiſtimat, & inanes. A Freto mill. 3. & à Crotone 12. diſſita, omnibus chara elementis, venatione, & aucupio, aquarumque bonitate; Arua frugibus, fructibuſque fęcunda, frumento, ſimilagine triticea in piſtrinis, molendiniſque vento agitatis, goſſipio, ſeſama, capparis, teſtudinibus, armentis, pecorumque pabulis ubera. Glorioſa in ſuis Raymundo, Almaino, & Medio Urbis Epiſcopis; & in Gaſpare de Murgis, & Guillelmo, Ord. Heremit. S. Auguſtini, doctrina, mitra, & Sanctitate præclaris.

STYLUM.

COcynthum inter, & Zephirium promontoria, olim Conſulinum ſub monte ſaxeo, celſoque Civitas vetuſta, quam Stylarum amnis adlabitur, condita, cum emporio nobili, frugibus, & fructibus undique, & ſparſim fęcunda, nobilitate diſtincta, privilegiiſque Ferdinandi I. Titulis, Infulis, literis, pietate, inſignibus, feudiſque, & pagis plurimum locupletata. Sedes Epiſcopalis apud Ughellum, Tom. 9. duodecima, ſtrage Saracenorum exciſa, atque Scyllaceo, teſte Taſſone, Tract. de Antef. indè conjuncta; Ex Familiis, ſanguine, & virtute decoratis, plurimum effulſere Ajerba, ex Criptariæ Marchionibus: & Bona, ex qua Thomas,

mas, 1269. Caroli I. Regis amantissimus, cui plurimum indigenti pro augenda militia, & robore, opem tulit. Guillelmus, 1271. Miles præfati Regis, Castrique S. Demetrii in Calabria dominio pro meritis, & fidelitate potitus. Crescentius, 1278. itidem. Pyrrhus, 1289. Cerrani Dominus. Balduinus, Domini titulo insignitus, Terræ laboris, ac Molisii Prorex emeritus. Petrus, Bectus, & Franciscus contra Tuscos sub Roberto, & Carolo Principibus, strenui Milites. Friderici duo, sub Alphonso I. & Ferdinando I. 1465. Feudis, Titulisque Virorum nobilium à laudatis Regibus cohonestati. Joan. Paulus plurium Provinciarum Auditor, aliique plurimi, armis, & literis nunquam satis laudandi. Ex Familia de Duce, Bartholomæus, & Marinus, 1272. propriis expensis Ladislai Regis adjutor, variisque Feudis locupletatus. Ex Morano, Tancredus, & Rugerius Regii Roberti Familiares, feudis Crotonei, Galeati, Burgirossi, aliorumque ab Aragonensibus redimita. Ex Plutina, Feudatarii multi in Arenis, 1278. Ex Sersalis Prosapia, Bartholomæus, Sabathii, Cropani, & Brugnaturi Dominus, 1278. & Aprutii Prorex, & alii. Armis conspicui, Ludovicus, Nicolaus, Franciscus, & Patritius de Rinaldis germani fratres, Caroli V. Cæsaris Familiares, à quo eorum proprium Stemma nigra Aquila Imperiali insigniri, pro meritis, obtinuere.

Typis, & literis insignes, Petrus Villaroeles,

in

in omnigena Sapientia verſatus., ac de omnibus Italiæ Accademiis optimè meritus, Minorita ſtrictioris Obſervantiæ, luci dedit Neap. apud Scorrigium 1614. in 8. Opus hoc titulo = *Echinadum Naumachia, à qua B. Virginis precibus de innumera Turcarum claſſe inſignis divinitus eſt reportata victoria*. Aliaque plurima apud Uvandingum.

Ioannes Baptiſta Gregorace, celebris in *Doralicæ Comædia*, luci donata Neap. apud Ioan. Baptiſtam Gargano, & Lucretium Nucci, 1611. metricè concinnata.

Joan. Baptiſta Carnevale, in Medicina præſtantiſſimus, Typis dedit Opus, *de Epidimico ſtrangulatorio affectu*. Neap. apud Scipionem Boninum, 1620. in 4.

Petrus Vigliaroli, Poeta celebris, & Accademicus Otioſus, in ſuo Opere dicto: *Infelix ſtudens; ſeu de infelici Studentium vita*, Neap. 1616. celebris. Tiberius Carnevale in Philoſophia conſpicuus. Franciſcus Malgieri Liotta, omnigena literatura præclarus. Joſeph Caſtagna, Sanguine, & poeſi nobilis, in ſuo Poemico Opere dicto, *Ozj eruditi*, præſtantiſſimus.

Thomas Campanella, Ord. Prædicatorum, Vir ſtupendi, & portentoſi ingenii, ac in omnigena Sapientia diſertiſſimus, eruditione varia, & nova, ævique ſui Philoſophorum facilè Princeps, qui ob ſingularem doctrinam, invidiam ſibi conflavit, quaſi eam ex Inferorum fontibus hauſiſſet, propte-

rea

rea apud Inquisitores delatus: Neapoli pariter perduellonis reus factus, quod Regnum hostibus prodere sit conatus, in carcerem conjectus, diutiusque maceratus: Tandem vinculis elapsus, in Galliam tanquam in portum confugiens, Regi, ac Proceribus quoad vixit, teste Konig. acceptissimus fuit. Multa, & varia, atque ab aliis minimè excogitata scripsit, partim edita partim edenda, cedro digna, & æternitate, quæ extant =

Physiologia. Quæstiones Physiologicæ. De sensu Rerum. Opuscula Physica. Metaphysica. Poetica. Atheismus triumphatus. Tractatus Astrologicus. Monarchia Hispaniæ. Tractatus varii. Medicinalium. De Reformatione Scientiarum. Primalitatum Ethica nova, sub Epilogismi nomine cum Philosophia sua naturali, & Politica à Tobia Adamo typis commissa. Civitas Solis. Politici Aphorismi. Magia. Grammatica, Poetica, & Historica Philosophia, atque Æconomica. Philosophia. Philosophia divina. Astronomia. Monarchia Christiana. Philosophia Pythagorica. Apologia de venarum, nervorum, arteriarum origine. Syntagma de rei equestris præstantia. Dialogus de ratione convincendi Hæreticos nostri temporis. Tragædia Mariæ Scotorum Reginæ. Liber de Conceptione Virginis. De Regimine Regni Neapolitani. Consultatio pro ejusdem Regni censu. Defensio Summi Pontificis adversus Oppugnatores. Opusculum de Peste Coloniensi. Apologia pro Libro Antonii Persii de Potu calido. Opusculum de assistentia Cardinalium in Curia.

Quod Libertas sub Papatu major sit, quam, sub alio quovis Principatu. Consilium polemicum, quomodo pauci adversus plures pugnare, & vincere possint. De Philosophia Gentilium non retinenda. Apologia pro Scholis Piis. Expositio Capitis IX. Epist. ad Rom. De Aulicorum technis. Orationes de laudibus D. Thomæ. Apologia pro Galilæo, de Motu Terræ. Aliaque apud Toppium in sua Biblioth. Item *De Episcopo liber unus. De Prædestinatione, & Gratia contra Molinam. Quæstion.* 50. *Pro Telesio contrà Aristotilem lib.* 8. *Apologia pro Philosophis Magnæ Greciæ ad Sanct. Offic. De Rerum universitate juxtà propria principia. Lib. XX. De Insomniis Lib.* 1. *De Investigatione Rerum. De Arteriis, nervis, & facult. usib. & motibus contrà Medicos. De Medicina propria contrà Medicos, Lib. VII. Tractatus duo: Cur Sapientes, & Prophetæ Nationum omnium in magnis temporum articulis, ferè omnes rebellionis, & hæresis, tanquam proprio crimine notentur; mortique violentæ subjaceant, & postmodum cultu, & religione reviviscant. De Tempore, & occasione scribendi, in adolescentia, in juventute, in ætate virili, & in senectute. Prodromus Philosophiæ instaurandæ. Apologia pro Galilæo Mathematico Florentino. Regalis Philosophiæ Epilogisticæ, Partes* 4. *Egloga in portentosam nativitatem Delphini Galliæ.* Italicè verò = *Concetti Metodici, & Ammaestramenti politici. Discorsi à Prencipi d'Italia. Dialogo politico contro i Luterani, Calvinisti, & altri Eretici. Riconoscimento Filosofico della Religion*

gion Cattolica, contra l'Anticristianismo Macchiavellesco. Modo di Convertire i Gentili dell'Indie Orientali, & Occidentali alla Fede Cattolica. Del Governo Ecclesiastico secreto al Papa per fare una gregge, e un Pastore colle forze sole della Chiesa, benchè ogni uno ripugnasse. La Monarchia del Messia. La Monarchia universale del Cristianesimo. Articoli Profetali 18. *de Eventibus præsentis sæculi. Un Libro segreto di discorsi della Monarchia delle Spagne. Una chiave segreta delle Profezie della S. Scrittura sopra tutte le Nazioni, & in particolare dell'imminente rovina di Venezia. Della Metafisica, secondo i suoi principj nuovi trè parti: Della Possanza, Sapienza, ed Amore, e de'loro Oggetti, Essenza, Verità, e Bontà, e delle loro Influenze magne, Fato, Armonia, e Necessità. La Canzona, ò Volume dì Sonetti, e Canzoni di varie Republiche, Regni, ed Amici; e Salmodia della Legge naturale, e divina in tutte le cose, e suoi lamenti, e profezie in nuovo modo di profetare. Un Discorso a' Veneziani richiesto da loro, se dovean lasciar parlare in lingua straniera, e non Vinizìana, gli Ambasciadori Spagnuoli, e Franzesi, nel loro Senato.* Aliaq. plura apud Exteros.

In ejus effigiem hoc Poema legitur Ioan. Benedicti Perrazzo Ven.

Exprimit elatæ sat Nomen mentis Abyssum,
Exprimit Agnomen famæ & ubique sonum.
Multiplici partum portendit codice plausum,
Quam cupidè eximii cernis Imago viri.

Numinis osores perdit, fidusque revelat
Abdita quæve Polo condita quæve solo.
Calluit ingenio cunctas omniscius Artes;
Fit COUS *Medicis, est & APOLLO Cycnis.*

Et aliud Italicè Joan.Jacobi Lavagna in suis Poematibus p. 1.

Ceda à Stilo Stagira, e con stupore
Il suo vanto maggior miri oscurato,
E solo d'un Tomaso al gran splendore.
Resti il Mondo de' dotti oggi abbagliato.
Questi invitto pugnò contro il valore
Del Campion, ch' al Liceo le glorie hà dato,
E sì de' fogli suoi scoprì l'errore,
Che Strale è la sua penna al Peripato.
Con applauso d'onor, ch'eterno dura.
Questi al vero saper la strada aprio
E de' dubbii illustrò la nebia oscura.
Così in somma parlar seppe di Dio,
E gli arcani indagar de la Natura,
Che sol huomo sembrò, quando morio.

Infulis gloriosi extitere, Dominicus Carnevale, Episcopus Insulanus. Franciscus Tirotti Episcopus Squillacensis. Marcus Antonius Contestabile, Bovensis Antistes. Marcellus, Thomas, & Fabritius Sirleti, ex Virdivalle oriundi, Scyllacei Præsules; Marcus Antonius Attaffi, olim Sarni, nunc Squillacen. Episcopus; aliique plurimi fama venerandi. Sanctitate conspicui SS. Ambrosius, Bartholomæus, Joannes Theristri, Instituti Basilii Ma-

Magni, & Petrus Bono, Ord. Minimorum, 1511. ab Ugonottis pro fide interemptus. Aliique Urbi, & Orbi meritis, & exemplo præclari, quos inter Franciſcus Cætus S. Dominici, & Dominicus Seraphicæ Religionis, Athletæ inſignes.

SUBERATUM.

CAſtrum, quod Beltrana fluvius præterfluit, ſupra mare edito loco ſitum, 4. mill. à Cæcino diſſitum; frugibus, caſeo, & linis optimis Arua ubera, & pabulis. Gloriatur ſepulchro B. Franciſci Sapanenſis, Ord. Heremit. S. Auguſtini; & Jacobi, Inſtituti Capuccinorum natali, Sanctitate, & meritis conſpicuorum.

SYBARIS.

REſpublica Calabriæ inter illuſtres famoſa, & vetuſta, à Trezeniis, & à Sagari Ajacis Locri filio condita paulo poſt Trojanum excidium, apud Solinum; vel ut Straboni placet *lib.*6. ab Achivis, 200. diſtans ſtadiis, inter duos ſita fluvios Cratidem, & Sybaridem, de quibus Ovidius 15. *Metamorphoſeos*.

Crathis, & hinc Sybaris, veſtris conterminus oris,
Electro ſimiles faciunt, auroque capillos.

Urbis autem condendæ author fuit Iſelieeus. Eo autem excellentiæ, Strabone teſte, & felicitatis ea Ci-

Civitas excrevit, ut quaternas proximas rexerit gentes, & quinque, ac viginti Urbes suo subdiderit Imperio, & contra Crotoniatas trecentorum hominum millium Exercitum duxerit. Super Crathide verò domicilia habentes sex millium apud Barrium *lib.* 5. & CCL. pass. in circuitu. Deliciis, & voluptatibus adeò dedita, teste Athenæo, ut luxuriosa omnia dicerentur Sybaritica; hinc *Sybariticus luxus*, & *Sybaritici libelli*, idest impudici. Convivia Sybaritæ celebraturi, anno prius per fæminas sumptuosissimè indutas invitabant; primique, qui matulas in obsoniis invenirent, ciboſque exteros, & delicatos; undè Adagium *Sybaritica mensa*, adeò, ut qui lautè cibos parabant, Coquique obsonia optimè præparantes, apprimè honorarentur. Ante potum brassicas edebant, ne eos Bacchus læderet, neve temulenti fierent; apud quos juxtà Mare Cellæ vinariæ, ex iis vina, partim extrà, partim in Urbem navigiis transuehendo. De mensa Sybaritarum Sic Athenæus *lib.* 6. ex mente Poetæ Methagenis.

Placenta fertur, magna Crathi flumine,
Sua subacta spontè, flumen alterum
Devoluit undas, carnium cum nastulis,
Sybaris vocatus, batides coctas simul
Lolagines, tunc parva voluunt flumina,
Coctosque phagros, & locustas alterum,
Condita salsa, cum quibus bellaria,
Sartagines pericomma, sorcimen simul

In

In ora sponte, quæ fluebant omnia,
Ac ad pedes amirum fluebat circulo.

Erant & fastu præturgidi, adagio canente, *Sybaritæ per plateas*. Deferebant enim vestes milesiis lanis confectas, floridasque tunicas preciosis præcincti cingulis, & crocea indumenta super thoraces in deliciis habentes; quin pueros adolescentiam usque vestes purpureas ferre, & cincinnos auro implexos, mos erat, & luxus. Artes, quæ sono constabant, eiiciebant ab Urbe, ne qua ratione quies ipsa interpellaretur. Gallos quoque eadem de causa nutriri recusabant. In deliciis habebant exiguæ staturæ homunculos, & catellos, quibus maximè pueri, puellæque in gymnasiis oblectabantur. Divites si quando rusticatum ire vellent, curru vehebantur, adeò lentè, ut diurnum iter tribus vix diebus conficerent: umbraculo, & umbra usi. Primi fabulatores, sive fabularum inventores; primique balneatorum artem docuere. Agricolarum aspectu, voceque offendebantur, nè laboris quid indè contraherent; hinc Lacedæmonios mortis contemptores, non virtutis studio, sed cupiditate tam miseram vitam reliquendi, prædicabant. Cupidi quousque felices essent, ad Oraculum Legatos misere, inter quos Amyris, vel Isamyris, cui Pythia respondit =

Felix tu eris honorans genus Deorum
Benèque venerantes primum hominem Deo
Tunc tibi bellum, & intestina Seditio veniet.

Hoc

Hoc audito, semper se felices fore putarunt, quod nunquam magis homines, quam Deum essent honoraturi. Evenit igitur, teste Eusthatio *in 2. Iliad. ex Pausan. rethor dictionar.*, ut Sybarita quidam servum loris cæderet in agro; qui cum ad Numinis aram confugisset, nihilominus persequente Domino, cædebatur. Ergo ubi vidit sibi nihil profuisse Numinis reverentiam, protinus ad Monumentum patris herilis confugit, atque ibi demum religione commotus herus destitit à cædendo; quod simul atque conspexisset Amyris, collectis rebus suis, in Peleponnesum demigravit, Undè proverbium ortum: *Isamyris furit*, ut Suidas est Author. Paulò verò post, cum in Junonis Templo, quasi ex fonte perenni, sanguinem scaturire viderent, ad Oraculum Delphicum consultum Sybaritæ misere, hoc vaticinio accepto =

Cæde meis mensis, manibus non sanguis aderens
Destillansque recens, probibe tibi limina templi
Non tibi fata canam, magnæ Junonis ad aram
Non immortales hoc Dii patientur inultum.
Si quis enim prudens, scelerata è mente profectum
Committat facinus gravis hunc propè pæna sequetur
Non exorabit, neque si genus ab Jove summo.
Ducunt ipse suo collo, collesque nepotum.
Hoc luet, & generi cumulatim dona ferentur.

Indè eversio, & ruina Sybaris tota. Sybaritæ etenim, teste Aphricano, *in lib. de re milit.* eo delitiarum devenere, ut Equos in Convivia introducerent, ità

ità institutos, ut audito tibiæ cantu statim se attollerent arrectos, & pedibus ipsis prioribus vice manuum gestus quosdam chitonomiæ, motusque ederent ad numerum saltatorios. Sed cum Tibicen quispiam contumelia fuisset affectus, transfugit ad Crotoniatas hostes paulo ante prælio à Sybaritis superatos, & quod è Republica foret illorum pollicetur, si fidem modo habeant, sua opera Sybaritarum cunctorum equites in ipsorum venturos potestatem. Credita res est, & belli Dux creatus à Crotoniatis Tibicen convocat omnes quotquot ejusdem forent in urbe artificii, modulamentumque iis indicat. Atque ut visum tempus, procedere in hostem jubet. Sybaritæ fastu præturgidi, quod equitatu superabant, eunt contra, præliumque conferunt. Hic autem repente dato signo Tibicines universi conspirant. Ecce confestim modulamine agnito, cantuque illo vernaculo, tollunt, eriguntque semet in pedes Equi Sybaritæ, Sessoribus excussis, & quod tripudium domi didicerant, etiam in acie exhibebant. Ita capti omnes equites humi jacentes, & omnes equi tripudia representantes. Hactenus Aphricanus.

Urbe itaque potiti Crotoniatæ, inducto Fluvio, cuncta demersere. Pauci ex clade, apud Strabonem *lib.* 6., Superstites adunati cohabitabant, quos temporis intervallo Athenienses, aliique Græci prorsus extinxerunt; Nam in societatem Civitatis pervenientes, eos per contemptum habitos tru-

cidarunt: Et Urbem alium in locum propè transpositam ædificarunt, & eos Thurios, ducto de fonte vocabulo, nuncuparunt.

Apud Theocritum *quinto Idilio* sub æpuli, & pomilionis persona, Sybaritica Arua cypero, cynosbaton, anemone, cytiso, ægilo, fragis, melle, oleo, vino, cæterisque ubera scribuntur; mollique lana; Quemadmodum apud Pausaniam *in Eliac.* Jovi Olimpico thesaurum juxtà Epidamniorum divitias Sybaritæ asservandum collocavere; & Varronem, qui *lib.* 1. de re rustica, in Sybaritano agro jugerum modium centesimum reddere, suis monimentis reliquit.

Cudebant numos Sybaritæ, in una parte Minervam galeatam fignantes, Tritonem marinum, Neptunum Tibicinem, & Palladem; & ex postico Tauri figura Sybarim fluvium, altera manu arundinem, altera habentem urnam aquam effundentem, hac græca epigraphe ειβαιπ.

Et si deliciis tota addicta Sybaris, ne virtutem vitiis obrueret, multos habuit scientia, literis, & politioribus artibus insignes. Varii ex Pythagorico Cætu extitere Philosophi ex Jamblico, quales fuerunt Therscina mulier, Polesneus, Thimasius, Æneas, Thirsenus, Proschenus, Menester, Deax, Evanor, Isspesus, Diocles, Polomeus, aliique plurimi.

Fabulis, Poesi, & Comædiis incomparabiles, inventione, & lepore conspicui. Thurus fabularum

Au-

Author, apud Theonem Sophistam. Alexis Poeta comicus Menandri Comici patruus, celebris in sua *Brettia* nominata, ac in ducentis quinquaginta quinque fabulis, & apologis, nulli secundus, apud Aphronium Sophistam, Theoretum in exercitamentis, & Aristophanem in Vespis. Stephanus Alexis filius, apud Suidam, Poëta comicus. Menander, Alexis nepos, poeta celebris, & comicus insignis, ex quo, Terentius 216. *comœdias* de græco ad latinum transtulit, suasque fecit. Smindires, apud Jamblicum, in Philosophia, quin in deliciis, & luxu eminentior, atque divitiis: rarò etenim Sapientia cum opibus. Hemiteon poematibus clarus, apud Ovidium, *lib. de tristibus*. Callistenes, Poeta, & Historicus disertissimus, apud Stobæum *in Collectaneis de morbis*. Philetas, teste Pausania *in Eliac.*, qui in 41. Olymp. solo cæstu pugnans, atque 45. gravioris armaturæ peditum cursus in stadium cum plausu receptus, omnes superavit athletas; & Anthysthenes, apud Aristotilem *de mirabilibus* in sua Veste opere plumario elaborata, celeberrimus, ita à Tzetza descripta =

Tale vestimentum fuit Antysthenis,
Erat fusium purpureum quinque, & decem cubitorum,
Habens animalia, & Deos, & Persica, & Susa.
Margaritis ornata, & lapidibus pratiosis.
Manica verò una quidem habuit Antistenem.
In altera autem Sybarim civitatem Anthistenis.

Ddd 2 *Hoc*

Hoc autem Dionysius prior ille cum potitus esset,
Centum, & viginti talentis numorum
Carthaginensibus vendidit.

Aliique plurimi apud exteros, & nostrates cum Thuriis inferiùs confundendi.

SYLLANUM.

VUlgò *Scigliano*, Civitas, supra Sabathium amnem edito loco, & salubri à Brettiis condita, & in varias hinc inde regiones distributa, literis, nobilitate, infulis, & armis famosa. A Syllano Castro nobili, & forti denominata, quod fortè à Syllano Romano Duce, atque strenuo nomen sumpsit. Multa pro libertate passa, propriis sumptibus, & fidelitate à Regibus cunctis, maximèque ab Austriacis, privilegiis, & munere redimita, à servitute, Baronumque subjectione, soli Imperio subdita, liberata est, & extracta; Regali gubernio, Accademia, Senatus Tessere, aliisque Insignibus pro meritis, zelo, & fortitudine adversus Hostes, à Ferdinando, & Philippo principibus plurimum locupletata. Arua ubera, frugum, fructuumq; fæcunda. Cæli temperie, aquarum bonitate, elementorumque cæterorum affluentia, & benignitate jucunda. Ex ea prodiere Viri in omnigena literarum, disciplinarumque palæstra illustres. Armis insignes, Sangonectus Franchinus, Caroli V. Cæsaris Coronellus, & Commensalis. Pompejus Maz-

Mazza, Tribunus Militum. Fernandus Stocco, & Marius Mirabelli, Magnus Signifer in Mediolani conflictu, fama venerandi. Pelius Mazza, Dux equitum. Annibal Bruni, & Petrus Franciſcus Gualterius, Auditorio munere, militiæque Cingulo inſignes. Typis præclari, Hieronymus *delle Pira*, in Neapolit. Accademia, publicus Medicinæ Profeſſor, qui publico Juri fecit Opus *de Improbo uſu Veſſicatoriorum, ſpirituum, & extractorum in omni febre, ac præſertim in ea, quæ ab aeris mutatione ſuboritur*. Neap. apud Matthæum Nucci, 1636. in 4. Jacobus Bruno, in ſuis *Diſceptationibus Philoſophicis, atque Theologicis*, in variis voluminibus diſtributis, Meſſanæ, & Neap. excuſis; ſimiliter, & italicè in aliis Monimentis hiſce titulis redimitis = *Sacro Teatro dell'eccellenze, prerogative, privilegj, e frutti miracoloſi del SS. Roſario &c.*. Neap. 1698. apud Carolum Porpora, & Carolum Troyſe. *Quareſimale de' Sermoni del SS. Roſario*. Neap. apud Joan. Franciſcum Paci, 1692. *Annuale de' Sermoni del SS. Roſario*: Neap. apud Franciſcum Paci, 1692. Ord. Prædicatorum Mag. Doctus, & ſubtilis. Robertus Mirabelli, Soc. Jeſu, Verbi Dei Præco inſignis, ac in Theologia, & Philoſophia celeberrimus, Typis donavit Romæ, apud Corbellet. 1662. in 4. italico idiomate = *Sermoni, e Diſcorſi ſopra varj luoghi della Scrittura Sacra*. Laurentius Mirabelli, doctus, & pius Author in ſuo Opere, dicto = *Ragionamenti, e Sermoni ſopra varj luoghi delle Di-*

vi-

vine Scritture. Romæ apud Hæredes Corbell. 1652. in 4. Laurentius Gauderino, publicus, literarum Bononiæ Professor, in suis *decem libris Epistolarum*, omnem redolentium eruditionem, & concinnitatem, 1525. conspicuus. Aurelius Gauderinus, Vir ingenio, doctrina varia, ac lectione multa, magnus, & excellens, opus sequens luci donavit = *Duæ Orationes luculentissimæ, una de Philosophia, altera de Virtute*. Bononiæ, apud Benedictum Hector. 1523. Franciscus Franchini, Massæ Antistes emeritus, ac multorum Operum Typ. editorum eruditissimus Scriptor, Poeta, & Orator percelebris. Grabiel Mascaro, Præsul integerrimus, impensèque eruditus, Benedictini Instituti. Cornelius Ajello, Ord. Minor. de Observantia, Lector jubilatus, & Provincialis vigilantissimus: in suo *Symboli S. Athanasii* volumine, sublimis Scriptor, & doctus. Jacobus Græco, Cisterciensis, Compilator vitæ Abb. Ioachimi, disertus. Antonius de Accactatis, Martyrani Vicarius Generalis, in suis *Monimentis Legalibus* proximè edendis, multiplici doctrina clarissimus. Franciscus, Instituti Capuccinorum, & Hieronymus, Ord. Heremitarum S. Augustini, Sanctitate, doctrina, & meritis venerandi; aliique plurimi Philosophi, Theologi, Medici, Poetæ, Rethorici, Eruditi, æternitatę haud obituri.

SY-

SYNOPOLIS.

OPpidum vetus, & novum, edito, sed pensili loco in Appennini radicibus conditum, quod Vadus amnis, Torrentinis, & Anguillis uber, teste Barrio, præterfluit, cum Emporio nobili, variis pagis locupletatus; agris frugiferis, vino, oleo, mineralibus mercurii, nitri, marmoris, atque in montanis Castaneis, plantisque glandiferis superabundans. Gloriosum natali B. Pauli Minoritæ dè Observantia, Vicarii Provincialis, atque Cænobii SS. Annunciatæ Civitatis Rhegii Fundatoris: & Francisci, Instituti Capuccinorum, meritis, & pænitentia conspicuorum. Ex eo prodiere pariter Nicolaus Carbone, U. J. D. in suo opere dicto = *Practica Practicarum, & Compendium Curiarum, in tres libros distincta*. Ven. apud Franciscum de Franciscis, 1590. in 4. celeberrimus. Camillus Carnevale, Scipio, & Gregorius, aliique plurimi in omnigena literatura, armorumque peritia præclari.

TABERNA.

TRischenis Urbis à Mauris devastatæ reliquiæ Civitas hæc nobilis, juxtà Silam Sylvam, quam Allius amnis adlabitur piscosus, Torentinis uber, atque fæcundus. Sedes olim Episcopalis, Elemen-

mentis chara, aeris dulcedine, aquarum bonitate, cæterorumque ubertate, atque deliciis omnibus consoua æquè,& jucunda: pluribus pagis redimita: vino, calcante, terebintho, lapide speculari, stibio, lapide plumbeo, arboribus glandiferis, & castanetis Arua ubera, venatione & aucupio clara.

Ter diversis temporibus, diversisque in locis ædificata. Primo ab Idomenæo Cretico, qui unus fuit ex Regibus in Trojano bello pręclaris: Hic cum devicta Troja ad Creticam suam Insulam devenisset, à Tyranno Avunculo expulsus, secessit cum suis, Tyrrhenum mare enavigans, ad Magnam Gręciam, ibique adauctis commilitonibus, rediit ad Regnum: sed iterum ejectus à Tyranno, iterùm Magnam Gręciam repetens, in flumine Vrię ejusdem amnis nomine Civitatem maximam ędificavit: ubi quoniam commilitones, ex tribus diversis nationibus. .s. Cretensium, Salentinorum, & Gręcorum, componebantur, tria sejuncta Templa construxerunt, quamvis Civitas ipsa unum corpus efficeret. Temporis tandem decursu cives ipsi, Dionysio Areopagita pręthe dicante, Catholicam religionem amplexi, illa tria idolorum delubra, in tria Tabernacula, seu templa Christi nomini dicata, commutarunt; unde gręco vocabulo Τρίσκηνον, à tribus dictis tabernaculis, Civitas est appellata. A Mauris tandem, Siculis, ac Saracenis Urbe devastata, pauci illi Cives, qui superstites evaserunt, in locum à mari octo mill. dissitum novam construxerunt

runt Civitatem, retento nomine Trium Tabernarum, quæ nunc vulgò *Taverna* dicitur. Fuit autem Civitas Episcopalis, ac in ejus Cathedra ſederunt inter alios Nicolaus Marincola, Nicolaus Marino uterque Concivis: translata tamen fuit Episcopalis ſedes ab hac, ad Civitatem Catanzarii, poſt ſecundam Triſchenes ruinam, tempore Gregorii Magni, qui in una ex epiſtolis ſuis Eccleſiam Triſchenenſem Joanni Epiſcopo Squillacenſi (& ſi ob amanuenſium errorem in aliquibus codicibus legatur *Treverenſi*) commendavit. Tertio Civitas deſtructa fuit, vix relictis ſui ipſius veſtigiis, ac nomine Tabernæ antiquæ retento, quam Cives in uno ex pagis ejuſdem, qui dicitur *Bompignano*, prope fluvium Alli, reædificarunt: quo in loco omnibus ſupra enumeratis optimis qualitatibus, fruitur.

In ea floruere viri honoribus, meritis, doctrina, & ſanctitate conſpicui. Infula decorati Oratius Schipanus, Innocentii IX. Familiaris, Epiſcopus Bellicaſtrenſis, an. 1591. ſepultus 1596. Neap. in Sacello D. Franciſci de Paula, intra Phanum S. Mariæ de Veritate cum hoc Epitaphio.

D. O. M.

Horatio Schipano, Bellicaſtrenſi Epiſcopo,
Joanni Antonio Facchinetto Sanctorum quatuor
Cardinali à Sacris, Viro in amicos officioſiſſimo
Morum Sanctitate, in rebus agendis ſumma

Eee Dex-

Dexteritate conspicuo, omnibus Romanæ Aulæ
Principibus apprimè charo; & quod magis mirere,
Singulari animi moderatione, & in adversis tolerandis
Constantia, quòd vel hinc disces, intrà sexaginta dies
Herum ad excelsum Pontificatus Solium evectum,
Eundemque veluti terris ostensum, è vestigio è vivis
Raptum spectavit, neque ultra in Aulæ ludibriis
Persistendum ratus, ad Ecclesiam sibi Commissam
Regendam secessit, ibique extremum vitæ diem
Pacato animo clausit. Marius Schipanus Patrueli Optimo

Posuit.

Item Nicolaus Marino cum cæteris prænominatis Urbis Antistes. Angelus Veraldi Martyrani Episcopus. Fortunatus Durante Præsul Squillacensis, celebris in suo *opere legali* edito pro suæ Ecclesiæ, Sanctique Agatii Emporii libertate tuenda. Bonaventura Poherius Ordinis Seraphici de Observantia Generalis, emeritus, ac Salerni Archiepiscopus vigilantissimus. Marcellus Anania Episcopus Sutrinus, & in Romana Curia Vicegerens tempore Innocentii X. N. Marincola Tianen Episcopus, ac in Romana Curia Advocatus adeò celebris, ut in discussionibus Regaliarum Regis Christianissimi, publicas theses pro Catholico Rege contra Eminentissimum Baronium substinens summum meruit plausum in Urbe. Aliique plures: hoc

hoc solum ad Urbis hujus honorem memorando, quod nostro ævo tres simul ipsius Concives Episcopatus infula decoratos habuit: eodem enim tempore, quo Poherius Salernitanam, Durante Squillacensem, Veraldi Martyranensem, regebant Ecclesiam.

Sanctitate celebres fuere S. Falchus Ordinis S. Basilii: B. Pyrrhus Poherio, Socius Sancti Francisci Assisinatis, & Provincialis Ordinis, vitæ abnegatione insignis. Antoninus Schipani Soc. Iesu, in India Coccini Rector, & Provincialis, pro Christi honore, patientia, laboribus, ac studiis consumptus. Didacus Morrone, Antonius, Octavius Iazzolino, Iacobus Teutonico, Alexander Poherius, Leander Preti, Ioan. Antonius Anania, sanguine, sapientia, & pietate celeberrimi. Hyacinthus, Angelus, Benedictus, Hyeronimus, Dionysius. Beatrix Rotella, Bernardina Anania, aliique meritis, & exemplo clarissimi.

Ex Ordine Prædicatorum plures integerrimæ vitæ Religiosi meritis refulxere: inter quos P. Teutonico, ac Perrelli Sacræ Theologiæ Magistri, sicut & Seraphinus Farao etiam Magister, quorum duo primi temporaliter Cænobium sui Ordinis propriæ domus sumptibus multùm auxerunt, ac singulari probitatis fama illustrarunt, tertius cum Paulo Farao ejusdem Ordinis, regulari Observantia rigidiori adjuncta, Sanctitatis plausu mirum in modum decoravit. Antonius Cirillo ejusdem

Instituti, ac Urbis Patritius, qui post excidium terremotus, quo Surianensis Domus (ubi morabatur) penitus corruit, à quo non sine miraculo ereptus fuit, arctiori vinculo Deo adstrictus, concionibus, pænitentiis, ac infirmitatibus rara patientia per plures annos toleratis, consumptus, innumeris optimæ vitæ exemplis relictis, obiit in pace. Nostro etiam ævo, memorabilis famæ, ac Sanctitatis opinione celebris, floruit ex Tertio Ordine D. Dominici Soror *Nonna* Torchia, puritatis, & innocentiæ speculum, quæ tanta fuit à Deo simplicitate ornata, ut nedum corporis, & mentis candore niteret, sed omni cogitationis impuræ macula, incapax videretur, cum nec quid nomen *meretricis*, significaret, intelligeret: Fama sanctitatis omnibus clara, Deiparæ Virgini sub Rosarii titulo adeo devota, ut suo nomine quidquid à Deo peteret, impetraret, Virgine sic eam disponente, ut quod sibi concedi congruum non foret, ut non peteret, ab illius memoria excidere statim permitteret: toleratis denique hilari animo acutissimis extremi morbi doloribus, animam Deo reddidit, ea die, qua prædixerat; ejusque corpus post novem ab obitu annos, integrum perseverat: ejus vitam innumeris suæ Sanctitatis indiciis cumulatam, luci dandam expectamus, à suo Confessario Antonino Cirillo ejusdem Ordinis, qui usque ad ultimum Spiritum, illius innocentiam est admiratus.

Li-

Literis, & Typis gloriosi, Joan. Laurentius de Anania, in Philosophia, Cosmographia, atque in omnifaria, & politiori Sapientia impensè eruditus. Publici Iuris fecit italicè, Ven. 1576. ad instantiam Anelli S. Viti Neapolit. *L'Universale Fabrica del Mondo, ovvero Cosmografia, divisa in* 4. *Trattati*. Item latinè Opus doctum, *de natura Dæmonum, Lib*. 4. *Quorum* I. *Agit de Origine, & differentia Dæmonum*. II. *De eorundem in homines potestate*. III. *De his, quæ Dæmones per se operantur in nobis*. IV. *De his, quæ hominum auxilio peragunt. Quæ omnia, tum exemplis, tum rationibus philosophicis, ac theologicis comprobantur. Cum Indice rerum memorabilium*. Ven. apud Aldum, 1589. in 8. Thomasinus Marincola, in utraque lingua multi judicii, & variæ eruditionis. Ioan. Andreas Filante, U. I. D. atque in Cathedra Neapolit. publicus Jurium Professor, Neap. apud Iacobum Carlinum, 1602. in 4. Typ. dedit, *Commentaria in Institutiones Imperiales, ubi quid de jure communi obtinet breviter explicatur; & quod de Jure Regni, & Consuetudinario Neapolit. est correctum, non omittitur*. Ferdinandus Poherius, Vir omnis elegantiæ, & totius antiquitatis studiosissimus, & Horatius Poherius Eques Hierosolymitanus, Regis Domestici, & Commensales. Franciscus Cirillo, pius, ac doctus, qui luci dedit opus *Sacre poesie* affectibus plenum, ac amoris erga Christum, odii erga peccatum, timoris erga infernum incitandi aptissimum. Cæsar

Mo-

Monitius, in Iurisprudentia, Medicina, Philosophia, & Poesi, præ mortalibus sui ævi florentissimus, Neap. Typ. donavit italicè, apud Camillum Cavallo, 1647. in 8. *La Talia, dove si contiene la Fiasca con le lagrime del Vesbo furioso; & uno assaggio del Volume maggiore intitolato = Crumena Sapientis*. Antonius Poherius, Crotonis Marchionis Assessor, de omni literatura præclarissimè meritus. Raymundus Ferrari, I. C., Iustitiæque Rector, variarum antiquitatum peritissimus. Madoctus Tabernensis multisciæ lectionis egregiè doctus. Petrus Antonius, & Ioannes Baptista Ferrari, Viri doctrinæ multiplicis, atque in utraque lingua eximiè exercitati. Dominicus Marincola, in Mathematica incomparabilis, Neap. apud Robertum Mollo, 1637. in 4. Typ. dedit italicè Opus dictum = *Trattato dell'Ordinanze de' Squadroni, ed altre cose appartenenti al Soldato in questa materia*. Pompejus Filante, Vir in omni genere literarum excellentissimæ eruditionis, Scripsit plura, & varia super *præcepta Rethorica, supra Ciceronem, supra Poeticam*, atque *supra L. Florum* Adnotationes doctissimas. Paulus, Ord. Prædicatorum, in omnigena Sapientia disertissimus; Urbis Legatus ad Hispaniarum Regem. Nicolaus Antonius Blasco, Doctor eminens; publicè Iuri donavit Opus hoc titulo: *Sylva memorabilium Juris, seu Conclusionum illustrium, non omnium, quæ in Jure versantur, sed quæ digniora selecta visa sunt*. Neap. apud Hæred. Matthiæ Cancer. 1588.

1588. in 4. Nicolaus Ricci, Ord. Carthusianensis, celebris in suo Monimento, *de Viris Illustribus Carthusiensis Ordinis*, *Liber collectus ex variis Monumentis*. Marius Schipanus, in Epistolis Petri la Valle famosus: Protophysicus integerrimus, Poeta doctus; multæ, ac variæ lectionis, scientiæque omnifariæ excultissimus. De eo subscripta laus Aloys. cent. 5. Ep.

Ad Marium Schipanum Poetam, & Medicinæ Artis Peritissimum.

Castalii Collis lux inclita, cui Mare nomen,
Nectereum Siren cui dedit alma melos.
Pieridum decus incedis par omnia Phœbo,
Ille lyra, jaculis, Peanis arte valet.
Peanis arte rapis mortalia corpora lætho;
Lætheisque lyra nomina tollis aquis.
Spicula tractandi veniat ne dira Cupido:
Tela sit invidiæ frangere posse satis.

& Epitaphium à semet, dum viveret, compositum, apud Toppium in sua Biblioth.

Marius Schipanus non semel animo
Repetens, quam parata, &
.... procliva defunctorum esset
Oblivio, præsumpto hæredum officio
De privato sibi sepulcro, vivens
Consuluit. Anno Sacræ pangysis
MDCL.

Matthias Preti, Pictor insignis, & Eques Hierosolym. pro meritis. Hieronymus Piperi, in multis Mo-

Monimentis omnigenis impensè eruditus, cujus est super Urbis veteris trium Tabernarum reliquias hoc Epitaphium.

Ad Tabernatem Viatorem
Intuere hanc nudam secundæ Tryschynes
Sedem
Quidquid Patriæ tuæ Arcana inquirere
Aves
Arcem, quam Parietibus prolapsis,
Humique jacentibus
Dirutam cernis,
Hostilis impietas funditus devastavit,
Hæc quam sæcula prisca
Episcopalibus Muniis, Infulis,
Et Thyaris
Ornatissimam Urbem decantarunt.
Nunc languet
Infelix, deserta, vepribusque
Operta,
Brutis Sylvestribusque malè apta,
Et misera statio.
Proh dolor!
Sic se habent temporum vices,
At si de tuæ Urbis origine
Acies, stimulique Ardor
Te pungit, & angit;
Hasce miserias commiserare
Viator.

Aliique plurimi omni gloria, laudeque honestandi,

In-

Infula, Toga, & clypeo. De eadem sic Franciscus Deodatus cecinit.

Vel me Tryschynen, vel versa sede Tabernas
Appelles, Calabrum gloria, terror eram:
Urbs opibus, ferroque ingens, Populisque, Virisque
Decubui, & surgo Cive refecta novo.

TARSIA.

OLim Caprasa, Isaurum inter, & Crathim amnes extructa, omnigena fertilitate Oppidum præditum. In eo floruere Viri literis, & pietate nunquam satis laudandi: Inter quos Alphonsus de Pinibus, immortalis memoriæ Vir, atque in omni optimarum artium genere versatissimus. Nicolaus Montalto, doctrina, fama, & eruditione illustris. Marcus Aurelius Severinus, eximium Medicæ facultatis decus, summum eruditionis culmen, & in intima, ac recondita omnium Disciplinarum notitia, sui ævi maximè Princeps. Plura & varia luci donavit, omniaque cedro digna, & æternitate, quæ extant.

Anatomiæ, & Chirurgiæ. Vipera Pythia, idest de Viperæ natura, veneno, Medicina, Demonstrationes, & experimenta nova. Patavii, Typ. Pauli Frambotti, 1651. in 4. *Therapeuta Neapolitanus, idest Venimecum consultor curandarum febrium, & internorum omnium morborum: inclusa Pædancone affectu pestilente, ac pueros præfocante, cum com-*

mentario clarissimi Thomæ Bartolini, Regis Danorum Archiatri. Neap. typ. Roberti Molli, 1653. in 8. in cujus catalogo sequentia leguntur Volumina hoc asterisco * notata.

Ex Physiologia.

Physiagogica, & Emphytologica prima principia sciendi demonstrata. Dimiatria. Physiognomia medicinalibus, & compar ethophysiognomia distinctæ. Physica genuina Nicolai Cabei, cum IV. meteorologico, & lib. de calore uno Siverini. Pneusitheoria. Pneusichtosia. Cyrtologium Platonis in Timæo, seu de Contextis affabrè sub animantis ergastulo nassis. De Piscibus in sicco viventibus. Phoca illustratus cum iis segmentis ad Solertissimum Medicum Doctorem Janum Georgium Volchomerum Pæonem alterum Reipublicæ Norimbergensis, amicum lectissimum de Radio Turturis Marinæ.

I. *Libri Commendatio X. Viris Cl.*

II. Οὐρανοφοιτεία. 1. *Cælo receptus Phoca.*

III. Σπλαγχνοσκοπία. 1. *observatio corporis interioris.*

IV. Φυσιολόγια. 1. *expositio naturæ (Phocæ)*

V. Μακροβυθρία. 1. *longa vrinatio (Phocæ.)*

VI. Ἐπικάρπωσις. 1. *dissertationis usus expositi.*

VII. Πόρισμα. 1. *de arteriarum apud Harvejanos usu.*

VIII. *Peroratio.*

De Veneno radii Pastinacæ marinæ. Agyræma. Magirium naturale dioptra perlustratum.

De

De Lapide fungifero. Divinator, seù de Divinatione rerum naturali.

E Re *Anatomica.*

Zootomia Democritæa. Symbolæ anatomicæ. Epidochæ discussiones quatuor in totidem anatomicas quæstiones Julii Jasolini præceptoris. De Utero, & Fœtu, & reliqua anatome, tum ordine compositivo, tum divisivo.

E Re *Medica.*

Apostimatias, quod aliàs, de recondita abscessuum natura inscriptum est. Item alterius Tomi Coagmentum cum figuris. Seilomastix, seu de phlebotome salvatellæ. Consultationum Medicinalium in utraque rei medicæ facultate: Tomi 2. Anterotematum, seu responsorum medicinalium, & varia doctissimis amicis inscripta miscella. Tom. 2. De Choccolata indico medicamento. Disceptationes Anatomicæ, & Medicæ. Nusophthalmia, seu de vitiis oculi dignoscendis, atque medendis. Chirurgia illustrata. Efficax Medicina. Chirurgia trimembris. Chirurgia Authentica. Chirurgia Traumatica restituta: ad quam accesserunt animadversiones chirurgicæ, & il Medico al roveścio. Chirurgia inermis. Chirurgia Scholastica duplex major, minor. Sophistica Medicina detecta Satyra pedissequa Brancaleonis.

Paraphrases, & Exegeses, seu Commentaria nostra Principes in Authores.

In Hippocratis libros technicos singulos commentaria, & in alios plerosque Lib. indigitamenta. In Dioscorid.

libri primi proœmium, & in reliquum de medica materia paraphrasis, & notæ tantum, non absolutum opus. Pro Galeno defensiones, adversus Trallianum, Avicennam, Magnum Commentatorem. In artis Galeni medicæ Librum primum diatriba. In Harvei lib. de Cordis, & sanguinis motu analecta marginalia. Scribonii Largi vita, & in ejusdem compositiones adversaria.

In rem Chirurgicam commentaria, ex quibus Ars Chirurgica conflatur exegematica.

In Librum de Ulceribus Hippocraticum commentarius. Item in Librum de vulneribus capitis Hippocraticum commentarius. Paraphrasis in proœmium generale Celsi. Commentarius in Quintum de re medica Celsi. In ejusdem Auctoris octavi libri cap. 4. paraphrasis. De vulneribus nervorum ex Galeno. In Avicennæ tractatum de ulceribus metaphrasis. Item in Avicennam de ulceribus generatim.

Exoterica.

Adversùs Astrologos declamatio adscito Sexto nostra versione. Præfationes, laudationes, testationes. Græcismus derivatus, quo cum comprehenditur Grammatica Græca per verborum species, ut Latina digesta. Epistolarum Latinarum centuriæ paulò tribus minores. Juvenilia, tum Carmina, tum Prosæ genii gratia servata. Problematologus variè contextus.

In genere Logico.

De locis dialecticis ex Rhodolpho Agricola. Rudimentum de norma repetitionis ab Auditoribus retinenda.

De

De Methodis doctrinarum ex Zabarella, & Capivacca cum Aristotelis Organi compilatione conjunctæ periochæ.

Ex Phisicis.

Animadversiones in Aristotilem de Calore nativo. De rerum ortu simplici, de Elementis, de Generatione, de mistione &c.

Sequentia Italicè exarata.

Declamazioni contro i migliori Filosofi, ed Oratori. La Galleria del Casa, cioè delle bellezze, e degli artificj osservati nelle Rime di Monsig. della Casa, con cui van congiunte la Topica di Giulio Camillo dal Siverino ricompilata, ed un della Comedia antica, trattato. La Filosofia, ovvero il perchè degli Schacchi. La querela della (&) accorciata. Aliaque plurima pariter Legalia, apud Laurentium Crassum in Elog.p. p. Vir gloriæ cupidus, & in amicis laudandis apprimè pronus, quos ut plurimum obtrectatores, insectatoresque expertus est: Cæterum apud literarum Orbem laudibus prosequutus, Templum honorum Aurelio nostro Dani, Borussi, Angli, Celtæ, Allobrogi, Belgæ, Saxones, Franci, Norici, Itali, &c. construxere,

Ioannes Baptista Græco, Provincialis emeritus, ac Verbi Dei Præco insignis, Ord. Heremit. S. Augustini; & Guillelmus ejusdem Instituti, Sanctitate conspicuus.

TAU-

TAURIANUM.

CIvitas vetusta post Paccolinum, sivè Metaurum amnem, Geoliam inter, & Scylleum propè Mare apud Melam extructa, cujus nunc penè vestigia visuntur, ab Agarenis, & Siculis devastata. Sedes Episcopalis, nunc Mileto juncta, ex qua Georgius Taurianus Antistes Synodo Constantinop. VI., & Theodorus Episcopus Turianus Synodo Nicenæ II. interfuere, nec non & Opportunus ejusdem Urbis Præsul, in Decretis Gregorii Papæ III. ann. Christiano 735. apud Barrium memoriæ venerandæ; ubi Arua frugifera, venatione, & aucupio, marisque Xiphiarum piscatu, deliciosa. Gloriatur Natali S. Phantini, S. Zachariæ, S. Joannis Urbis Episcopi, S. Lucæ, S. Georgii, ejusdem Civitatis Antistitis, Instituti S. Basilii M. doctrina, pietate, miraculisque præclarorum; quemadmodum atque SS. Fantii, & Deodatæ S. Phantini parentum; Theodoli, Candidi, Prothi, Chrysogoni, Anthenoris, Quintiniani, Niviti, Cantiani, & Cantianillæ martyrum, qui proprio sanguine Brettiam decoraverunt, & Fidem.

TERRANOVA.

OLim Sappominulium, Oppidum nobile cum emporio illustri, atque vetustum Ulterioris Ca-

Calabriæ, edito loco, undique rupibus ſeptum in Appennini radicibus, Marno amne adlabente piſcoſo, & celebri: ſuprà Geoliam planitie ampla frugibus plena, atque fæcunda, reliquiis Tauriani famoſum, & ſi communi Calabriæ ſtrage à primævo decore maximè diminutum. A Freto 10. mill. diſſitum; ubi Serico, vino, lino, venatione, aucupio, piſcatu, cæteriſque ad vitæ commodum, atque delicias potitur, & jucundatur. Ex eo prodiere Viri omni exceptione digni: Franciſcus à Terranova, Magiſter in Sacra Pagina eminens, Ord. S. Auguſtini, illuſtris in ſuis Monimentis, quæ extant = *Brevis, ampla methodus pro morbis humani Corporis in particulari curandis*. Romæ apud Angelum Bernabò, 1658. in 4. Tom. II. quorum unus editus, alter edendus. *Conſiderationes in Symbolum Apoſtolicum*. Italicè verò = *La Vittoria navale, Poema eroico, diviſo in 12. Canti. L'Appoſtolo piangente. Sonetti, e Madrigali Sacri*. Paulus Gualterius, Philoſophiæ, ac Theologiæ Profeſſor eximius, Multa, & varia ſcripſit pietate plena, atque eruditione, quæ ſequuntur = *Il glorioſo Trionfo, overo Leggendario de' Santi Martiri di Calabria, lib. 1. dove ſi tratta d'alcuni Uomini illuſtri, i quali eſpoſero la vita in ſervigio di Dio; e di più dell'Origine de' Frati Capuccini*. Neap. apud Matthæum Nucci, 1630. in 4. *Suppellettile hiſtorica, colla vita di 61. Capuccini di Calabria. Tomi cinque di SS. Confeſſori, fondatori di Religioni, Congregazioni, Beati,*

e ſi-

e simili. De Philosophis Calabris. Topographia antiqua, & nova Calabriæ. De Militia Calabriæ; atque Illustrium Calab. elogia. Cujus plura in laudem Poemata italica leguntur, atque latina. Primum =

Paulo Gualterio
Terranovano
Vita, Moribus, Religione, ac Sacerdotii dignitate
Exornato, Excellenti.
In omni ferè Doctrinarum genere
Versato, Perito, Professori,
Sive in Sacra, sive in sæculari velis Pagina,
Quod
Calabria felix parens,
Pro locis, rebus, clarisque Viris
Singulari diligentia, summo labore, non mediocri ingenio
Lustratis, illustratis, descriptis
Gloriabunda concelebrat.
Testatur Virginia Messana,
Quæ Dialecticam ab eo ex publica percepit Cathedra.
Videt Regia Parthenope,
Bonaque pars Regni.
Publicè etiam Dialecticam edocta, & Domi
Philosophiam insuper annos multos, Ius utrumque
Confirmant, prædicant.
Cives piis concionibus ad Cælestia directi.
Hisque omnibus, Doctorum, proborumque suffragatur fides,
Qui ejus sincera amicitia, atque exemplari consuetudine Usi

Usi sunt, & utuntur.
Petrus Angelus Spera, Sacerdos Lucanus à Pomarico,
Neap. in Errantium Accademia Dedal. nuncup.
Ipsius Pauli in Jure Canonico auditor
Grati animi testimonium pos.
A.D. MDCXXX.

Aliud.

Mentre Saggio Gualtier con lettre d'oro
Spieghi d'Eroi sublimi i gesti santi,
Tessi al tuo crin di gloriosi vanti
Vie più famoso, & immortale alloro.
E s'avverrà, che scopri il gran tesoro
Del tuo Saver, ch'or nel silenzio ammanti,
Vedransi andar l'alte tue glorie erranti
Da Battro a Tile, e dal Mar Indo al Moro.
Siche scopriti omai, ch'in notte, e'n lutto
Giace l'alma Virtude, e cade al fondo
Il tuo tronco pregiato, or senza frutto.
Mà deh celati pur Sole giocondo,
Scoverto 'n parte abbagliaresti 'l tutto,
Scoverto 'n tutto accecaresti 'l Mondo.

Vincentius Manerius, in utraque lingua, & Poesi impensè eruditus, Ord. Carthusianensis, Luci donavit sequentia = *De Morte Christi libri tres, heroico carmine*. Neap. apud Joannem Sultzbachium 1540. in 8. *De Ascensione Christi, libri tres,* ibidem, & eodem anno, carmine sapphico. *Summola casuum conscientiæ. Lib. de Viris illustribus Carthus. Ordinis;* & italicè librum unum *de laudibus S. Catherinæ V.*

 & M.

& M. Julius Mantineo, Franciſcus Gangemi, & Paulus de Obſervantia, literis, & exemplo conſpicui, & Jo: Romæus Capucc. celebris in ſua *Hiſt. Capuccin.*, & in Opere dicto, *de recta in Deum fide*.

Sanctitate pleni eluxere, Joannes Inſtituti Seraphici, & Thomas Philippone, Ord. Prædicatorum; Aliique fama non obituri.

THURIUM.

INter Calabriæ Reſpublicas celebrior, nobilitate, & potentia, edito loco, Sybarim inter, & Crathim, ex reliquiis Sybaris ab Athenienſibus condita, cujus Regio ab Hylia fluvio, nunc *Trionto* dicto, ad Acalandrum amnem uſque protendebatur; ubi Arua frugibus, & pabulis, Pomona, & Cerere jucundantibus, ubera, Neptuno, & Baccho famoſa.

Utque melius ejus extructio enodetur, à Sybari primum per Crotoniatas exciſione facta, repetendum. Obruta Sybari inundatione, deliciiſve, & reſtaurata, cujuſdam Theli iniquitate contrà Cives iterum à Crotoniatis ſubacta, Milone Duce; poſt eam eladem ſecundam annis octo, & quinquaginta, teſte Diodoro Siculo, *lib.* 12. illam Theſſali eo concedentes reſtauravere. Poſt ſecundam reſtaurationem per eadem ſubjecta tempora Præfecto Athenis Callimacho rurſus extrui, & cohabitari cęptum eſt. Quæ brevi poſt in alterum locum

traus-

translata, altero quoque nomine impoſito mutavit appellationem. Cujus Auctores fuiſſe Lampus, & Xenocritus hoc modo traduntur. Ab his enim, qui ſecundo patria ejecti profugerant, Sybaritis in Græciam Legati ad Lacedæmonios, & Athenienſes miſſi ſunt, deploratum errores, & auxilia ſua poſtulatum, ut reducerent eos in patrias ſedes, ſecumque ſibi, ut placeret eam ſibi urbem ex parte coloniam facere vellent. A Lacedæmoniis auditi,fruſtra,nil impetratum.Res Athenienſibus placuit, moxque decreto eis auxilio decem naves completas Sybaritis ſubſidio mittunt. Quas Lampus, & Xenocratus ductabant. Miſſis quoque per Peleponneſi urbes præconibus edicto præponi,ac promulgari fecerant, urbem ſe communem his facturos, qui eò commigrari voluiſſent. Cui cum plerique aſſentirentur, oraculo Apollinis maximè adducti, percunctantibus namque reſponderat, tale querentum, quo ſibi conderent urbem ejuſmodi ſolum, ubi aquam menſura ſumptam potarent, cibum contra ſine menſura caperent. In Italiam itaque navigant, atque Sybarim delati loca ſcrutari pergunt, ſicubi veſtigia loci à Deo juſſi per Oraculi interpretationem ſe offerrent. Cumque haud procul Sybari inveſtigatione ſollicitis fons occurriſſet, cui Thuriæ nomen erat, latices erumpentes ærea fiſtula procul fundens, quam Accolæ Dimnam, Modiumve appellare conſueverant, re ſimul, & nomine ad omen, & interpretationem

oraculi provecti, eum locum sibi à Deo ostensum, ac jussum judicant. Quem circum acto muro communiunt, urbemque ibi condentes eam fontis nomine Thuriam vocant. Tum urbis Spatium ad longum porrectum in quatuor plateas, & fori loca distribuunt. Quorum unum Heracleam appellant, alteri Aphrodiside nomen dant, tertium Olympiada, & reliquum Dionosiada vocitari instituerunt. Per latitudinem verò tribus rursus foris spatia loca deducunt, nominaque singulis imponunt, alteri Heroa, alteri Thuria, tertio Turina. Intervalla verò inter hæc intermissa domiciliis extructis replent. Videbaturque ea Urbs, & specie commoda, & eleganti admodum opificio educta. Cæterum brevi tempore concordia nulla Thurios continere valuit, sed gravi, & sæva admodum haud temerè seditione res eorum vexari, discerpique cæpit. Nam Sybaritæ incolæ vetusti primos quosque Magistratus, summasque dignitates per usurpationem veluti hæreditario sibi jure debitas inter se partiri, ab onere abesse, contributiones, reliquaque dispendii, & bonorum munia posterioribus, & novis civibus prosequenda demandare. Tum ad Sacra Deum, mysteriaque peragenda mulieres patricias antiquæ originis cives primo deligi, primoque institui loco. Post has secundo novam Urbis restauratæ prolem, veluti deteriori jure progenitam. Ad hæc mænibus finitimum, eoque commodissimum pro sorte cuique dimensum pos-

si-

ſidere remotiore novis hoſpitibus pro colendi incommoditate diſtributo. Animis itaque dictæ iniquitatis indignatione commotis, ſęviente jam diſcordia, cum novi, adſcriptique Cives antiquis, & numero plures, & re ſuperiores, viribuſque præſtarent, tumultu excito, vetuſtos Sybaritas fermè ad internecionem cunctos ferro abſumunt, ipſique deinceps urbem jam libera adminiſtratione obtentam diſponere pergunt. Cumque agro, & optimo, & amplo ſupra cultorum, uſuſque ſui modum abundarent, accerſitis ex Græcia pleriſque eò frequenter Colonis, Reip. munia digerebant, agrumque rurſus æqua ſorte dimenſum per capita diſtribuere. Cæterum illi Rempublicam præſtanter, agrumque colendo magnas brevi divitias, opumque vim cumulavere, atque amicitia cum Crotoniatis, ſocietateque conciliata, res ſummas optimis artibus adminiſtrabant. Populari ſtatu Civitatem conſtituentes in decem tribus Cives omnes diſtribuere: Quibus agente cuique ſua ſunt indita cognomenta. Tres quidem ex Colonis à Pelepōneſo accitis appellarunt Arcades: totidem ex locis extra Peleponneſum ſitis, ex una, & eadem gente ductas Bæotiam, Amphiſtryonida, Dorida, reliquas quatuor ex aliis, diverſiſque nationibus Ladem, Athænaidem, Euboidem, Heſiotin. Hactenus Diodorus. Quam Urbem poſtmodum Philoctetes plurimum ampliavit, & auxit.

Leges à Zeleuco accepit, quarum fragmenta plu-

plurima apud Stobęum, & Plutarchum quiſquam inveniet, ſaluberrimas valdè Civibus, & opportunas.

Cudebant Thurii in denario Minervam galeatam, in Galea Delphinum, & juxtà Tridentem, hac græca epigraphe θυριῶ. & ex poſtico Polypum piſcem. Quandoque cum Pallade galeata Tritonem, & ex adverſo Taurum iratum cum piſce, hac cum imagine fontem affingendo hac inſcriptione θυριων ωρα .ι. υφαιν. Aliquando numos ſignabant cum Victoriæ capite, & Cleandrum Ducem, & ex parte altera Trophæum, duoque ſcuta, ſymbola fortè victoriæ pro Thuriis habitæ contrà Lucanos.

Urbs hæc Romanis fædere, & ſocietate conjuncta, apud Valer. Max. *lib.* 1. atque eorundem nobile Municipium, Julio Cæſare teſte *in Comment. lib.* 3. quæ quidem à Roma ſemel dumtaxat deſcivit, data ſibi cauſa, deficiendo ad Annibalem, apud Livium *de bello Punico lib.* 5. propter obſides nuper interfectos: decurſuque temporis Cæſaris partes ſecuta.

In ea floruere multi literis, & Araldica arte præclari, atque inſignibus. Ippodamus in pythagorica diſciplina conſpicuus, cujus Monimenta varia doctrinis, politiaque plena apud Clementem Alexandrinum, *Strom.* 2., & Stobæum, *de Republica* exarata leguntur. Cyromachus, impensè doctus, qui primus *de Philoſophorum opinionibus* opus Juri publico fecit. Herodoctius hiſtoricus, nulli ſuo ævo ſecundus, apud Ariſtotilem, *lib.* 3. *Rethor.*

He-

Herodotus, Historicorum parens, in ea Urbe diù vixit, & obiit, ubi pariter ejus monimenta elucubravit. Theano, philosophiæ pythagoricæ Sectatrix, apud Suidam, Plura, variaque scripsit *de Pythagora præceptore*, *de Ippodamo* concive, *de Virtute*, *Muliebres admonitiones*, *& Apophtegmata pythagorica*. Patrocles, Poeta celebris. Cephalus, Rethor insignis, Lysiæ Rethoris Pater, apud Tzetzam, & Atheniensium contrà triginta Tyrannos Servator. Damon Athleta nobilis, qui apud Pausaniam, *in Lac. Eliac. & Arcad.* quater vicit stadio in Olimpiade. Dionysiodorus, & Euthydemus, in gymnastica incomparabiles, apud Etesippum. Octavianus Augustus, primus Romanorum Imperator, testibus Marco Antonio, & Tullio, cujus proavus restio, avus argentarius, Pater verò adstipulator, qui Romæ Senator factus, ex Cæsaris sorore Octavium filium accepit. Q. Malius, Romæ Prætor. Aliique plurimi.

Fuit Thurium Sedes Episcopalis, nunc in Rossanum translata, ex qua Theophilus Episcopus Thurinus, Synodo Constantinop. VI. sub Agathone, & Joannes Thurinus Antistes Sinodo Romanæ sub Hilario, & Symmacho interfuere. Ex ea prodiere duo illa lumina, quæ Brettiam totam, in fidei incunabulis Sanctitate, doctrina, & Sanguine plurimum decoravere. Thelesphorus, & Dionysius, ambo ex Eliano Instituto, Carmeli proceres, atque in Ecclesia Dei Summi Pontifices, & Hierarchę.

chæ. Thelesphorus etenim eruditus in patria, fortè à Dionysio Areopagita illic aliquando cum suis Atheniensibus commorante, teste Joan. Baptista Mantuano, *in Sanctorum Fastis* canente =

Jam ratis Auloni radens freta proxima cursum
Vertit ad Hydruntem, Borea spirante Tarentum,
Labitur, apparetque Croton &c.

Amore flagrans lustrandi Palestinã, è littore patrio, Athenas primò devenit, ubi à S. Quadrato Ordinis Prophetici, apud Melthiadem, & Eusebium Cesariensem, *lib.5.Hist. Eccles.* in Christiana Religione roboratus, *ann.* 133. Hierosolymam pervenit, *an.* 134. dein in Monte Carmelo, Frontone ministrante, Habitum sumpsit, testibus Saraceno, & Bollando, ac demum, decursu temporis, nimirum 139. 8. *Aprilis*, ob eximia Sanctitatis merita, post obitum Xisti, in Petri Cathedram suffectus est. Multa Ecclesię Dei utilia sanxit: Quadragesimale jejunium: ut Clericorum vita à Laicorum conversatione esset discreta: In die Nativitatis Domini tres Missas: Hymnumque Angelicum in Missarum Solemniis canendum: nè Episcopi, Sacerdotesque à sęcularibus arguendi, temerèque judicandi decrevit. Denique munitus Eliano, & Apostolico zelo, postquam Valentini, & Marcionis hęreses anathemati subjecisset, atque damnasset, à tumultuanti Gentilium populo, Idolorumque Sacerdotibus captus, martyrium sumpsit, cum sedisset annos undecim, menses novem; habitis mense Decembri Ordinatio-

ni-

nibus, quibus creavit Episcopos tresdecim, Presbyteros duodecim, & Diaconos octo, & in Vaticano sepultus est. Dionysius verò Thelesphori concivis exemplum secutus, anno salutis 246. ex Thurio primùm Athenas, deindè Hierosolymam deveniendo, Carmelum ascendit, *ann.* 247. Nicolao Arlamensi *in Chron.* teste, ibique apud Saracenum *in Monolog. Carmel.* Eliȩ currum Heleno Generali moderante, in Casulis propè fluenta Jordanis, Habitu Carmelitico indutus conversatus est, dequo Mantuanus citatus =

Hic erat occultus Christi degente Sacerdos,
Grajus enim dudum Carmelo à Monte profectus,
Vertice Carpathiis alto, qui prominet undis.

Cumque Catholicæ fidei tuendæ zelo ad Occidentem denuò pervenisset, fama sanctitatis, doctrinæque ejusdem undique proclamante, primùm Ecclesiæ Romanæ, teste Hieronymo, Presbyter, dein sub Valeriano, & Gallieno Principibus, *ann.* 261. ad diem 12. Septemb. Summus Pontifex communi assensu eligitur, & applausu. Ecclesias in Urbe, Coriolano teste, Cœmeteriaque Presbyteris divisit; Parochias insuper, atque Diæceses foris limitibus terminavit. Dionysii Alexandrini à Pentapolitanis Præsulibus accusati, de fide catholica non rectè sentientis, causam, coacto Romæ Concilio dijudicans, comperta innocentia eumdem absolvit. Multis voluminibus contrà Sabellianos impensè eruditis pro fide tuenda absolutis, ex ejusdem

Hhh Mo-

Monimentis, uti scribit Athanasius, contrà eos, qui Filium Dei opus, aut Creaturam asseverant, scriptis clarè ostenditur, hæresim Christo rebellium Arrianorum, non tunc jam primum, sed olim ab omnibus damnatam fuisse, Bellarmino attestante *in lib. 1. de Christo*, Dionysium nostrum, ante mille, & trecentos annos, non solum Arianos non dum natos, sed etiam nostri temporis Tritheistas, & Samosatenos condemnasse; meritò illius Poetæ pro Lege Julia ad Cæsarem, præconio dignum =

Populisque futuris
Succurris, nasci quos sine fraude Jubes.

Pauli Samosateni itidem dogmata repressit, invocataque Synodo Antiochensi 35. Episcoporum, anno 268. tanquam fraudolentum, eum publicè damnavit. Duabus Ordinationibus mense Decemb. peractis, atque per diversa loca septem Episcopis, Presbyteris 12.; Diaconisque sex creatis, anno sui Pontificatus undecimo, sub Claudio Principe, miris fulgens meritis, & doctrinis, lugente Carmelo, & Orbe, evolavit ad Superos 26. Decembr. 272. atque in Cœmeterio Calixti via Appia, tertio ab Urbe milliar. sepultus est.

Infula, Sanctitate, & Literis conspicui hac de Civitate effulsere, S. Kalimerus, ejusdem Urbis Episcopus, & Civis. Octavius Beltrano, qui Typ. dedit italicè = *La breve descrizione del Regno, divisa in dodeci Provinzie*. Neap. apud eundem, 1640. in 4. Pyrrhus Corrado, U. J. D. Prothonotarius Apo-

Apostolicus, Ecclesiæ Metropolitanæ Neapolis Canonicus, atque Supremæ S. Rom. Inquisitionis, Generalis Minister, & Ordinarius Consultor, Publico Juri fecit, Opus, quod extat = *Praxis Dispensationum Apostolicarum, ex solidissimo Romanæ Curiæ stylo, inconcusso servato excerpta ; Praxim quoque Officii Sacræ Pænitentiariæ Urbis, juxtà illius Ordinationem novi Status, complectens. Secunda Editio.* Ven. apud Franciscum Baba 1656., in fol. Item = *Praxis Beneficiariæ recentioribus Constitutionibus Apostolicis, Rotalibus Decisionibus, Sacrarumque Congregationum declarationibus, Decretis, atque Responsis. Dubiorum quoque in dies occurrentium Resolutionibus firmatæ Cancellariæ Apostolicæ notabilibus perornatæ, Formulisque Beneficialibus, pro ipsius Praxis germana, tutaque intelligentia, locupletatæ.* Neap. Typ. Camilli Cavalli, 1656. Tom. 2. in fol. Galeatius de Angelis in utraque lingua impensè eruditus, & Poesi, apud Camillum Fera. Paulus, Instituti Seraphici de Observantia, in Theologicis dogmatibus apprimè excultus, atque Vici Equensis Librorum Revisor emeritus. Matthæus Riggio, Carolus Selvago, Felix Via, aliique plurimi acerrimi, & exquisitissimi judicii Viri, ac in omni genere doctrinarum præstantissimi.

TORANUM.

OEnotrorum, olim Dapetia, quæ insimul cum aliis, teste Livio, rediit ad Romanos. Oppidum propè Hetriculum, vulgò *Lattaraco*, quod Turbidus Amnis à Marci agro disterminat, ubi Arua frugifera, frumento, vino, oleo, lino, canape, serico, castaneis, gypso, silice, aliisque ad vitæ commodum affluentia. Patria Pompeii de Falce, & Dominici de Baviera, Medicinæ, ac Philosophiæ laude conspicuorum; nec non & Antonii Cribari, Ord. Minimorum Lectoris Jubilati, in suis *Geographicis Monimentis* proximè edendis, Viri undequaque præclari.

TREBISATIUM.

OLim Vicenumum, in Itinerario Antonini, vetustum Oppidum à Peucentio propè Mare, vel Philoctete edito loco, Heracleam inter, & Thurios extructum. Pinastri, Capparis, Gossipii, Croci, Arua frugalia. Patria Caroli Palermini, Viri poetica minimè inglorii, qui Typ. dedit Neap. apud Scipionem Boninum, 1617. in 12. metricè, & italico carmine, *L'Amore trionfante*, *Favola Pastorale*.

TRI-

TRISCHENE.

SEmirim inter, & Crotalum amnes; olim Urbs nobilis, ampla, & fortis, Turribus, murisque septa, haud procul à Freto, nunc obruta gravi obsidione, & Strage Maurorum, atque Cretensium. De qua Poeta Piperus =

Quam tu calce teris, quam curvo vertis aratro.
Trischyne ipsa fui, prisca, superba, potens:
Subjecti plures arces, Populosque feroces,
Milite ab adverso multa trophaea tuli:
Non me mite solum servat, neu proxima Thetys,
Quæ solita est titulis sæpè tumere meis.
Non sunt magna quidem quæ stant, pereuntque per horas,
Sed quæ non ulla sunt peritura die.

In Tabernam nunc translata Sedes, & honos, apud Cumbum in sua *Med. lib.* italicè

Di trè Città la Tripoli Trischene
Per le dottrine, e per le Squadre dome
A par dell'altra Roma, e saggia Atene
Spesso si coronò l'auguste chiome.
Quinci à monti passata dall'arene
Cangiò col nuovo sito il prisco nome.
Ristretta in una la possanza terna
Se Trischene fù detta, oggi è Taverna.

Episcopalis Cathedra, atque vetusta, ex qua Lucius Episcopus trium Tabernarum Sinodo Romanæ

næ ſub Hilario; & Decius Epiſcopus Tabernarum Rom. Synodo ſub Felice Pontificibus, interfuere. Tres Tabernæ dicta, vel Tria Tabernacula, ex Barrio, *lib.* 4. quod ibi tres principales Eccleſiæ, in quibus alternatim Antiſtes Urbis principalioribus feſtivitatibus divina facere conſueverat.

TROPÆA.

VEtuſta Civitas, & pulchra, Herculis Portus nobilis, locique amænitate conſpicuus. Ab Auſoniis creditur condita, reſtaurataque ab Oenotriis; indè Herculis claſſe plurimum locupletata, atque à Romanis Ducibus, vel Scipione, vel Pompejo notabiliter aucta. Hinc à Tropæo, teſte Barrio, *Retroverſo* dicta, quod Claſſis Romanæ Duces, ſivè Profecti ex Aphrica reverſi, eam, vel condiderint, vel ampliarint; niſi velimus cum aliis Tropęam ethimologiam trahere à fluxu,& refluxu Geoliæ, & Euphemiæ fretorum ſeſe invicem reluctantium: ubi Arua ubera, Nemoraque jucunda, Mariſque proſpectu, atque piſcatu delicioſa.

Sedes Epiſcopalis antiqua, ex qua Theodorus Epiſcopus Tropienſis Synodo Conſtantinopolit. VI. Sub Agathone, & Laurentius Epiſcopus Tropienſis Romano Concilio ſub Symmacho Pontificibus, interfuere. Toto ferè Regno à Regali fide ſecreto, ſola Tropæa ſub fidelitate remanſit; hinc ab Alphonſo I. à Ferdinando I. & II. à Friderico,

Ca-

Carolo V. Cæſare, Philippo II. Principibus, variis, ac Singularibus privilegiis pro meritis locupletata. Nobilitate diſtincta, Sanguine illuſtri, titulis, Inſignibus, Pietate, & Literis, nec non & Pagis undequaque redimita.

Ex ea prodiere Viri omnigena exceptione præclari, mitra, calamo, pietate, & clypeo: Bernardus, Choridon, Colchinus, Riccardus ſenior, & junior, Carcetus, Juſtegus, Orlandinus, Herveus, Joannes, Theodorus, Stephanus, Vincentius, Marcus, & Antonius de Lauro, Epiſcopus Bellicaſtrenſis. De Ruffo Guillelmus, Serius, & Petrus; Janninus Malatacca, Epiſcopus Oppidenſis, Gotfredus de Caſtro, Epiſcopus Martyrani, & ad S. Marci Eccleſiam translatus; Gotfredus Fazzari, Franciſcus, Ormicifius, Theophilus, Epiſcopus Oppidi, Matthæus Cuſia, Salvator Muſca, Manphredus Giffoni, Ioannes, & Antonius Niſi, Ludovicus Vulcano, Hieronymus Samnius, Franciſcus Gabriele, Ioannes Tropeano, Alphonſus Guerrera, Aloyſius Vento, Antonius Spanò; aliique plurimi fama celebres, & præconio.

Sanctitate præclari: Ioannes, Ord. Minimorum, S. Franciſci de Paula ſocius emeritus. Dorotheus, & Arſenia, S. Dominicæ Martyris parentes, qui cum Dominica unica prole, Sanguine proprio pro Chriſto Patriam decorarunt, & Fidem.

Cruce Hieroſolymitana redimiti, Fernandus Fazzari, Scipio Creſcenti, Ioan. Baptiſta de Franza

za, Paulus Fazzari, Octavius Frezza, Leonardus Fazzari, Iulius Cæsar Braccio, aliique apud Melitenses Milites fama conspicui.

Typis celebres, Alphonsus Manco, Cl. Regularis Minor, Ord. Generalis vigilantissimus, qui publico Iuri fecit Opus, cujus Titulus, *Instructio Magistri Novitiorum*. Neap. apud Octavium Beltrani, 1632. prudentia, & pietate insignis. Octavius Gloritius, Typ. donavit italicè comœdiam hoc titulo: *Impresa d'Amore*. Ven. apud Ioan. Albertum, 1607. in 12. Cæsar Tomæo, publicè fecit Opus italicè dictum = *Trionfo della Lega, rappresentazione in cinque Atti*. Neap. apud Iosephum Cacchi, 1575. in 8. carmine. Quintus Buongiovanni, in publica Neapolit. Accademia Philosophiæ Professor, Luci donavit Ven. apud Petrum Denchinum, 1571. in fol. *Peripateticarum Disputationum de principiis Naturæ, sectiones tres*. Iulius Cæsar Galluppi in Legalibus impensè doctus, luci publicæ dedit Opera sequentia = *Praxis novissima Sacri Regii Consilii Neapolitani*. Neap. apud Camillum Cavalli, 1647. in fol. Item *Methodus universalis feudalis in duas Partes distincta, in quibus frequentiores materiæ, tam ad usum Juris communis feudorum, quam Regni Neapolitani, aliorumque locorum pertinentes plerisque supremorum Tribunalium decisionibus digestæ, quàm brevissimè enucleantur*. Neap. apud Lazarum Scorrigium, 1630. in fol. Aliique plurimi, inter quos Petrus Vianeus, Chirurgus cele-

lebris, qui labia, nasosque mutilos, perfecta decorabat integritate.

TURRIS SPATULÆ.

SUpra Cæcinum montanus Pagus, sed frugifer: gloriosus in suo Scipione Martello, Viro ad ornandas literas omnis generis facto à natura, à doctrina erudito, à plurimis monimentis redimito.

TURTURA.

IUxtà Talaum amnem, Oppidum vetustum à Peucentiis, vel Oenotriis edito loco extructum, salubri, e forti, natura, arteque munitum. A mari parum distans: undiquè Arua frugibus, fructibusque fæcunda. Sylvæ venatione, aucupioque deliciosæ: Arbores manna roridæ. Iacchus, Pallas, Cæres, amæna fertilitate luxuriantes, atque Neptunus. Patria Francisci de Francisco, Medica Sapientia præclari, qui Typ. dedit Opus, *De prohibita venæ sectione, juxtà veras Galeni traditiones, contrà nonnullos Empiricos*. Neap. apud Octavium Beltranum, 1620. in 8. & Blasii Guaragna Galluppi, in variis editis Monimentis impensè conspicui.

TYRIUM.

VUlgò *Tiriolo*, Oppidum vetuſtum, non procul à Geminiano. A Freto 12. mill. ſemotum, in Montis cacumine ſitum, herbis medicinalibus plurimum referto; à Hierone Coloniæ Athenienſium Ductore apud Plutarchum *in Nicia* conditum; caſeo optimo, & pabulis Montana fæcunda. Gigantum reliquiis, fruſtuliſque per Colonos effoſſis, antiquitate celebre; ſed glorioſius in ſuo Ridulpho Comite, pro defenſione Romanæ Sedis, in Lege gratiæ, atque in Gentilitate, per Senatum Romanum Bacchanalium libationum (genus peſtiferum, ex promiſcui ſexus concubitu) exterminatione. Olim Sedes Epiſcopalis, apud Chronicon trium Tabernarum, alio translata.

VALLONGA.

CAſtrum tenue inter Montana, non procul à Panagia, pabulis plena, ubi Sylvæ glandiferæ, Caſtaneta, cum caſeo optimo, fragarum, venationis, & aucupii, Arua fæcunda. Olim Nicephora, à Rugerio Comite reſtaurata, & à filio exciſa. Patria Ioannis Iacobi de Martino, in omnigena ſapientia, atque in ſuis editis Monimentis, eruditione facundis impensè præclari, quæ extant = *Conſiliorum, ſive Reſponſorum Juris Volumen primum*.

S. Ni-

S. Nicolai, apud Ioan. Baptistam Russum, & Dominicum Iezzo, 1635. in fol.; nec non atque Francisci, Instituti Capuccinorum, sanctitate, & exemplo conspicui; & Antonini Papa, Episcopi S.Marci, vigilantia præclari.

VERNAUDA.

Vulgò *Rocca Bernarda*, Arocha Targines intus Peteliam, juxtà Clibanum Montem, teste Plinio; à Freto 20. mill. semotum Oppidum, quod Targines fluvius (vulgò *Tacina*) navigabilis, & piscosus præterfluit; nec longe à Neætho amne, ubi Arua frugifera, & pascua opportuna, vino, oleo, melle, sale fossili, gossipio, & sesama, ubera nimis, atque fæcunda. A Crotoniatis extructum, & à Philoctete ampliatum: ab aere vernante, Vernanda dicta apud Barrium, deliciis plena, atque jucunda. Gloriatur Natali B.Joannis Caduri, S. Francisci Paulani Socii: Joannis Vincentii Rosa, Cardinalis Borgiæ Cubicularii, ac Scyllacensis Principis Familiæ Præfecti; Josephi Rosa, U.J.D.Strongilis, Avellini, Trigenti, & Scyllacii, Generalis Vicarii, & Salvatoris Germani fratris, Mileti pariter eodem munere decorati, doctrina, zelo pietate præclarorum.

VICULISUM.

TAbernæ Pagus frugifer, ſtibeo, ac lapide plumbei coloris clarus. Patria B. Apoſtoli, Inſtituti Seraphici Reformatorum, ſanctitate, meritoque mirabilis.

VINCENTIUM.

MOntalti Vicus, vulgò *San Vincenzo*, Serici, Salis foſſilis, frugumque ferax; illuſtris in ſuo Mauritio la Valle, U.J. D., qui multa Monimenta eruditione, atque eloquentia plena, his titulis, *Funiculus triplex difficilè rumpitur* pro Fratrum concordia, *Centuriaſque legales* duas concinnavit; aliiſque ex Familia Roſſi, in Juriſprudentia, atque Medicina præclaris.

VIRDIVALLIS.

STyli Pagus, ſed oppido par, juxtà Cocynthum promontorium; in cujus agro omnia luxurie frugum, fructuumqe jucunda, ſed Bacchus, & Pallas, vini, oleique bonitate feraces. Glorioſior Natali Guillelmi Sirleti, Epiſcopi S. Marci, dein ad Cathedram Scyllacenſem translati: demum à Pio Rom. Pontif. IV. in S. R. E. Cardinalium Cætu pro meritis evecti; cujus ſummæ, longèque diffu-

ſiſ-

fissimæ Sapientiæ, linguarumque omnium eruditioni, olim, & nunc venerabundus totus penè literarius Orbis assurgit: de quo apud Chrystophorum Ranzovium in sua Epistola ad Georgium Callistum, hæc sanè digna, Romæque excusa, 1662. in 8. Typ. S. Congreg. de propaganda Fide leguntur. *Sanè nullam majorem Tridentinis Patribus curam fuisse scio, quam ut omnia ipsorum decreta ad primitiva antiquitatis sententiam exactissimè conformarentur. Quod quamvis te contra Veneti Sannionis, & Spalatensis Apostatæ opinionem, ægrè crediturum sciam; crederes tamen, si Gulielmi Sirleti, tunc Vaticanæ Bibliothecæ Præfecti, epistolarum volumina mecum hic inspexisses; quibus ille, singulis ferè septimanis, ad Marcellum Cervinum, Seripandum, aliosque Concilii Præsides Cardinales, prolixè perscribebat quæcunque de singulis fidei capitibus, ex SS. Patrum, præsertim Græcorum Operibus, tunc maximam partem ineditis, diurno, nocturnoque studio colligere poterat: eaque opera præcipuè purpuræ dignitatem meruit. Et sanè præclara est, & in publicum proferri operæ pretium foret*. Cedro digna, & æternitate hæc Monimenta edidit, quæ sequuntur. =

Annotationes in Psalterium = Biblicus Apparatus variantesque Lectiones in Bibliis Regiis = Correctiones, & Additiones in Jus Civile = Epistolæ variæ, rerumque plenæ = De Monarchia Ecclesiastica, apud Ianum Nicium in sua Pinachoteca, p. 1. = *Monologium Græcorum ex Bibliotheca, & Interpre-*

ta-

tatione Guilielmi Sirleti . Ingolſtadii ex Officina Typographica Ederiana, apud Andream Angermarium, ann. 1602. in 4. criterio Caniſii dignum; *Theſaurum hunc*, uti ait, (ita enim Monologium hoc lectiſſimum Opuſculum ſemper habui) *Andreæ Schotto Soc. Jeſu acceptum refero &c.* Benedictique Arię Montani, atque pręconio ad præf. 1. Tom. Bibl. Reg. Avverſ. *Non poſſum*, (ſcribit) *Lector Sirleti etiam Cardinalis Operam, laborem, induſtriam, ac doctrinam propè ſingularem tibi non vehementer commendare. Is enim præter graviſſimas occupationes, quibus ampliſſimus, & Sanctiſſimus Cardinalium ordo diſtineri ſolet, animum ad ſacrarum literarum ſtudia ità convertit, ut jam Theologorum labor in perquirendis Sacrorum voluminum variis lectionibus magna ex parte ſit ſublevatus: tantam enim induſtriam, & judicio eas collegit, & quas ſequi, & quas reiicere oporteat, ità doctè admonuit, ut meritò tanti beneficii immortales gratias ampliſſimo huic Viro habere debeas.*

In cujus Tumulo, memoria haud obitura, apud Ughellum *in Ital. Sac.*

Guillelmo Sirleto Card.
Stili in Calabria nato hujus Eccl.
Titulari S. Sedis Apoſt. Bibliothecario,
Hebraicæ, Græcæ, Latinæque linguæ peritiſſ.
Humanarum, Divinarumq; diſciplinarum
Scientia claro, Eruditorum, & pauperum
Patrono, ac Parenti beneficentiſſ. ob probitatem
ejus

ejus, pietatemque à Pio IV. P. M. Sacro instante Collegio Card. creato. Vixit annos LXXI. Obiit anno MDLXXXV.

Quemadmodum atque Marcelli, Tomæ, & Fabritii Sirleti, Scyllacensium Antistitum immortalis memoriæ, ac in omni optimarum artium genere conspicuorum.

VITUM.

SCyllacei Pagus, castanearum ferax, cum linis optimis, Alexandrinis similibus. Reliquiis, Cryptaque SS. Viti, Modesti, atque Crescentiæ Martyrum gloriosus. Patria Francisci Agapito, S. Teolog. Mag. & Doctoris, Ord. Carmelitarum Provincialis Apostolici, 1675. Viri literis, atque prædicatione eximii; nec non & aliorum in Sac. Pagina Doctorum, ejusdem Eliani Instituti, Petri Mandaliti, Dominici Gallo, & Iosephi Moleti peritorum.

ULLANUM.

BRettiorum Civitas vetusta, atque Oenotrorum, Montaltum inter, & Neam amnem, nunc communi strage penitus diruta, cujus reliquiis, nedum Montaltum, teste Iosepho Carnevale *in hist. Sic.* suam habuit amplitudinem, verùm atque Benedictum, vulgò *S. Benedetto d'Ullano*, proprium extructionis initium, & augmentum. Arua, ubi olim Civitas condita erat, vineta, nemoraque occu-

cu-

cupant, atque antiquitatis plurima monimenta ageribus plena, passim à colonis, gentilitatis Insignia, reperiuntur, inter quæ Urna quædam affabrè expolita, quæ modo in Parochiali Ecclesia S. Benedicti pro aqua lustrali conservanda asservatur, hac Inscriptione circuita.

D.M.L. Aurelio, Steph. Proc. Auberedis Augusti. Olim ex Civium traditione Sedes Episcopalis, cujus hactenus Baculus Pastoralis eodem in Phano cunctis invisitur, & comprobatur. Gloriosa Icone, S. Mariæ de Bono Consilio dictæ, miraculis claræ; atque celebris Natali Abb. Samuelis Rodota, qui olim adhuc adolescens in Collegio Pontificio Græco de Urbe linguæ Græcæ, ac Rhetorices Professor. In Sacram Congregationem pro emendandis, expurgandisque Libris Ecclesiasticis Orientalibus in gradu Consultoris, ac Revisoris à Clemente XI. cooptatus est. Reputatione Cardinalium ejusdem Congregationis æditioni eorumdem Librorum Typis S. C. Propagandæ Fidei excudendorum, Præpositus. In Vaticana Bibliotheca Apostolicus Scriptor, quod munus idem est ac Bibliotecarii, licet titulum hunc Sancta Sedes S. R. E. Cardinalibus reservarit. *Formulam Synodici Sanctæ ac Universalis Septimæ Synodi*, quemadmodum nunc recitatur à Græcis orthodoxis in inclyta Urbe Venetiarum latinitati, atque Typis donavit. Nec non *Lectiones varias* Trópariorum Triochie in laudem Sanctorum Monachorum excerptas ex duobus Codicibus

Va-

Vaticanis, & Barbarino. Aliaque plurima in dies græcæ gravitatis imaginem redolentia, nitore ſtyli, argumentorumque præſtantia. Sicut, & Stephani germani fratris, & Michaelis Angeli utriuſque Parentis, in utraque lingua, ac in prædicatione Verbi Dei præclarorum. Monimenta proximè edenda Stephani S.S. mandato extant, *Sacrament. Tract.* ad Rit. Eccl. Orient., & Samuelis *ad Epiſt. Encyclicam* Patriarchar. Conſtantinop. Antioch. & Hieroſol. Reſponſio gravis, & plena rerum.

URSIMARSUM.

Olim Albiſtrum, apud Ptolomeum, in radicibus Appennini, ab Urſi morſu, tanquam ab eventu Oppidum dictum apud Barrium, ſed vetuſtum, vel ab Auxoniis, vel ab Oenotriis, teſte Cropano, conditum; fluvio ejuſdem nominis, anguillis, torentiniſque ubero, adlabente. A Freto 5. mill. & à Lao amne ferè duobus ſemotum. Ubi arua undique frugibus plena, Sylvæque venationi, & aucupio, commodæ; & pro domorum tignis, naviumque extructione arbores opportunæ. Hic mella, vina, olea præclara, ac terebinthus: Teſtudinibus terreſtribus montana deliciosa; lapidibuſque molaribus, frumentario, & oleario, & gypſo famoſa. Patria Nicolai Foraſtiero, Regii Conſiliarii emeriti, ac in vaſta eruditione, conſummatiſsimaq; prudentia inſignis.

URTHIUM.

Sivè Orthium, vulgò *Urti*, Rhegii Pagus frugum ferax. Patria Simonis, Bernardini, atque Chrysostomi, Instituti Seraphici Capuccinorum, vitæ austeritate, atque pænitentia insignium, & Sanctitate.

XIPHEA.

Ex Sybaris reliquiis extructa, sed postmodum diruta, in Moranum, & Castrivillarum excitata. Gloriosa olim in suo Metopo, pythagorica Sapientia conspicuo.

XOSTUS.

Vulgò *San Sisto*, Montalti Vicus, frugali fætura clarus; Trasmontanorum sedes, & ædificium, Henrici VI. Imperatoris ævo; qui à Transpadanis Galliæ gentibus hæresi Luterana infecti, omnes ferè vitam suspendio finiere. Celebris in sua Abbatia S. Michaelis Archangeli, Baccharii, Montanarumque pariter complectente jura; atque in Familia illustri *de Paula* Civitatis Montalti, ex Baronibus Bombicini diù continuata; in suis doctrina, exterorumque Connubiis, nobilis, atq; præclarus. In suis quoque gloria haud obitura. Inter quos Franciscus la Valle dulcis-

cissimi carminis Poeta suis Poematibus vulgò *Rime*, Venetiis excusis minime inglorius. Cornelius Minorita. Philippus de Amato in Romana Curia eximiæ doctrinæ Vir: aliique.

YORGIA.

SIc vulgò dicta, sed meliùs Georgia, Christinæ Pagus, juxtà Sinopolim, ubi arua frugibus ubera. Patria Hieronymi, Instituti Seraphici, vitæ pœnitentia, & sanctitate præclari.

ZACCHARISIUM.

A Taberna ad Fretum, juxta Asiliam, Oppidum vetustum, & nobile, à Barbari Pagi reliquiis plurimum ampliatum; cunctis fæcundum, ubi arua spina pontica, & reupontico cum lapide phrygio, apud Barrium famosa. Patria Bonaventuræ, Franciscani Instituti, meritis, exemploque mirabilis, atque pietate.

ZUMPANUM.

BArrio *Sapanum*, Consentiæ Prætura, pagusque nobilis, & frugibus uber. Gloriosus in suo B. Francisco, Ord. S. Augustini, ejusdem Instituti primo Reformatore, literis, & sanctitate præclaro.

INCERTÆ PATRIÆ.

HOs, qui in calce ſequuntur, quamquam Patriæ incertæ, Calabros eſſe, ore ipſorum proprio, exterorum, atque noſtratum teſtimonio, non ambigendum. Sanctitate, & Infula glorioſi fuere SS. Leo, & Himerus Epiſcopi. Nicolaus Caſſani Antiſtes, Lucianus Epiſcopus Maurenſis. Abundantius, Epiſcopus Tempſanus. Theodorus, Epiſcopus Thauriani. Joannes, Epiſcopus Thurinus. Longinus, Epiſcopus Oroſtenſis. Joannes, Luſitanæ Eccleſiæ propè Scyllaceum, nunc dirutæ, Præſul. Matthæus, Ord. Ciſtercienſis, Epiſcopus Geruntinus. Nicolaus Antonius, Epiſcopus Inſulanus. Germanus, Epiſcopus Tarentinus. Petrus Florenſis Inſtituti, Epiſcopus Caſtellanatenſis. Sextilis Mazuca, utraque lingua græca, & latina præſtantiſſimus, variaque eruditione clarus, Petri Aldobrandini Cardinalis Præceptor, Eccleſiarum Alexanenſis, & Leucadienſis Epiſcopus, ann. 1592. auctuſque eſt ann. 1594. Vaticanæ Baſilicę Canonicatu cum retentione prioris Dignitatis, quam paulò poſt dimiſit, & cum fato ceſſiſſet, omnia bona ſua pauperibus erogavit, apud Ughellum.

Sanctitate pleni extitere, Pacificus, Angeli de Alcone Catalaunię Provincię S. Franciſci fundatoris emeriti, Socius. Euſebius, Pacificus alter, Franciſcus, & Joannes, Inſtituti Seraphici. Ceſar,

&

& B. Alexander, Anachoretę. Michael Lucisanus, Carthusianensis. Ioannes Salvo, Iacobus, Ioannes, S. Dominici Socius, Ord. Prędicatorum. Petrus Diaconus, Ord. Cistercienſis. BB. Antonius, Theodorus, Nilus, Patirii Monasterii Fundator, Petrus, Theutonicus, Vitalis, Nicephorus, S. Phantini discipuli. Cosmas, Isacius, Simon, Constantinus, Simon Stilita Iunior, Senator, Chrystophorus, Hilarion, Nicolaus, Francus, Rinaldus, Cirillus, Lucas senior, & junior, Ord. S. Basilii Magni. Arsenius, & Gerardus B. Ioachimi discipulus, Florensis Instituti. B. Catharina, S. Leolucę soror. S. Catherina Antonii, & Theodori Basiliani Instituti Mater. S. Elisabeth, Vidua. S. Sophia, Mater trium Virginum, Fidei Spei, & Charitatis.

Typis, & literis insignes. Tyberius Russilianus, de quo Naudeus, in suo de Cardani judicio sequentia concinnavit = *Nam quis ferat Cardanum, ejus impiæ vanitatis accusari, ob excogitatum à se thema Natalitium Domini nostri Jesu Christi, quod tamen Tyberius Russilianus Sextus Calaber, Sæculo præcedente, tribus variis schematibus proposuerat in Apologetico, ut illum vocavit, adversus Cucullatos, qui ex quadringentis propositionibus, quas Bononiæ, Florentiæ, Patavii publicè docendas susceperat, duodecim velut Hæreticorum placitis affines, damnaverat, & hanc imprimis, qua dicebat, quod Christum, quo ad corporis compaginem elementariam astris suppositum, ejusque genituram, & Prophetam magnum,*

& ea,

& ea, quæ circà corpus evenerunt, præsertim violentum ejus mortis genus nuntiasset, non inconveniet. Hanc enim conclusionem simul cum aliis, ut Tyberius defenderet, librum edidit sedente Leone X. eo titulo, quem supra retulimus, & tria Christi geneseos themata, secundum tres rationabiles differentium doctorum opiniones in eo tam luculenter enarravit, ut mirum potius sit Cardanum habuisse, unde post ipsum racemationes, & spicilegia colligeret. Verum nec ipse Tyberius Russilianus, nullo alio Auctore tam grande nefas molitus est, nam Petrus de Alliaco, &c. Et paulo post = *Cæterum patet indè, quam vafer Cardanus fuerit, nam cum certò certius exploratum haberet, Themata Christi natalitia ab Alliacensi, & Tyberio Russiliano exarata fuisse, nec illum latere possent, quæ Picus, Albumasar, & Bacchonus de illis dixerant, noluit tamen eorum unquam meminisse, ut vulgò litteratorum inventum istud suum fuisse persuaderet &c.*

Quintus Calaber, apud Hermogenem, Parrhasium, Scaligerum, Vossium, & alios, in Poesia græca eminentior, nullique secundus. Homeri Iliadem, ac facta post Troję excidium, quatordecim libris carmine heroico, hoc titulo Κοΐντυ Καλάβρυ ἀρχομοτάτυ καὶ σοφωτάτυ ἐπῶν τῶ παραλειπομένων Ὁμήρυ Βιβλία τέσσαρες καὶ δέκα, explevit, exaravitque. Basileę secunda editio per Xistum Henricpetri, ann. MDLXIX. & per Bassarionem Orbi literario propriis sumptibus data. Vir sanè apud Ioan. Tho. Freigium *in Epist.* *de-*

dedic. ad Viros illuſtres miſſa, ſtyli gravitate, ingeniique ſublimitate Homerus alter.

Proſper Phanelus Calaber, in ſuo Opere, quod inſcribitur = *Colloquium Chriſti Moyſi, & Eliæ habitum in Monte Thabor D. Proſpero Phanelo Calabro, Monacho Caſſinate conjectore. Et prætereà Hymnus in honorem B. Virginis excerptus ex nonnullis Scripturæ locis. Eodem D. Proſpero Auctore.* Neap. apud Horatium Salvianum, & Cęſarem Cęſaris, 1585. in 8.

Fulcus, apud Allatium, in ſuo *Catal. priſc. Poet.* antiquus Vates, & Poeta.

Artalis Raſcaglia, in Poeſi, & Medicina, Calaber doctiſſimus. Publico Iuri fecit italicè = *L'Impreſe, Motti, e Verſi fatti in lode di D. Pietro Girone, Duca d'Oſſuna, e Vicerè di Napoli, nella Solenne Feſtività del SS. Sacramento, e del glorioſo S. Gio: Battiſta, nel* 1583. apud Ioſephum Cacchium in 4. Aliaque *poemata*, quę poſt Orationem funebrem Sigiſmundi Polonię Regis edita obiiciuntur.

Franciſcus Motta, Calaber, Vir in literis, & linguis ſupra quam credi poteſt in ſuo ęvo excultiſſimus, eruditioneque plenus.

Teſſere Romani Conſulatus inſignes = Sextus Quintilio Varo, *an.* 301. L. Menenius Lanato, *an.* 314. Agrippa Menenius Lanato, *ann.* 315. Q. Sulpitius Coſſo, *ann.* 320. A. Cornelius Coſſo, *an.* 326. & 328. Cn. Cornelius Coſſo, *an.* 345. 346., & 348. Cn. Cornelius Coſſo, junior *an.* 353.

L. Ti-

L. Titinus Longo, *ann.* 355. P. Cornelius Cosso *an.* 359. Q. Sulpitius Longo, *ann.* 364. Claudius Sulpitius Longo; *an.* 431. & 440. P. Sempronius Sopho Longo. *an.* 450. Q. Cęditius Longo, *an.* 497. Titus Sempronius Longo, *an.* 535. & S. Sempronius Longo, *ann.* 560. apud Marafiotum *in Chronicon.*

FINIS.

Ad Laudem Dei, & Beatissimę Virg. Dei Genitricis Marię de Monte Carmelo Die 15. Maii 1725.

IN-

INDEX

Locorum Calabriæ Veteris, & novæ, quæ hoc in opere recenſentur.

A

B

C

Ca-

D

E

F

Ge-

G

H

I

K

L

La-

M

N

O

P

Pal-

Q

Rea-

R

S

T

Tro-

V

X

Y

Zac-

Z.

Scio innumera omissa fuisse loca in hoc opere, innumeros quoque Illustres Viros memoria æterna dignos: at sine Authoris culpa: loca enim excisa, quorum vix apparent vestigia ex consilio omittuntur, utpotè de quibus satis scripsit antiquitas; Viri autem sanguine literis, sanctitateque celebres, nec omnes ad Authoris notitiam pervenere (cum omnem numerum fugiant): unde omnium laudes, famæ, scriptorum omnium loquaciori, celebrandæ commendantur.

FINIS.

